Teollisuuden uusiutumisen mahdollisuudet aluesuunnittelun näkökulmasta Satakunnassa

SATAKUNTALIITTO

Sisällys

1. Johdanto 2
2. Teollisuus Satakunnassa 2
2.1 Teollisuus ja Satakunta 2
2.2 Teollisuuden sijoittuminen suhteessa Satakunnan maakuntakaavaan 5
2.3 Merkittävimmät teollisuuden keskittymät Satakunnassa 8
2.3.1 Kankaanpää 10
2.3.2 Harjavalta 12
2.3.3 Meri-Pori 14
2.3.4 Pyhäjärvi 16
2.3.5 Itä-Pori 18
2.3.6 Ulvila 20
2.3.7 Huittinen 22
2.3.8 Pori – keskusta 24
2.3.9 Kauttua 26
2.3.10 Rauma – läntinen alue 28
2.3.11 Rauma – itäinen alue 30
2.3.12 Eura 32
2.4 Yhteenveto 34
3 Teollisuuden rakentamisen potentiaali Satakunnassa 35
3.1 Pohjois-Satakunta 36
3.2 Kaakkois-Satakunta 44
3.3 Rauman seutukunta 53
3.4 Porin seutu 69
3.5 Potentiaalisimmat suuren kokoluokan yritysalueet Satakunnassa 93
3.5.1 *Lakari, Rauma* 94
3.5.2 *Länsi-Säkylä ja Kauttuan itäosa* 94
3.5.3 *Honkaluoto, Pori* 94
3.5.4 *Myllymäki ja Lorvikylä, Kankaanpää* 95
4 Aurinkoenergian tuotannon alueet 97
4.1 Aurinkoenergian tuotantoedellytykset Satakunnassa 97
4.2 Aurinkoenergian maakuntakaavoituksen lähtökohdat 99
4.3 Paikkatietoanalyysi 100
Lähdeluettelo 108

1. Johdanto

Valtakunnallisesti merkittävät yritysalueet ja teollisuuden uusiutumisen mahdollistaminen –hanke käynnistyi lokakuussa 2015. Hankkeen tavoitteina on tarkastella Satakunnan maakunnan alueella sijaitsevia teollisuusalueita ja niiden sijoittumista aluerakenteen ja aluesuunnittelun näkökulmasta, sekä arvioida teollisuuden alueiden tulevaisuuden potentiaalia. Lisäksi hankkeessa on aurinkoenergiaa käsittelevä osuus, jonka tavoitteena oli ensimmäisenä Suomessa osoittaa maakuntakaavassa aurinkoenergian tuotantoon soveltuvia alueita.

Teollisuusalueiden osalta raportti jakautuu kahteen osaan, jotka käsitellään kappaleissa 2 ja 3. Kappaleessa 2 keskitytään Satakunnan olemassa oleviin teollisuuden keskittymiin, niiden sijaintiin ja ominaisuuksiin. Kappaleessa 3 käsitellään maankäytön suunnitelmia Satakunnassa ja arvioidaan teollisuuden sijoittumisen potentiaalia maakunnan eri osissa.

Kappaleessa 4 käsitellään aurinkoenergiaa ja käydään läpi prosessi, jonka tuloksena Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 ehdotuksessa osoitetaan 13 aurinkoenergian kehittämisen kohdealuetta.

2. Teollisuus Satakunnassa

2.1 Teollisuus ja Satakunta

Satakunta sijaitsee läntisessä Suomessa Selkämeren rannalla. Maakunnan keskuskaupunki on Pori, joka on myös Porin seutukunnan keskus. Satakunnan muut seutukunnat ovat Rauman seutukunta, jonka keskus on Rauma, sekä Pohjois-Satakunnan seutukunta, jonka keskus on Kankaanpää. Porin seutukunnan väkiluku oli vuoden 2016 lopussa 134 462, Rauman seutukunnan 68 024 ja Pohjois-Satakunnan seutukunnan 19 254 (Tilastokeskus 2017a). Maakunnan merkittävimmät tieyhteydet ovat valtatiet 2, 8, 11, 12 ja 23. Satakunnasta on rautatieyhteys Pirkanmaan suuntaan. Porin ja Rauman satamat ovat merkittäviä teollisuuden tuotteiden ja raaka-aineiden kauttakulkupisteitä (Kuva 1).

Teollisuudella on pitkä historia Satakunnassa, ja sen merkitys maakunnan talouden kannalta on suuri. Satakunnan rooli teollistuneena maakuntana tekee siitä myös koko maan näkökulmasta merkittävän alueen. Satakunnassa teollisuuden työpaikkojen osuus on maan keskiarvoa suurempi, samoin kuin teollisuuden osuus arvonlisäyksestä. Ulkomaankaupan vaihtosuhde Satakunnassa on kaksinkertainen muuhun Suomeen nähden. Teollisuuteen on tehty viime vuosina merkittäviä investointeja Satakunnassa, ja lisää investointeja on suunnitteilla. Satakunnan teollisuus on monipuolista ja rakentuu useiden toimialojen varaan tehden Satakunnasta alueen, jolle talouden suhdannevaihtelut eivät ole uhka samalla tavoin kuin harvojen toimialojen varassa oleville alueille. Siten teollisuus on Satakunnan ja koko maan talouden kannalta tärkeä toimiala, jonka kehittymisen edellytykset pitää turvata (Satakunnan teollisuuden kasvuohjelma Teollisuuspilotti 2016).

Satakunnan maakuntaohjelman 2018 - 2021 luonnoksessa yhtenä kehittämisteemana on Uudistuva teollisuus. Maakuntaohjelma on asiakirja, joka on osa maakunnan suunnittelujärjestelmää ja jossa keskitytään neljän vuoden aikana toteutettaviin strategisiin kehittämiskokonaisuuksiin. Lisäksi maakuntaohjelmassa on pidemmän aikavälin tavoitteita. Uudistuvan teollisuuden kehittämisteeman tavoitteena on maakunnan teollisuuden kasvu ja uudistuminen ja että maakunnan elinkeinorakenne on monipuolinen ja maakunnan osuus Suomen viennistä kasvaa. Maakuntaohjelman luonnoksessa keskeisenä

toimenpiteenä nähdään kansallisen ja kansainvälisen yhteistyön ja verkostoitumisen kehittäminen kehittämistoimijoiden, tutkimus- ja koulutusorganisaatioiden sekä tutkimus-, kehittämis-, ja innovaatiotoiminnan välillä. Lisäksi teollisen toiminnan edellytykset ja kilpailukyky tulee turvata julkisten toimijoiden toimesta. Nämä toimet koskevat maankäyttöä, asumista, liikennettä, koulutusta ja yleistä infrastruktuuria (Satakunnan maakuntaohjelma 2018-2021, Luonnos 2 2017).

Satakunnassa on hieman yli 1 500 yritysten toimipaikkaa, joiden päätoimiala on teollisuus. Toimipaikoista yli 80 % on alle kymmenen työntekijän työpaikkoja. Yli 100 työntekijän toimipaikkoja Satakunnassa on 34. Toimialoista suurin toimipaikkojen lukumäärän mukaan on metalliteollisuus, mutta myös kone-, elintarvike- ja metsäteollisuuden toimipaikkoja on runsaasti (Tilastokeskus 2016).

Yritysten ja niiden toimipaikkojen sijoittumista ohjaavat monet tekijät. Pienten yritysten kohdalla usein riittää sopivan kokoinen kiinteistö, jolle on maantieyhteys. Suurten yritysten osalta sijoittumispäätöksen edellytyksenä on alueen kaavoitus teollisuuskäyttöön, toimivat liikenneyhteydet ja kunnallistekniikka ja osaavan työvoiman saatavuus. Usein myös sijoittuminen toisten yritysten läheisyyteen teollisuuspuistoihin hyödyntää yritystä. Tällöin on mahdollistaa hyödyntää alueen yhteistä infrastruktuuria sekä saavuttaa synergiaetuja logistiikassa, materiaalivirtojen hallinnassa, hankintatoimessa, alihankinnassa ja tukitoiminnoissa (Satakunnan teollisuuden kasvuohjelma Teollisuuspilotti 2016).

N
Karvia
Honkajoki
Merikarvia
Siikainen
Kankaanpää
Jämijärvi
8
23
15:3
10
12
Pomarkku
Pori
Ulvila
11
Nakkila
Harjavalta
Kokemäki
Eurajoki
8
2
10
12
Huittinen
Eura
Rauma
Säkylä
Aineistot: Maanmittauslaitos, liikennevirasto
SATAKUNTALIITTO 18.5.2017/vri
0
25
50 Km

Kuva 1

2.2 Teollisuuden sijoittuminen suhteessa Satakunnan maakuntakaavaan

Suomessa yleispiirteisin maankäytön suunnitelma on maakuntakaava, joka ohjaa kuntien laatimia yleiskaavoja, joiden pohjalta laaditaan yksityiskohtaisin maankäytön suunnitelma, asemakaava. Maakuntakaavassa yhdyskuntien toimintojen sijoittumista ohjataan aluevarausmerkinnöin. Ihmistoiminnan ja rakentamisen kannalta tärkeimmät maakuntakaavan aluevarausmerkinnät ovat keskustatoimintojen alue (C), taajamatoimintojen alue (A), vähittäiskaupan suuryksikköjen alue (KM), palvelujen alue (P), työpaikka-alue (TP), teollisuus- ja varastotoimintojen alue (T) sekä energiahuollon alue (EN). Näistä teollisuuden sijoittumisen kannalta tärkeimmät merkinnät ovat T ja TP. Maakuntakaavassa T-merkinnällä osoitetaan merkittävät teollisuus- ja varastotoimintojen alueet sekä TP- merkinnällä merkittävät ja monipuoliset työpaikka-alueet, joille voi sijoittua sekä toimisto- ja palvelutyöpaikkoja että ympäristöhäiriötä aiheuttamatonta teollisuus- ja varastotoimintaa (Satakunnan maakuntakaava, Kaavamerkinnät ja –määräykset 2010).

Kuvassa 2 on tarkasteltu Satakunnan osalta olemassa olevien teollisuusyritysten toimipaikkojen sijoittumista maakuntakaavassa oleville aluevarausmerkinnöille. Kuvan kaavioissa vaaka-akseli kuvaa toimipaikan henkilöstön suuruusluokkaa ja pystyakseli koko yrityksen liikevaihdon suuruusluokkaa. Siten liikevaihtoa kuvaavissa luvuissa on mukana myös yrityksen muiden toimipaikkojen liikevaihto niissä tapauksissa joissa yrityksellä on useampi kuin yksi toimipaikka. Kuvasta voidaan havaita kuinka pienet yritykset muodostavat enemmistön kaikista yrityksistä. Eniten yrityksiä on maakuntakaavassa osoitetuilla taajamatoimintojen alueilla (A). Tämä tarkoittaa sijoittumista alueille, joille ihmistoiminta ja rakennettu alue ovat keskittyneet, ja joilla asuu ja liikkuu päivittäin paljon ihmisiä. Lähes kaikki toimipaikat ovat alle 100 työntekijän toimipaikkoja, valtaosan ollessa alle 10 henkeä työllistäviä. Toiseksi eniten toimipaikkoja on ns. valkoisella alueella, eli alueilla joilla ei ole osoitettuna mitään aluevarausta. Nämä alueet ovat pääasiassa haja-asutusalueita tai pieniä kyläalueita. Valkoisilla alueilla sijaitsevien toimipaikkojen osalta keskeinen havainto, että lähes poikkeuksetta kyse on hyvin pienistä yrityksistä. Lähes 200 toimipaikkaa sijaitsee maakuntakaavan T-alueilla. Näihin kuuluvat kaikki Satakunnan yli 500 henkeä työllistävät toimipaikat, joten nämä ovat suurten teollisuuslaitosten sijaintialueita. Myös maakuntakaavan TP- ja C-alueilla on yli 100 teollisuuden toimipaikkaa kummassakin. Näillä alueilla ei suuria toimipaikkoja sijaitse, ja varsinkin kaupunkimaisten keskusten C-alueilla toimipaikat ovat pääsääntöisesti pieniä.

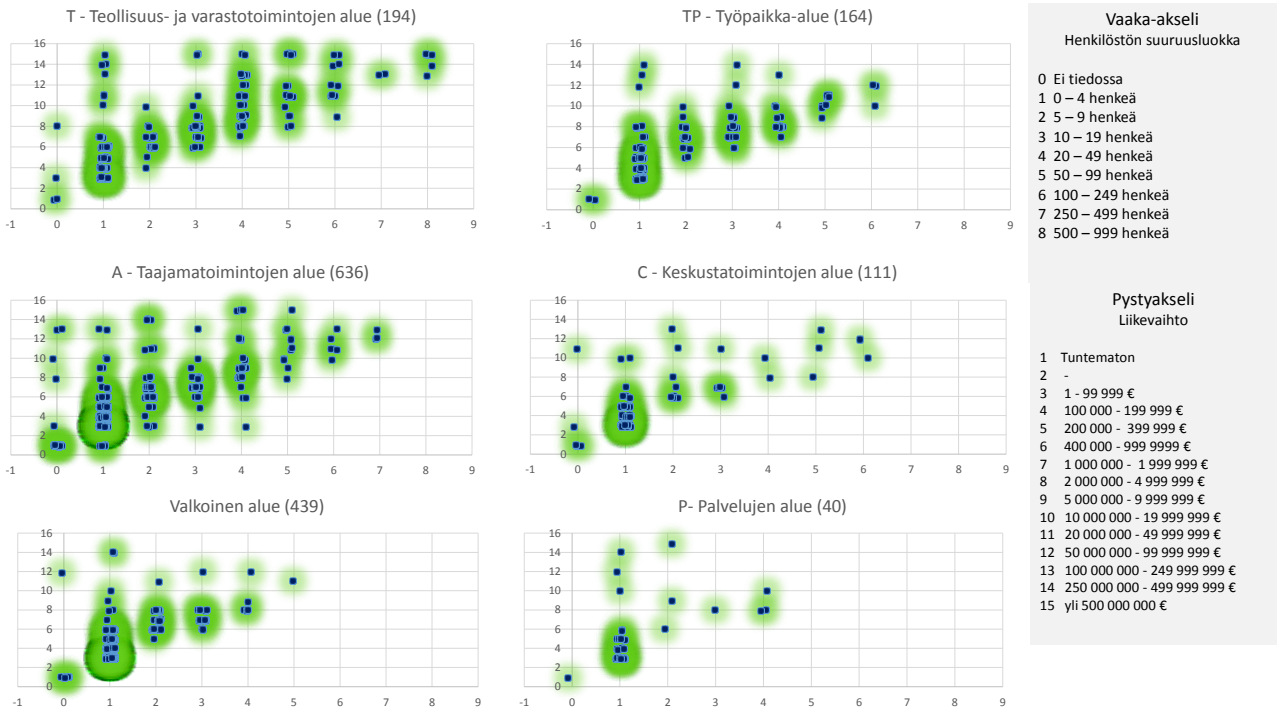

Kuva 2

Maakuntakaavan toteutumista voi seurata myös vertaamalla kaavoitettujen alueiden pinta-aloja todelliseen maankäyttöön. Satakunnan maakuntakaavassa on osoitettu T-merkinnällä 49 aluetta ja TP-merkinnällä 16 aluetta. Lisäksi Satakunnassa on 12 maakuntakaavassa osoitettua teollisuuden kohdemerkintää, jotka yhtä lukuun ottamatta sijaitsevat maakuntakaavassa osoitetun T- tai TP –alueen yhteydessä (Satakunnan maakuntakaava 2010).

Satakunnan maakuntakaavassa osoitettujen T- ja TP –alueiden yhteenlaskettu pinta-ala on 7 976 hehtaaria. Paras menetelmä alueiden toteutuneen maankäytön seurantaan on käyttää yleiseurooppalaisen Corine-hankkeen osana tehtyä Corine Land Cover 2012 (CLC2012) aineistoa, jonka tuottamisesta Suomessa vastaa Suomen Ympäristökeskus. Aineistossa koko Suomi on jaettu 20x20 metrin suuruisiin ruutuihin, joille kullekin on määritelty maankäyttöä kuvaava luokka, joita yhteensä on 48 (Corine Land Cover 2012 2014). Yksi maankäyttöluokka on teollisuuden alueet, jota tässä yhteydessä on käytetty kuvaamaan teollisuuden sijoittumista. Menetelmää arvioitaessa on syytä huomioida että tarkan maankäyttöä kuvaavan aineiston ja yleispiirteisen maakuntakaava-aineiston eroavaisuus. Maakuntakaavassa osoitetuilla alueilla on luonnollisesti myös liikenteen alueita, suoja- ja reunavyöhykkeitä sekä muita alueen toiminnan kannalta tärkeitä maankäyttömuotoja, jotka eivät ole luokiteltavissa suoraan teollisuuden alueiksi. Tarkastelun lukuja on siten syytä pitää suuntaa antavina.

Corine Land Cover 2012 –aineiston mukaan Satakunnassa teollisuuden alueiden yhteenlaskettu pinta-ala on 3 765 hehtaaria, josta 1 363 hehtaaria sijaitsee maakuntakaavassa osoitetuilla T- ja TP –alueilla. Tämä on 36,2 % kaikista teollisuuden alueista. Taulukkoon 1 on merkitty Ahvenanmaata ja Uuttamaata lukuun ottamatta Suomen maakuntien maakuntakaavassa osoitettujen T- ja TP –alueiden pinta-ala, olemassa olevien teollisuuden alueiden pinta-ala, T- ja TP –alueilla sijaitsevien teollisuuden alueiden pinta-ala sekä T- ja TP –alueilla sijaitsevien teollisuuden alueiden prosentuaalinen osuus kaikista maakunnan teollisuuden alueista. Huomioitavaa on, että joissain maakuntakaavoissa teollisuuden alueet on osoitettu ainoastaan kohdemerkinnöin, joten pinta-alatietoja ei ole niiltä osin käytettävissä. Lisäksi joissain maakunnissa on aluevarausmerkintöjen ohella lukuisia kohdemerkintöjä aluevarausten ulkopuolella, jolloin teollisuuden

alueiksi osoitettujen alueiden pinta-ala on todellisuudessa hieman suurempi kuin mitä pelkkien aluevarausmerkintöjen pinta-ala osoittaa.

Taulukko 1

	T- ja TP -alueet (ha)	**Teollisuusalueet (ha)**	**Teollisuusalueet T- ja TP -alueilla**	**T- ja TP -aluieilla sijaitsevien teollisuusalueiden osuus**
Pirkanmaa	10 409	5 023	1 971	39,2 %
Varsinais-Suomi	9 636	4 864	1 419	29,2 %
Satakunta	7 976	3 765	1 363	36,2 %
Etelä-Karjala	6 818	2 040	720	35,3 %
Kanta-Häme	6 756	2 235	772	34,6 %
Päijät-Häme	5 611	2 291	812	35,4 %
Kymenlaakso	4 705	2 281	607	26,6 %
Lappi	4 700	3 119	453	14,5 %
Keski-Suomi	4 355	3 597	742	20,6 %
Pohjois-Savo	4 092	2 876	549	19,1 %
Pohjois-Karjala	3 149	2 365	514	21,7 %
Pohjanmaa	1 612	2 534	273	10,8 %
Pohjois-Pohjanmaa		5 205		
Etelä-Pohjanmaa		3 677		
Etelä-Savo		1 953		
Kainuu		1 229		
Keski-Pohjanmaa		907		

Taulukkoon 2 on merkitty maakuntakaavoissa osoitettujen T ja TP –alueiden maankäytön jakautuminen muiden maankäyttömuotojen kuin teollisuuden osalta. Mukana vertailussa ovat vain ne maakunnat, joissa teollisuuden alueita on osoitettu aluevarauksin. Kaikkien maakuntien osalta metsän osuus on yli 50 %. Maatalousvaltaisimmissa maakunnissa pellon osuus on yli 15 %. Käytännössä tämä tarkoittaa, että joitain harvoja poikkeuksia lukuun ottamatta teollisuuden uudisrakentaminen tulee sijoittumaan alueille, joilla nyt on metsää.

Taulukko 2

Maakuntakaavan T- ja TP -alueiden nykykäyttö, muu kuin teollisuus								
	Satakunta		Varsinais-Suomi		Pirkanmaa		Etelä-Karjala	
Metsä (ha)	3 933	59,7 %	4 168	50,7 %	5 917	70,1 %	3 976	65,2 %
Pelto (ha)	995	15,1 %	1 497	18,2 %	680	8,1 %	661	10,8 %
Asuinalueet (ha)	190	2,9 %	490	6,0 %	307	3,6 %	130	2,1 %
Liikenteen alueet (ha)	1 109	16,8 %	2 059	25,0 %	1 498	17,8 %	1 106	18,1 %
Vesialueet (ha)	367	5,6 %	8	0,1 %	36	0,4 %	224	3,7 %
Yhteensä (ha)	6 593		8 222		8 437		6 097	
	Kymenlaakso		Kanta-Häme		Keski-Suomi		Lappi	
Metsä (ha)	2 596	64,8 %	3 569	57,3 %	2 727	75,5 %	2 464	72,7 %
Pelto (ha)	365	9,1 %	1 376	22,1 %	214	5,9 %	85	2,5 %
Asuinalueet (ha)	150	3,7 %	391	6,3 %	72	2,0 %	80	2,4 %
Liikenteen alueet (ha)	726	18,1 %	869	13,9 %	518	14,3 %	619	18,3 %
Vesialueet (ha)	170	4,2 %	24	0,4 %	83	2,3 %	142	4,2 %
Yhteensä (ha)	4 006		6 229		3 614		3 389	
	Pohjanmaa		Pohjois-Karjala		Pohjois-Savo		Päijät-Häme	
Metsä (ha)	871	72,0 %	1 925	73,1 %	2 273	64,2 %	3 032	63,2 %
Pelto (ha)	110	9,1 %	106	4,0 %	186	5,2 %	770	16,1 %
Asuinalueet (ha)	14	1,2 %	62	2,3 %	153	4,3 %	263	5,5 %
Liikenteen alueet (ha)	178	14,7 %	495	18,8 %	683	19,3 %	635	13,2 %
Vesialueet (ha)	36	3,0 %	46	1,7 %	244	6,9 %	94	2,0 %
Yhteensä (ha)	1 209		2 634		3 538		4 795	

2.3 Merkittävimmät teollisuuden keskittymät Satakunnassa

Tarkastelemalla olemassa olevia teollisuuden keskittymiä voidaan analysoida Satakunnan suuren mittakaavan teollisuuden olemusta. Tässä yhteydessä tarkastellaan keskittymien sijaintitekijöitä, alueilla toimivien yritysten ominaisuuksia ja työmatkaliikennettä. Keskittymät on poimittu Yhdyskuntarakenteen Seurantajärjestelmän (YKR) työpaikka-aineistosta etsimällä alueet, joilla teollisuuden työpaikkojen osuus on muiden alojen työpaikkoihin nähden huomattavan suuri. Alustavan rajauksen jälkeen alueet on rajattu tarkemmin vastaamaan yritysten sijaintien mukaista todellista muotoa.

Edellä mainitulla menetelmällä Satakunnasta löytyi 12 teollisuuden keskittymää. Keskittymät, niiden kokonaistyöpaikkamäärä sekä keskeisimmät toimialat on esitetty kuvassa 3. Kunkin alueen osalta on erikseen määritelty teollisuusyritysten lukumäärä sekä toimialat. Alueiden valtakunnallista merkitystä kuvaa prosenttiluku, joka kertoo kuinka suuri osuus kyseisen toimialan työpaikoista koko maassa sijaitsee alueella. Teollisuusyritysten liikevaihto on luokiteltu 13 eri suuruusluokkaan (tilastollisen merkintätavan vuoksi luokitus on kuitenkin välillä 1-15), jotka on kuvattu kaavioissa, samoin kuten yritysten omistus sen mukaan että onko kyseessä kotimainen vai ulkomaalaisomisteinen yritys. Alueiden työpaikat on eritelty kuuteen luokkaan. Teollisuus sisältää kaikki teollisuuden alan työpaikat, Kauppa sisältää kaiken tukku- ja vähittäiskaupan, Rakentaminen sisältää kaikki rakennusalan työpaikat, Tekninen huolto sisältää sähkö-, kaasu-, ja lämpöhuollon sekä vesi-, viemäri-, jätevesi-, ja jätehuollon työpaikat, Liikenne sisältää kuljetuksen ja varastoinnin työpaikat ja Muu muiden toimialojen työpaikat. Työmatkoja kuvaavissa kartoissa on

kuvattuna kunkin alueen teoreettiset työmatkat mikäli jokainen työntekijä kulkisi kotoaan nopeinta maantiereittiä pitkin, alkaen niistä tieosuuksista, joilla on vähintään viisi työmatkaa.

Osiossa käytettävien karttojen tausta-aineisto on Maanmittaulaitoksen avointa aineistoa. Yritysten ja niiden sijaintien tiedot ovat peräisin Tilastokeskuksen aineistoista, jotka eivät ole avointa aineistoa (Tilastokeskus 2016). Joissain tapauksissa toimipaikan sijaintia määrittävä katuosoite on eri kuin varsinainen tuotantolaitoksen sijaintipaikka. Osion kuvia ei ole numeroitu muiden raportissa olevien kuvien numeroinnin mukaisesti.

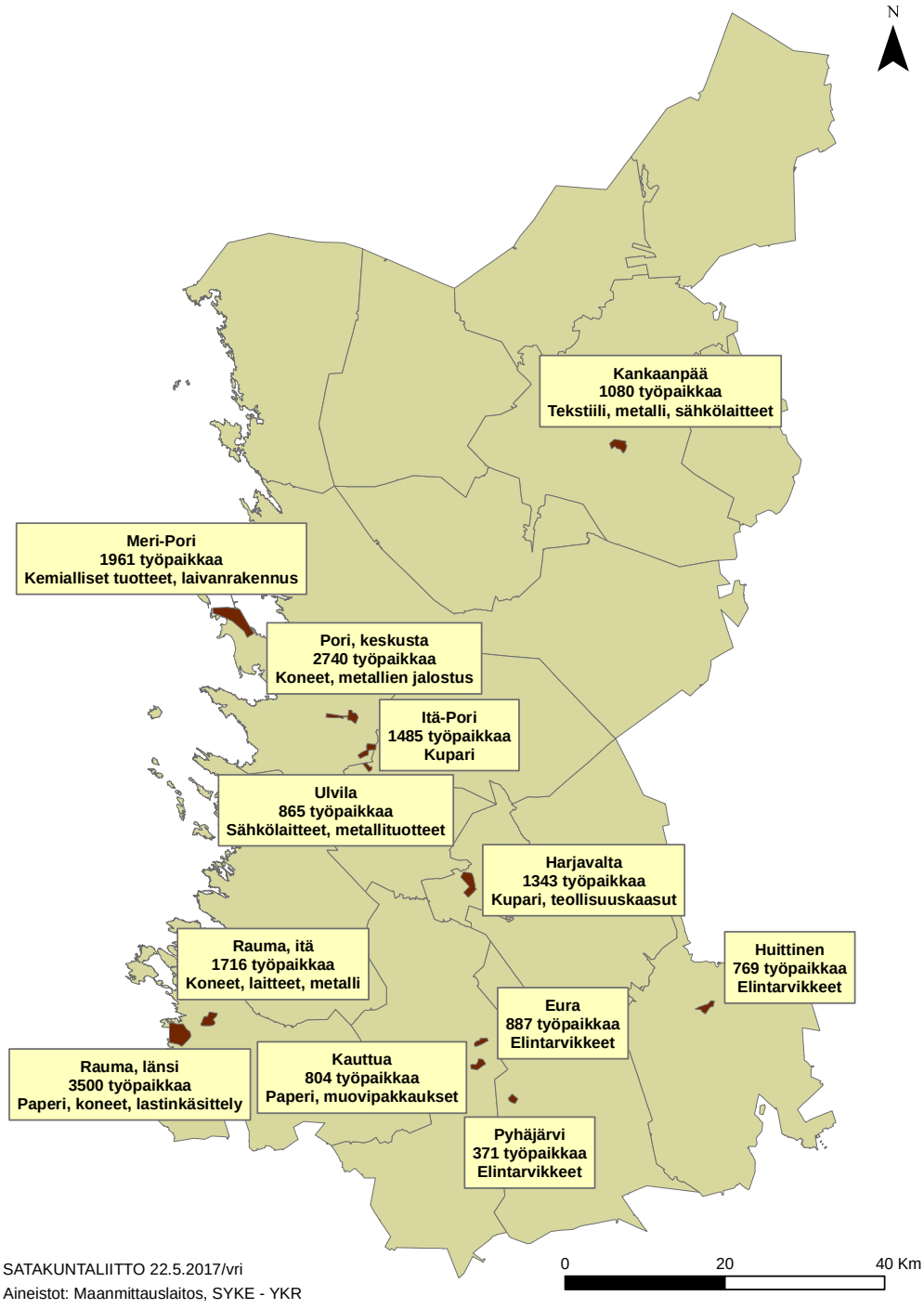

Kuva 3

2.3.1 Kankaanpää

Kankaanpään keskustan pohjoispuolella sijaitseva alue ainoa tarkasteltava alue Pohjois-Satakunnassa. Alue on maakuntakaavassa osoitettu teollisuus- ja varastotoimintojen alueeksi. Alueen teollisuusyrityksistä suurin osa on pieniä tai keskisuuria kotimaisia yrityksiä, mutta alueelle on sijoittunut myös ulkomaalaisomisteisia suuria yrityksiä. Tärkeimmät toimialat ovat metallituotteiden, elintarvikkeiden, tekstiilien ja sähkölaitteiden valmistus sekä koneiden ja laitteiden huolto- ja korjauspalvelut. Alueelle on sijoittunut asustuskeskuksen läheisyydestä johtuen myös muuta kuin teollisuuden toimintaa, esimerkiksi kaupan alan työpaikkoja on alueella runsaasti. Alue on saavutettavissa valtatietä 23 ja kantatietä 44 pitkin. Alueen työmatkaliikenteen vaikutukset ovat paikallisia, Kankaanpään rajojen ulkopuolelta saapuvien lukumäärä on maksimissaan alle 50 työssäkäyvää yhdellä reitillä.

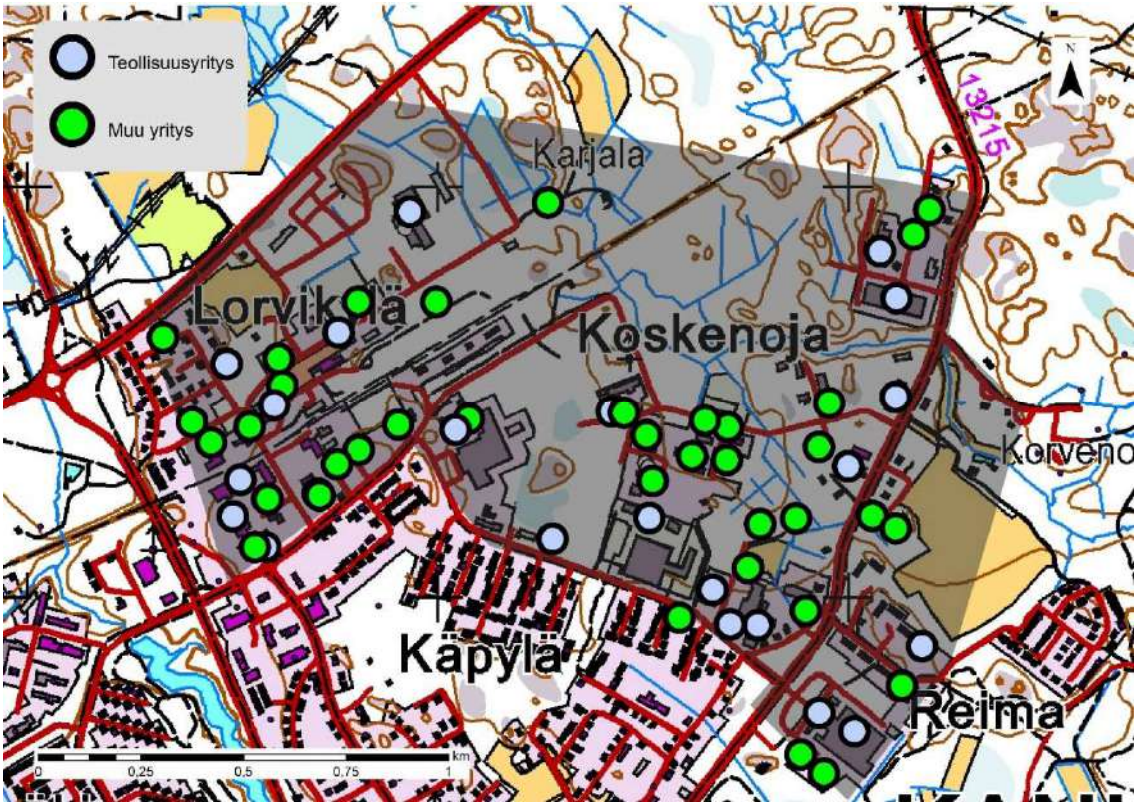

Teollisuusyrityksiä 23

Metallituotteiden valmistus	5
Elintarvikkeiden valmistus	3
Tekstiilien valmistus	3
Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus	3
Vaatteiden valmistus	2
Nahan ja nahkatuotteiden vamistus	1
Sahatavaran sekä puu- ja korkkituotteiden valmistus; olki-ja punontatuotteiden valmistus	1
Painaminen ja tallenteiden jäljentäminen	1
Muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus	1
Sähkölaitteiden valmistus	1
Muiden koneiden ja laitteiden valmistus	1
Moottoriajoneuvojen, perävaunujen ja puoliperävaunujen valmistus	1

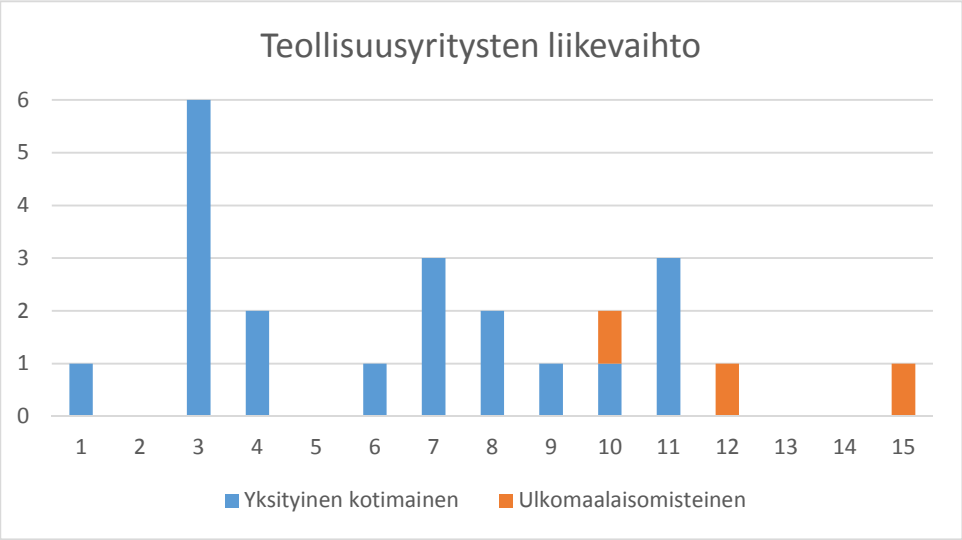

1. Tuntematon
2. -
3. 1 – 99 999
4. 100 000 – 199 999
5. 200 000 – 399 999
6. 400 000 – 999 999
7. 1 000 000 – 1 999 999
8. 2 000 000 – 4 999 999
9. 5 000 000 – 9 999 999
10. 10 000 000 - 19 999 999
11. 20 000 000 – 49 999 999
12. 50 000 000 – 99 999 999
13. 100 000 000 – 249 999 999
14. 250 000 000 – 499 999 999
15. Yli 500 000 000 €

Työpaikkojen osuus koko maan työpaikoista

Metallien käsittely ja päällystäminen	3,4 %
Sähkönjakelu- ja valvontalaitteiden valmistus	3,2 %
Teknisten ja teollisuustekstiilien valmistus	2,9 %

Alueen työpaikat yhteensä

Teollisuus	Kauppa	Rakentaminen	Tekninen huolto	Liikenne	Muu
554	274	23	18	71	140

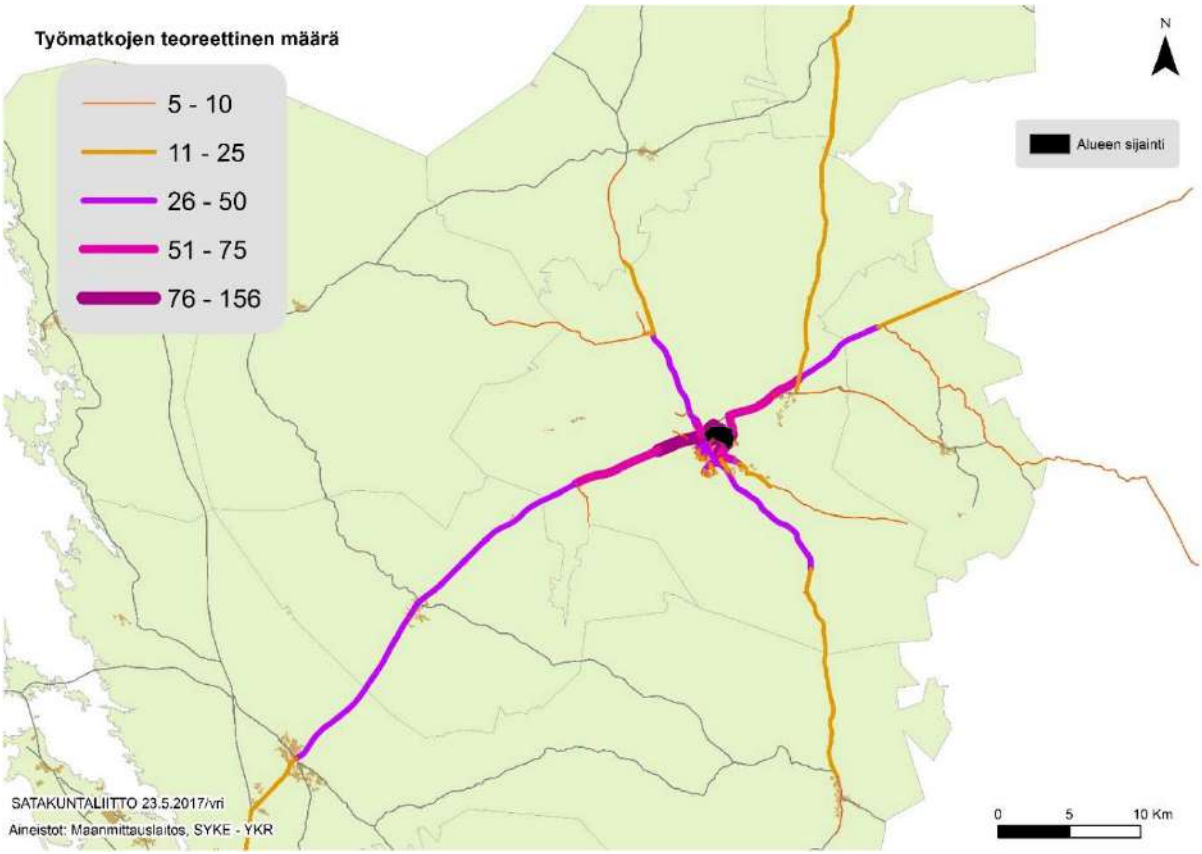

2.3.2 Harjavalta

Harjavallan teollisuuden keskittymä käsittää suurteollisuuspuiston sekä Sievarin alueen, jossa toimii pienempiä yrityksiä. Pienimmät yritykset ovat omistukseltaan kotimaisia, kun taas suurien yritysten enemmistö on ulkomaalaisomisteisia. Maakuntakaavassa suurteollisuuspuisto on osoitettu teollisuus- ja varastoalueena, jolle saa sijoittaa vaarallisia kemikaaleja valmistavia tai varastoivia laitoksia. Muu alue on osoitettu teollisuus- ja varastotoimintojen alueena. Alueen tärkeimmät toimialat ovat kemikaalien valmistus sekä metallituotteiden valmistus. Varsinkin kuparin valmistuksessa alue on koko maan mittakaavassa hyvin merkittävä. Muiden toimialojen kuin teollisuuden osalta alueelle on sijoittunut erityisesti rakentamisen alan ja kuljetusalan yrityksiä. Alue sijaitsee valtatien 2 varrella, kantatien 43 risteyksen kohdalla. Alueen läpi kulkee myös rautatie, jota hyödynnetään tavarakuljetuksessa. Harjavallassa on myös matkustajaliikenteen asema. Teoreettisesta työmatkaliikenteestä valtaosa suuntautuu valtatietä 2 Porin suuntaan. Myös Kokemäen suuntaan työmatkoja on yli sata. Etelään Euran suuntaan matkoja on alle sata.

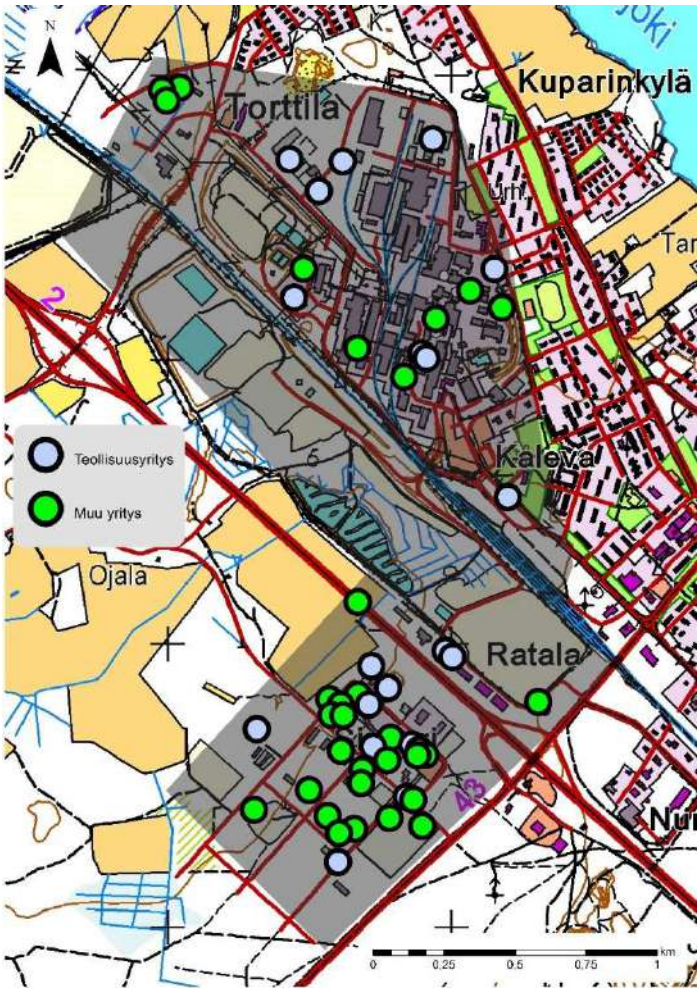

Teollisuusyrityksiä 22

Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus	6
Metallituotteiden valmistus	6
Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus	4
Metallien jalostus	2
Sahatavaran valmistus	1
Painaminen ja tallenteiden jäljentäminen	1
Muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus	1
Moottoriajoneuvojen valmistus	1

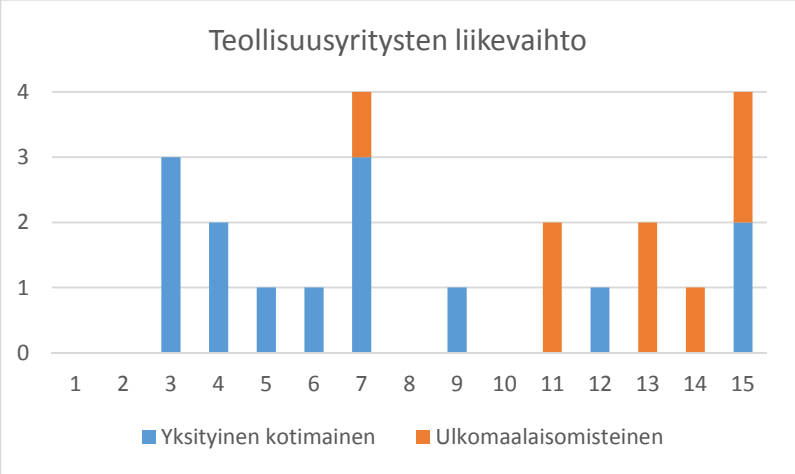

1. Tuntematon
2. -
3. 1 – 99 999
4. 100 000 – 199 999
5. 200 000 – 399 999
6. 400 000 – 999 999
7. 1 000 000 – 1 999 999
8. 2 000 000 – 4 999 999
9. 5 000 000 – 9 999 999
10. 10 000 000 - 19 999 999
11. 20 000 000 – 49 999 999
12. 50 000 000 – 99 999 999
13. 100 000 000 – 249 999 999
14. 250 000 000 – 499 999 999
15. Yli 500 000 000 €

Työpaikkojen osuus koko maan työpaikoista

Kuparin valmistus	28,1 %
Teollisuuskaasujen valmistus	3,8 %

Alueen työpaikat yhteensä

Teollisuus	Kauppa	Rakentaminen	Tekninen huolto	Liikenne	Muu
968	28	34	22	168	123

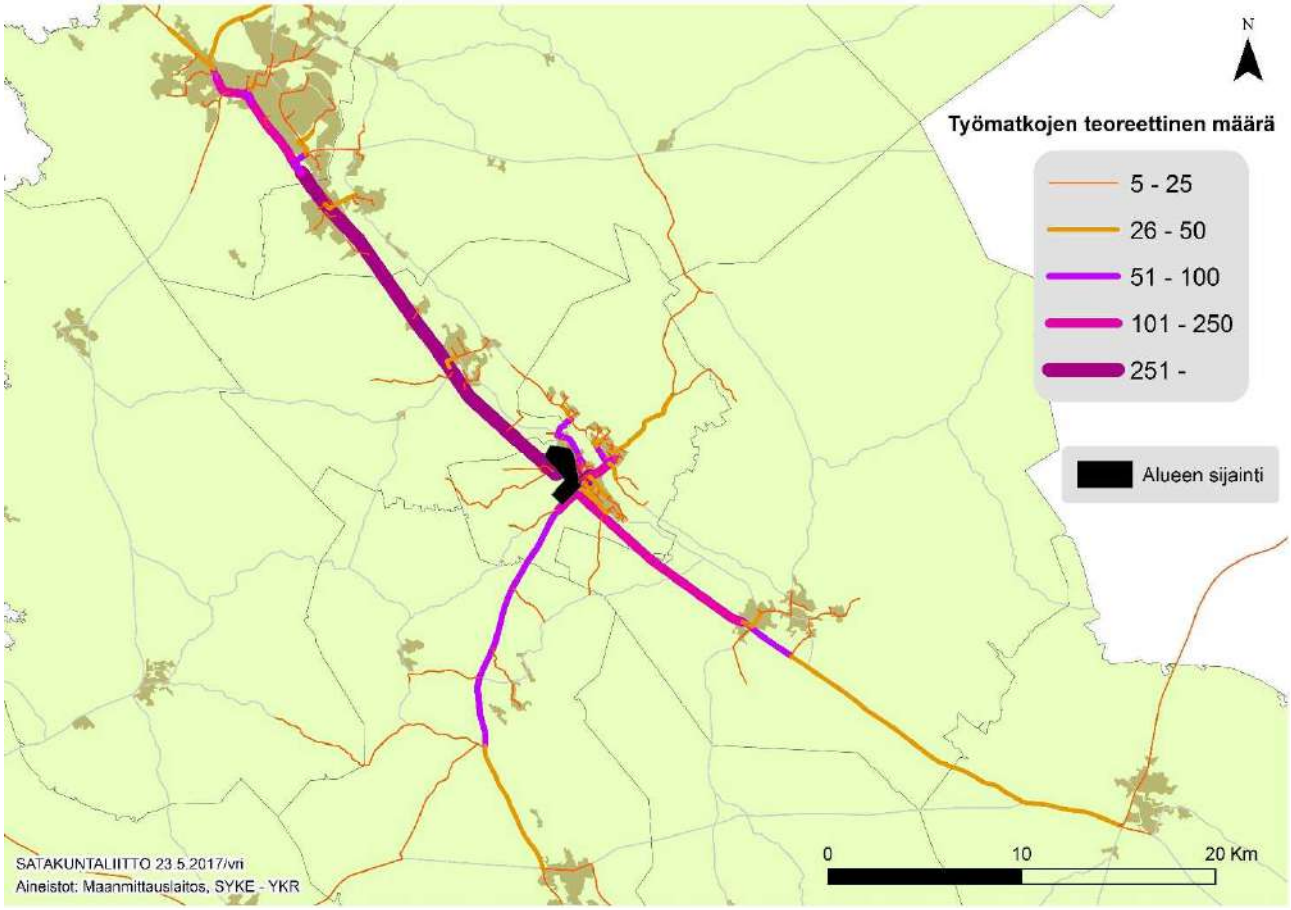

2.3.3 Meri-Pori

Meri-Porin alue on teollisuuden alueena hyvin merkittävä, vaikka alueella sijaitseekin ainoastaan neljä teollisuuden alan toimipaikkaa. Alueen yritykset ovat suuryrityksiä, ja kolme neljästä on ulkomaalaisomisteisia. Maakuntakaavassa suurin osa alueesta on osoitettu teollisuus- ja varastotoimintojen alueeksi, jolle saa sijoittaa vaarallisia kemikaaleja valmistavia tai varastoivia laitoksia. Muut maakuntakaavan aluevaraukset ovat teollisuus- ja varastoimintojen alue, energiahuollon alue sekä satama-alue. Meri-Porin alueella sijaitsee 100 % maan värien ja pigmenttien valmistuksen työpaikoista. Myös laivojen ja kelluvien rakenteiden rakentamisen osuus on merkittävä. Alueella toimivien muiden toimialojen yritysten pääasialliset toimialat liittyvät satamien toimintoihin, energiantuotantoon ja ravintolapalveluihin. Alue jakautuu Mäntyluodon ja Tahkoluodon alueeseen, joissa kummassakin sijaitsee satama ja kumpaankin on rautatieyhteys. Mäntyluoto sijaitsee valtatien 2 luoteispäässä ja Tahkoluotoon tieyhteys on paikallisteitä pitkin. Alueen työmatkaliikenne kuormittaa valtatietä 2 Porin ja Mäntyluodon välillä, jossa teoreettisia työmatkoja on yli tuhat.

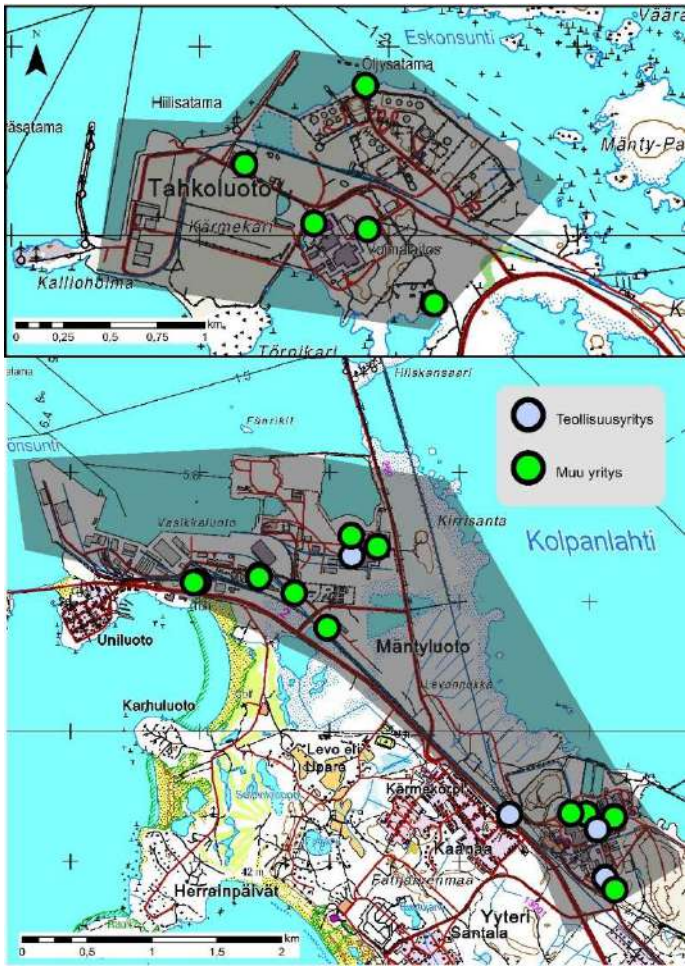

Teollisuusyrityksiä 4

Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus	3
Muiden kulkuneuvojen valmistus	1

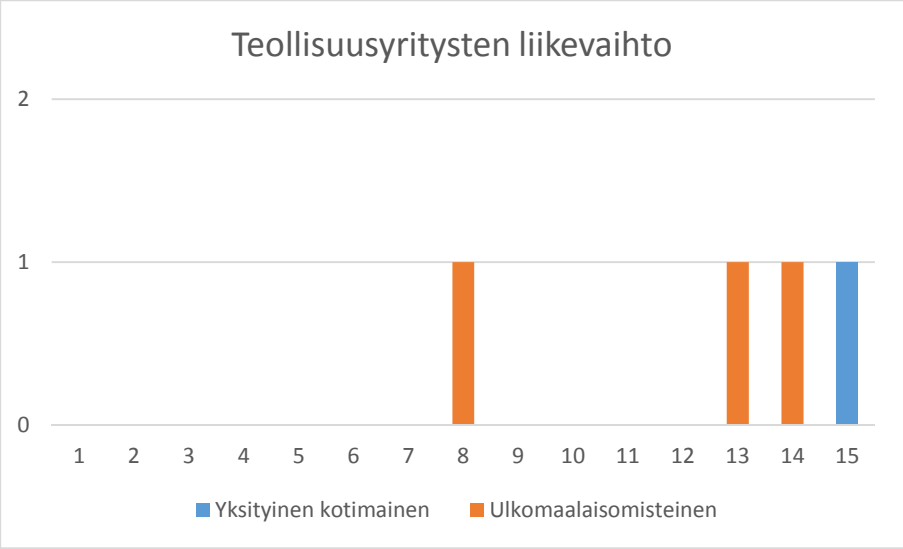

1. Tuntematon
2. -
3. 1 – 99 999
4. 100 000 – 199 999
5. 200 000 – 399 999
6. 400 000 – 999 999
7. 1 000 000 – 1 999 999
8. 2 000 000 – 4 999 999
9. 5 000 000 – 9 999 999
10. 10 000 000 - 19 999 999
11. 20 000 000 – 49 999 999
12. 50 000 000 – 99 999 999
13. 100 000 000 – 249 999 999
14. 250 000 000 – 499 999 999
15. Yli 500 000 000 €

Työpaikkojen osuus koko maan työpaikoista

Värien ja pigmenttien valmistus	100 %
Laivojen ja kelluvien rakenteiden rakentaminen	18,3 %

Alueen työpaikat yhteensä

Teollisuus	Kauppa	Rakentaminen	Tekninen huolto	Liikenne	Muu
1514	0	0	172	245	30

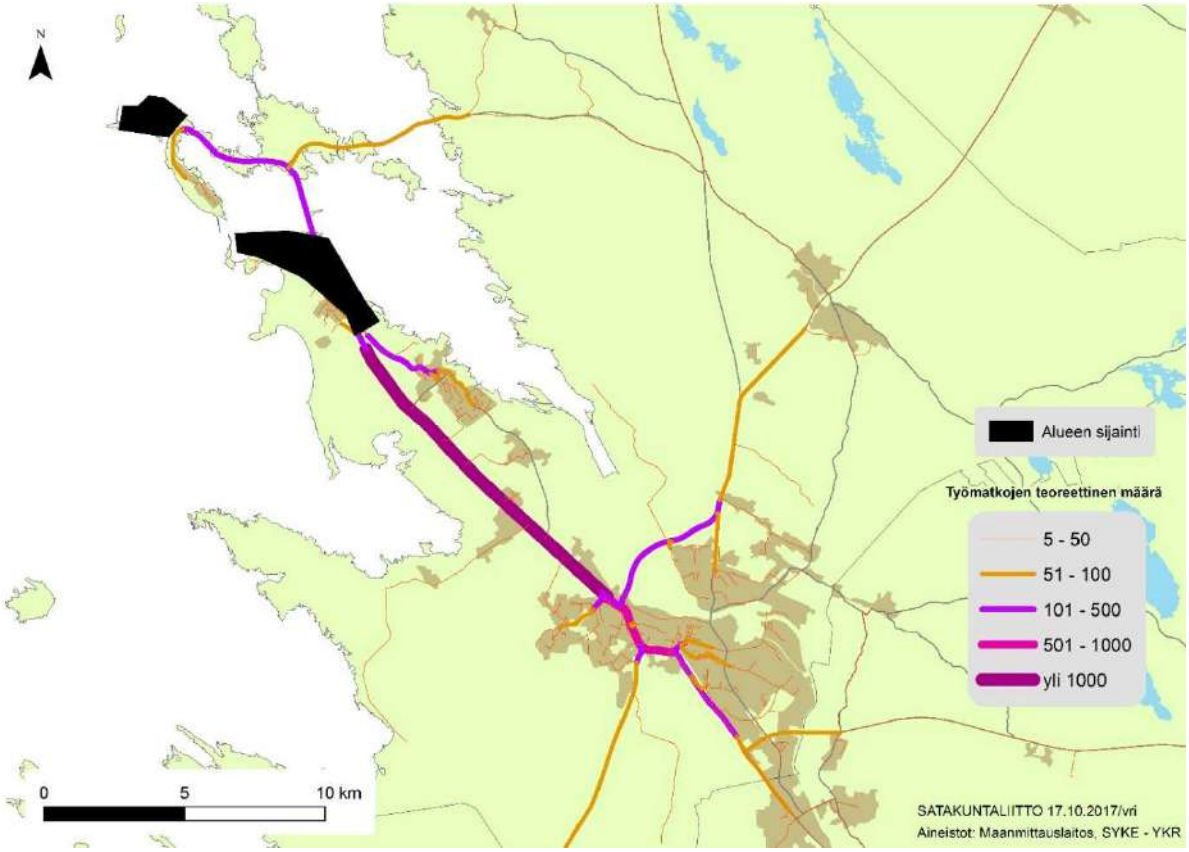

2.3.4 Pyhäjärvi

Pyhäjärven rannan teollisuuden keskittymä on paikallisesti hyvin merkittävä elintarvikealan keskittymä, vaikka alueen työpaikkojen määrä onkin muita keskittymiä pienempi. Alueella toimii Suomen ainoa sokeritehdas, minkä lisäksi alue on merkittävä hedelmien, marjojen ja kasvisten jalostuksen ja säilönnän keskittymä. Alueen suurimmat teollisuusyritykset ovat ulkomaalaisomisteisia, ja pienemmät kotimaisia. Maakuntakaavassa alue on osoitettu teollisuus- ja varastotoimintojen alueeksi. Teollisuuden lisäksi alueella sijaitsee jonkin verran muita yrityksiä, pääasiassa hallinnon alan sekä ravitsemusalan yrityksiä. Alue sijaitsee maantien 204 varrella, ja valtaosa alueen työmatkaliikenteestä ohjautuu kyseiselle tielle Euran ja Säkylän keskustan suuntiin. Euran ja Säkylän ulkopuolelta tuleva liikenne on vähäistä.

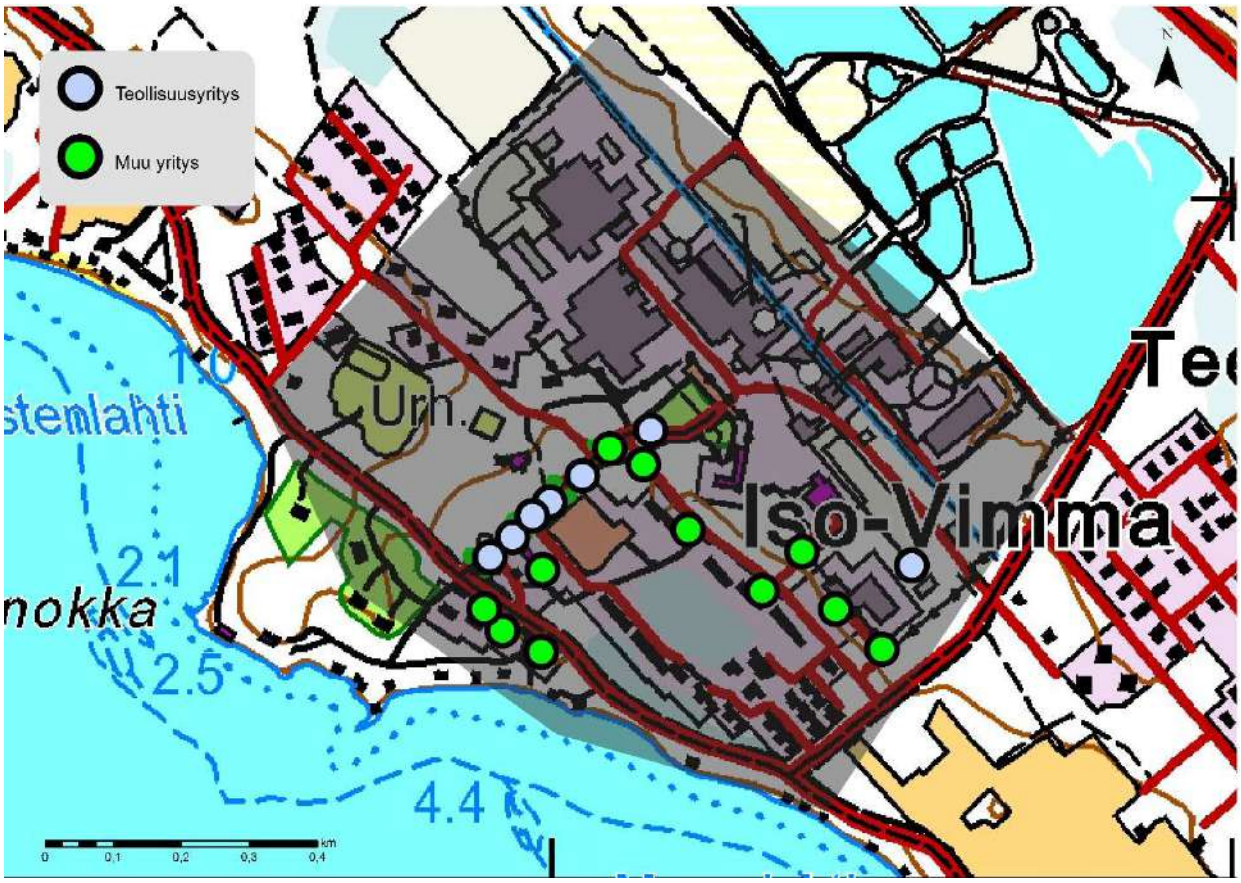

Teollisuusyrityksiä 7

Elintarvikkeiden valmistus	5
Tekstiilien valmistus	1
Kumi- ja muovituotteiden valmistus	1

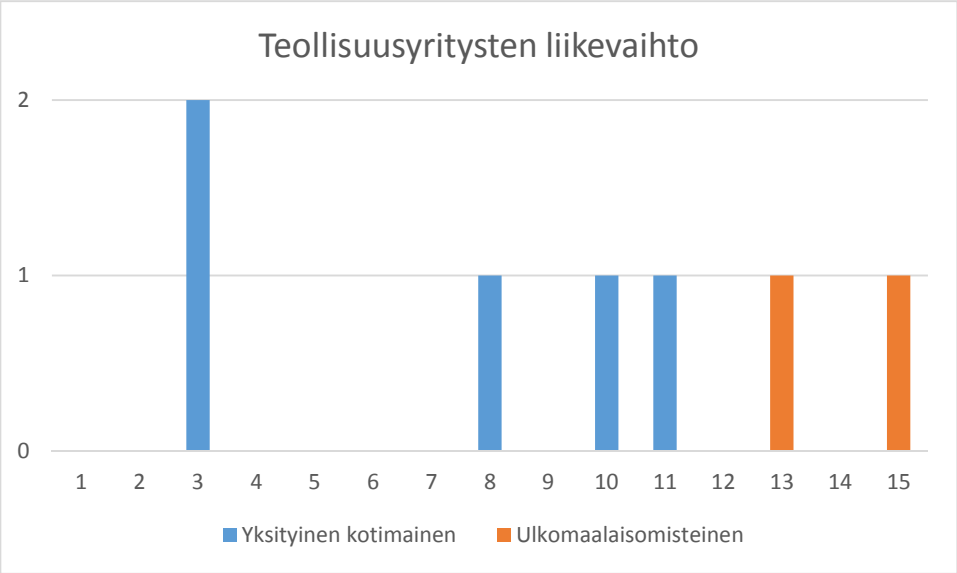

1. Tuntematon
2. -
3. 1 – 99 999
4. 100 000 – 199 999
5. 200 000 – 399 999
6. 400 000 – 999 999
7. 1 000 000 – 1 999 999
8. 2 000 000 – 4 999 999
9. 5 000 000 – 9 999 999
10. 10 000 000 - 19 999 999
11. 20 000 000 – 49 999 999
12. 50 000 000 – 99 999 999
13. 100 000 000 – 249 999 999
14. 250 000 000 – 499 999 999
15. Yli 500 000 000 €

Työpaikkojen osuus koko maan työpaikoista

Sokerin valmistus	31,7 %
Muu hedelmien, marjojen ja kasvisten jalostus ja säilöntä	17,6 %

Alueen työpaikat yhteensä

Teollisuus	Kauppa	Rakentaminen	Tekninen huolto	Liikenne	Muu
318	6	17	0	0	30

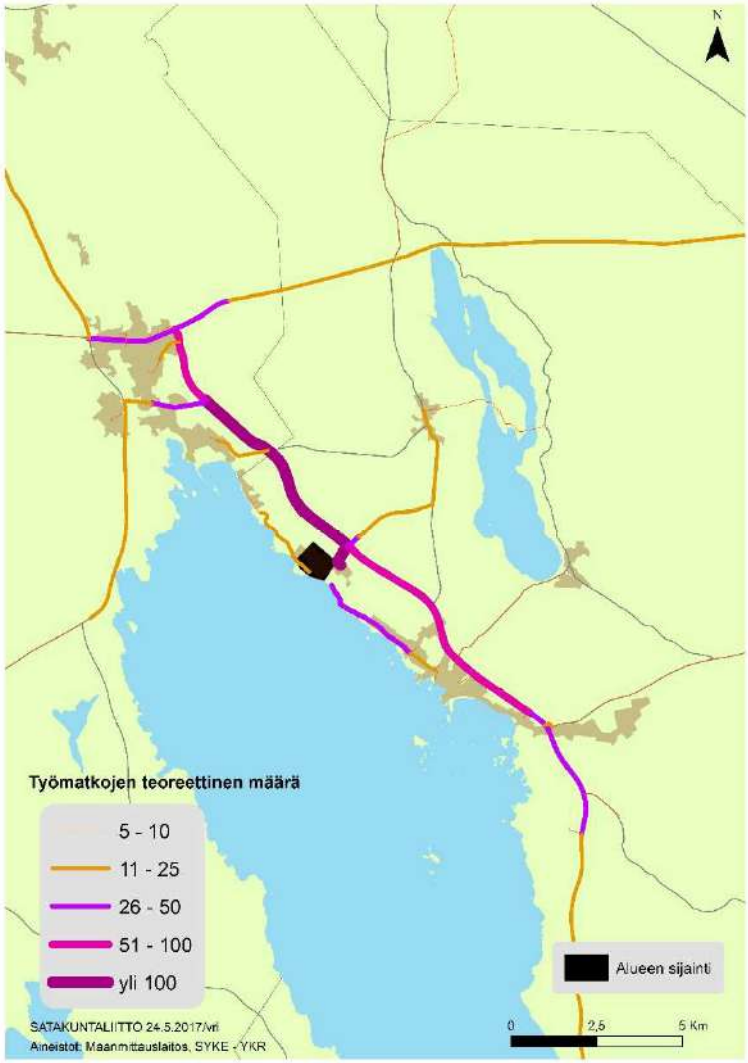

2.3.5 Itä-Pori

Porin kaupunkialueen itäreunalla sijaitseva teollisuuden keskittymä jakautuu kahteen erityyppiseen osaan. Pohjoisempi osa koostuu suurista metallien käsittelyn laitoksista ja eteläisempi lukuisista pienistä eri alojen toimipaikoista. Erityisesti kuparin valmistuksen osalta alue on valtakunnallisesti merkittävä. Maakuntakaavassa alueen pohjoisosa on osoitettu teollisuus-ja varastotoimintojen alueeksi, jolle saa sijoittaa vaarallisia kemikaaleja valmistavia tai varastoivia laitoksia. Alueen eteläosa on osoitettu maakuntakaavassa työpaikka-alueena. Teollisuuden ohella alueella sijaitsee runsaasti rakennusalan, korjaamoalan ja kaupan alan yrityksiä. Alue sijaitsee valtateiden 2 ja 11 risteyksen läheisyydessä, ja alueelle on myös rautatieyhteys. Valtaosa alueen työmatkaliikenteestä tulee Porin keskustan suunnasta.

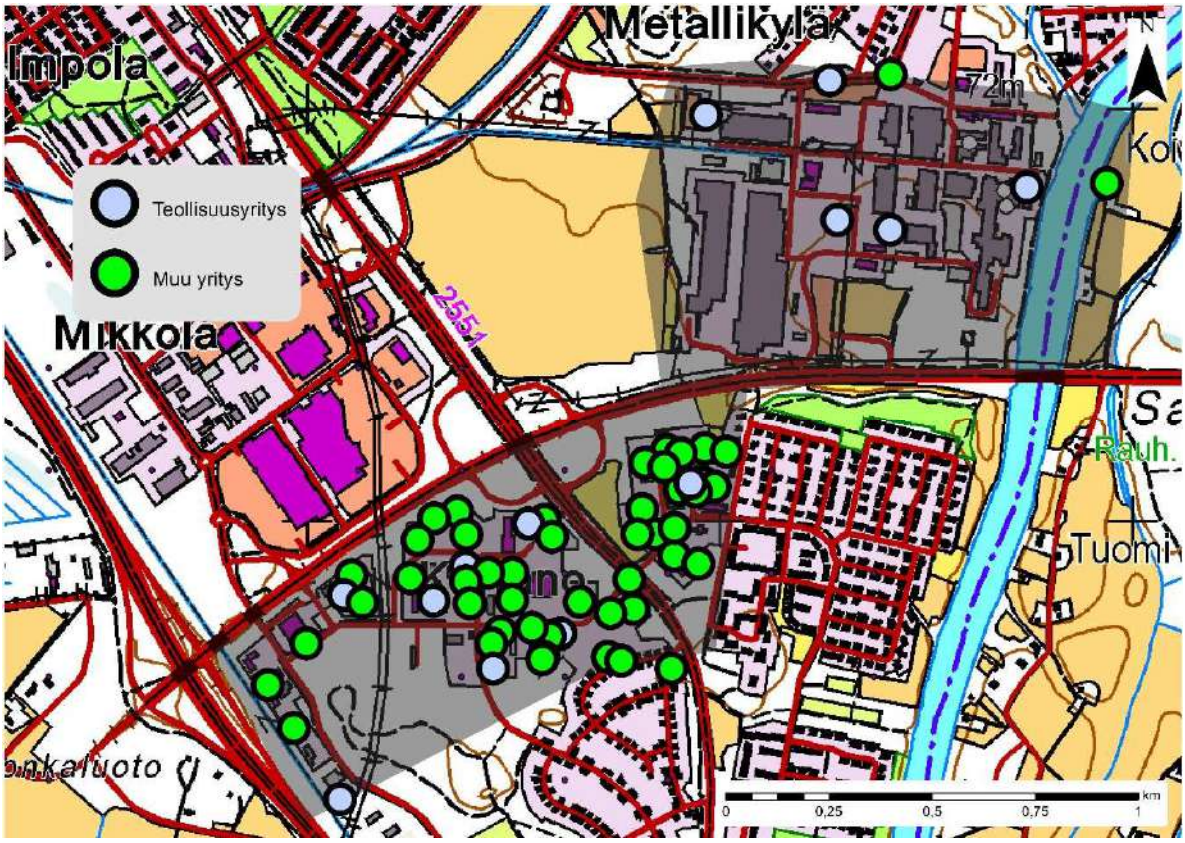

Teollisuusyrityksiä 20

Muiden koneiden ja laitteiden valmistus	4
Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus	4
Metallien jalostus	3
Metallituotteiden valmistus	3
Painaminen ja tallenteiden jäljentäminen	2
Tekstiilien valmistus	1
Kumi- ja muovituotteiden valmistus	1
Sähkölaitteiden valmistus	1
Moottoriajoneuvojen, perävaunujen, ja puoliperävaunujen valmistus	1

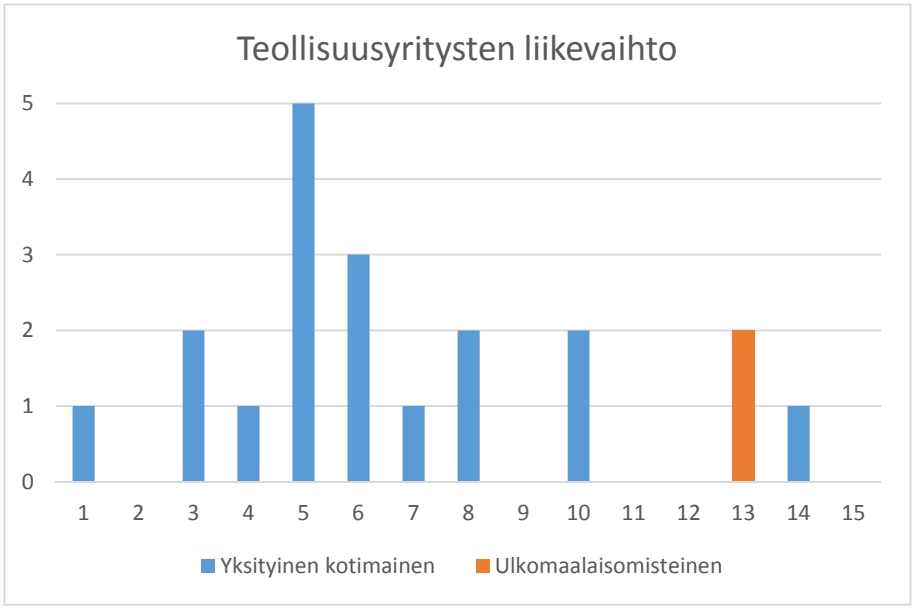

1. Tuntematon
2. -
3. 1 – 99 999
4. 100 000 – 199 999
5. 200 000 – 399 999
6. 400 000 – 999 999
7. 1 000 000 – 1 999 999
8. 2 000 000 – 4 999 999
9. 5 000 000 – 9 999 999
10. 10 000 000 - 19 999 999
11. 20 000 000 – 49 999 999
12. 50 000 000 – 99 999 999
13. 100 000 000 – 249 999 999
14. 250 000 000 – 499 999 999
15. Yli 500 000 000 €

Työpaikkojen osuus koko maan työpaikoista

Kuparin valmistus	29,2 %
Kaivos-, louhinta- ja rakennuskoneiden valmistus	3,1 %

Alueen työpaikat yhteensä

Teollisuus	Kauppa	Rakentaminen	Tekninen huolto	Liikenne	Muu
797	234	80	0	92	282

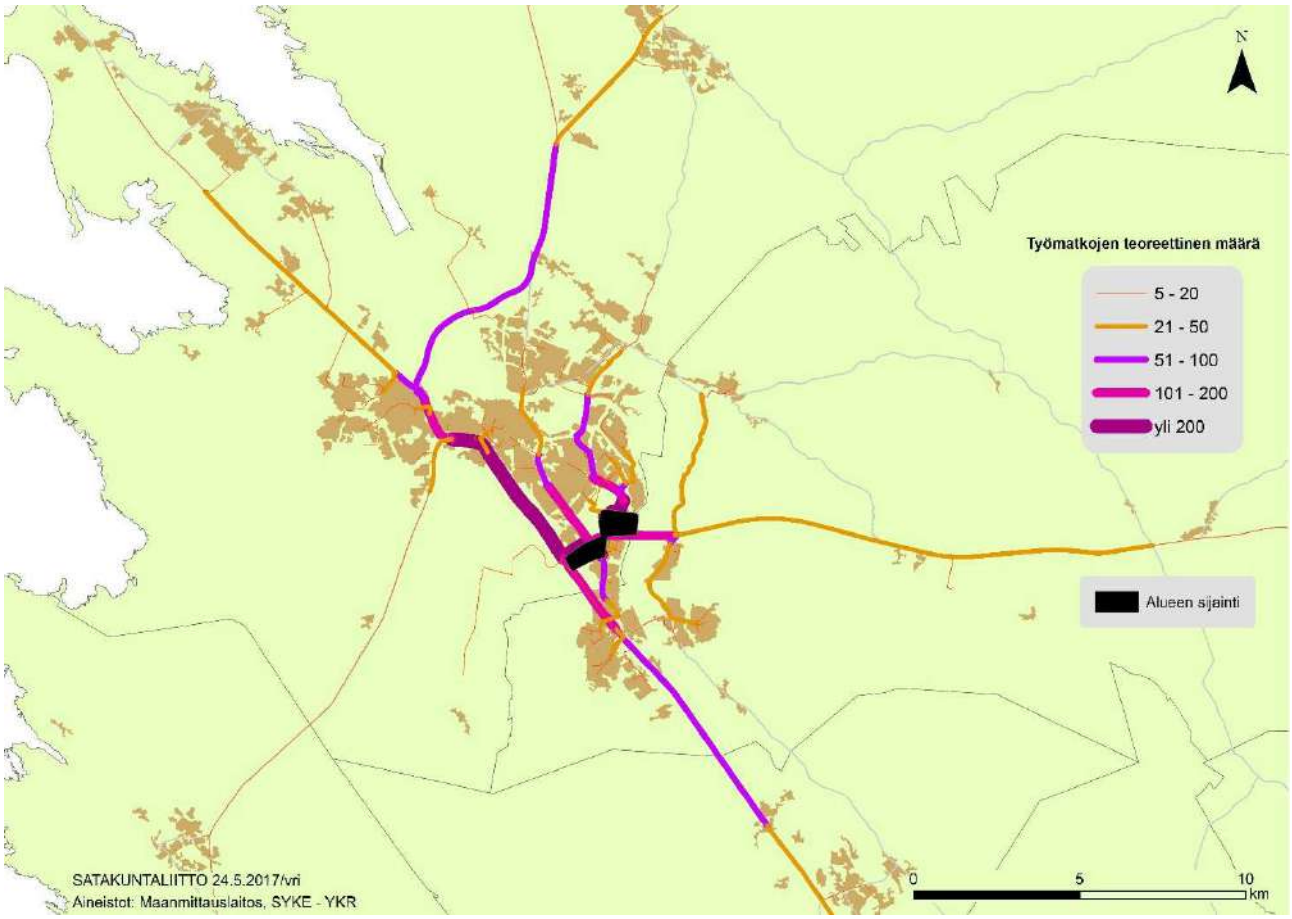

2.3.6 Ulvila

Ulvilassa sijaitsevan teollisuuden keskittymän tuotanto painottuu metallituotteiden ja sähkölaitteiden valmistukseen. Alueen yritykset ovat pääosin keskisuuria, ja joukossa on muutama ulkomaalaisomisteisen yrityksen toimipaikka. Maakuntakaavassa alue jakautuu työpaikka-alueeseen ja taajamatoimintojen alueeseen. Teollisuuden ohella alueella sijaitsee lukuisia rakennusalan ja kaupan alan yrityksiä. Alue sijaitsee valtatien 2 välittömässä läheisyydessä. Työmatkaliikenteestä valtaosa saapuu Porin kaupunkialueen suunnasta.

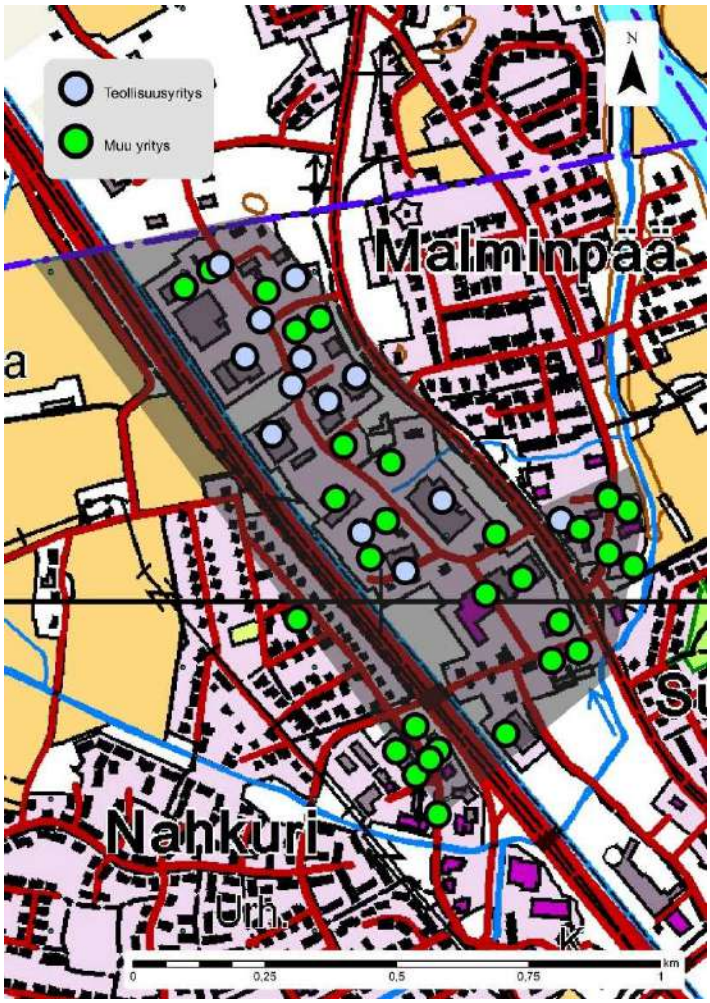

Teollisuusyrityksiä 22

Metallituotteiden valmistus	6
Elintarvikkeiden valmistus	3
Sähkölaitteiden valmistus	3
Tekstiilien valmistus	2
Muiden koneiden ja laitteiden valmistus	2
Painaminen ja tallenteiden jäljentäminen	2
Paperin, paperi-, kartonkituotteiden valmistus	1
Vaatteiden valmistus	2
Kumi- ja muovituotteiden valmistus	1
Tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus	1

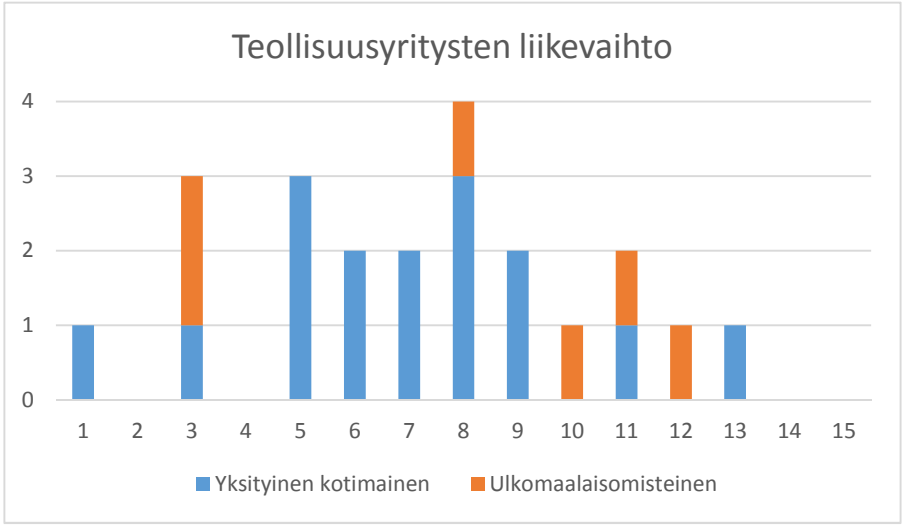

1. Tuntematon
2. -
3. 1 – 99 999
4. 100 000 – 199 999
5. 200 000 – 399 999
6. 400 000 – 999 999
7. 1 000 000 – 1 999 999
8. 2 000 000 – 4 999 999
9. 5 000 000 – 9 999 999
10. 10 000 000 - 19 999 999
11. 20 000 000 – 49 999 999
12. 50 000 000 – 99 999 999
13. 100 000 000 – 249 999 999
14. 250 000 000 – 499 999 999
15. Yli 500 000 000 €

Työpaikkojen osuus koko maan työpaikoista

Sähkönjakelu- ja valvontalaitteiden valmistus	4,6 %
Muiden metallituotteiden valmistus	2,4 %

Alueen työpaikat yhteensä

Teollisuus	Kauppa	Rakentaminen	Tekninen huolto	Liikenne	Muu
521	136	85	2	3	118

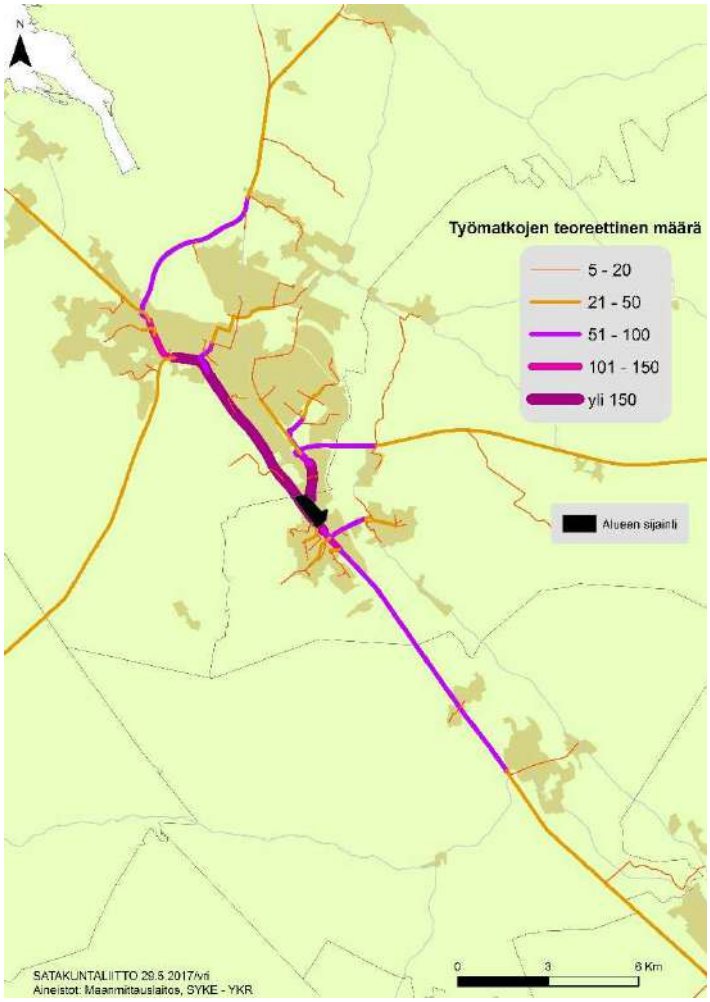

2.3.7 Huittinen

Huittisten keskustan lähellä sijaitseva alue on erityisesti vahva elintarviketeollisuuden keskittymä. Lähes kaikki alueen n. 600 teollisuuden työpaikkaa ovat elintarviketeollisuuden alalta. Teollisuuden ohella alueella sijaitsee rakentamisen, kaupan, liikenteen ja korjaamoalan yrityksiä. Muutamaa suurta elintarvikealan yritystä lukuun ottamatta alueen yritykset ovat pieniä. Alue on osoitettu maankuntakaavassa pääosin teollisuus- ja varastotoimintojen alueena, mutta osa pienistä yrityksistä sijaitsee myös taajamatoimintojen merkinnällä osoitetulla alueella. Liikenteen pääväylät alueen läheisyydessä ovat valtatiet 2 ja 12 sekä kantatie 41. Työmatkaliikenne on suurinta Huittisten keskustan alueella. Suurin virta Huittisten ulkopuolelta on valtatien 12 suunnalta Sastamalasta.

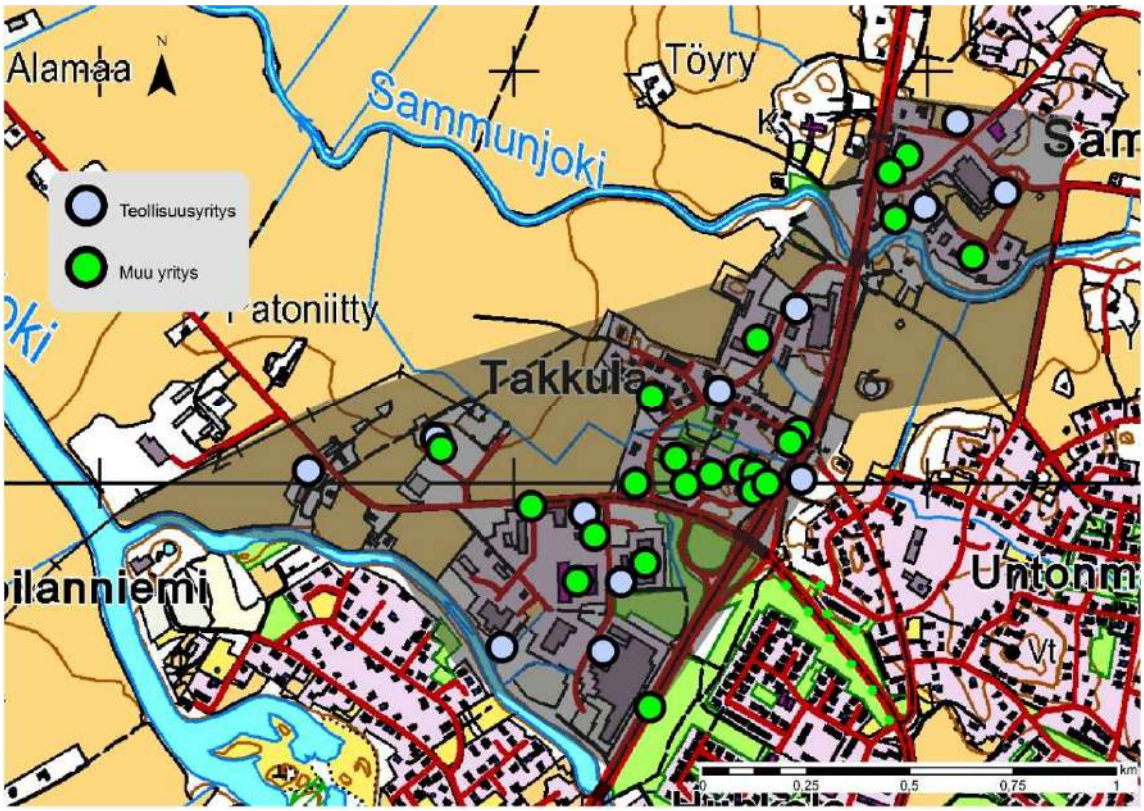

Teollisuusyrityksiä 19

Elintarvikkeiden valmistus	5
Huonekalujen valmistus	4
Nahan ja nahkatuotteiden valmistus	2
Sahatavaran, puu- ja punontatuotteiden valmistus	2
Metallituotteiden valmistus	2
Metallien jalostus	1
Painaminen ja tallenteiden jäljentäminen	1
Muiden koneiden ja laitteiden valmistus	1
Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus	1

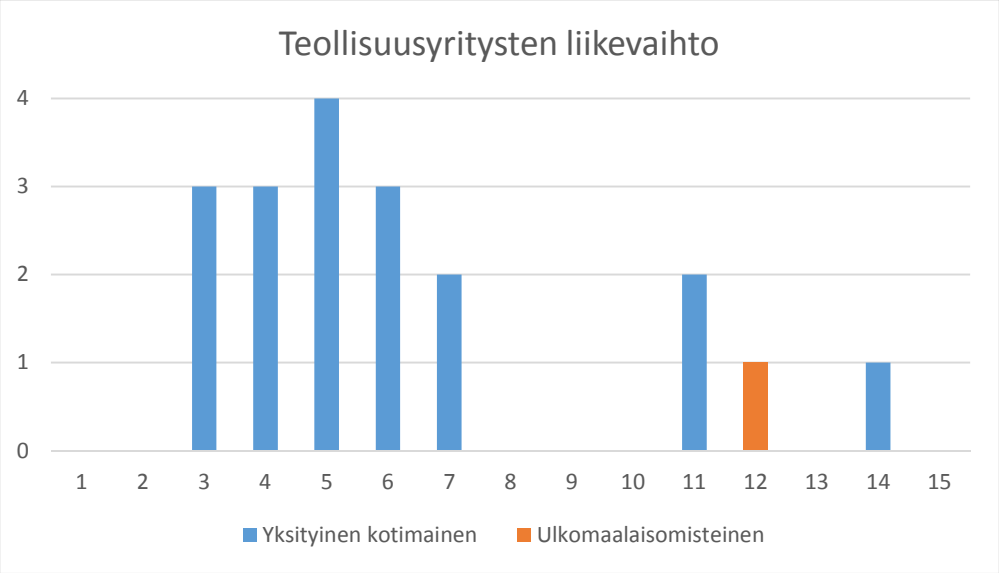

1. Tuntematon
2. -
3. 1 – 99 999
4. 100 000 – 199 999
5. 200 000 – 399 999
6. 400 000 – 999 999
7. 1 000 000 – 1 999 999
8. 2 000 000 – 4 999 999
9. 5 000 000 – 9 999 999
10. 10 000 000 - 19 999 999
11. 20 000 000 – 49 999 999
12. 50 000 000 – 99 999 999
13. 100 000 000 – 249 999 999
14. 250 000 000 – 499 999 999
15. Yli 500 000 000 €

Työpaikkojen osuus koko maan työpaikoista

Einesten ja valmisruokien valmistus	8,8 %
Liha- ja siipikarjatuotteiden valmistus	4,3 %

Alueen työpaikat yhteensä

Teollisuus	Kauppa	Rakentaminen	Tekninen huolto	Liikenne	Muu
626	32	45	0	18	48

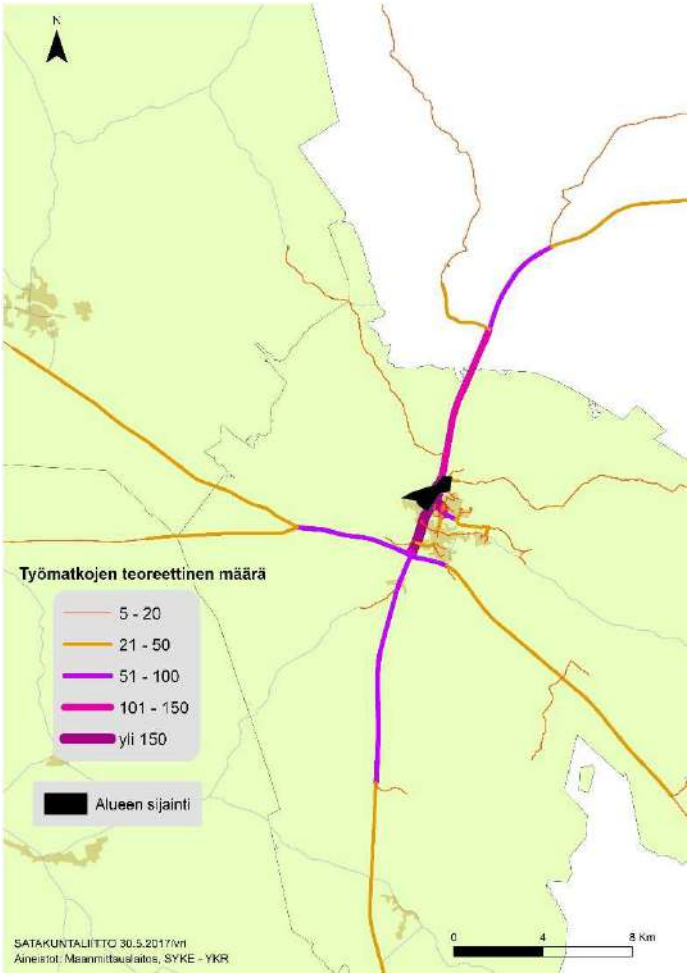

2.3.8 Pori – keskusta

Porin keskustan läheisyydessä sijaitseva alue jakautuu kolmeen toisistaan poikkeavaan alueeseen. Kokemäenjoen pohjoispuolinen osa on kone- ja metalliteollisuuden aluetta, jossa toimii muutama suuri yritys. Toisella puolen Kokemäenjokea sijaitsevalla Aittaluodon alueella teollisuus liittyy sahavaran valmistukseen. Alueen läntisin osa Karjaranta on monipuolista pienten yritysten aluetta, jolla toimivien yritysten kirjo on moninainen. Pienten teollisuusyritysten ohella alueella sijaitsee runsaasti muun muassa korjaamoalan, kaupan alan ja rakentamisen alan yrityksiä. Maakuntakaavassa Aittaluodon alue on osoitettu teollisuus- ja varastotoimintojen alueena, Kokemäenjoen pohjoispuolinen alue taajamatoimintojen alueena ja Karjarannan alue keskustatoimintojen alueena. Alueen välittömässä läheisyydessä ei ole valtateitä, vaan liikenne alueelle suuntautuu Porin sisääntuloväyliä pitkin.

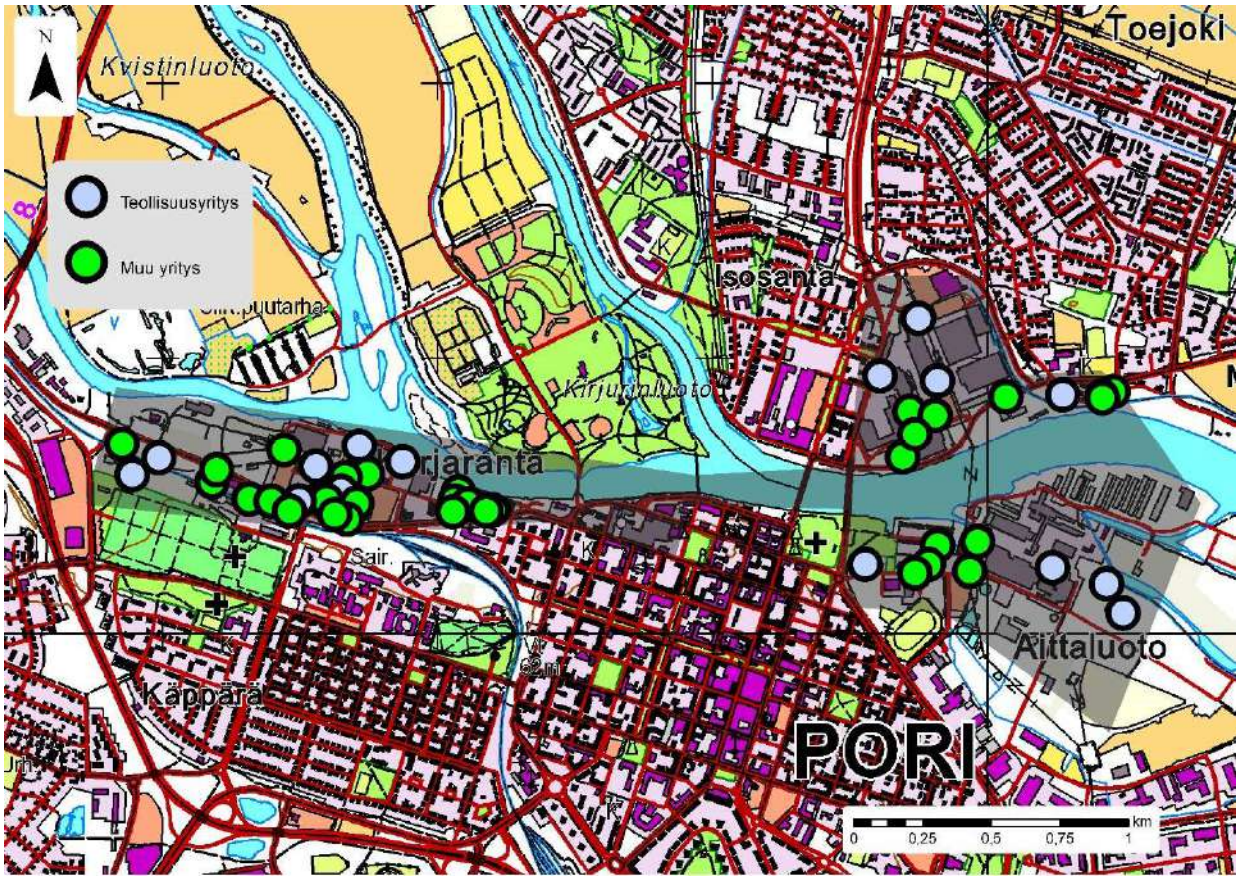

Teollisuusyrityksiä 19

Metallituotteiden valmistus	4
Muiden koneiden ja tuotteiden valmistus	4
Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus	4
Sahatavaran sekä puu- ja korkkituotteiden valmistus	2
Metallien jalostus	2
Elintarvikkeiden valmistus	1
Juomien valmistus	1
Paperin, paperi- ja kartonkituotteiden valmistus	1

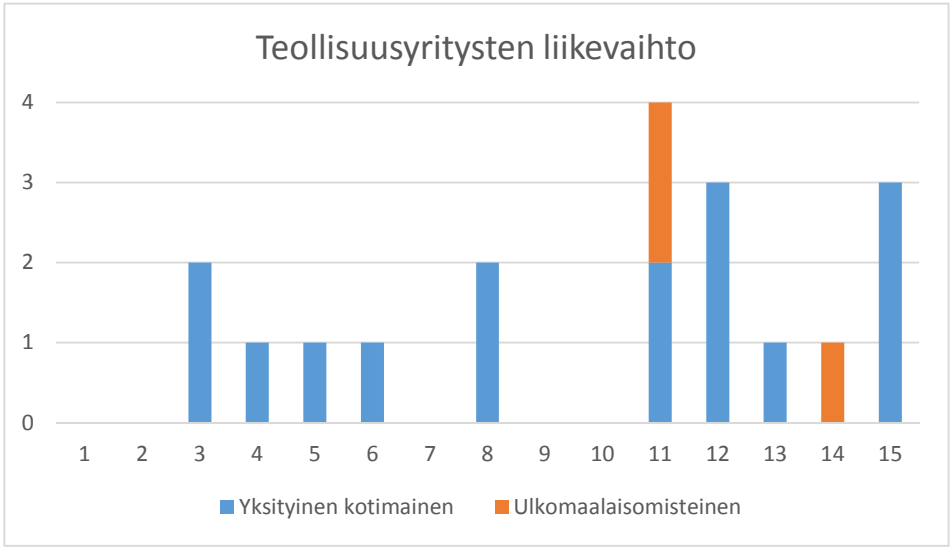

1. Tuntematon
2. -
3. 1 – 99 999
4. 100 000 – 199 999
5. 200 000 – 399 999
6. 400 000 – 999 999
7. 1 000 000 – 1 999 999
8. 2 000 000 – 4 999 999
9. 5 000 000 – 9 999 999
10. 10 000 000 - 19 999 999
11. 20 000 000 – 49 999 999
12. 50 000 000 – 99 999 999
13. 100 000 000 – 249 999 999
14. 250 000 000 – 499 999 999
15. Yli 500 000 000 €

Työpaikkojen osuus koko maan työpaikoista

Maa- ja metsätalouskoneiden valmistus	11,3 %
Raudan valu	18,0 %

Alueen työpaikat yhteensä

Teollisuus	Kauppa	Rakentaminen	Tekninen huolto	Liikenne	Muu
1333	216	116	238	82	755

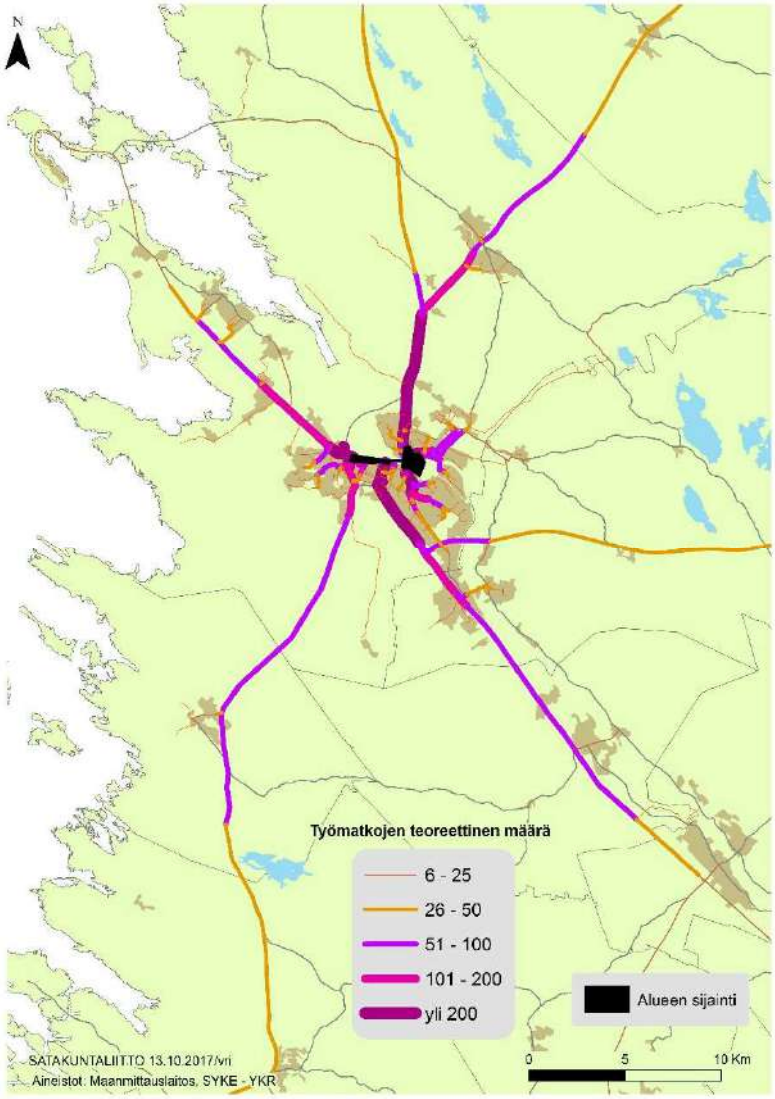

2.3.9 Kauttua

Kauttuan taajaman läheisyydessä Eurassa sijaitseva alue tunnetaan ensisijaisesti pakkausmateriaalien tuotannosta, joka on keskittynyt alueen länsiosaan. Tällä alueella sijaitsevat toimipaikat ovat kooltaan suuria. Alueen itäosassa sijaitseva Neitsytmäen alue on puolestaan monipuolinen pienteollisuuden, korjaamojen ja kaupan alue. Neitsytmäen teollisuusyrityksistä valtaosa on kone- ja metalliteollisuuden alan yrityksiä. Koko alue on maakuntakaavassa osoitettu teollisuus- ja varastotoimintojen alueena. Alue sijaitsee valtatien 12 ja kantatien 43 läheisyydessä. Euran keskustan alueen ulkopuolelta tuleva työmatkaliikenne jakautuu melko tasaisesti Rauman, Harjavallan, Huittisten, Säkylän sekä Laitilan suunnasta tulevaan liikenteeseen.

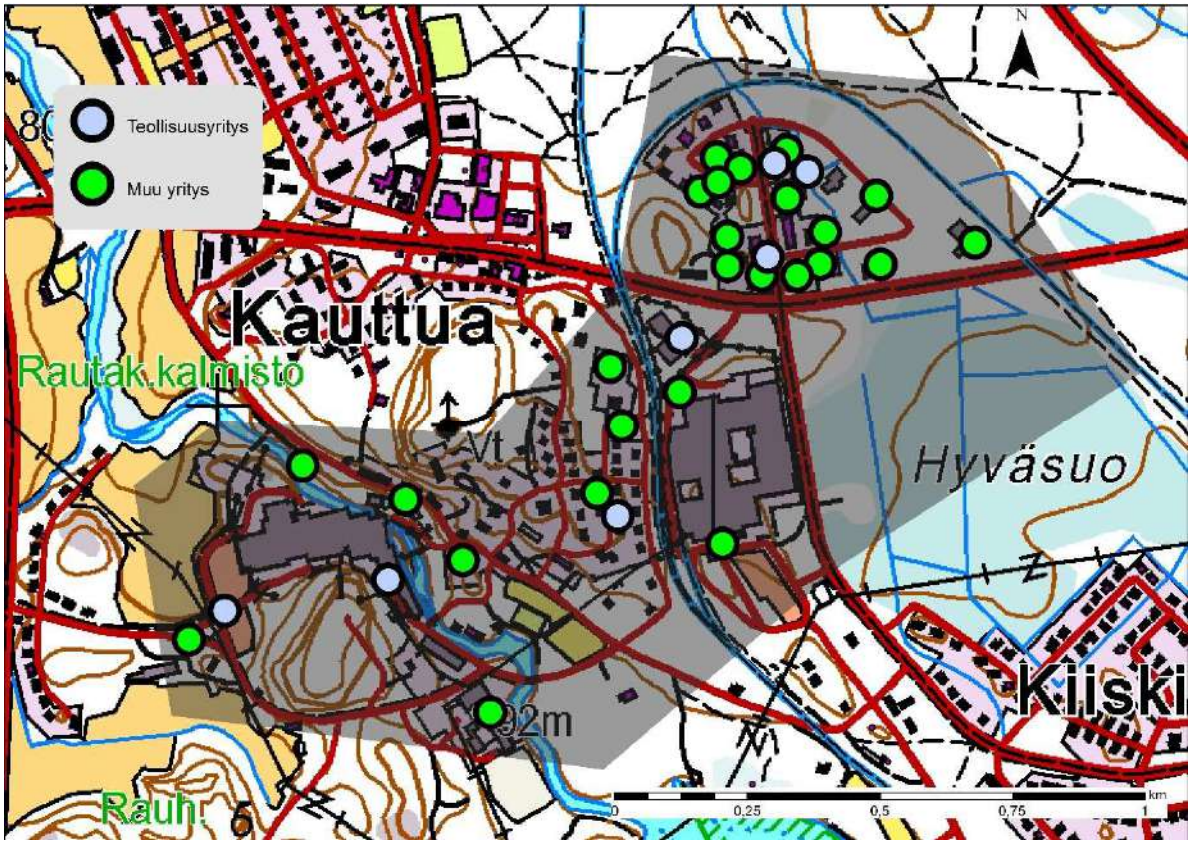

Teollisuusyrityksiä 13

Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus	4
Metallituotteiden valmistus	3
Elintarvikkeiden valmistus	2
Paperin, paperi-, kartonkituotteiden valmistus	2
Kumi- ja muovituotteiden valmistus	1
Muiden koneiden ja laitteiden valmistus	1

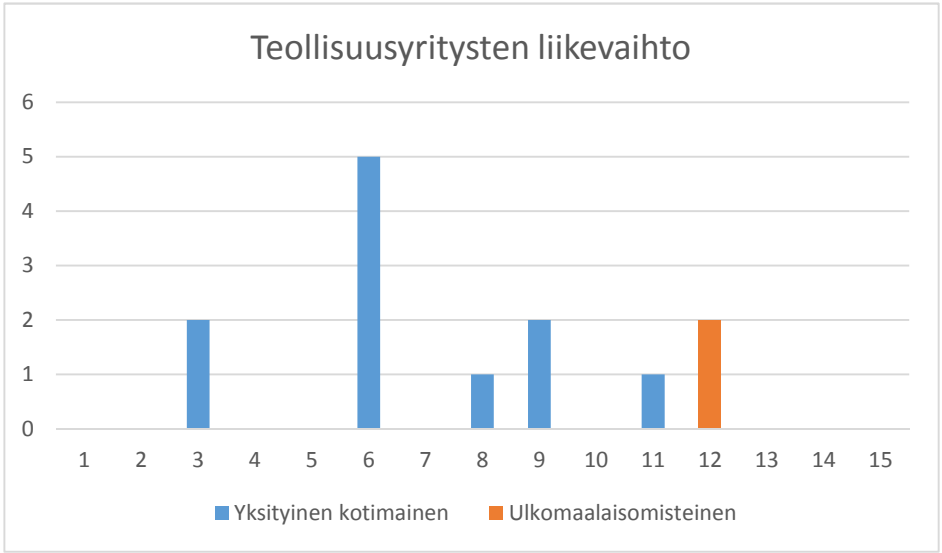

1. Tuntematon
2. -
3. 1 – 99 999
4. 100 000 – 199 999
5. 200 000 – 399 999
6. 400 000 – 999 999
7. 1 000 000 – 1 999 999
8. 2 000 000 – 4 999 999
9. 5 000 000 – 9 999 999
10. 10 000 000 - 19 999 999
11. 20 000 000 – 49 999 999
12. 50 000 000 – 99 999 999
13. 100 000 000 – 249 999 999
14. 250 000 000 – 499 999 999
15. Yli 500 000 000 €

Työpaikkojen osuus koko maan työpaikoista

Muovipakkausten valmistus	13,3 %
Aaltopahvin sekä paperi- ja kartonkipakkausten valmistus	6,3 %

Alueen työpaikat yhteensä

Teollisuus	Kauppa	Rakentaminen	Tekninen huolto	Liikenne	Muu
691	40	27	17	2	27

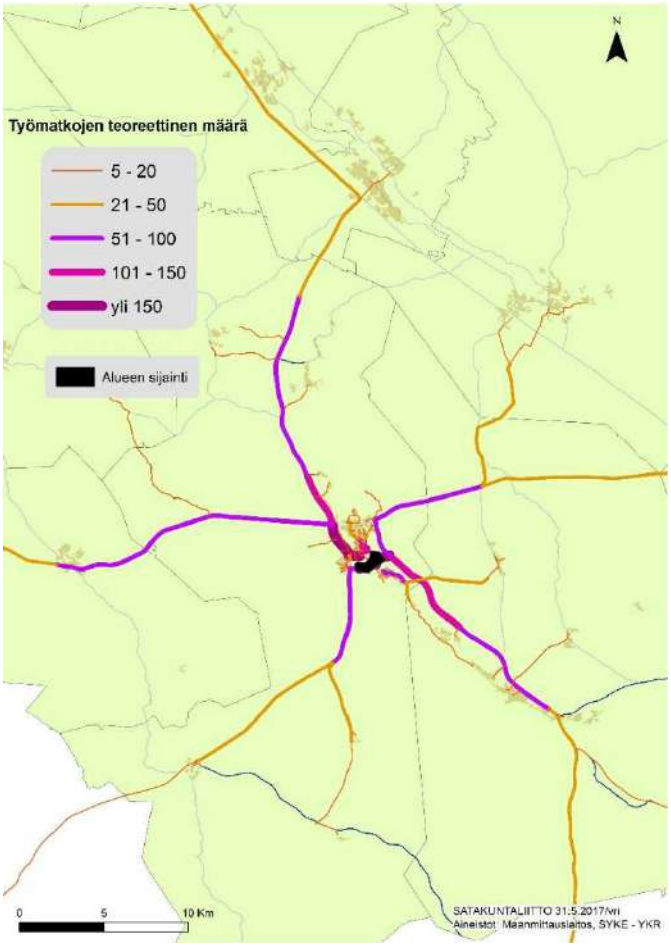

2.3.10 Rauma – läntinen alue

Rauman kaupunkialueen länsipuolella sijaitseva alue on työllisyysvaikutuksiltaan varsin merkittävä. Alueella on yli 3 000 työpaikkaa. Alueella sijaitsee yli 20 teollisuuden alan toimipaikkaa, jotka ovat kooltaan ja toimialoiltaan erilaisia. Toimialoista erottuvat laivojen ja laivojen osien rakentamiseen erikoistuneet laitokset sekä puuta raaka-aineenaan käyttävät paperituotteita valmistavat laitokset. Laivoihin liittyvän rakentamisen ohella satamatoimintoihin ja meriliikenteeseen liittyvä toiminta on alueella merkittävässä roolissa. Alue on kokenut viime vuosina suuria muutoksia laivanrakennustoiminnan päätyttyä vuonna 2013. Tämän jälkeen alueelle perustettiin Seaside Industry Park -teollisuuspuisto, jonka tarkoituksena on tarjota sinne sijoittuville teollisuusyrityksille tehokas ja toimiva toimintaympäristö. Maakuntakaavassa alue on osoitettu teollisuus- ja varastotoimintojen alueena, jolle saa sijoittaa vaarallisia kemikaaleja valmistavia tai varastoivia laitoksia, sekä satama-alueena. Alue on saavutettavissa niin vesitse, rautateitse kuin maanteitsekin. Maantieliikenteessä tärkeimmät väylät ovat valtatiet 8 ja 12, mutta alueen läheisyydessä osa liikenteestä kulkee Rauman kaupunkialueen kautta. Alueen työmatkaliikenne jakautuu varsin tasaisesti valtatielle 8 pohjoisen ja etelän suuntiin sekä valtatielle 12 idän suuntaan.

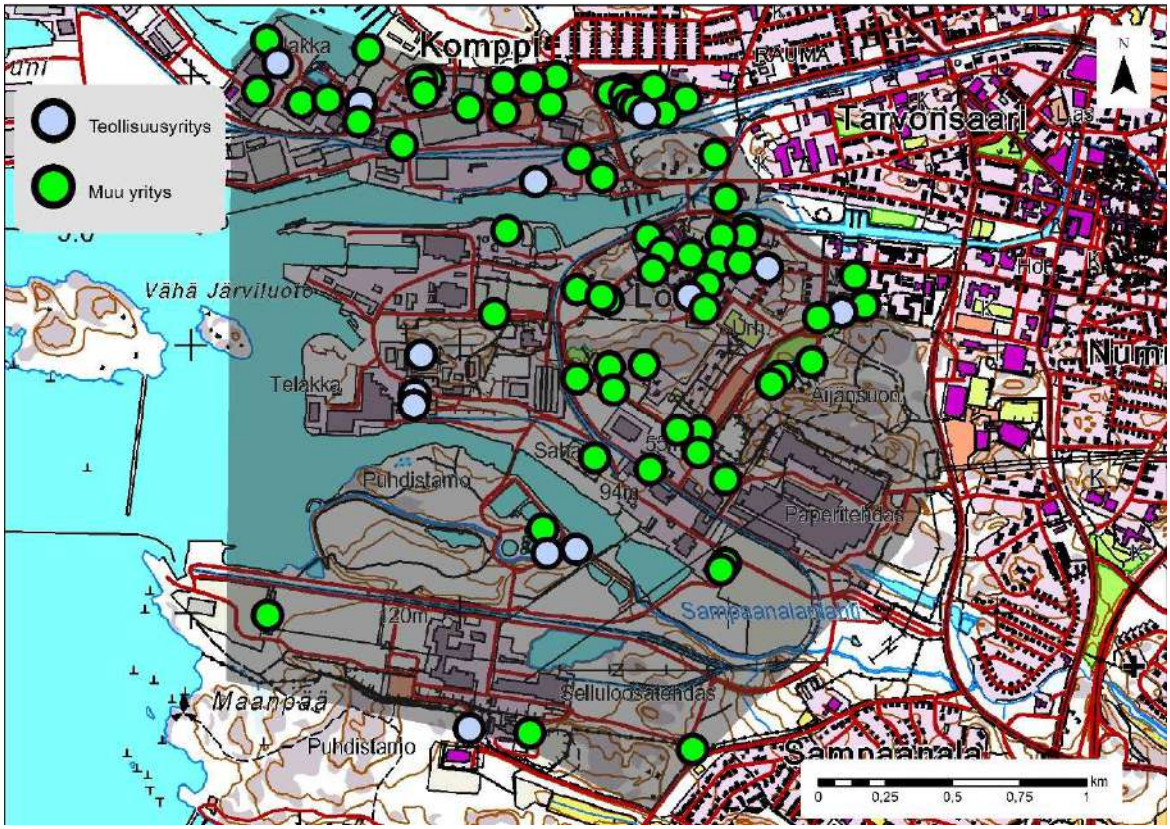

Teollisuusyrityksiä 23

Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus	5
Muiden kulkuneuvojen valmistus	4
Metallituotteiden valmistus	3
Paperin, paperi-, kartonkituotteiden valmistus	2
Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus	2
Tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus	2
Muiden koneiden ja laitteiden valmistus	2
Huonekalujen valmistus	2
Painaminen ja tallenteiden jäljentäminen	1

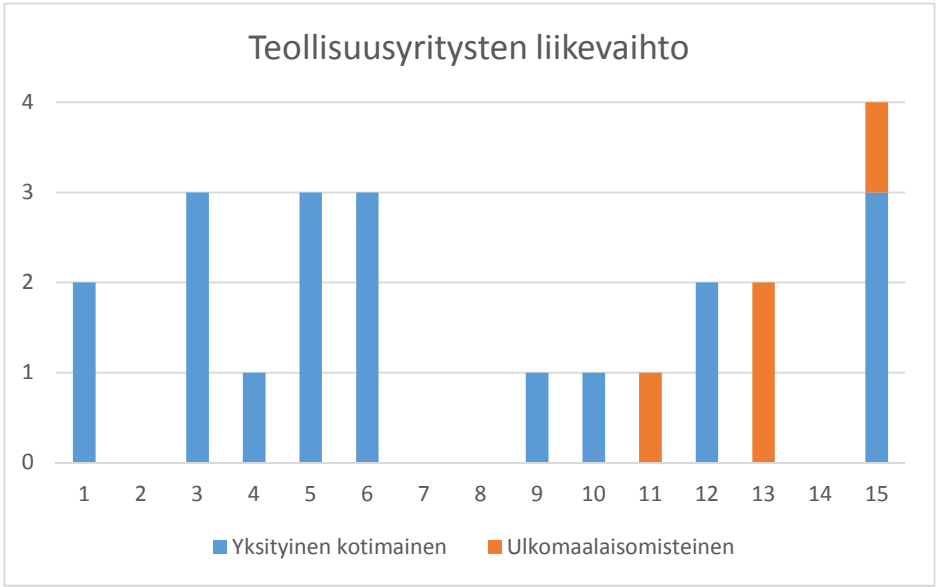

1. Tuntematon
2. -
3. 1 – 99 999
4. 100 000 – 199 999
5. 200 000 – 399 999
6. 400 000 – 999 999
7. 1 000 000 – 1 999 999
8. 2 000 000 – 4 999 999
9. 5 000 000 – 9 999 999
10. 10 000 000 - 19 999 999
11. 20 000 000 – 49 999 999
12. 50 000 000 – 99 999 999
13. 100 000 000 – 249 999 999
14. 250 000 000 – 499 999 999
15. Yli 500 000 000 €

Työpaikkojen osuus koko maan työpaikoista

Muualla luokittelematon erikoiskoneiden valmistus	17,2 %
Lastinkäsittely	12,9 %
Massan valmistus	6,7 %
Paperin, kartongin ja pahvin valmistus	5,0 %

Alueen työpaikat yhteensä

Teollisuus	Kauppa	Rakentaminen	Tekninen huolto	Liikenne	Muu
2156	206	138	0	733	267

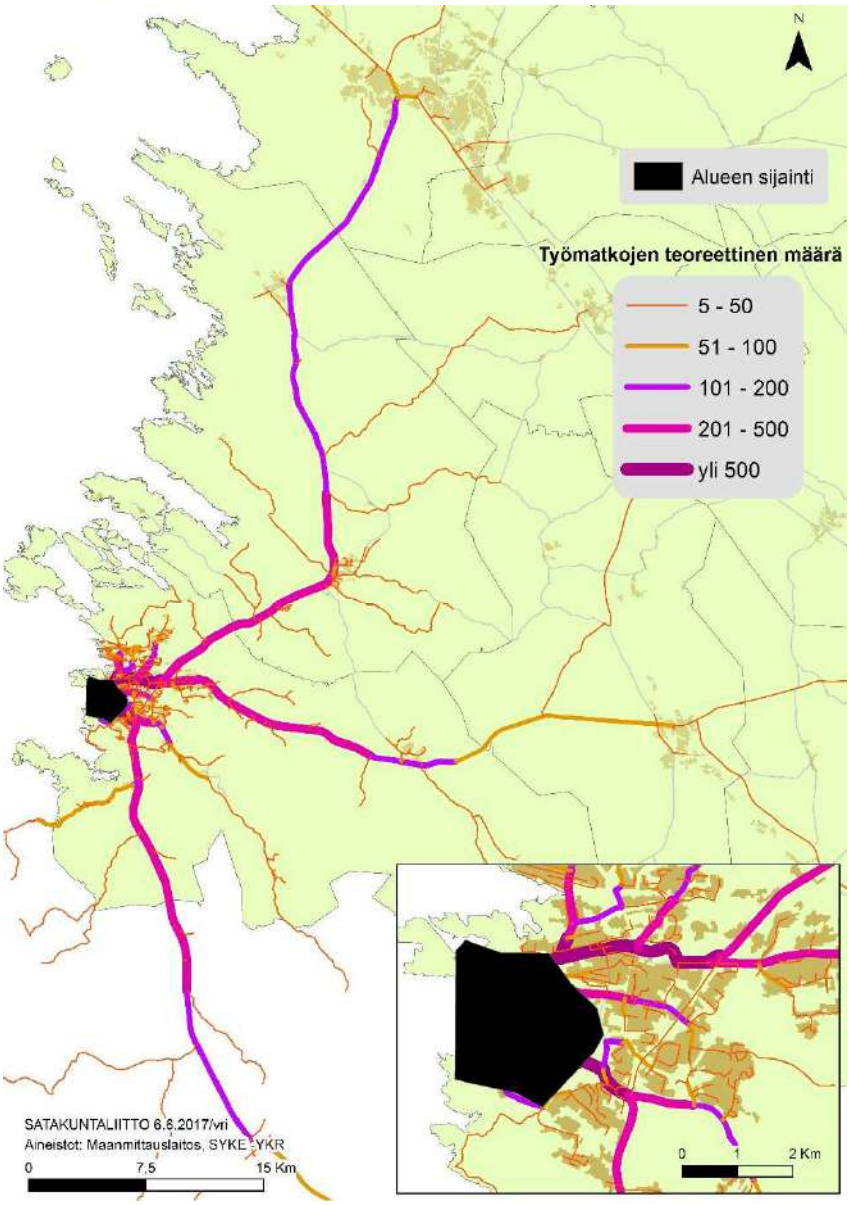

2.3.11 Rauma – itäinen alue

Rauman keskustan tuntumassa sijaitseva alue on monipuolinen keskisuurten yritysten alue. Toimialoista erottuvat metalli- ja koneteollisuus. Yksittäisistä toimialoista merkittävin on hanojen valmistus. Maakuntakaavassa valtaosa alueesta on osoitettu taajamatoimintojen alueeksi. Valtatien 8 itäpuolinen alue on osoitettu työpaikka-alueeksi. Liikenteellisesti alue on saavutettavissa valtateitä 8 ja 12 pitkin. Alueen työmatkaliikenne jakautuu edellä mainituille valtateille varsin tasaisesti.

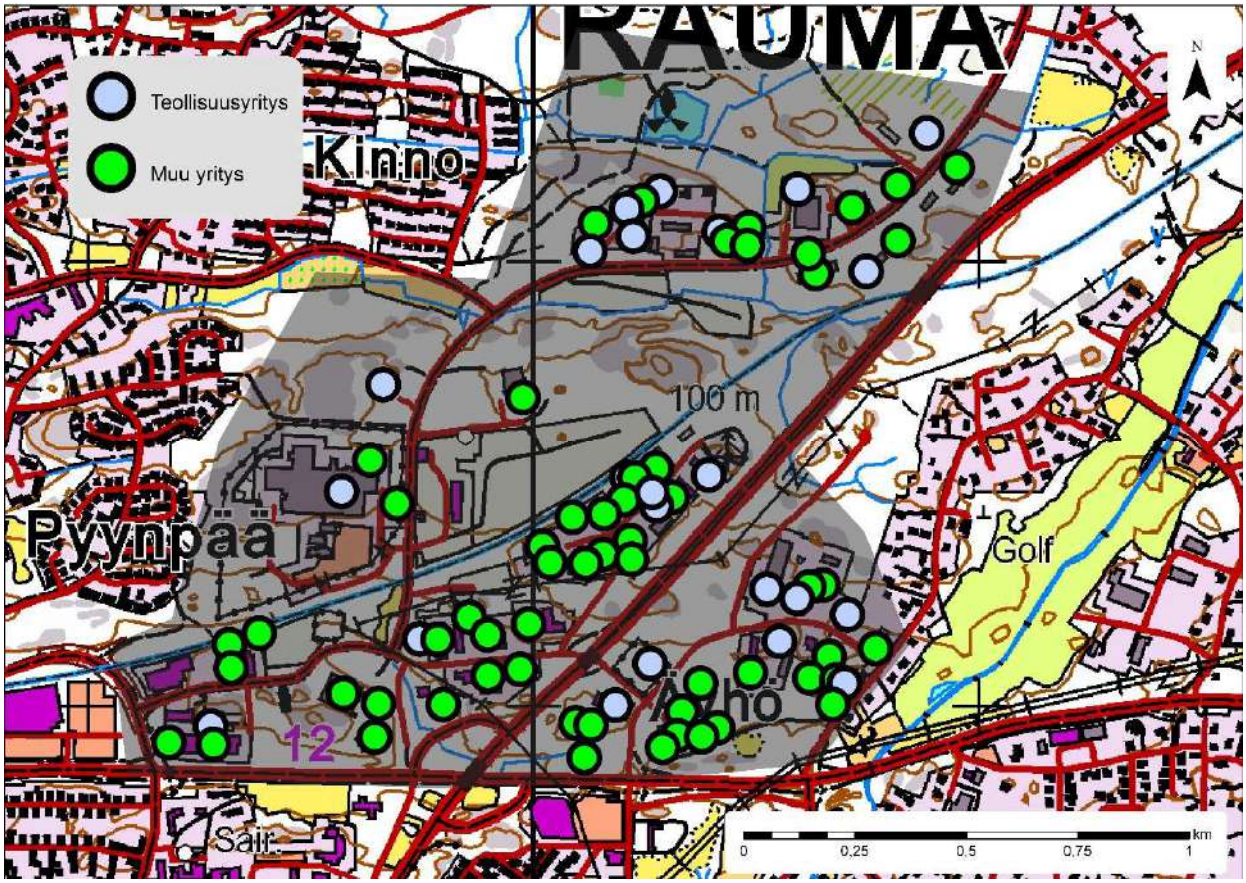

Teollisuusyrityksiä 31

Metallituotteiden valmistus	8
Kumi- ja muovituotteiden valmistus	6
Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus	6
Muiden koneiden ja laitteiden valmistus	4
Muiden kulkuneuvojen valmistus	3
Painaminen ja tallenteiden jäljentäminen	2
Tekstiilien valmistus	1
Muu valmistus	1

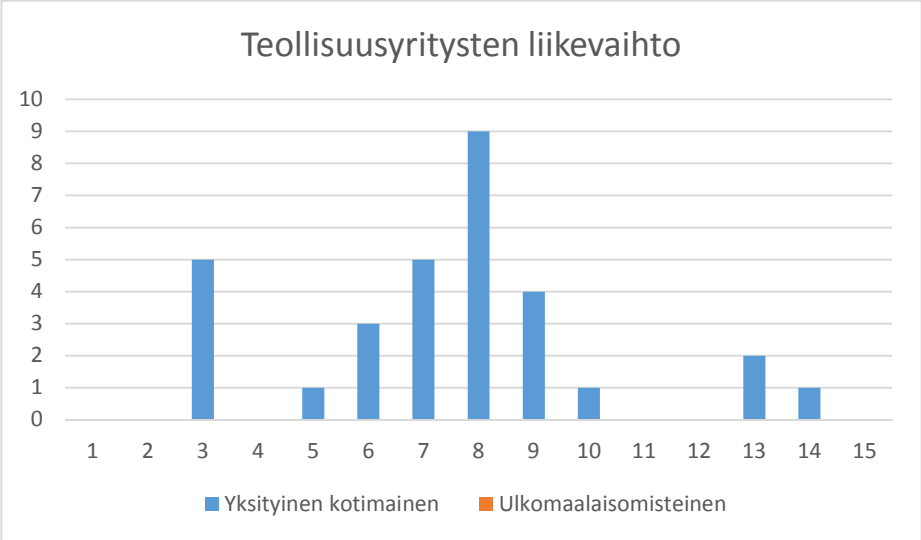

1. Tuntematon
2. -
3. 1 – 99 999
4. 100 000 – 199 999
5. 200 000 – 399 999
6. 400 000 – 999 999
7. 1 000 000 – 1 999 999
8. 2 000 000 – 4 999 999
9. 5 000 000 – 9 999 999
10. 10 000 000 - 19 999 999
11. 20 000 000 – 49 999 999
12. 50 000 000 – 99 999 999
13. 100 000 000 – 249 999 999
14. 250 000 000 – 499 999 999
15. Yli 500 000 000 €

Työpaikkojen osuus koko maan työpaikoista

Muiden hanojen ja venttiilien valmistus	26,7 %
Muiden erikoiskoneiden korjaus ja huolto	3,0 %

Alueen työpaikat yhteensä

Teollisuus	Kauppa	Rakentaminen	Tekninen huolto	Liikenne	Muu
883	408	119	46	120	140

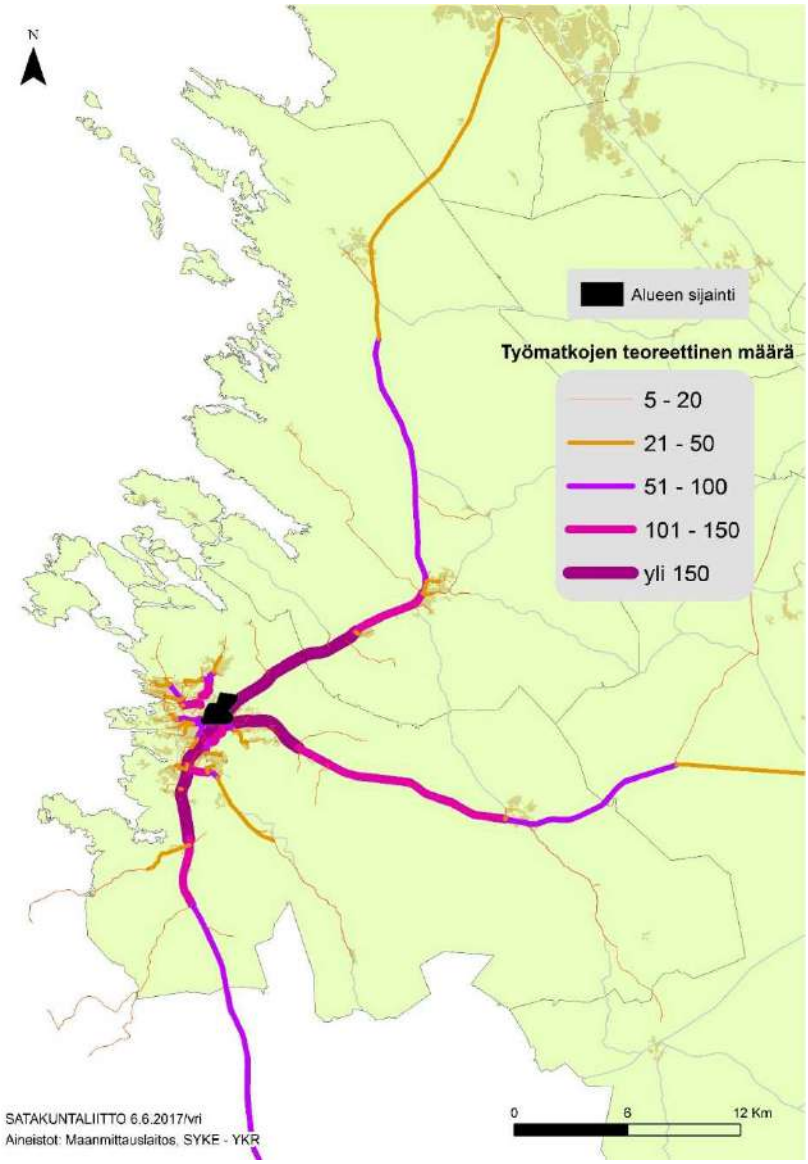

2.3.12 Eura

Euran Fankkeen alue sijaitsee Euran keskustan läheisyydessä valtatien 12 varrella. Alueella toimii lukumääräisesti eniten elintarvike- ja metalliteollisuuden alan yrityksiä. Tilastoissa liha- ja siipikarjatuotteiden valmistus on merkittävin yksittäinen toimiala. On kuitenkin syytä huomioida, että alueella toiminut merkittävä siipikarjatuotteiden valmistuslaitos on lopettanut toimintansa ja siirtynyt Raumalle Lakarin alueelle. Tilastoissa tämä muutos ei vielä näy. Maakuntakaavassa alue on suurimmalta osin osoitettu teollisuuden alueeksi, jonka lisäksi siihen sisältyy hieman taajamatoimintojen alueeksi osoitettua aluetta.

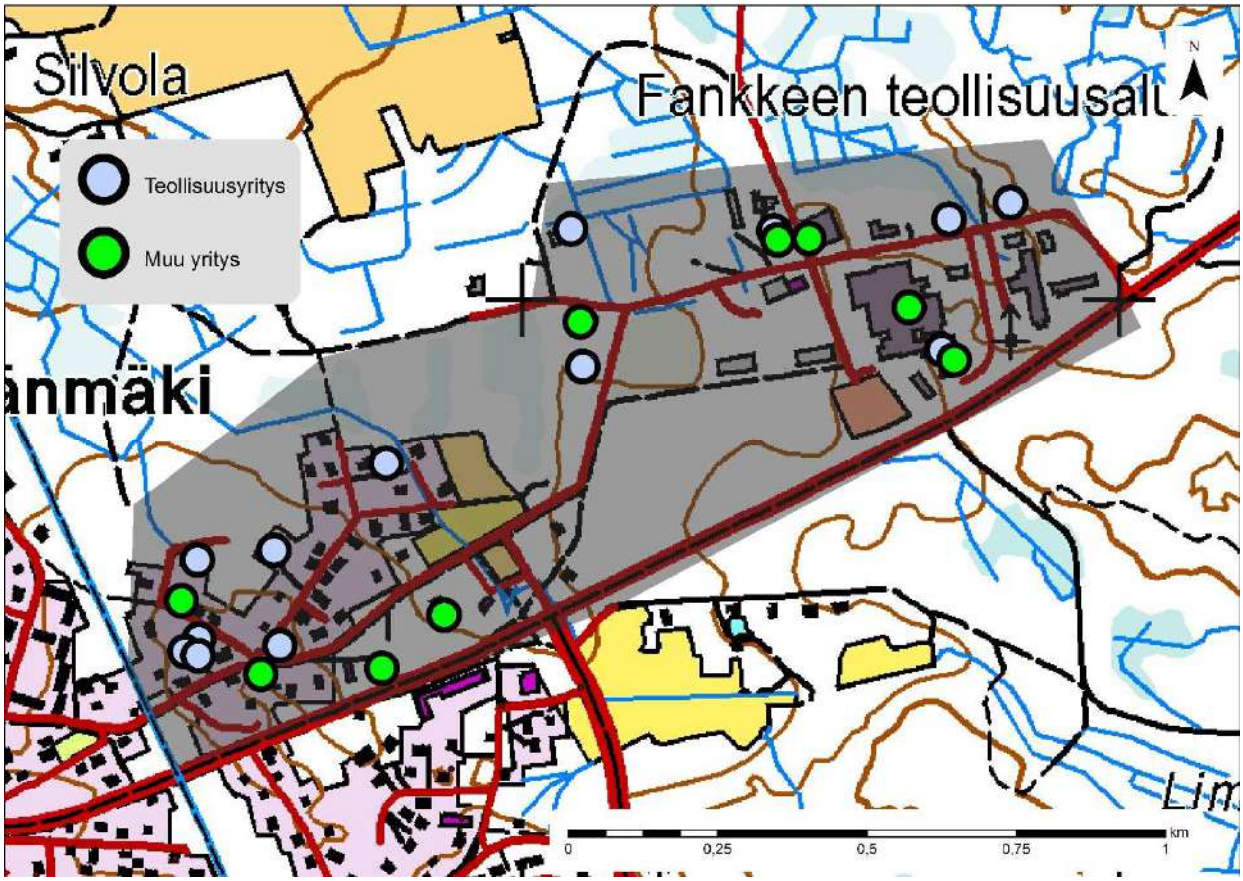

Teollisuusyrityksiä 13

Elintarvikkeiden valmistus	5
Metallituotteiden valmistus	4
Paperin, paperi-, kartonkituotteiden valmistus	1
Painaminen ja tallenteiden jäljentäminen	1
Muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus	1
Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus	1

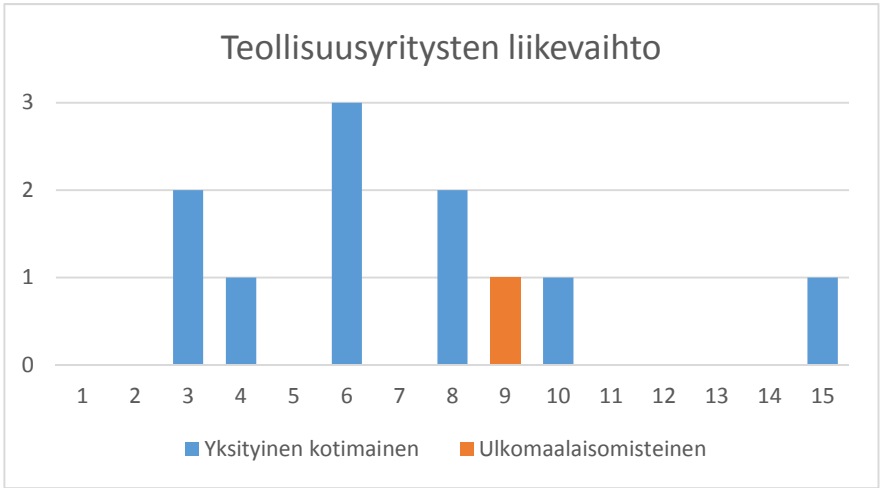

1. Tuntematon
2. -
3. 1 – 99 999
4. 100 000 – 199 999
5. 200 000 – 399 999
6. 400 000 – 999 999
7. 1 000 000 – 1 999 999
8. 2 000 000 – 4 999 999
9. 5 000 000 – 9 999 999
10. 10 000 000 - 19 999 999
11. 20 000 000 – 49 999 999
12. 50 000 000 – 99 999 999
13. 100 000 000 – 249 999 999
14. 250 000 000 – 499 999 999
15. Yli 500 000 000 €

Työpaikkojen osuus koko maan työpaikoista

Liha- ja siipikarjatuotteiden valmistus	11,2 %

Alueen työpaikat yhteensä

Teollisuus	Kauppa	Rakentaminen	Tekninen huolto	Liikenne	Muu
736	22	3	13	49	64

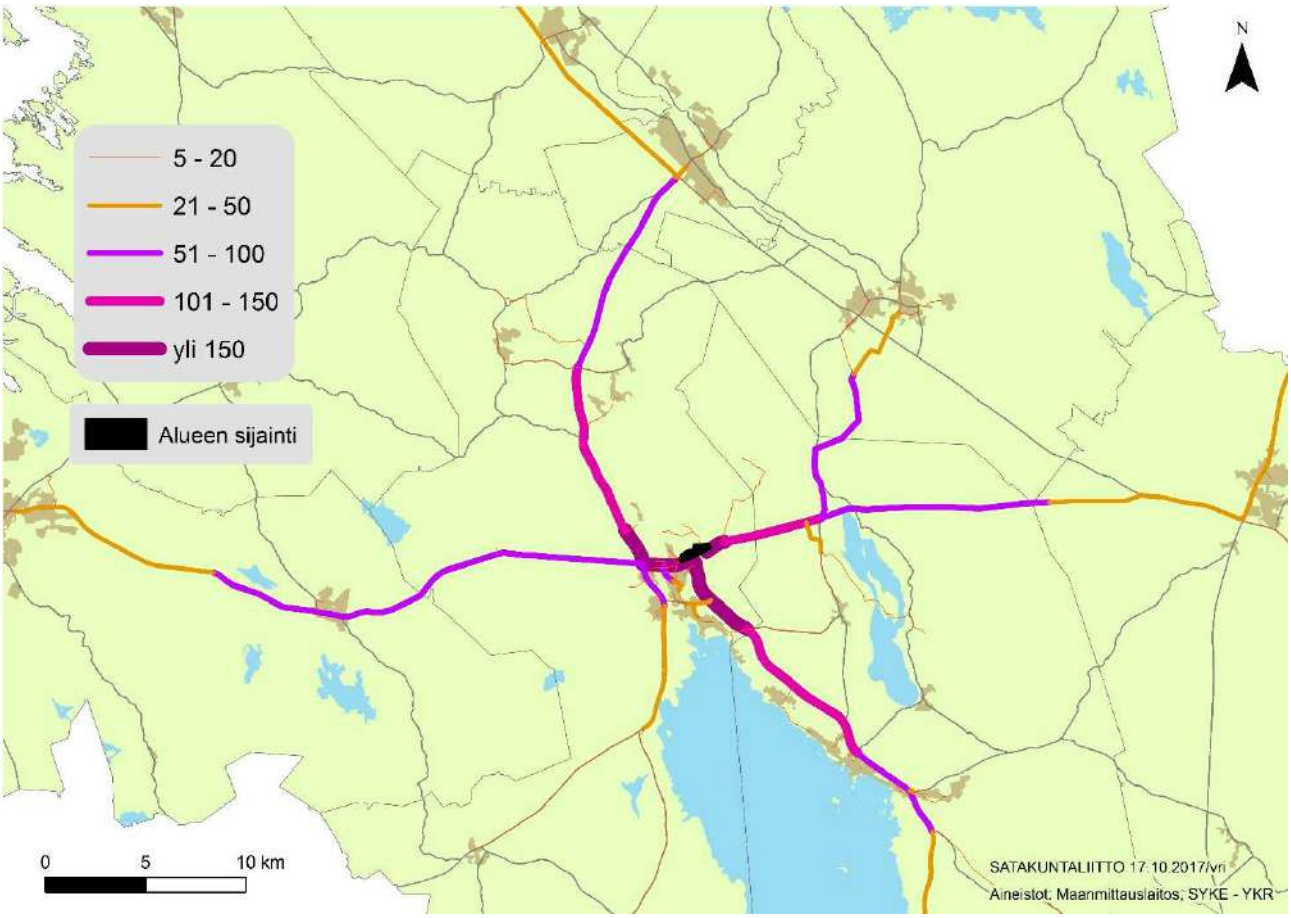

2.4 Yhteenveto

Teollisuuden sijoittumista määräävät useat eri tekijät. Maankäytön näkökulmasta tärkeimmät ovat soveltuva maa-alue sekä liikenneyhteydet. Myös energian ja työvoiman saatavuus ovat tekijöitä, jotka tulee ottaa huomioon. Lukumääräisesti suurin osa kaikista teollisuuden alan yrityksistä ja toimipaikoista on sellaisia, joiden sijoittumiselle ei suunnittelu- tai liikennejärjestelmä aseta rajoituksia. Laitosten koon kasvaessa tai useiden laitosten keskittyessä samalle alueelle, edellytetään kuitenkin toimivia maankäyttöratkaisuja ja liikenneyhteyksiä.

Satakuntalaisia teollisuuden keskittymiä tarkasteltaessa korostuu keskustaajamien läheisyys ja liikenteellinen saavutettavuus. Esimerkkinä voi mainita Rauman sataman yhteydessä sijaitsevan alueen, joka monessa mielessä on optimaalinen sijaintipaikka teollisuudelle. Alueella on satama ja kymmenen metrin syvyinen laivaväylä, rautatieyhteys sekä yhteys valtateitä pitkin, joskin aivan alueen läheisyydessä liikenneolot ovat raskaan tieliikenteen osalta haasteelliset. Lisäksi lähiseudun valtateillä teiden kunto ja liikenteen sujuvuus eivät ole parhaalla mahdollisella tasolla. Hyvien yhteyksien lisäksi Rauman alue sijaitsee

aivan kaupungin keskustan tuntumassa. Teollisuuden keskittymiä Satakunnassa sijaitsee myös Porin sataman yhteydessä sekä suurimpien taajamien yhteydessä. Huittisten aluetta lukuun ottamatta kaikkien alueiden läheisyydessä on nykyinen tai entinen rautatielinja. Huittisten ja Pyhäjärven elintarviketeollisuuden tuotantolaitoksien näkökulmasta rautatieyhteys ei ole tarpeellinen, kuten ei myöskään Rauman itäisellä alueella ja Ulvilan alueella, jotka ovat luonteeltaan pienten ja keskisuurien yritysten keskittymiä.

Aluesuunnittelun näkökulmasta nykyiset suurteollisuusalueet Satakunnassa ovat varsin ristiriidattomia. Teollisuus ja sen ympäristövaikutukset on huomioitu maankäyttösuunnitelmissa, joskin taajamatoimintojen aluevarausmerkinnällä osoitetuilla alueilla sijaitsee myös paljon teollisuutta. Osalla näillä alueista kunnat ovat yleiskaavoissa varautuneet teollisuuskäytön jälkeiseen aikaan.

3 Teollisuuden rakentamisen potentiaali Satakunnassa

Teollisen tuotannon tulevaisuudesta on keskusteltu paljon, erityisesti automaation vaikutuksista teollisuuden työpaikkakehitykseen, ja siten mahdollisesti muuttuvien työvoimakustannusten vaikutuksista teollisuuden sijoittumiseen globaalissa mittakaavassa. Suomen osalta nähdään mahdollisuutena, että työvoimakustannukset laskevat monilla tuotannon aloilla, mikä voisi mahdollistaa Suomesta lähteneen tuotannon palaamisen tai kokonaan uudenlaisen tuotannon sijoittumisen Suomeen. Suomen etuina pidetään vakaata yhteiskuntaa, korkeaa teknologista osaamista sekä korkeasti koulutettua väestöä. Mikäli kuitenkin tuotanto on luonteeltaan sellaista, että tuotannon sijoittuminen lähelle suurimpia markkina-alueita on etu, Suomi ei ole useinkaan paras vaihtoehto sijoittumiselle.

Siirryttäessä globaalilta tasolta valtakunnan ja maakunnan tasolle, esille nousevia tekijöitä ovat muun muassa liikenneyhteydet, työvoiman saanti ja paikallinen elinkeinopolitiikka sisältäen maankäytön suunnittelun. Liikenneyhteyksien osalta kyse on ylikunnallisesta suunnittelusta ja edunvalvonnasta, jonka tavoitteena on varmistaa toimivat yhteydet niin ihmisten kuin tavaroidenkin liikkumisen osalta. Työvoiman saannin kannalta vaadittavia toimenpiteitä ovat koulutustarve-ennakointi ja yleisen seudullisen houkuttelevuuden lisääminen. Elinkeinopolitiikan keinoin uutta teollista tuotantoa voidaan houkutella muun muassa tarjoamalla tarkoitukseen soveltuvaa tonttimaata, riittävän infrastruktuurin sekä nopean ja joustavan päätöksentekomenettelyn.

Tässä selvityksessä keskitytään maankäyttöön ja sen potentiaaliin uuden teollisuuden sijoittumisen näkökulmasta. Tarkasteluun on poimittu Satakunnan alueelta niitä alueita, jotka liikenneyhteyksien ja väestöpotentiaalin perusteella ovat mahdollisia merkittäviä yritysalueita. Seudullisessa tarkastelussa Satakunta on jaettu neljään osaan, joista Pohjois-Satakunnan ja Rauman seudun osalta noudatetaan nykyistä seutukuntajakoa. Porin seutukunta on jaettu tarkastelussa kahteen osaan. Potentiaalia arvioidaan kaavoitustilanteen perusteella huomioiden myös liikenneyhteydet.

Tarkastelu on tehty kaikilla kaavatasoilla (maakuntakaava, yleiskaava ja asemakaava). Kuten aiemmin todettiin, sijaitsevat suurimmat teollisuuden toimipaikat maakuntakaavassa osoitetuilla teollisuus- ja varastoalueilla (T-merkintä). Lisäksi maakuntakaavan TP-merkintä (työpaikka-alue) mahdollistaa teollisuuden sijoittumisen alueelle. Siten potentiaalisia alueita on etsitty maakuntakaavassa osoitetuilta T- ja TP –alueilta. Varsinainen yksityiskohtainen tarkastelu keskittyy asemakaavoitettuihin teollisuustontteihin

tarkastelemalla voimassa olevia asemakaavoja suhteessa kiinteistörajoihin ja olemassa olevaan rakennuskantaan. Asemakaavoitettu alue on uuden toiminnan ja rakentamisen näkökulmasta valmiimpi kuin yleisemmän kaavatason suunnittelualue. Asemakaavoitetulle alueelle kunta on jo hyvin pitkälle määritellyt toimintojen ja infrastruktuurin sijainnit ja sitoutunut suunnitelmaan. Asemakaava ei määrittele kiinteistöjen rajoja ja omistusta, jotka pitää vielä ennen rakentamisen aloittamista määrittää erikseen. Joissain tapauksissa kiinteistöjen rajat noudattavat jo asemakaavan ohjeellista tonttijakoa, joissain tapauksissa kiinteistöjä ei ole vielä rajattu ja joissain tapauksissa kiinteistöt on jo rajattu, mutta niiden rajat eivät noudata asemakaavan tonttijakoa. Asemakaava ja siinä osoitettu rakennusoikeus rajaa tontille sijoittuvan toiminnan kokoluokkaa, joten laatimillaan kaavoilla kunnat hyvin pitkälle määrittelevät elinkeinoelämän tulevaisuuden mahdollisuuksia.

Kuntakaavojen paikkatietoaineistot eivät ole avoimesti saatavilla, joten tarkastelu niiden osalta perustuu kuvatiedostoihin, joiden yhteyteen muut paikkatietoaineistot on manuaalisesti georeferoitu. Kuntakaavojen osalta lähteenä on käytetty kuntien verkkosivujen kautta saatavilla olevaa aineistoa ja kiinteistörajojen sekä rakennusten osalta maanmittauslaitoksen avointa aineistoa. Käytetystä georeferointimenetelmästä johtuen kartoissa olevien kohteiden sijainnissa saattaa olla epätarkkuutta. Seuraavassa tarkastelussa tontilla tarkoitetaan aina asemakaavassa osoitettua rajattua rakennuspaikkaa. Kiinteistöllä ja kiinteistöjaolla tarkoitetaan maa-alan jakautumista omistuksen perusteella yksikköihin, joilla on kiinteistötunnus. Rakennuksia ei tässä työssä kutsuta kiinteistöiksi, vaan niitä kutsutaan rakennuksiksi. Lähtökohtana on, että merkittävän kokoluokan teollinen rakentaminen edellyttää asemakaavassa osoitettua tarkoitukseen soveltuvaa tonttia, jolle on muodostettu kiinteistö jonka yritys omistaa tai vuokraa.

3.1 Pohjois-Satakunta

Pohjois-Satakuntaan kuuluvat Kankaanpään kaupunki sekä Siikaisten, Honkajoen, Karvian ja Jämijärven kunnat. Alueen väkiluku on noin 19 200, ja sen keskus on Kankaanpään kaupunki, joka sijaitsee valtatien 23 ja kantatien 44 risteyksessä. Kantatie 44 kulkee myös Honkajoen kunnan kautta, mutta muut alueen kunnat sijaitsevat liikenteen pääväylien ulkopuolella. Alueelle on olemassa rautatieyhteys koillisen suunnalta Niinisaloon saakka. Yhteys on aiemmin ollut Poriin saakka, ja yhteyden avaaminen uudelleen on teoriassa mahdollista.

Seudun keskus Kankaanpää tarjoaa tilaa teollisuudelle kolmelta asemakaavoitetulta alueelta, jotka sijaitsevat maakuntakaavassa osoitetuilla teollisuuden alueilla. Yleiskaavassa alueet on osoitettu TY-merkinnällä (Ympäristöhäiriötä aiheuttamattoman teollisuuden alue). Alueet sijaitsevat Kankaanpään keskustaajaman läheisyydessä, jossa n. 5 kilometrin etäisyydellä asuu n. 8 500 ihmistä. Liikenteellisesti sijainti on varsin hyvä valtatien 23 ja kantatien 44 risteyksen tuntumassa, joskin raideyhteyden jatkaminen Niinisalosta Kankaanpäähän ja edelleen Poriin asti parantaisi alueen saavutettavuutta tavaraliikenteen näkökulmasta. (Kuva 4)

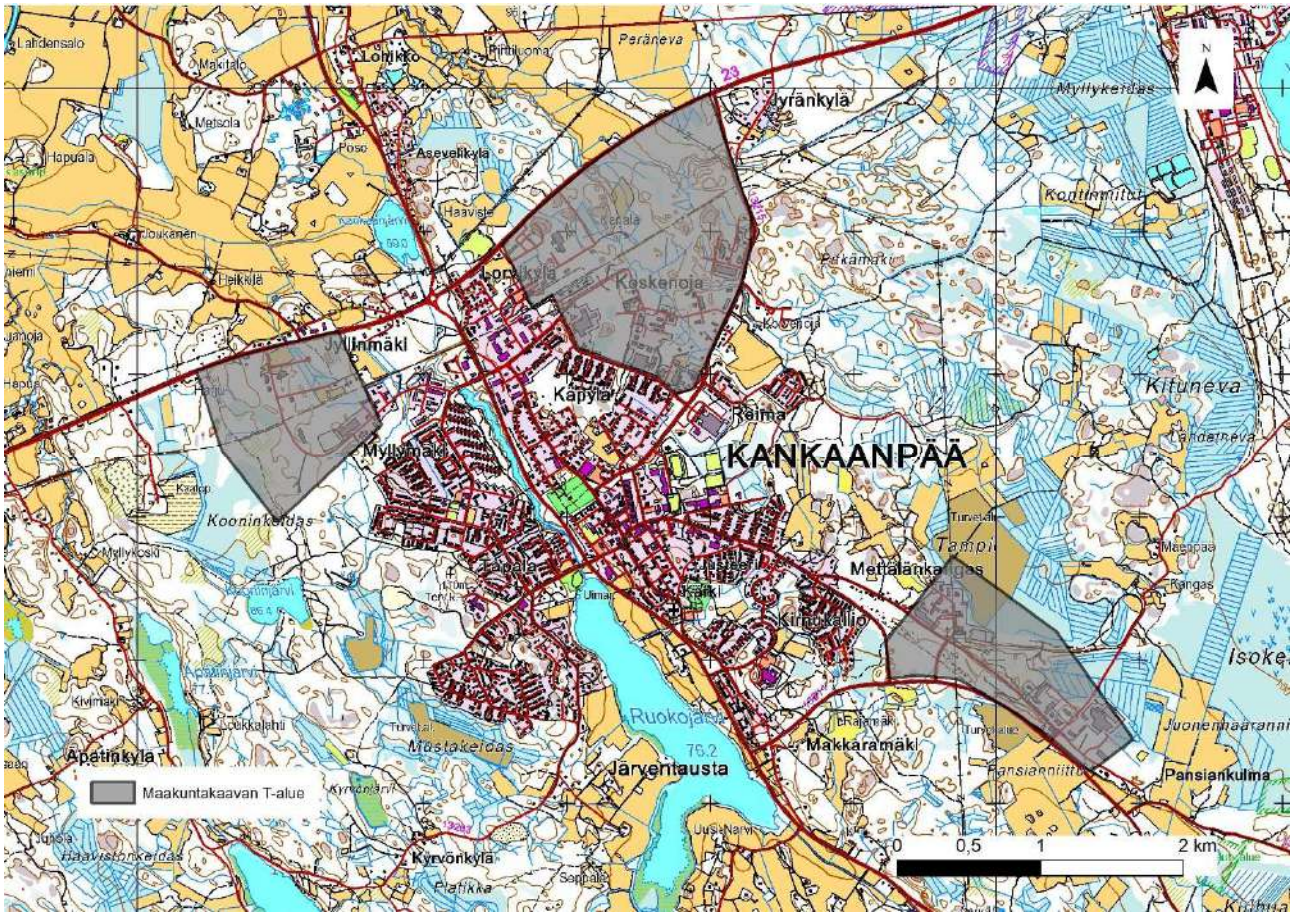

Kuva 4

Kankaanpään keskustan pohjoispuolella sijaitseva teollisuuden alue on rakentunut osittain, ja se on jo työpaikkojen määrällä mitattuna Pohjois-Satakunnan merkittävin teollisuuskeskittymä, jossa sijaitsee tällä hetkellä metalli-, elintarvike- ja tekstiiliteollisuutta. Alueen keskiosissa on valmiita asemakaavassa osoitettuja tontteja, joille on tehty myös kiinteistöjako. Alueen pohjoisosassa on voimassa yleiskaava, joka mahdollistaa teollisuustoiminnan. Asemakaavaa ei pohjoisosassa ole, ja alue koostuu muutamasta suuresta kiinteistöstä, joten välitön rakentaminen ei ole mahdollista. Myöhempää rakentamista varten alueella on kuitenkin potentiaalia kehittyä ja laajentua. (Kuvat 5 ja 6)

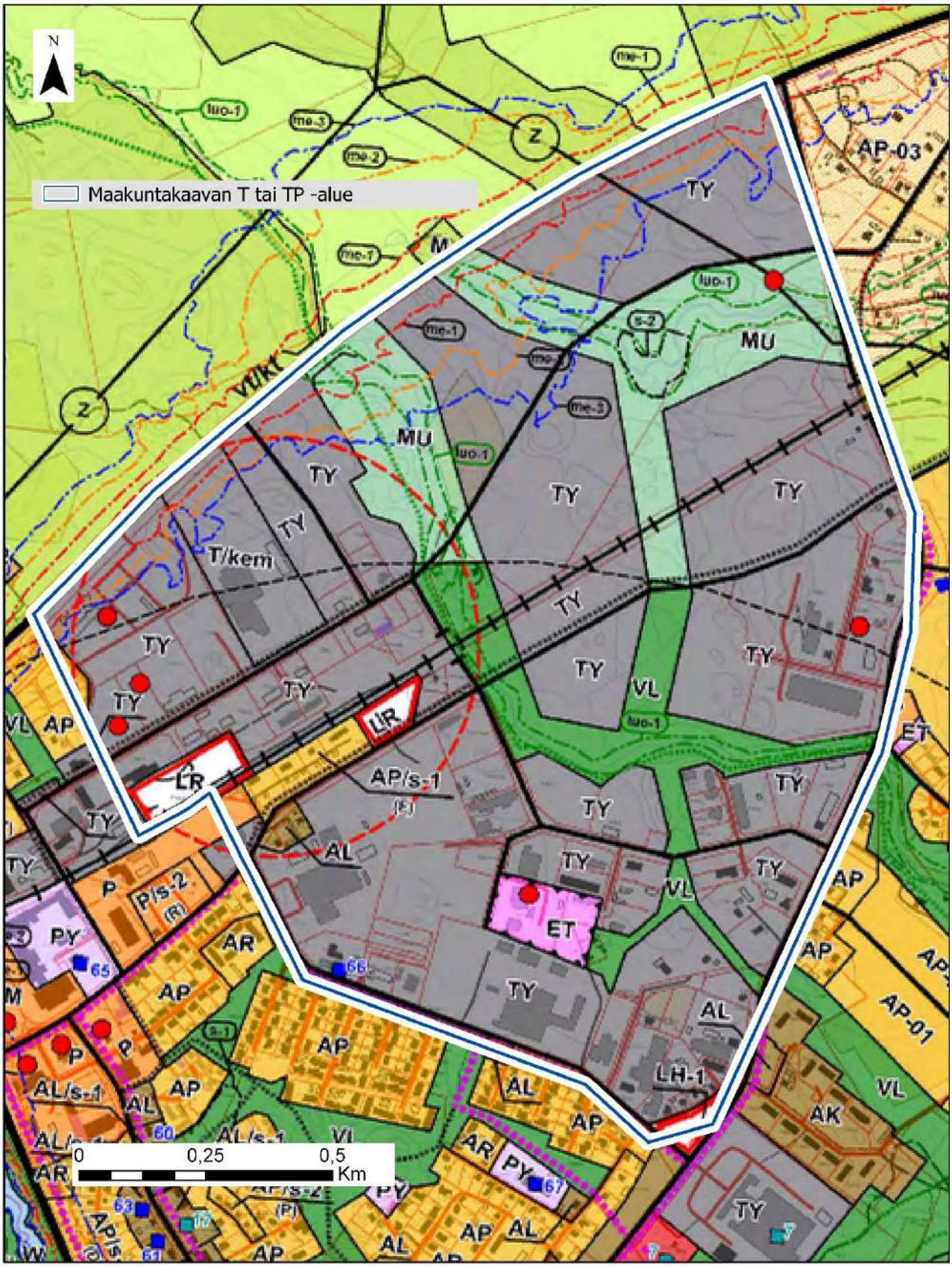
N
Maakuntakaavan T tai TP -alue
luo-1
me-3
me-2
me-1
Z
M
VUKT
MU
TY
T/kem
LR
AP/s-1
(P)
AL
ET
VL
P
P/s-2
(R)
PY
AR
AP
AP-03
AP-01
AK
LH-1
0
0,25
0,5
Km

Kuva 5

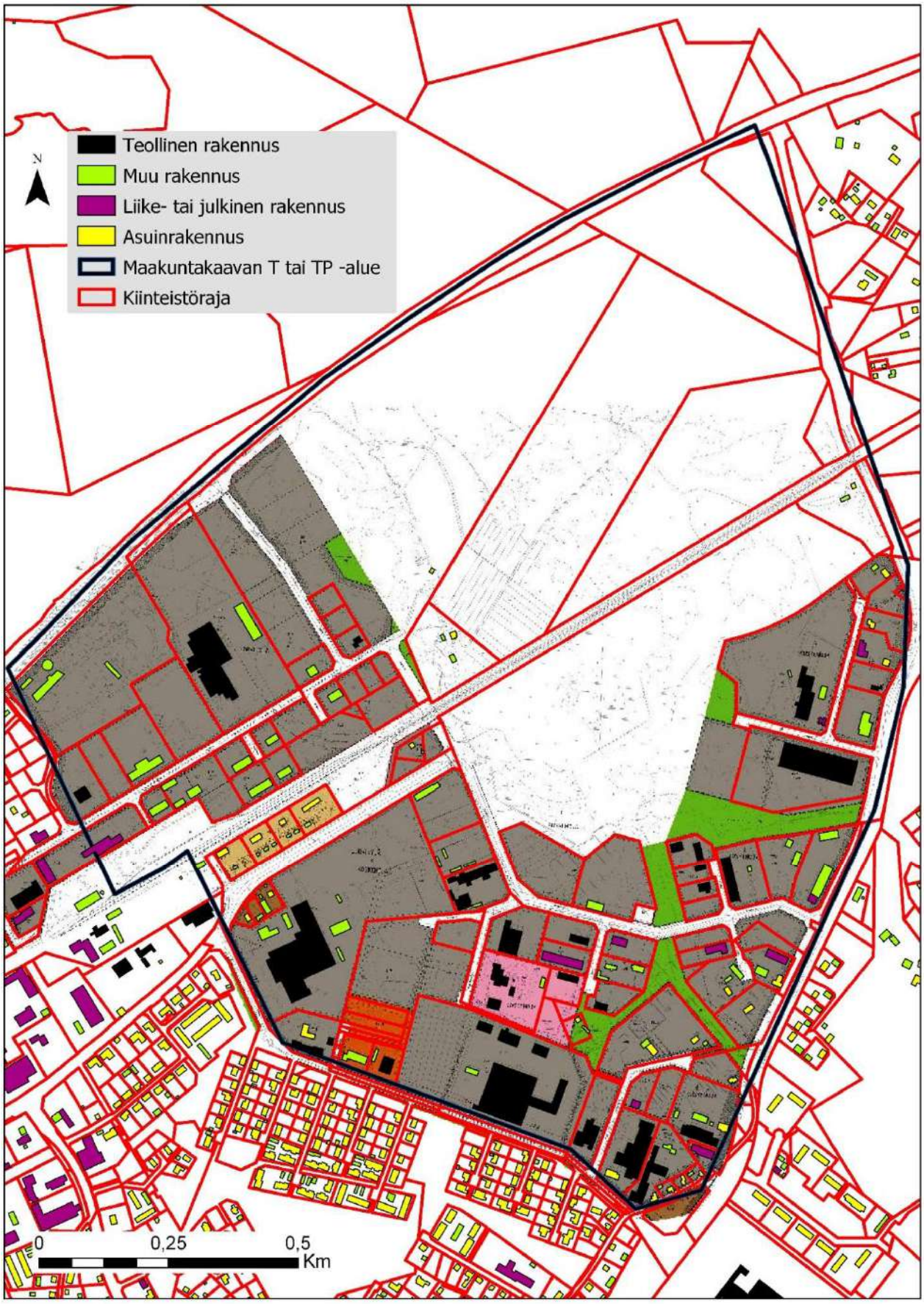
Teollinen rakennus
Muu rakennus
Liike- tai julkinen rakennus
Asuinrakennus
Maakuntakaavan T tai TP -alue
Kiinteistöraja
N
0
0,25
0,5
Km

Kuva 6

Kankaanpään keskustan länsipuolisen alueen itäosaan on tällä hetkellä sijoittunut pieniä tai keskisuuria yrityksiä. Kankaanpään kaupungin yleiskaavassa teollisuudelle on osoitettu laajempi alue kuin maakuntakaavassa. Alueen keskiosassa on useita asemakaavoitettuja tontteja, joille on myös suoritettu kiinteistöjako. Alueen länsiosassa ei ole voimassa asemakaavaa, eikä valmista kiinteistöjakoa. Myöhempää rakentamista varten alue on kuitenkin potentiaalinen runsaan vapaan tilan ja hyvien liikenneyhteyksien vuoksi. (Kuvat 7 ja 8)

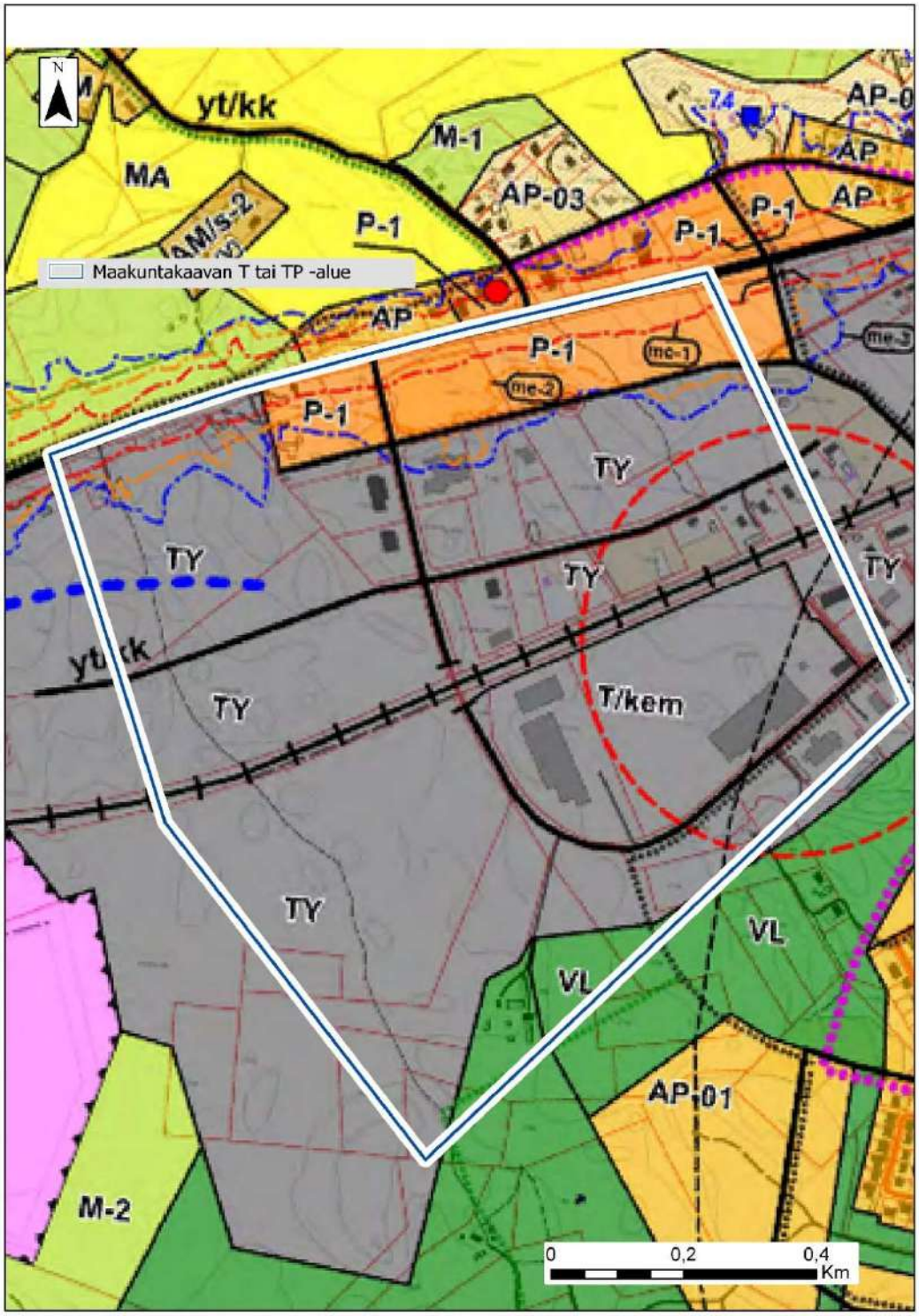

Kuva 7

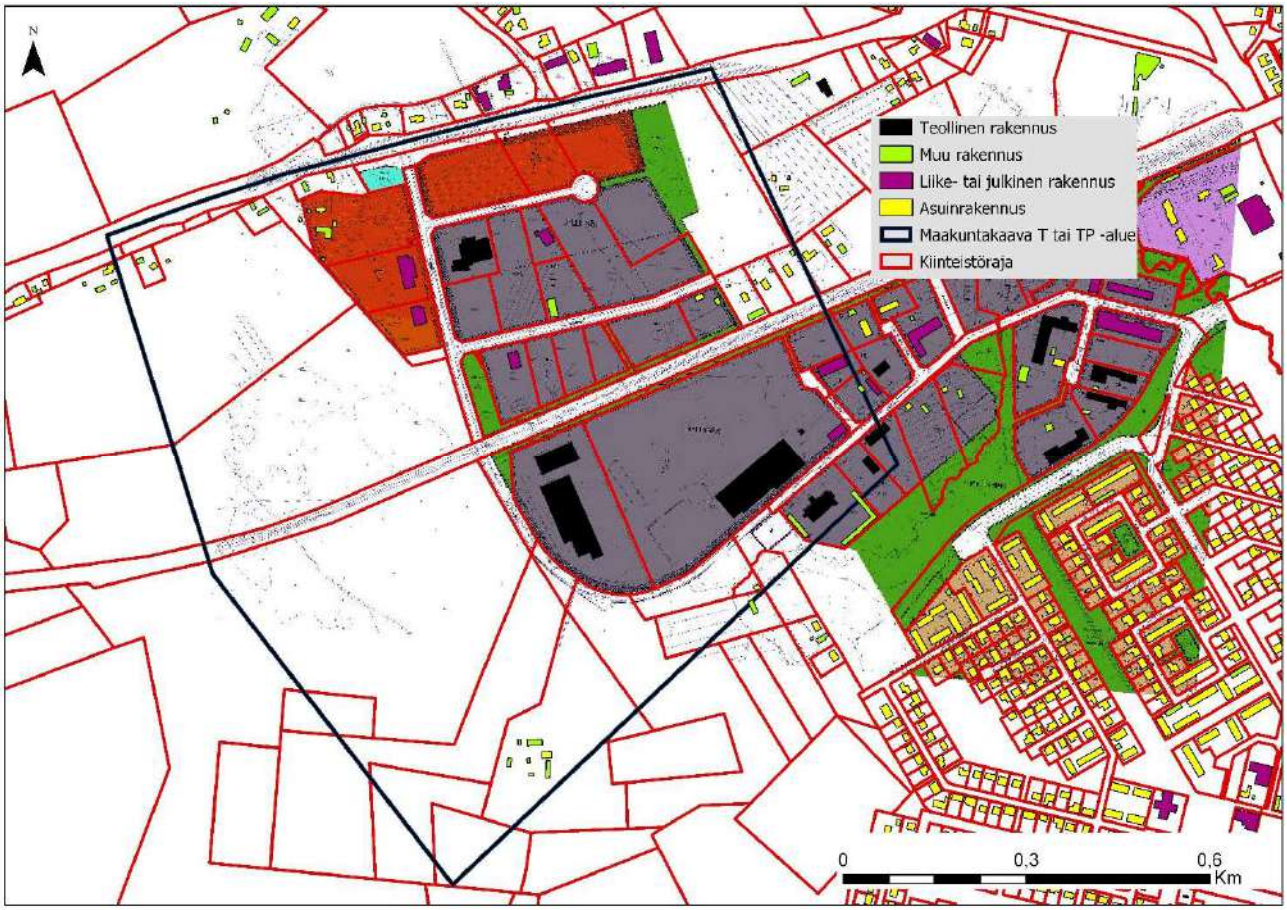

Kuva 8

Kankaanpään kolmas teollisuuden alue sijaitsee keskustan kaakkoispuolella. Pitkulaisen alueen päissä on rakennettuja teollisuustontteja. Alueen keskiosassa sijaitsee maa-ainesten ottoalue sekä hieman metsää. Alueen kaakkoisosa on asemakaavoitettu, ja asemakaavoitetulla alueella on yksi rakentamaton tontti. Muutoin alueella varsin rajallisesti vapaata tilaa joka kaavoitustilanteen ja kiinteistöjaon perusteella sopisi tulevaisuuden sijoittumispaikaksi teollisuudelle. (Kuvat 9 ja 10)

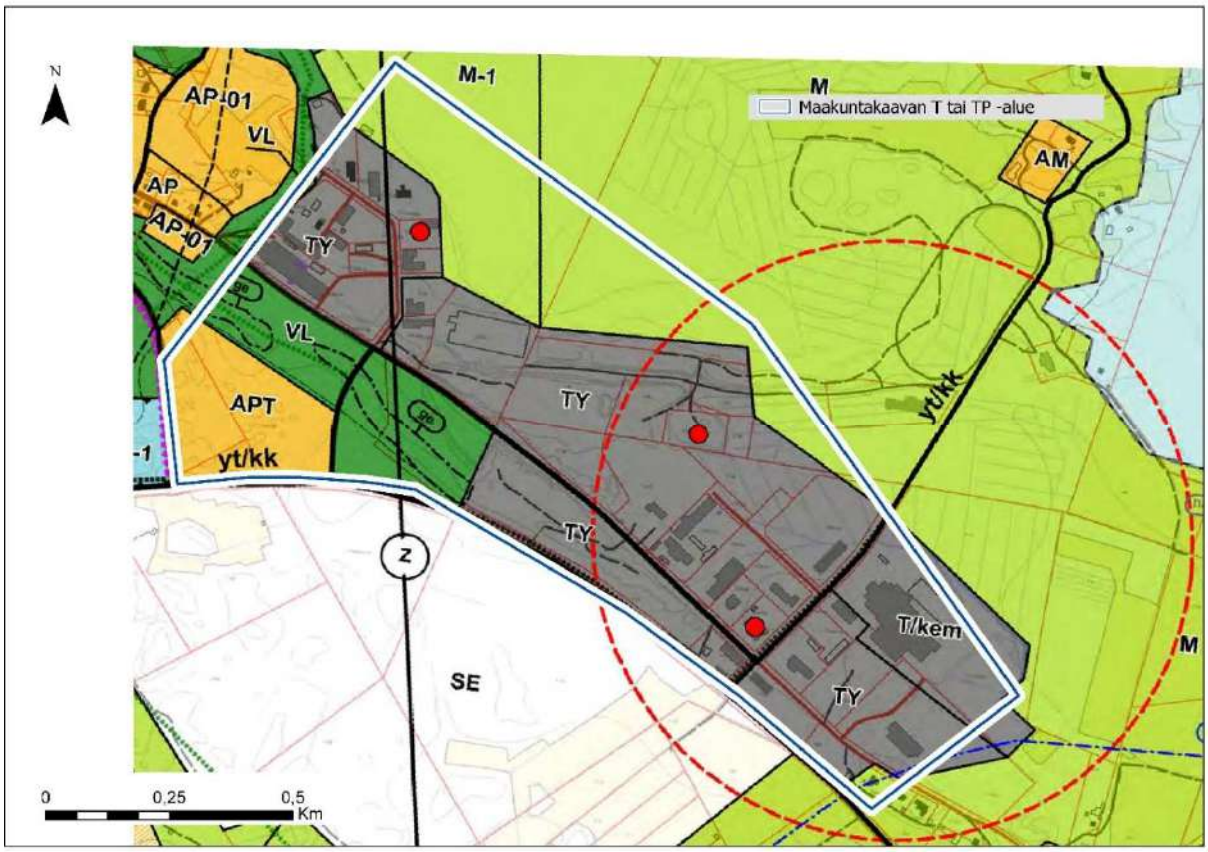

Kuva 9

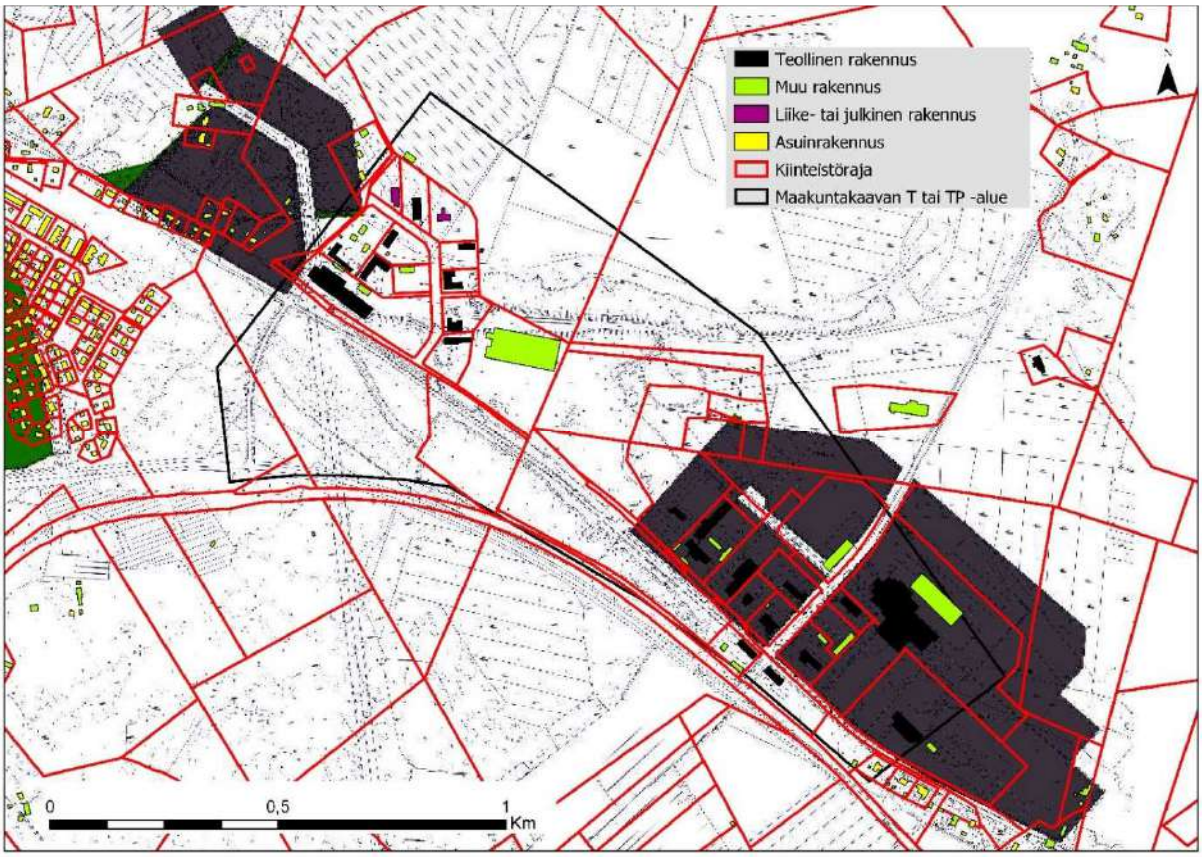

Kuva 10

Alueen muista kunnista liikenteellisesti parhaassa asemassa on kantatien 44 varrella sijaitseva Honkajoki. Honkajoen osalta teollisuus keskittyy kunnan keskustan eteläpuoliselle alueelle, jossa sijaitsee Kirkkokallion elintarviketuotannon ja –teollisuuden alue, joka sijaitsee maakuntakaavassa osoitetulla teollisuusalueella. Alueen asemakaavatason suunnittelussa on huomioitu ensisijaisesti elintarviketuotanto, ja asemakaavassa on ainoastaan yksi teollisuustontti. Muut Honkajoen vapaat teollisuustontit sijaitsevat keskustan eteläpuolisella teollisuusalueella, ja soveltuvat pienyritysten tarpeisiin.

Karvian kunnassa teollisuus on maakuntakaavassa osoitettu kunnan keskustan eteläpuolelle, jonne on sijoittunut jonkin verran teollisuusyrityksiä. Kunta on asemakaavoittanut alueelle lähes 30 teollisuustonttia, jotka soveltuvat pienyritysten tarpeisiin.

Jämijärven kunnan osalta ei ollut saatavilla tietoa teollisuustonteista. Maakuntakaavassa kunnan ainoa teollisuustoiminnoille osoitettu alue sijaitsee kunnan keskustan länsipuolella. Siikaisten kunnassa ei ole maakuntakaavassa osoitettuja teollisuuden alueita. Kunnan kotisivujen mukaan kunnassa on vapaana yksi teollisuustontti keskustan tuntumassa. (Kuva 11)

Pohjois-Satakunnan osalta voidaan todeta yhteenvetona, että Kankaanpään keskustan tuntumassa on maankäytön osalta hyvät mahdollisuudet merkittävän kokoluokan teollisuuden sijoittumiselle. Myös tieliikenteen yhteydet ovat hyvät. Osaavan työvoiman saatavuus saattaa pienessä kaupungissa olla puutteena. Alueen muiden kuntien osalta merkittävän kokoluokan teollisuuden sijoittumiseen ei ole voimassa olevien maankäytön suunnitelmien perusteella edellytyksiä. Lisäksi esteenä olisivat mahdollisesti työvoiman saatavuus ja liikenneyhteydet.

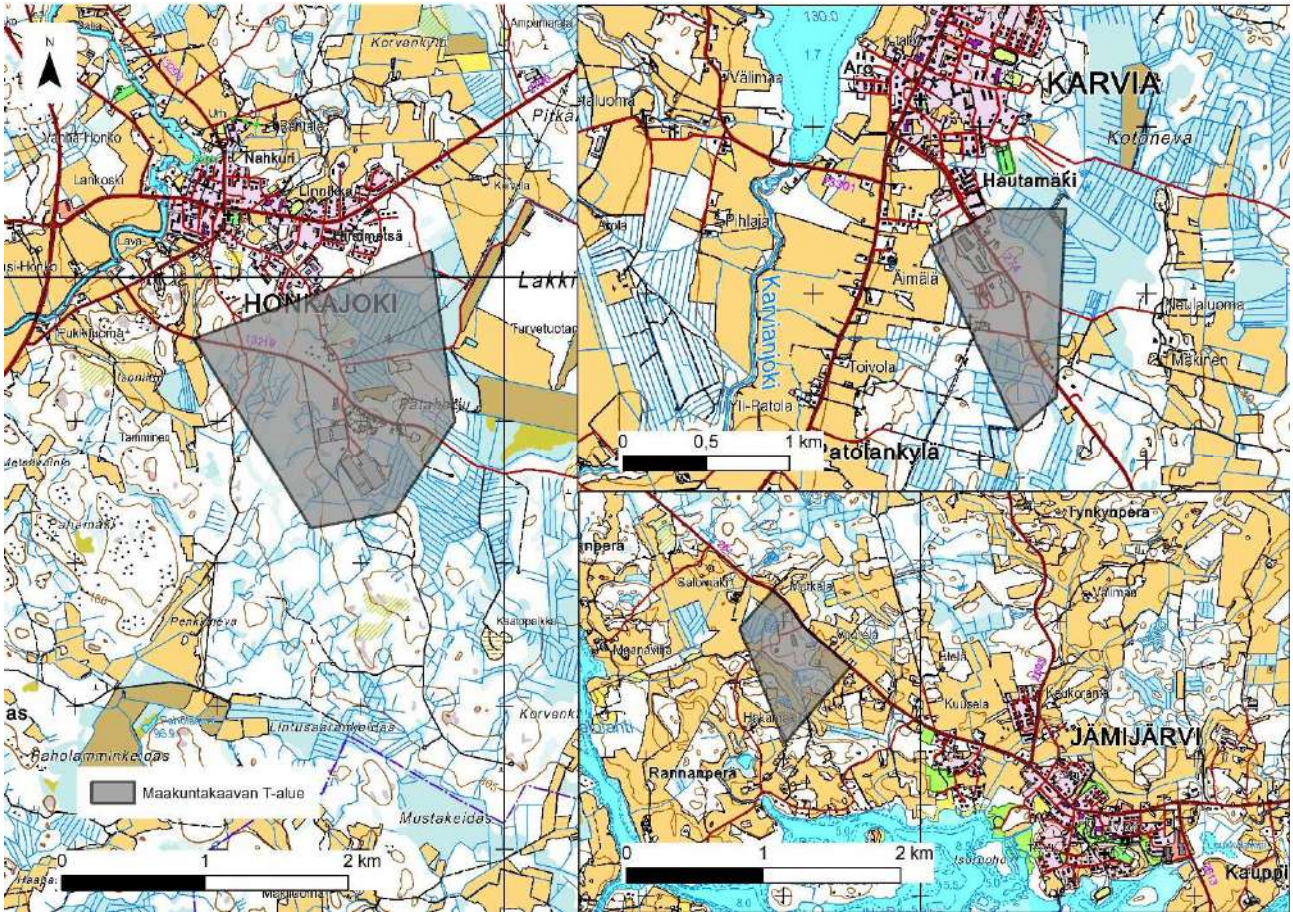

Kuva 11

3.2 Kaakkois-Satakunta

Tässä yhteydessä Kaakkois-Satakunta käsittää Kokemäen ja Huittisten kaupungit. Kokemäen väkiluku oli vuoden 2016 lopussa 7 498 ja Huittisten 10 403. Kaupungit sijaitsevat valtatien 2 varrella. Huittisista on myös yhteys Rauman ja Tampereen suuntiin valtatietä 12 pitkin, sekä Turun suuntaan kantatietä 41 pitkin. Kokemäeltä on rautatieyhteys Porin ja Tampereen suuntiin.

Kokemäellä keskustan läheisyydessä on maakuntakaavassa osoitettu alue, jonka valtatien 2 pohjoispuolinen osa on osoitettu TP-merkinnällä ja valtatien 2 eteläpuolinen osa T-merkinnällä. (Kuva 12) Liikenteellisesti alue sijaitsee valtatien ja rautatien varrella. Alueen lähistöllä, n. 5 kilometrin säteellä, asuu n. 5 600 ihmistä. Yleiskaavassa rautatien pohjoispuolinen osa on osoitettu TP-merkinnällä (työpaikka-alue), ja rautatien eteläpuolinen osa valtatiehen asti T-merkinnällä (teollisuus- ja varastoalue). Valtatien eteläpuolinen alue on lähes kokonaan osoitettu M-merkinnällä (maa- ja metsätalousvaltainen alue). (Kuva 13)

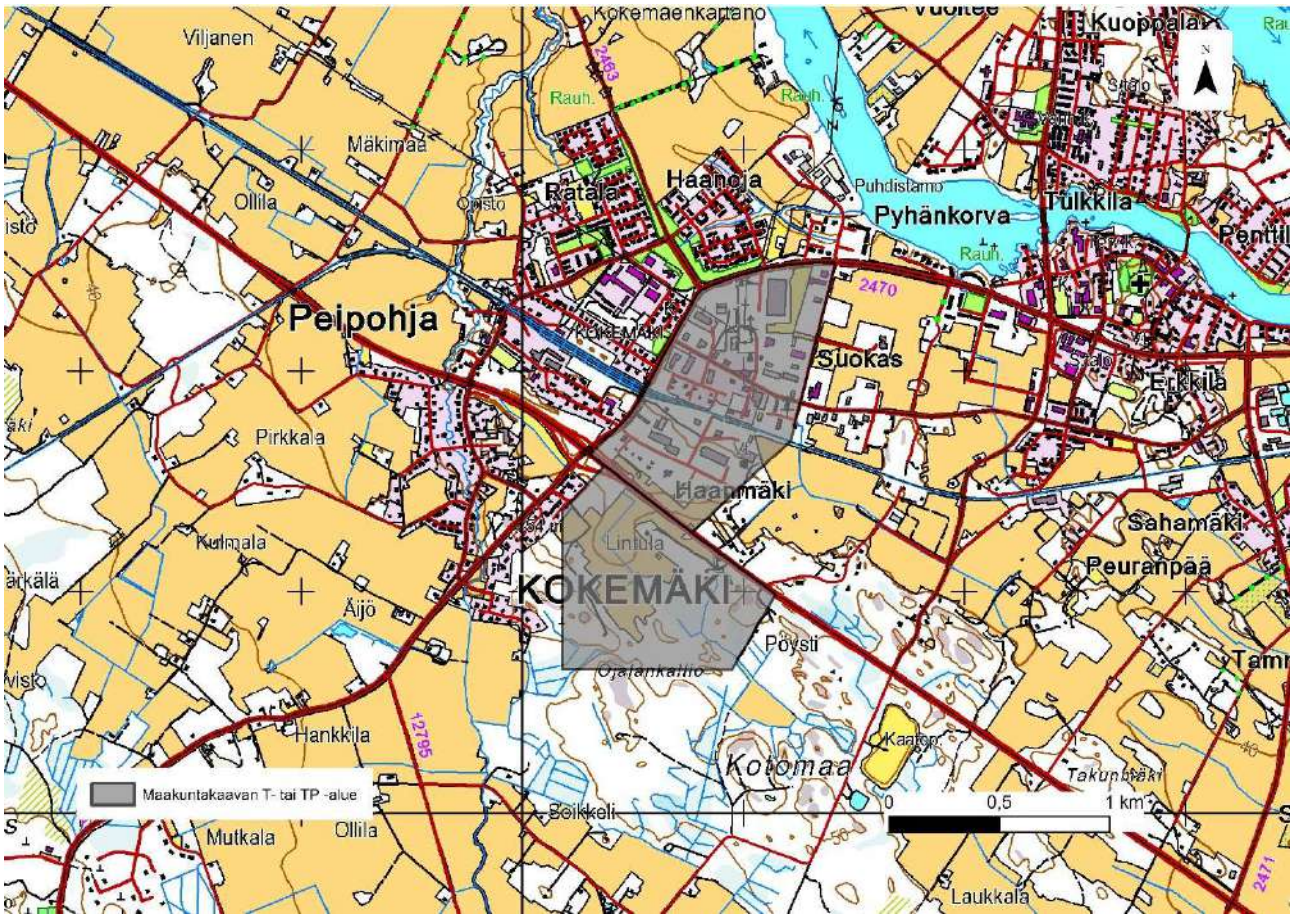

Kuva 12

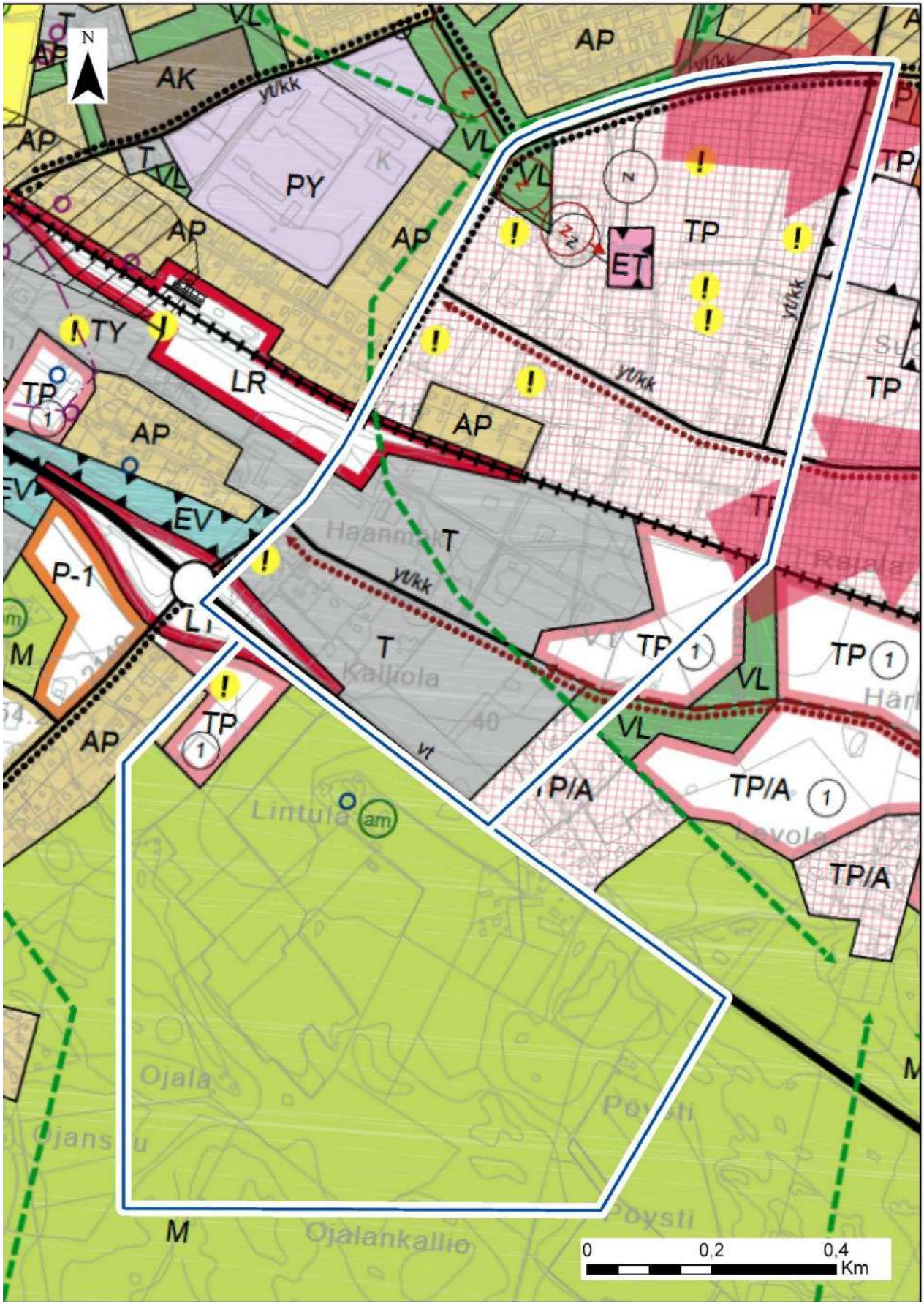
N
AK
AP
PY
VL
TP
ET
TY
LR
EV
P-1
M
T
Haanmäki
Kalliola
Lintula
Ojala
Ojansuu
Pöysti
Ojalankallio
TP/A
0
0,2
0,4
Km

Kuva 13

Tarkasteltaessa asemakaavaa ja tämänhetkistä rakennuskantaa voidaan todeta että alueen pohjoisin osa on jo käytännössä rakennettu valmiiksi. Maakuntakaavan TP-alueen itäpuolella on muutamia vapaita kaavoitettuja tontteja, joilla kiinteistöjakoa ei ole suoritettu. Maakuntakaavassa tämä alue on osoitettu keskustatoimintojen alueeksi. Rautatien eteläpuolella on yksi suuri rakentamaton tontti, jolla tällä hetkellä sijaitsee useita eri kiinteistöjä. Valtatien eteläpuolisella alueella sijaitsee myös yksi suuri asemakaavoitettu tontti, joka on usean eri kiinteistön alueella. Muutoin alueella ei ole asemakaavaa, eikä soveltuvaa kiinteistöjakoa. Alueella on asuin- ja maatalousrakennuksia, eikä sitä kuntakaavojen perusteella ole suunniteltu teollisuuden alueeksi, joten vaikka vapaata tilaa onkin, kestäisi hyvin pitkään ennen kuin alueelle voisi rakentaa merkittävän kokoluokan teollisuutta. (Kuva 14)

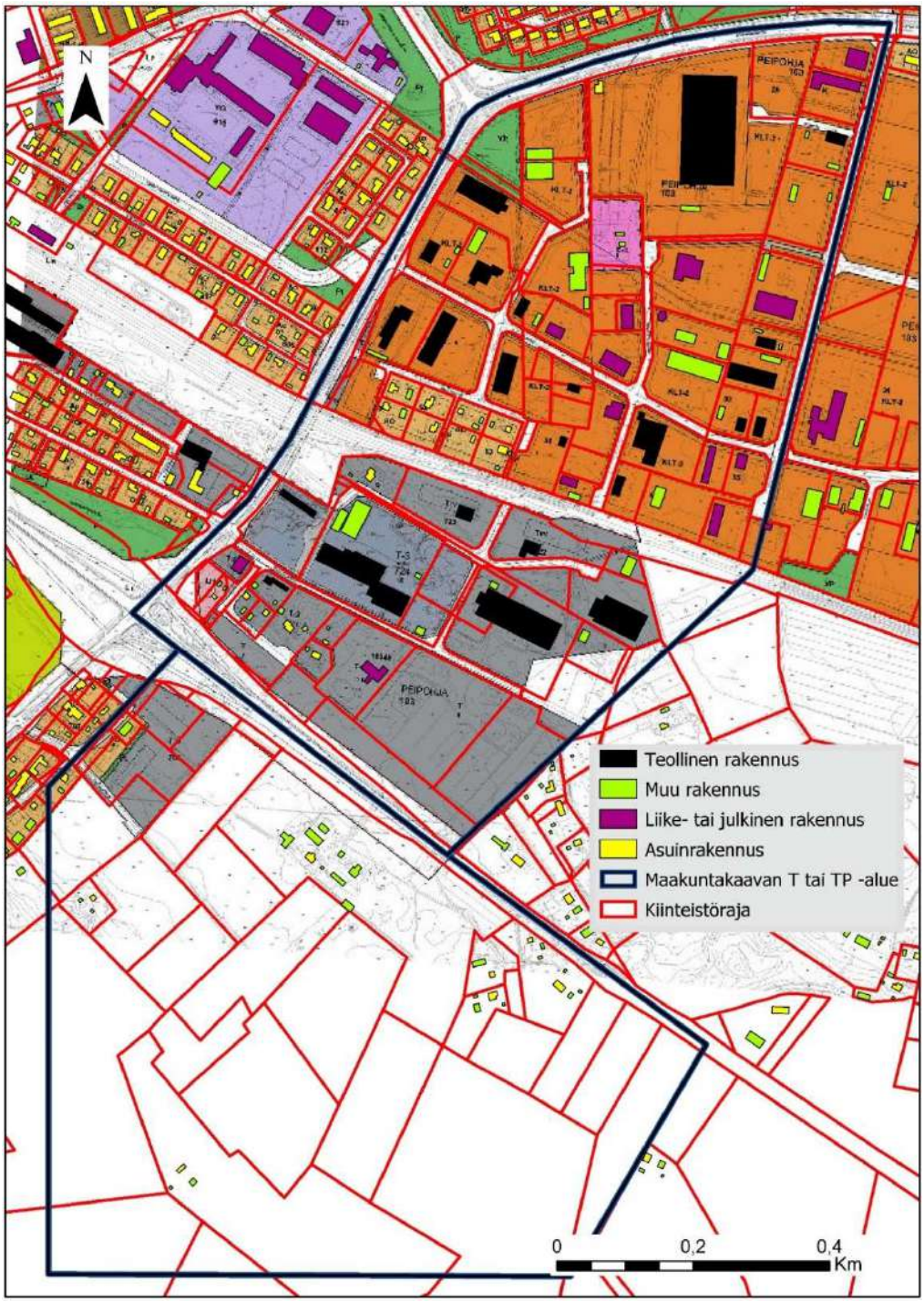

Kuva 14

Huittisten keskustan läheisyydessä sijaitsee kaksi maakuntakaavassa osoitettua T-aluetta ja yksi TP-alue. (Kuva 15) Alueiden läheisyydessä, noin 5 kilometrin säteellä, asuu noin 7 700 ihmistä. Pohjoisempi T-alue sijaitsee valtatien 12 tuntumassa, ja alueella on tällä hetkellä yli 600 teollisuuden työpaikkaa. Se on seudullisesti merkittävä teollisuuden keskittymä, erityisesti elintarviketeollisuuden alalla. Yleiskaavassa alue on osoitettu T-merkinnällä teollisuus- ja varastoalueeksi. Alueen luoteisosassa on asemakaavoitettuna kolme rakentamatonta tonttia, joista yhdellä on myös olemassa valmis kiinteistöraja. Osa alueesta on peltoa, jolle ei asemakaavassa ole osoitettu käyttötarkoitusta, ja jolla ei ole rakentamista mahdollistavaa kiinteistöjakoa. (Kuvat 16 ja 17)

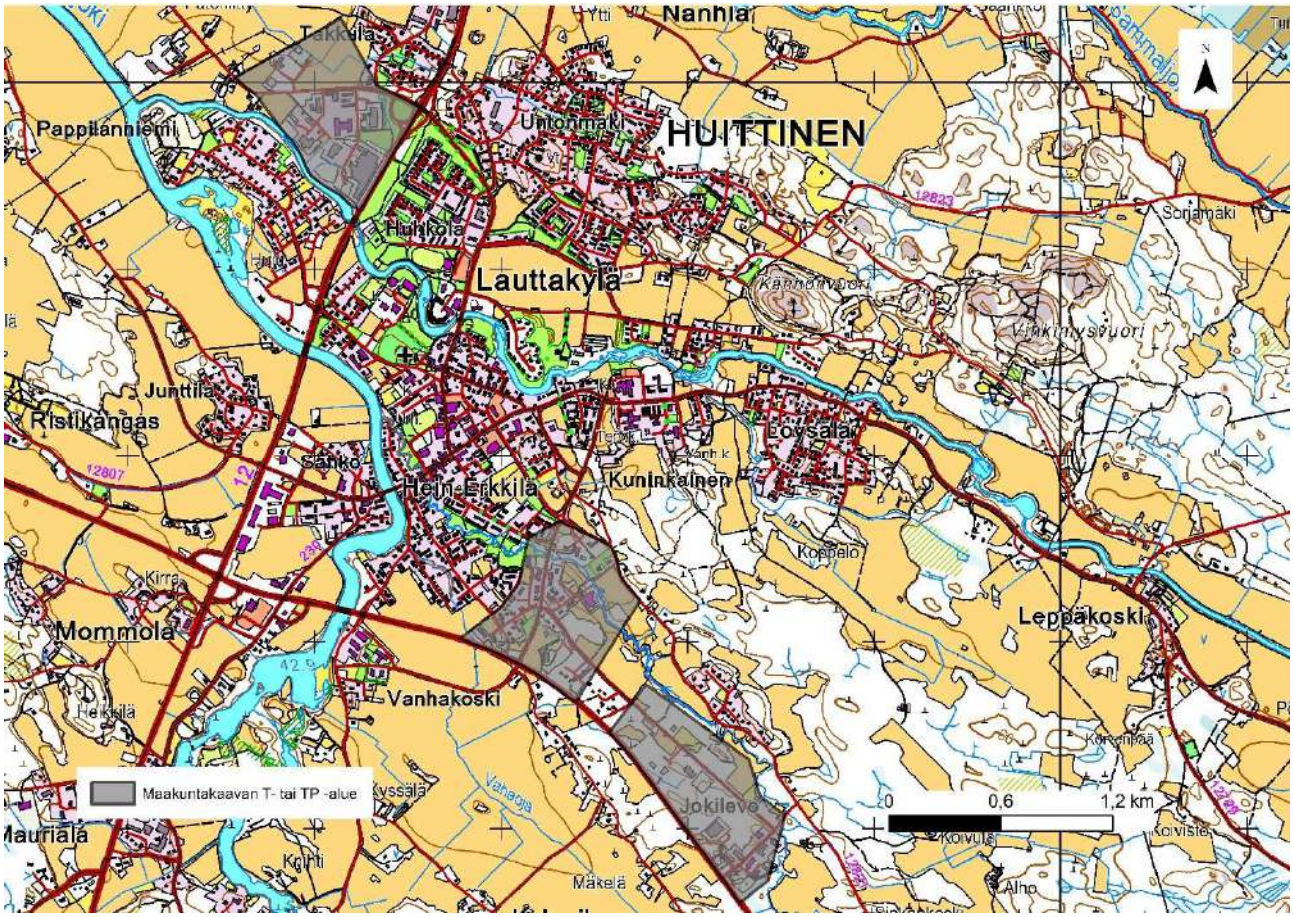

Kuva 15

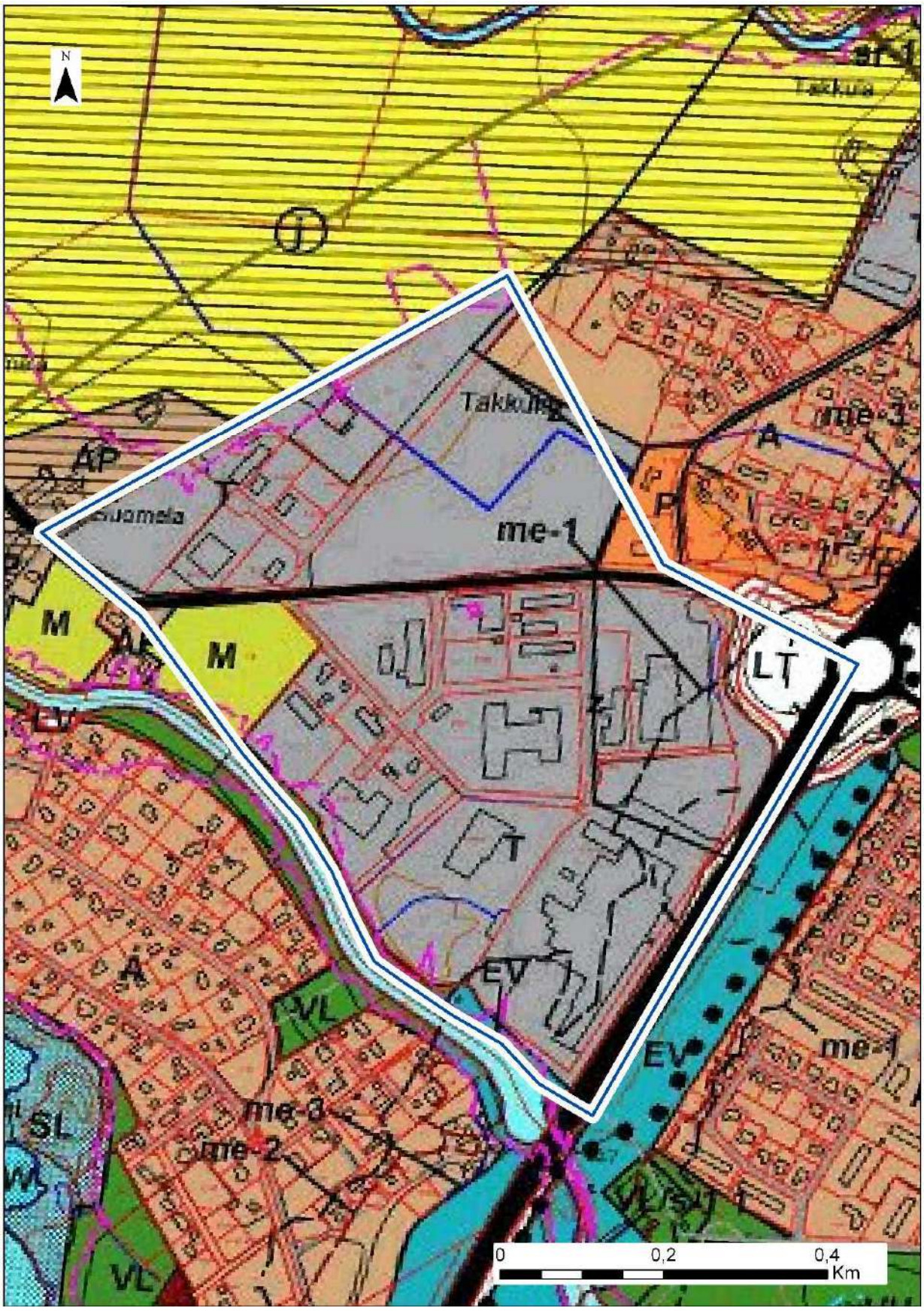

Kuva 16

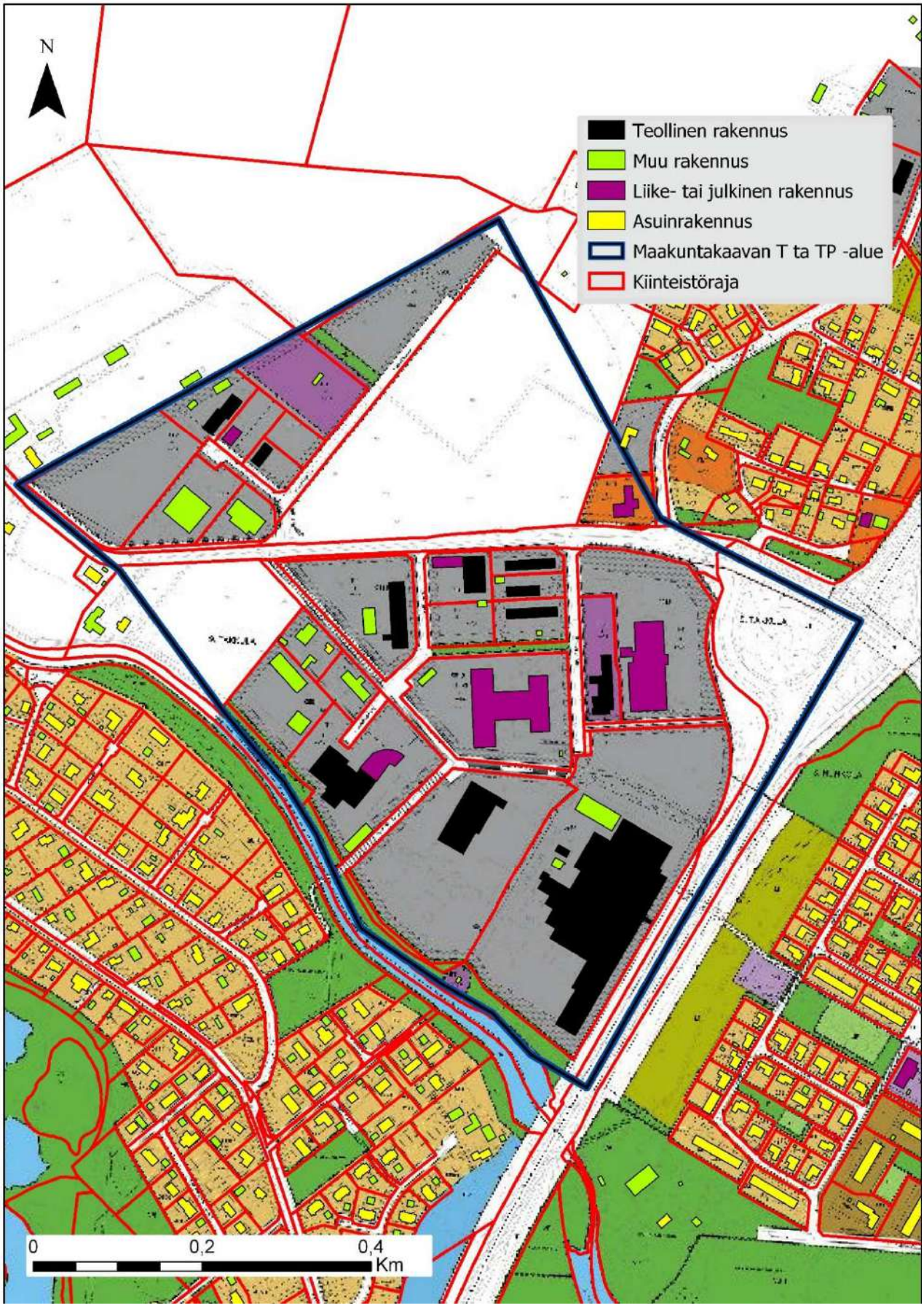
N
Teollinen rakennus
Muu rakennus
Liike- tai julkinen rakennus
Asuinrakennus
Maakuntakaavan T ta TP -alue
Kiinteistöraja
0
0,2
0,4
Km

Kuva 17

Huittisten eteläiset alueet sijaitsevat valtatien 2 välittömässä läheisyydessä. Läntinen alue on maakuntakaavassa osoitettu TP-merkinnällä ja itäinen T-merkinnällä. (Kuva 18) Yleiskaavassa läntinen alue on osoitettu pääosin asuntoalueena, palvelujen ja hallinnon alueena, lähivirkistysalueena sekä teollisuusalueena, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Alueen kehittämiselle teollisuuden näkökulmasta ei siten ole edellytyksiä. Alueella on tosin asemakaavoitettuna yksi teollisuustontti, joka myös on oma kiinteistönsä, ja jolla sijaitsee tällä hetkellä yksi asuinrakennus. (Kuvat 18 ja 19)

Itäisempi alue on yleiskaavassa osoitettu teollisuusalueeksi. Asemakaavan perusteella erikokoisia vapaita tontteja on saatavilla, ja osalla on myös olemassa valmiina kiinteistöjako. Tulevaisuuden potentiaalia arvioitaessa on syytä huomioida myös meneillään oleva teollisuusalueen laajennuksen osayleiskaava alueen länsipuolella, jossa alueen länsipuolella sijaitseva maa- ja metsätalousvaltainen alue (M-1) on tarkoitus muuttaa TY-alueeksi (teollisuusalue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia). Tällä alueella ei ole voimassa asemakaavaa. (Kuvat 18 ja 20)

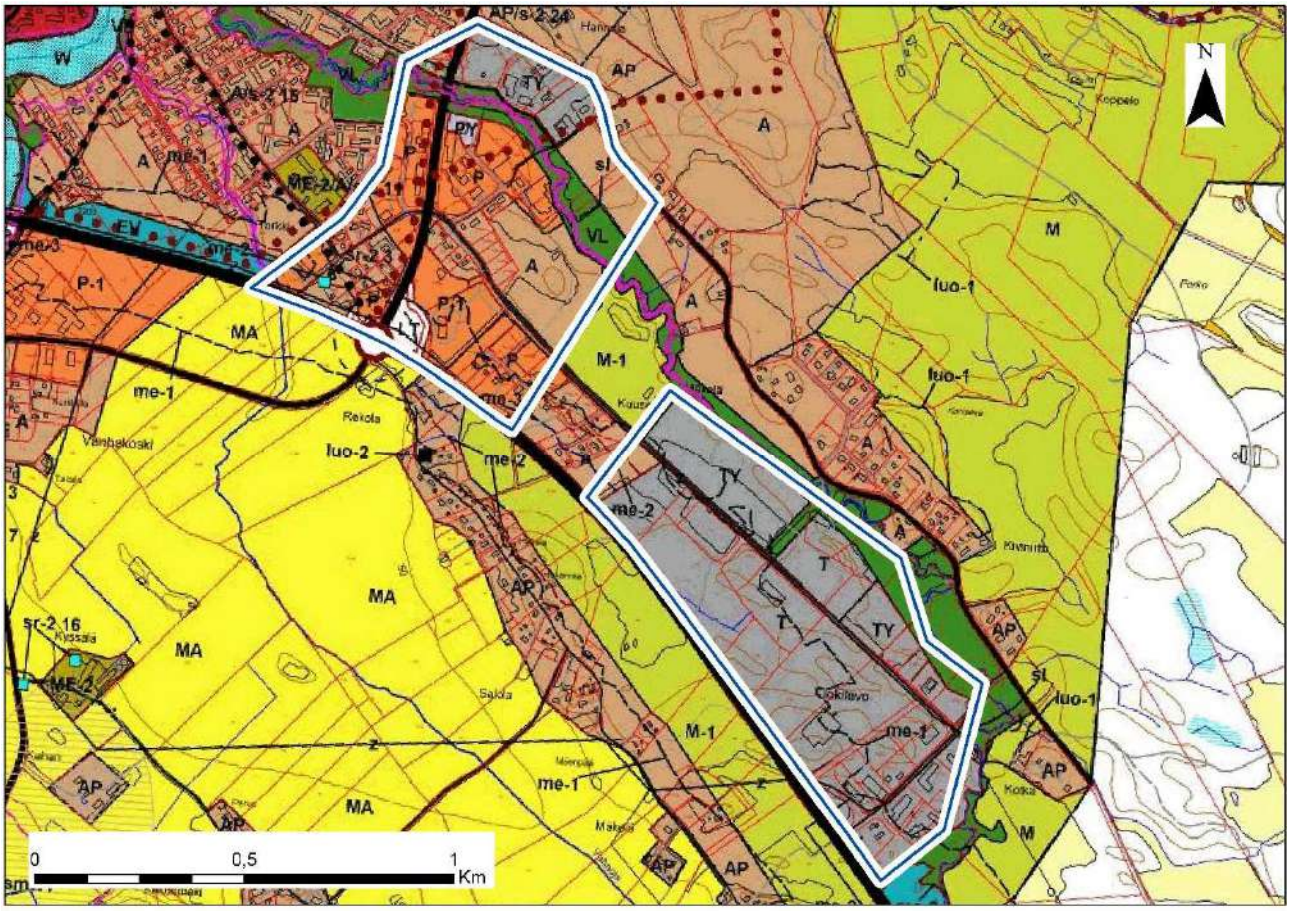

Kuva 18

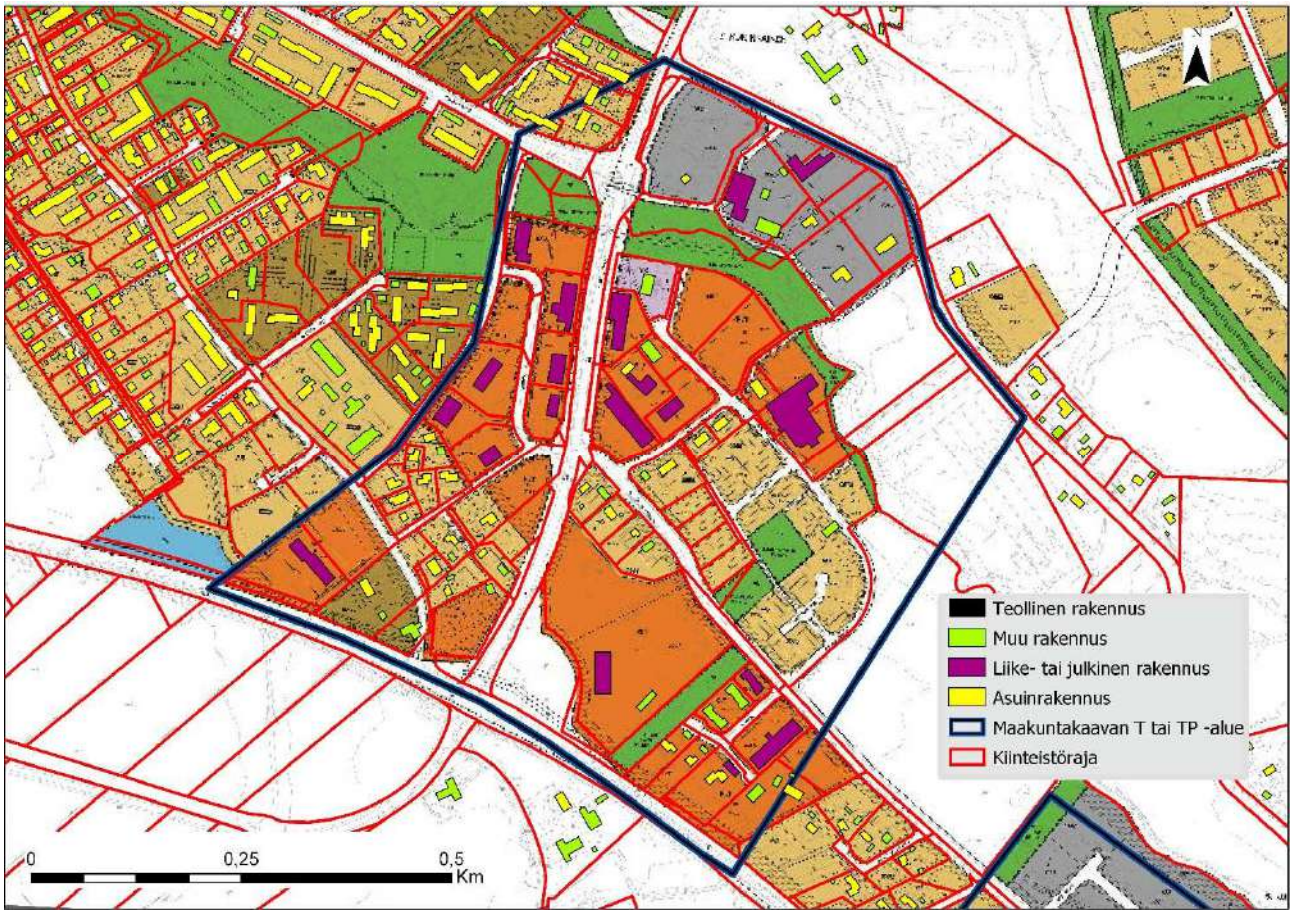
Teollinen rakennus
Muu rakennus
Liike- tai julkinen rakennus
Asuinrakennus
Maakuntakaavan T tai TP -alue
Kiinteistöraja
0
0,25
0,5
Km

Kuva 19

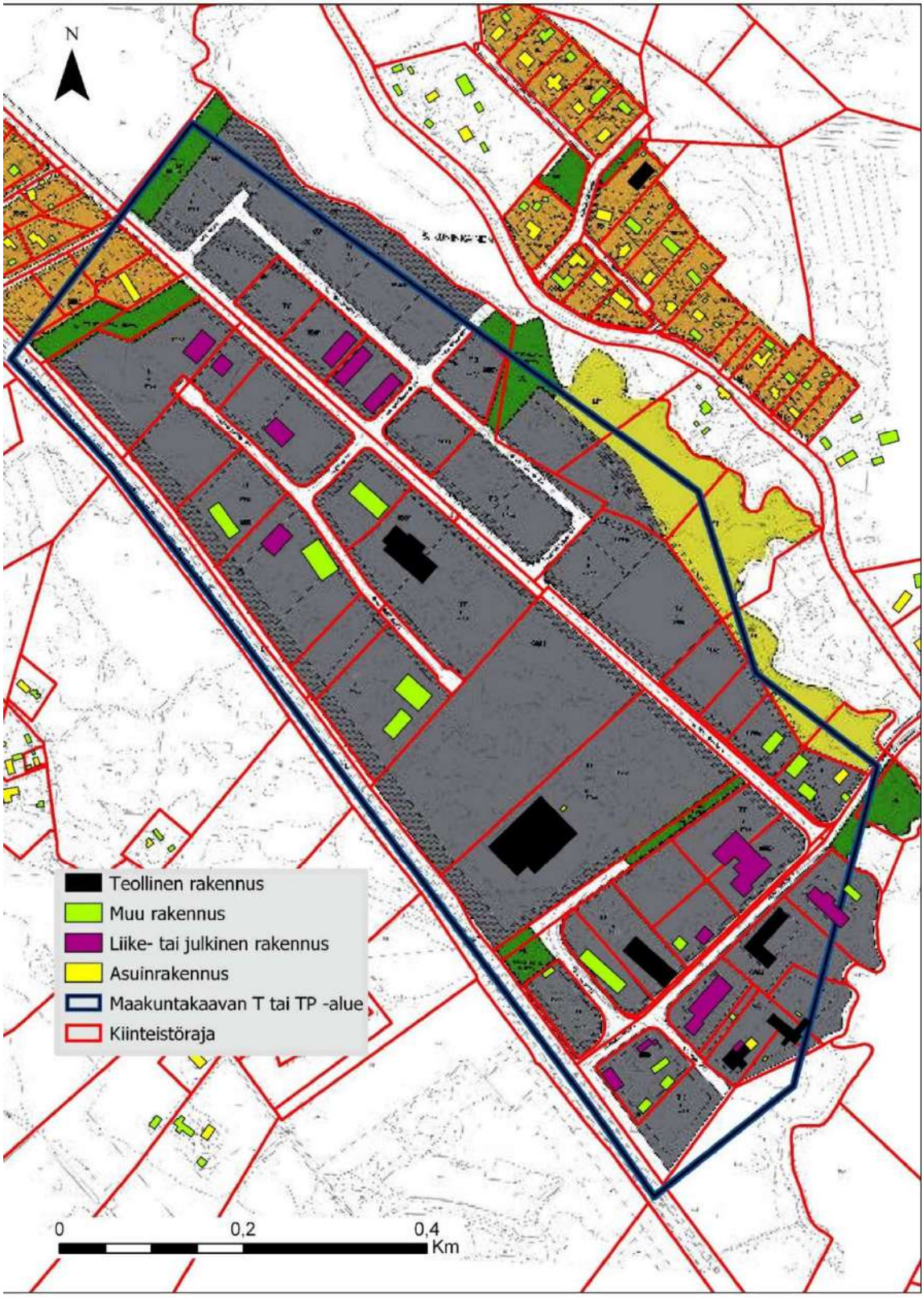

Kuva 20

Kokemäen ja Huittisten alueen osalta potentiaali merkittävien yksittäisten teollisuuslaitosten sijoittumisen kannalta on vähäinen. Asemakaavoissa osoitetut tontit soveltuvat pääosin pienten yritysten tarpeisiin, eivätkä yleiskaavatkaan mahdollista uuden teollisuuden sijoittumista niille alueille, joilla tilaa on vapaana.

3.3 Rauman seutukunta

Rauman seutukuntaan kuuluvat Rauman kaupunki sekä Eurajoen, Euran ja Säkylän kunnat. Seudun väkiluku on noin 68 000 ja merkittävimmät maantieyhteydet ovat valtatie 8 Porin ja Turun suuntiin, valtatie 12 Tampereen suuntaan sekä kantatie 43 Harjavallan ja Laitilan suuntiin. Raumalla sijaitsee tavaraliikenteen satama, josta on myös rautatieyhteys Tampereen suuntaan.

Seutukunnan keskus on Rauman kaupunki, joka teollisuuden osalta tunnetaan sataman tuntumassa sijaitsevista sellu- ja paperitehtaista sekä telakasta. Sataman ympäristö on sijainniltaan hyvä, ja se on saavutettavissa sekä meritse että rautateitse. Tieyhteydet ovat valtateitä 8 ja 12 pitkin. Maankäytön suunnittelun kannalta sataman läheinen alue ei ole erityisen merkittävä, sillä käytettävissä oleva maa-ala on jo rakennettu. Alueen kehittämiseen liittyvät toimenpiteet perustuvat olemassa olevaan rakennuskantaan ja infrastruktuuriin. Siten Rauman osalta maankäyttöön perustuvaa potentiaalia pitää etsiä muualta.

Maakuntakaavassa kaupungin keskustan tuntumaan on osoitettu kaksi pientä TP-aluetta, sekä kaupungin itäpuolelle suuri T-alue. (Kuva 21) Alueiden läheisyydessä, noin viiden kilometrin etäisyydellä asuu noin 35 000 ihmistä. Yleiskaavatasolle siirryttäessä on huomioitava että Rauman kaupunki laatii parhaillaan uutta yleiskaavaa koko kaupungin alueelle. Uuden yleiskaavan luonnos on asetettu nähtäville 2016. Nykyinen voimassa oleva yleiskaava ei vastaa teollisuuden alueiden osalta alueen kehittämistarpeita, joten tässä yhteydessä yleiskaavana on käytetty laadittavana olevan uuden yleiskaavan luonnosta.

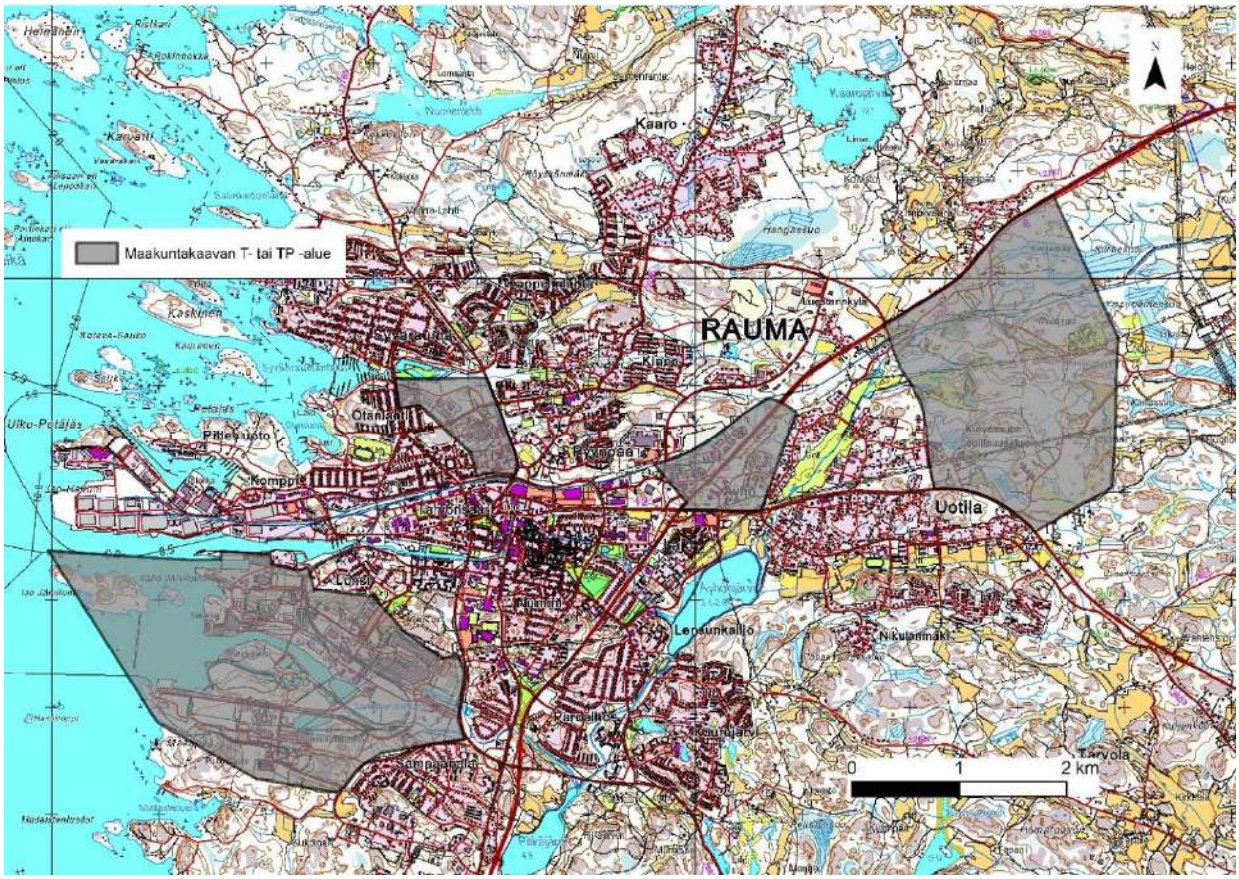

Kuva 21

Rauman ydinkeskustan pohjoispuolella sijaitseva maakuntakaavassa osoitettu TP-alue on yleiskaavan luonnoksessa osoitettu palvelujen, kaupallisten palvelujen sekä asuntoalueen merkinnöillä. Asemakaavassa alueelle on osoitettu kolme jo rakennettua suurehkoa teollisuustonttia, sekä kymmenen pientä rakentamatonta tonttia, joilla on myös kiinteistöjako tehtynä. Alue tarjoaa siten hyvän potentiaalinen pienille yrityksille sijoittua kaupungin keskustan läheisyyteen. (Kuvat 22 ja 23)

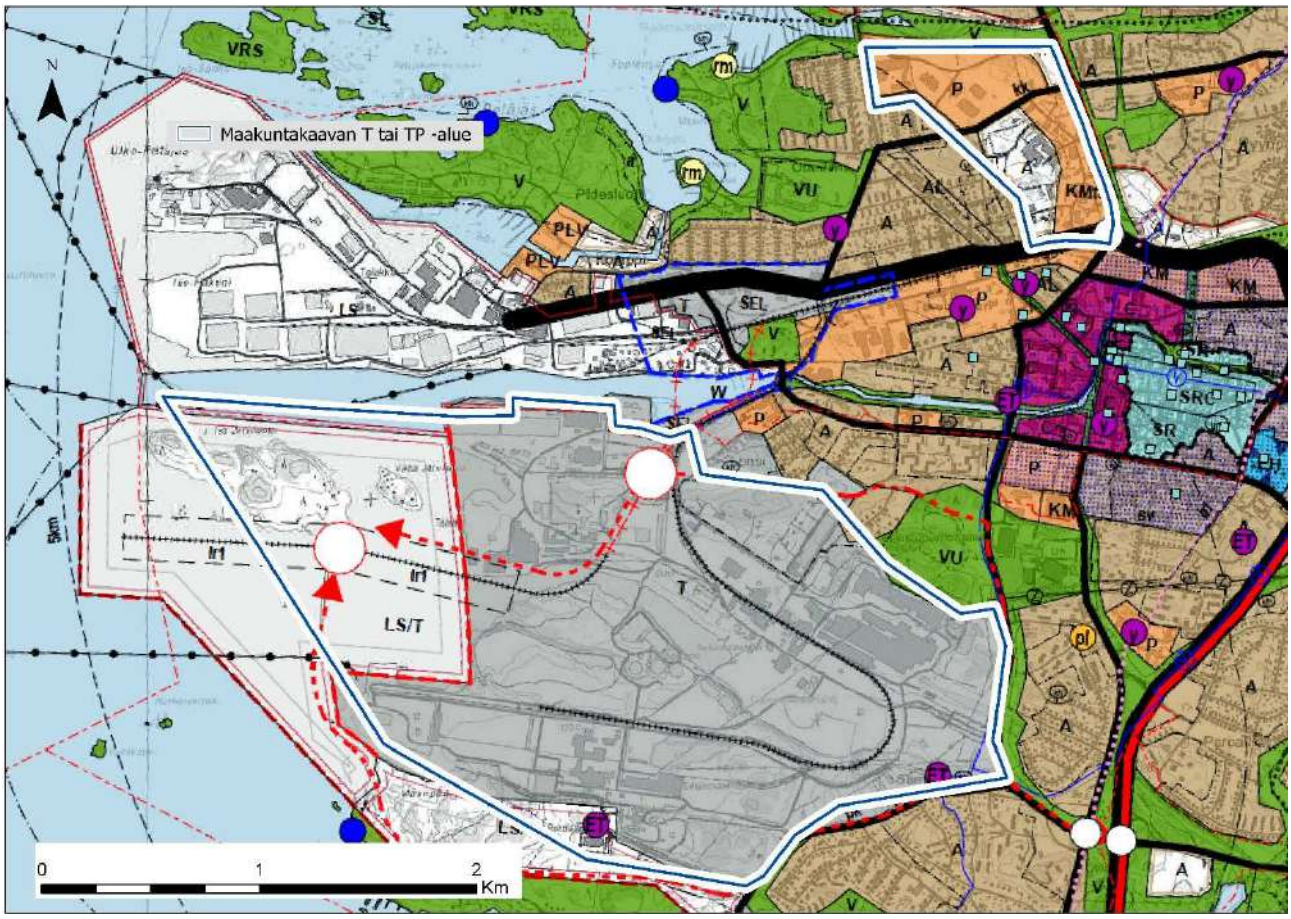

Kuva 22

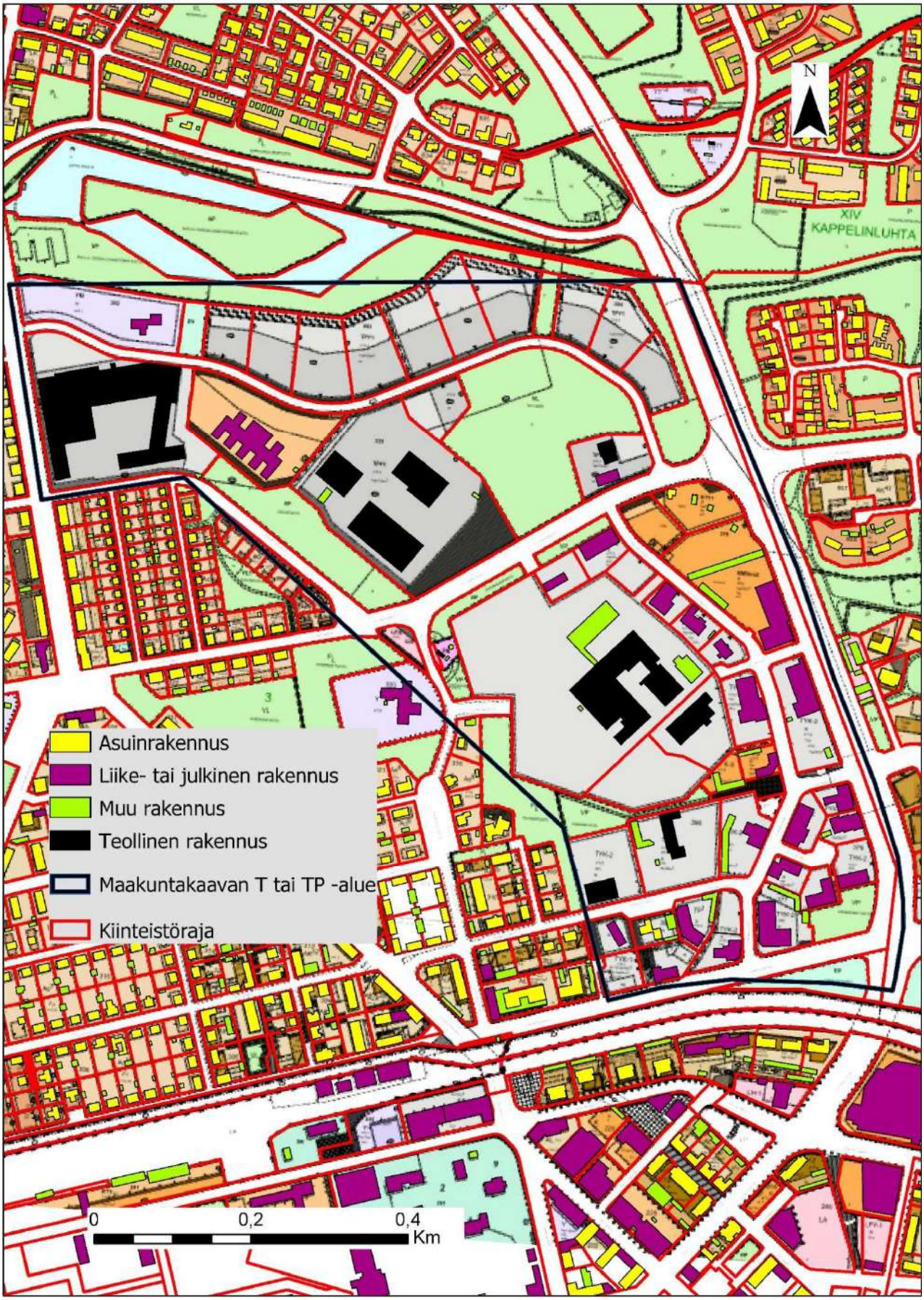
N
XIV
KAPPELINLUHTA
Asuinrakennus
Liike- tai julkinen rakennus
Muu rakennus
Teollinen rakennus
Maakuntakaavan T tai TP -alue
Kiinteistöraja
0
0,2
0,4
Km

Kuva 23

Maakuntakaavassa osoitetuista TP-alueista itäisempi sijaitsee valtatien 8 sekä rautatien läheisyydessä. Yleiskaavan luonnoksessa alue on osoitettu palvelujen ja kaupallisten palvelujen alueeksi. Alueen viereiset länsi- ja pohjoispuolella sijaitsevat alueet on osoitettu yleiskaavan luonnoksessa teollisuusalueeksi. (Kuva 24) Nämä alueet on maakuntakaavassa osoitettu taajamatoimintojen alueeksi. Asemakaavassa alueelle on osoitettu useita pieniä teollisuustontteja valtatien 8 kummallekin puolelle. (Kuva 25) Valtatien itäpuolella suurin osa tonteista on rakentamattomia tontteja, joille on kiinteistöjako tehty. Siten tälle alueelle on pienten yritysten helppo sijoittua. Maakuntakaavan ulkopuoliselle alueelle, Susivuoren teollisuusalueelle on asemakaavassa osoitettu myös runsaasti teollisuustontteja, jotka ovat vielä rakentamatta. Siten alueen kokonaispotentiaali on huomattava, joskaan suuren mittakaavan teollisuuden sijoittuminen ei ole mahdollista.

Kaupungin itäpuolella sijaitseva maakuntakaavassa osoitettu T-alue on yleiskaavan ehdotuksessa osoitettu teollisuus- ja virkistysalueiden merkinnöillä. (Kuva 24) Suurimmalla osalla aluetta on kuitenkin käynnissä myös erillisen osayleiskaavan laatiminen. Osayleiskaavassa alueelle on teollisuuden lisäksi osoitettu alueita energiahuollolle, moottoriurheilulle ja golfkentälle. Asemakaavoitetun alan osuus on alueella toistaiseksi vähäinen. Alueen pohjoiskärjessä, uudella Lakarin alueella on kaavoitettuna suurillekin teollisuusyrityksille soveltuvia tontteja. Alueen lounaisosassa on kaavoitettuna pieniä tontteja, joista suurimmalla osalla ei kuitenkaan ole tehty kiinteistöjakoa. (Kuva 26) Alue on laaja ja osin rikkonainen sisältäen tilaa monenlaisille toiminnoille. Teollisuuden näkökulmasta pohjoinen Lakarin alue omaa hyvän potentiaalin suuren teollisuuden sijoittumiselle. Alueen muissa osissa on tilaa pienille yrityksille, mutta kaavoitustilanteen ja kiinteistöjaon perusteella edellisessä kappaleessa mainitut alueet ovat valmiimpia rakentamiselle.

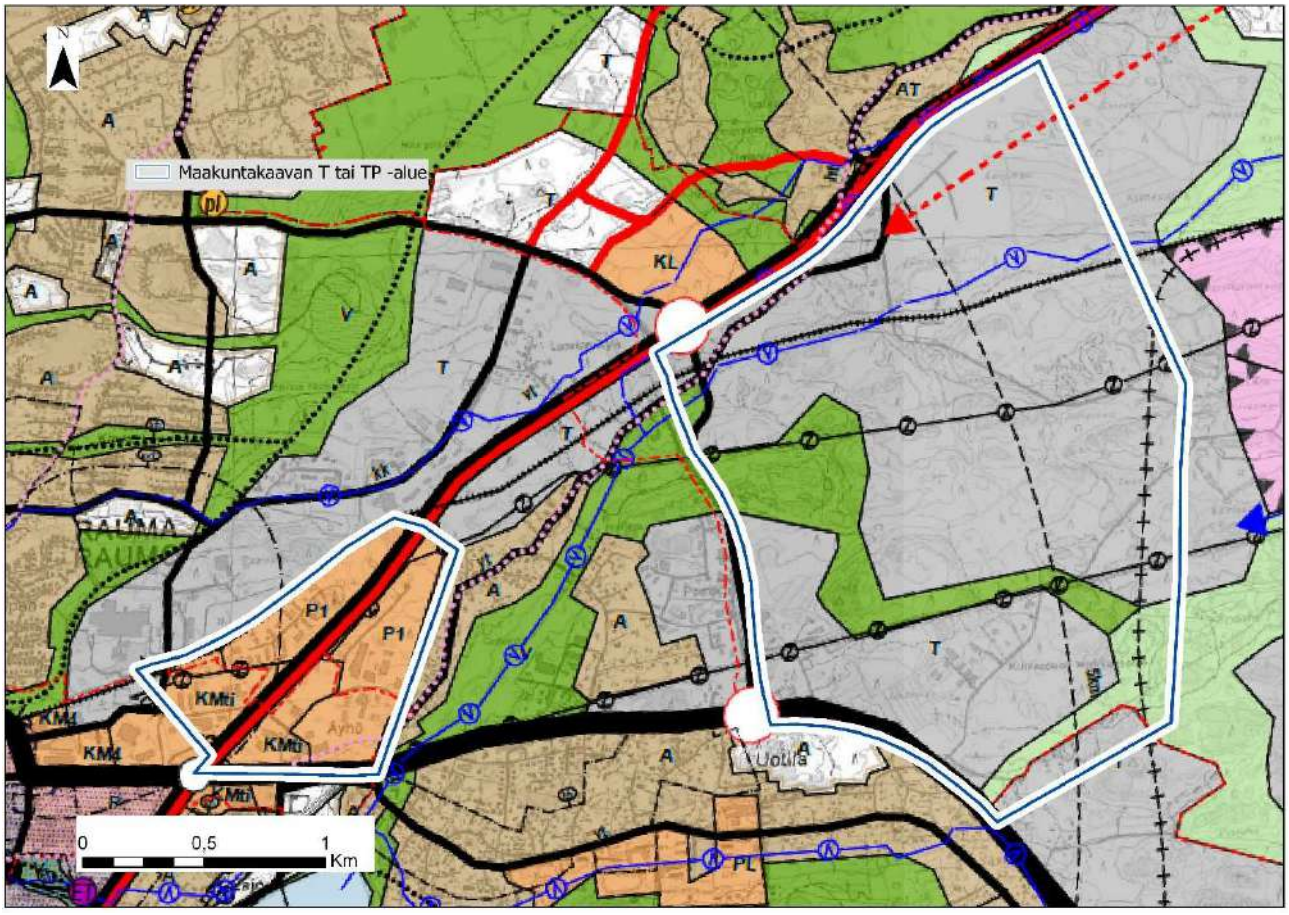

Kuva 24

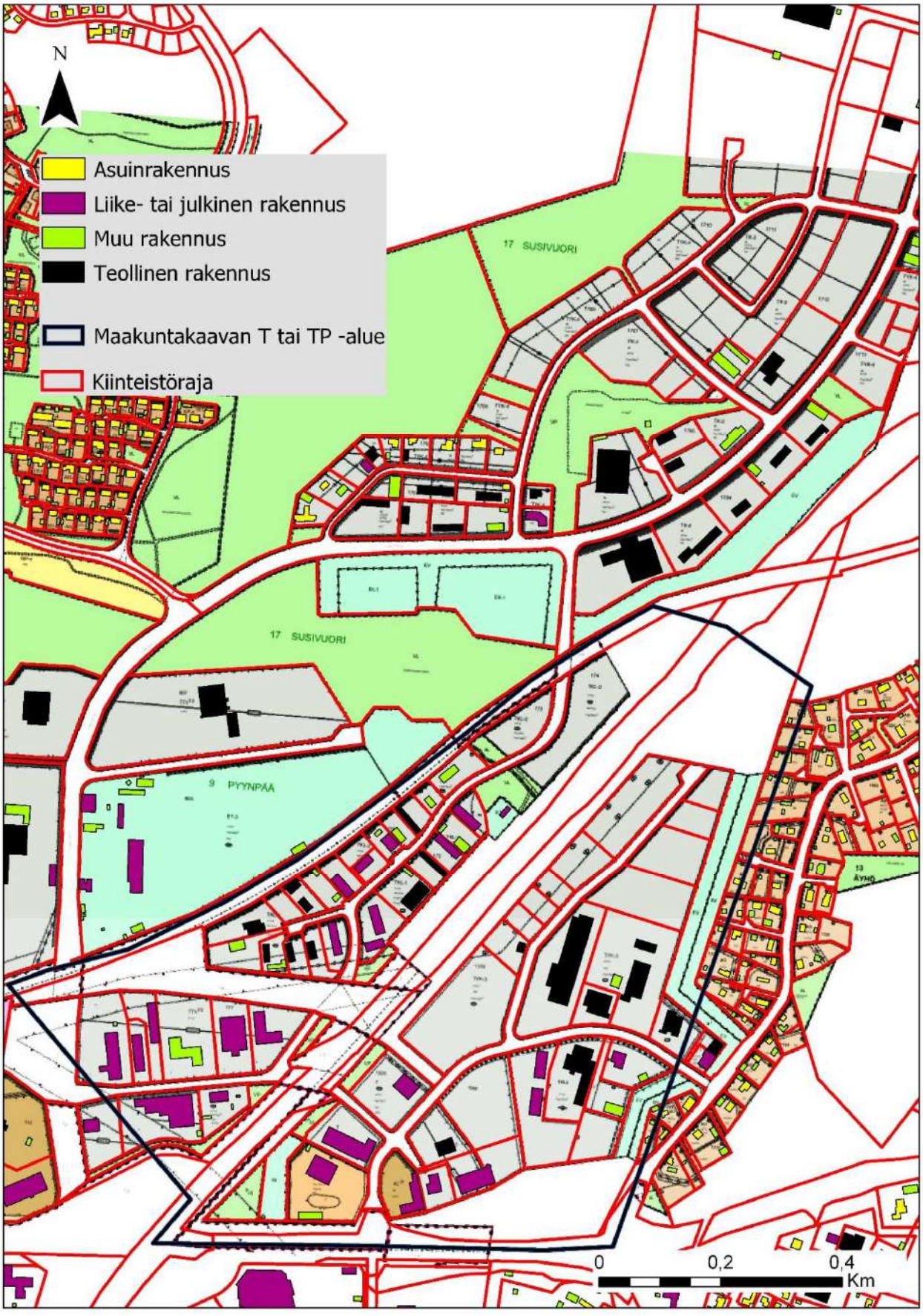
N
Asuinrakennus
Liike- tai julkinen rakennus
Muu rakennus
Teollinen rakennus
Maakuntakaavan T tai TP -alue
Kiinteistöraja
17 SUSIVUORI
17 SUSIVUORI
9 PYYNPÄÄ
0
0,2
0,4
Km

Kuva 25

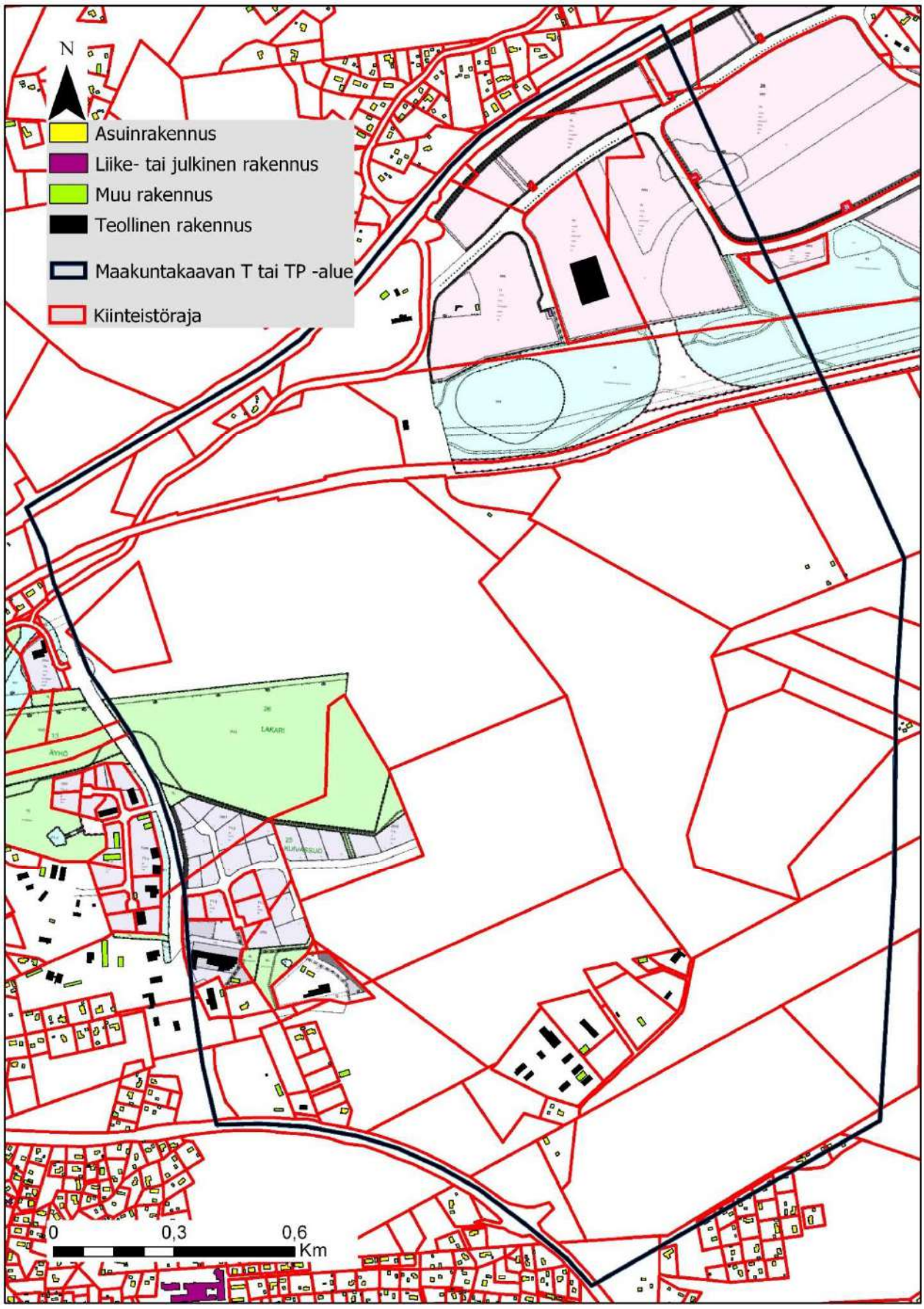
N
Asuinrakennus
Liike- tai julkinen rakennus
Muu rakennus
Teollinen rakennus
Maakuntakaavan T tai TP -alue
Kiinteistöraja
0
0,3
0,6
Km

Kuva 26

Eurajoella on maakuntakaavassa osoitettu teollisuustoimintojen alue, joka sijaitsee valtatien 8 läheisyydessä. (Kuva 27) Alueen yleiskaavan merkinnöissä on huomioitu alueen erityispiirteitä, kuten alueella sijaitseva ravirata, sekä mahdollinen tarve sijoittaa tilapäisiä majoittumiseen tarkoitettuja asuntolarakennuksia. Lisäksi on huomioitu Lapijoen asuinalueen läheisyys sekä osoitettu pitkän aikavälin laajentumisalueita, joille voi rakentaa kun muut vastaavat alueet on rakennettu täyteen. (Kuva 28) Asemakaavaa tarkasteltaessa voidaan todeta että valtatien 8 läheisen P-merkinnällä osoitetun alueen tontit on jo osittain rakennettu. Tontteja, joilla on myös kiinteistöjako suoritettu, on vapaana alueen länsiosassa. Alueen itäosaan on kaavoitettu pieniä teollisuustontteja, joille kiinteistöjakoa ei vielä ole suoritettu. Valtaosa alueesta on asemakaavoittamatonta. (Kuva 29) Alue tarjoaa hyvän potentiaalin Eurajoen mittakaavassa suurellekin määrälle pienyrityksiä. Suurin osa alueesta on kuitenkin sellaista, jolle ei pitkään aikaan pysty toimintoja sijoittamaan, eikä suuren kokoluokan yrityksien ole mahdollista nopeasti sijoittua alueelle.

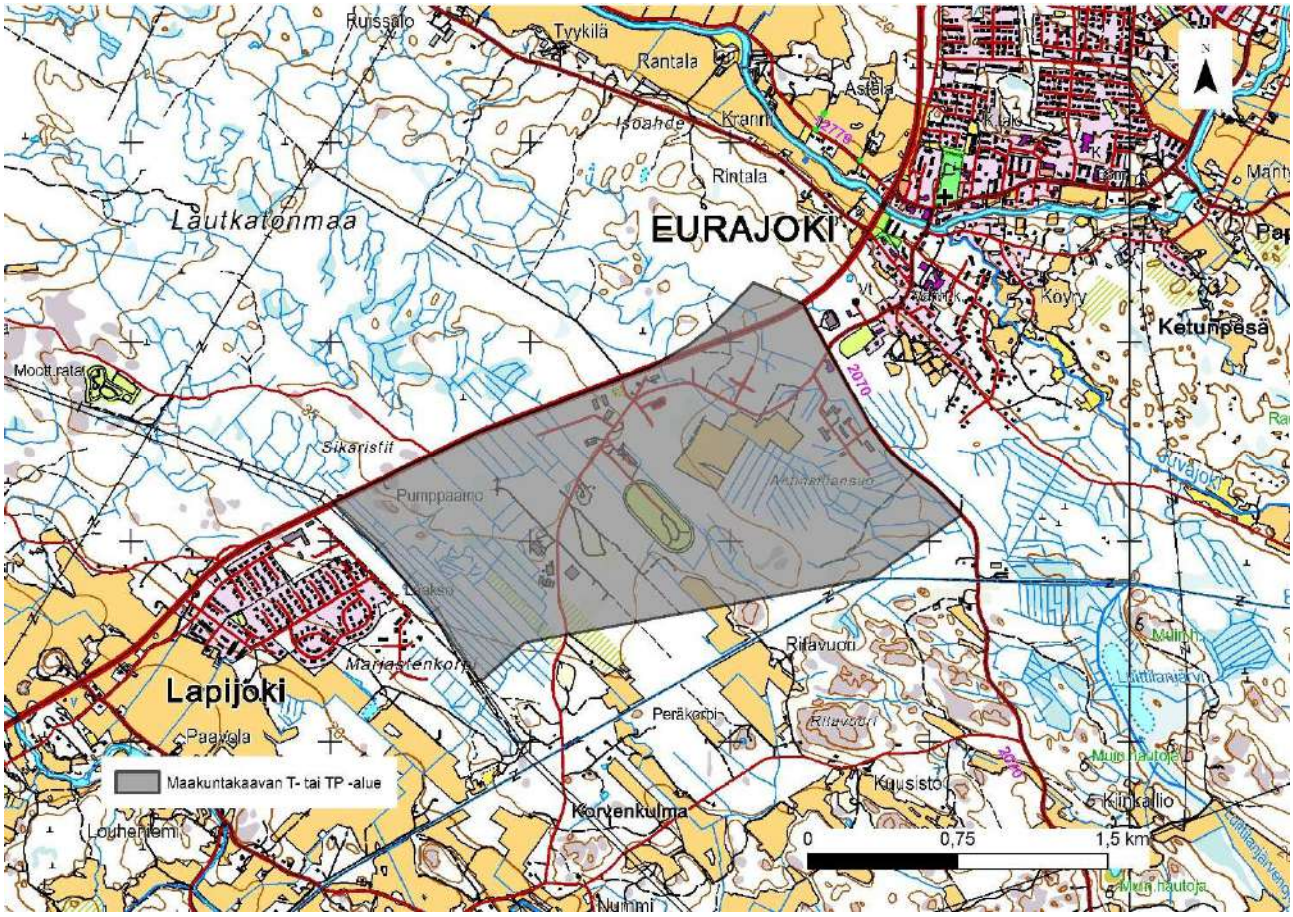

Kuva 27

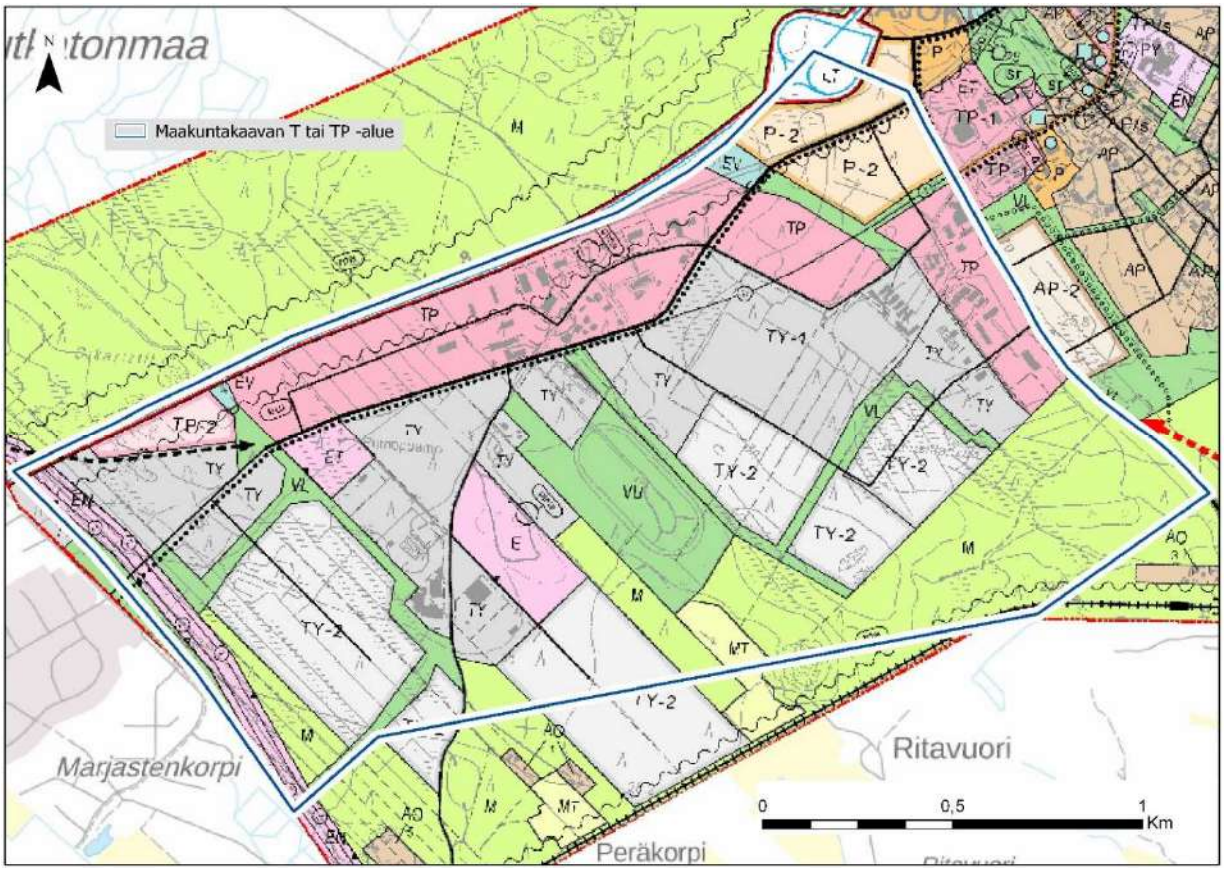

Kuva 28

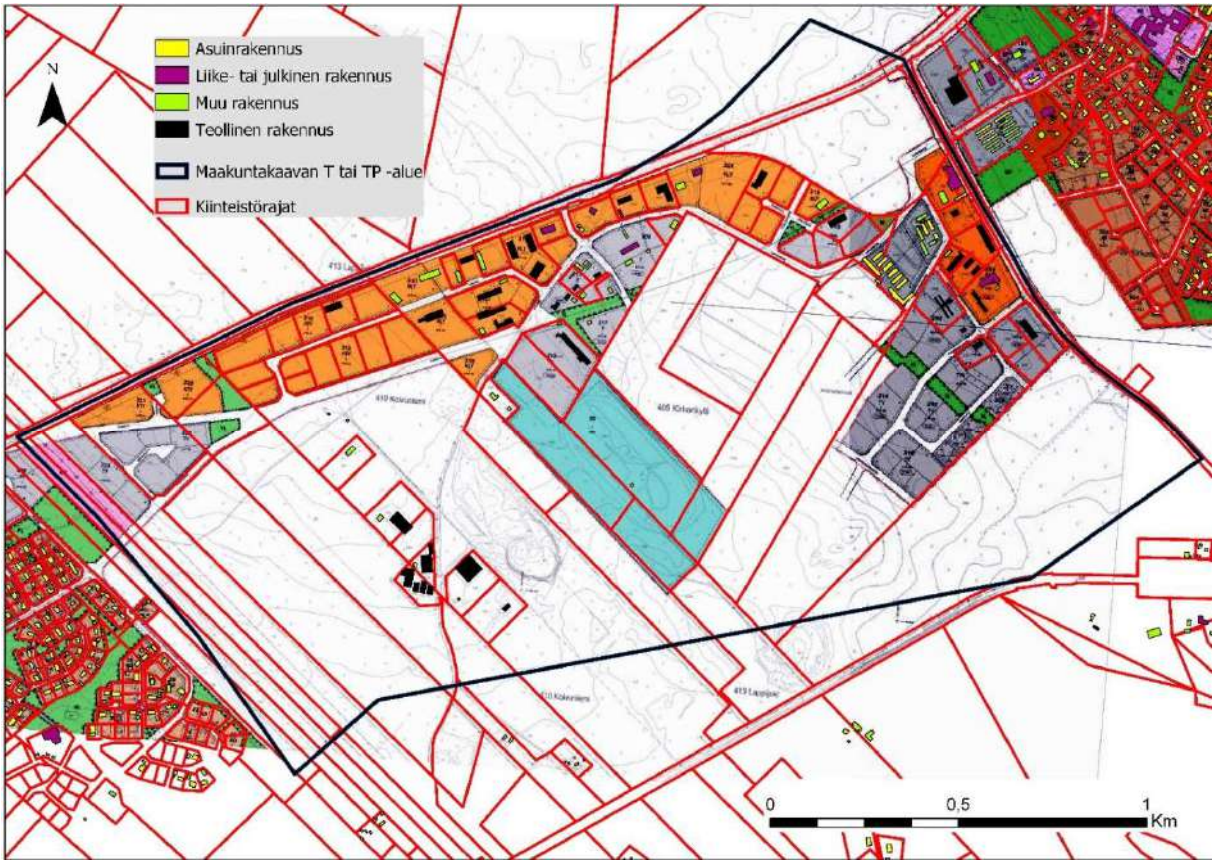

Kuva 29

Euran keskustan tuntumassa sijaitsee kolme maakuntakaavassa osoitettua T-aluetta, joista kaksi sijaitsee Kauttuassa ja yksi keskustan itäpuolella valtatien 12 varrella. Alueiden läheisyydessä kulkee myös lakkautettu Kiukaisten ja Säkylän välinen rautatielinja. (Kuva 30)

Kauttuan alueista pienempi on maankäytön näkökulmasta erityinen, sillä se sijaitsee Kauttuan Ruukin alueen välittömässä läheisyydessä, ja koostuu kahdesta suuresta teollisuuslaitoksesta sekä metsästä. Alueen erityisen luonteen takia teollisuuden uudisrakentaminen ei ole mahdollista.

Toinen Kauttuan alue koostuu yhdestä suuresta teollisuusrakennuksesta, Neitsytmäen teollisuusalueesta sekä metsäisestä alueesta. Yleiskaavassa alue on osoitettu teollisuusalueeksi sekä maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi. (Kuva 31) Vielä rakentamattomien teollisuusalueiden osalta on määritelty järjestys, jonka mukaan alueet tulee rakentaa. Asemakaavan mukaan Neitsytmäen alueen vanha osa, eli rautatielinjan länsipuoli, on jo rakennettu täyteen ja siellä sijaitsee pieniä teollisuuden ja kaupan alan toimipaikkoja. Alueen laajennus ratalinjan itäpuolelle on osoitettu asemakaavassa, mutta kiinteistöjakoa ei ole suoritettu. Muilta osin alueella ei ole asemakaavaa eikä valmiita kiinteistörajoja, joten rakentaminen nopeassa aikataulussa ei ole mahdollista. (kuva 32). Alueen kehittymisen kannalta huomionarvoista on, että alueelle tai sen välittömään läheisyyteen osoitetaan Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 ehdotuksessa aurinkoenergian kehittämisen kohdealue.

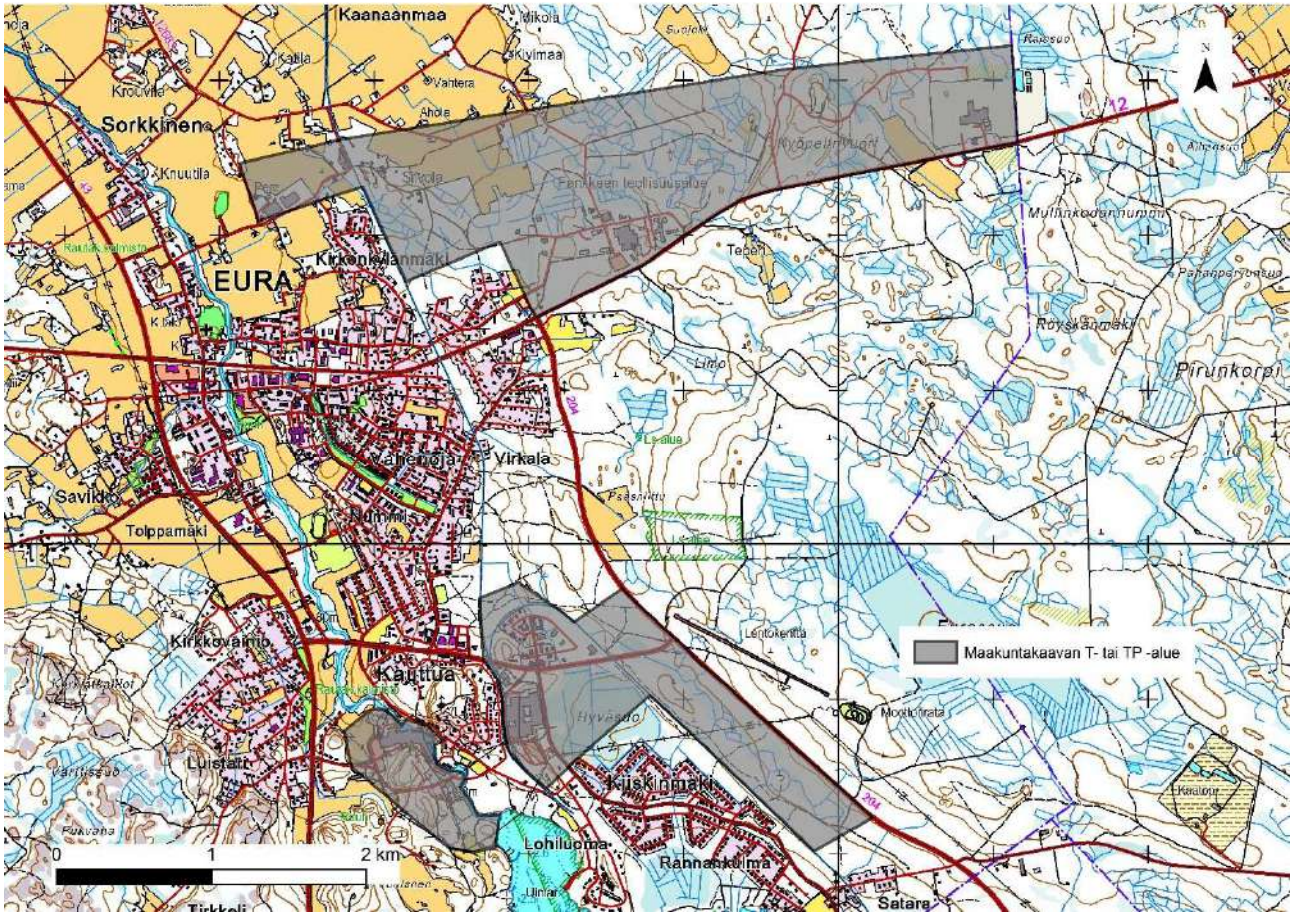

Kuva 30

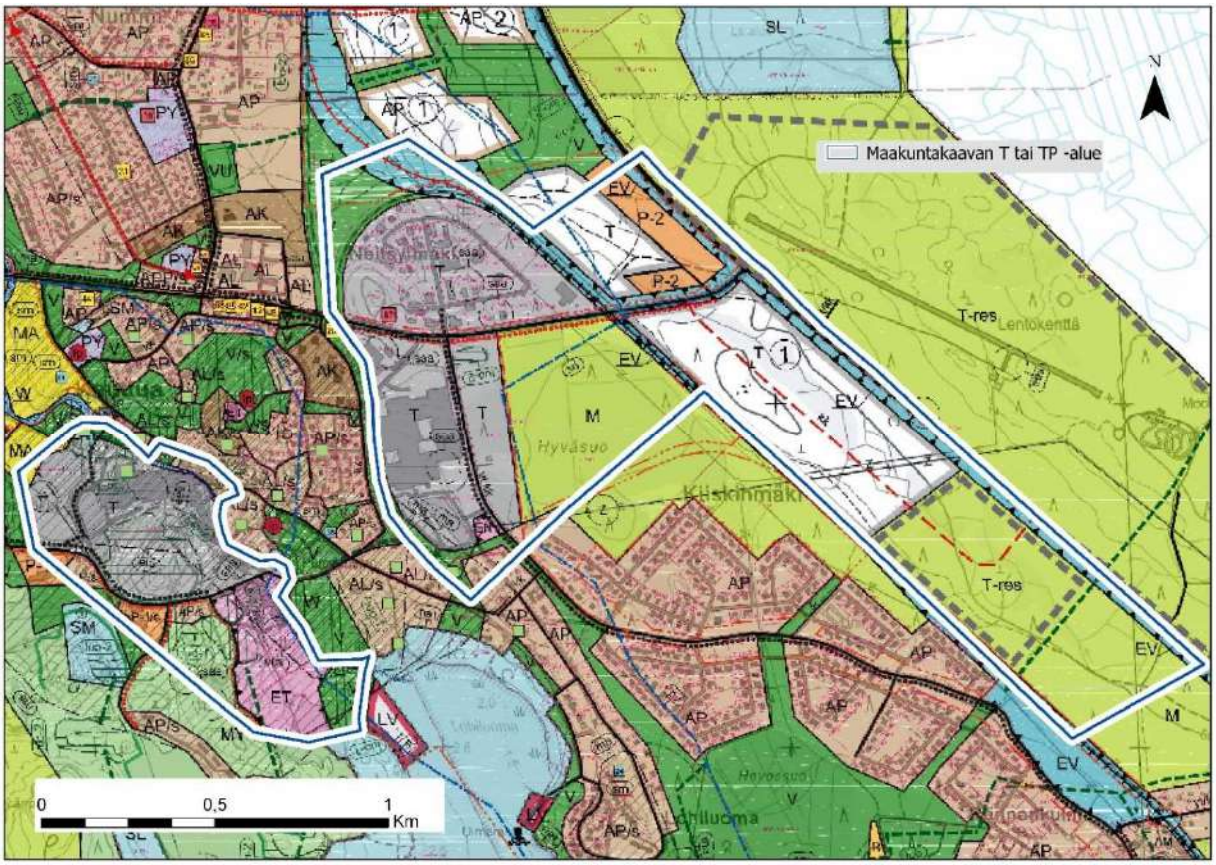

Kuva 31

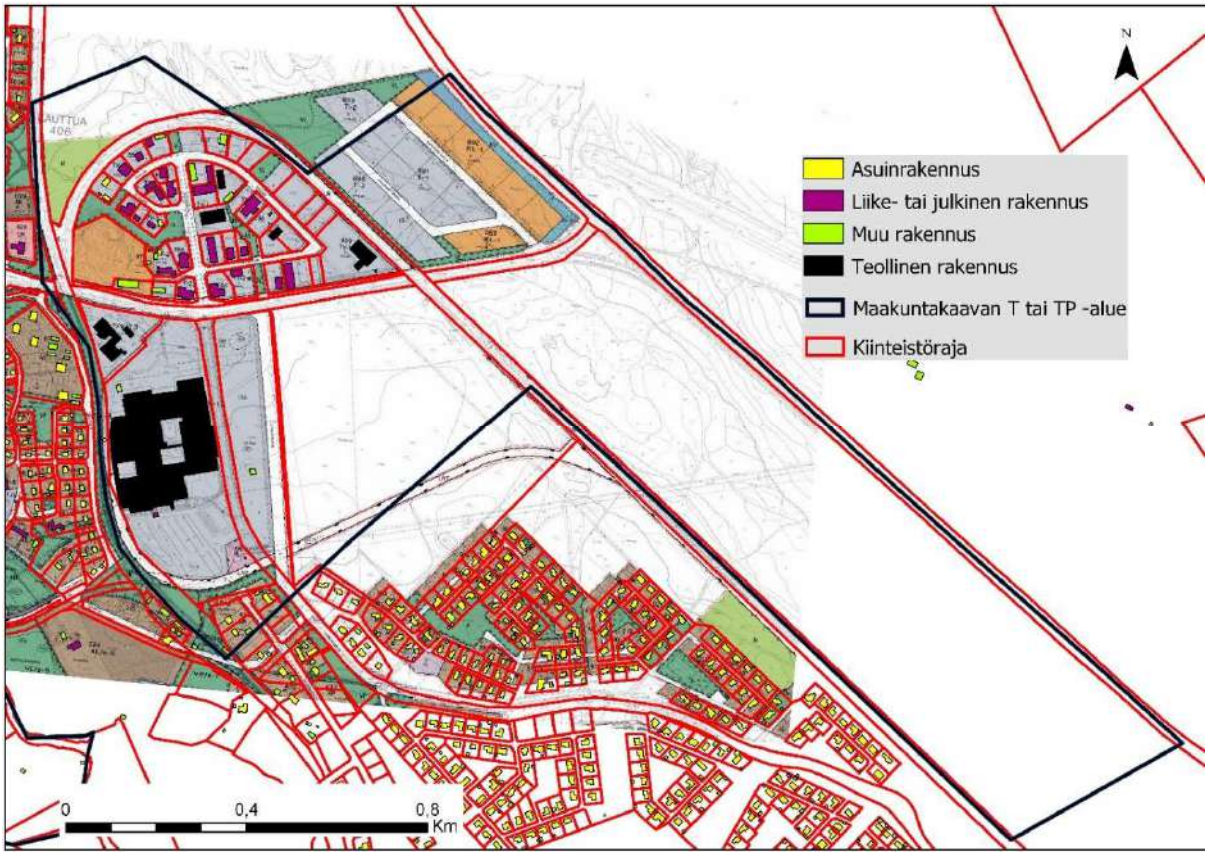

Kuva 32

Maakuntakaavassa osoitettu valtatien 12 pohjoispuolinen alue on yleiskaavassa osoitettu pääasiassa joko teollisuusalueeksi tai maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi. (Kuva 33) Aluetta ei siten ole suunniteltu kokonaisuudessaan teollisuuden toimintojen käyttöön. Alueesta on asemakaavoitettu ainoastaan läntinen osa valtatien 12 vartta sekä alueen länsikärki. Suurin osa alueesta on jo rakentunut, mutta alueella on myös vapaita pienteollisuuden tarpeeseen soveltuvia tontteja, joille on suoritettu myös kiinteistöjako. (Kuvat 34 ja 35)

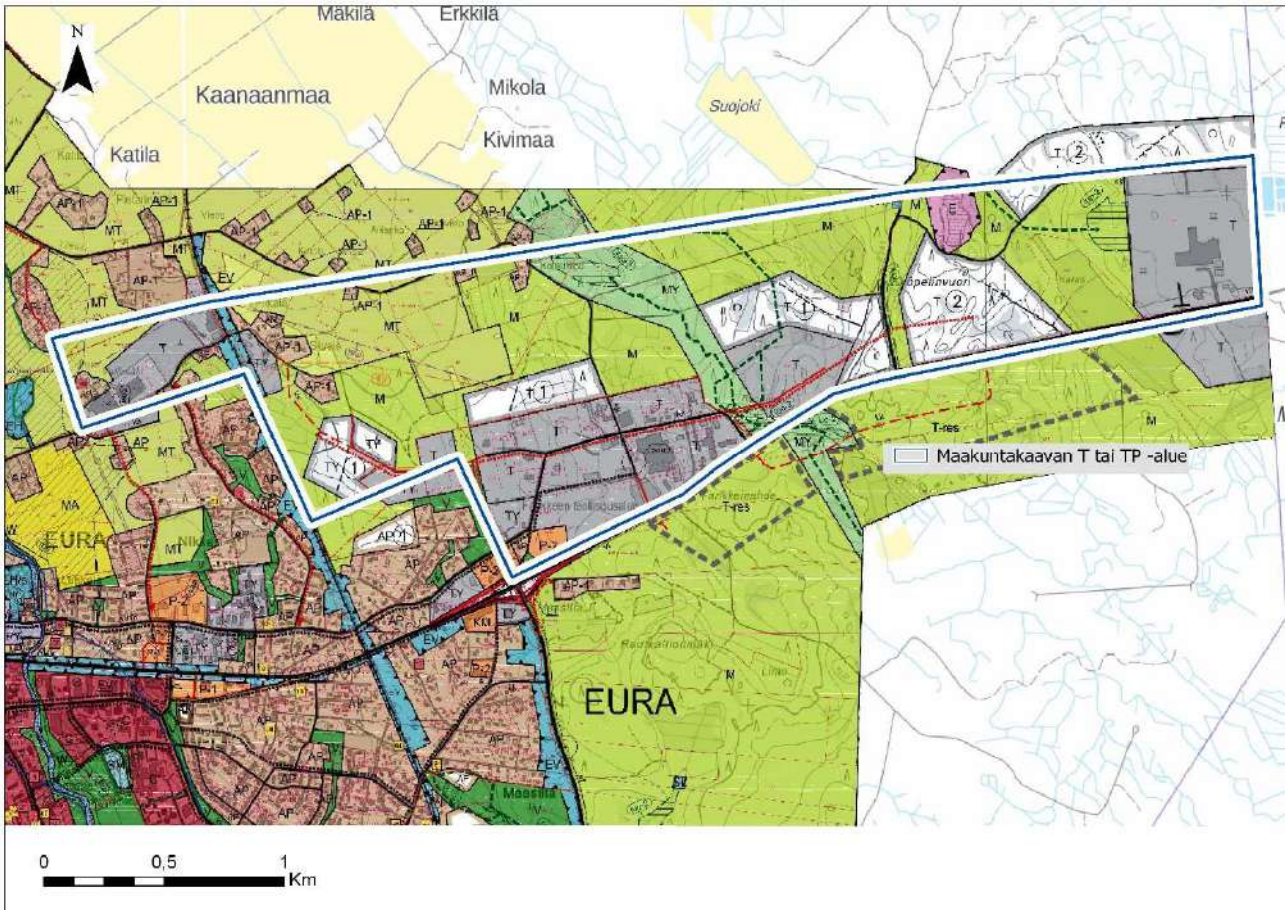

Kuva 33

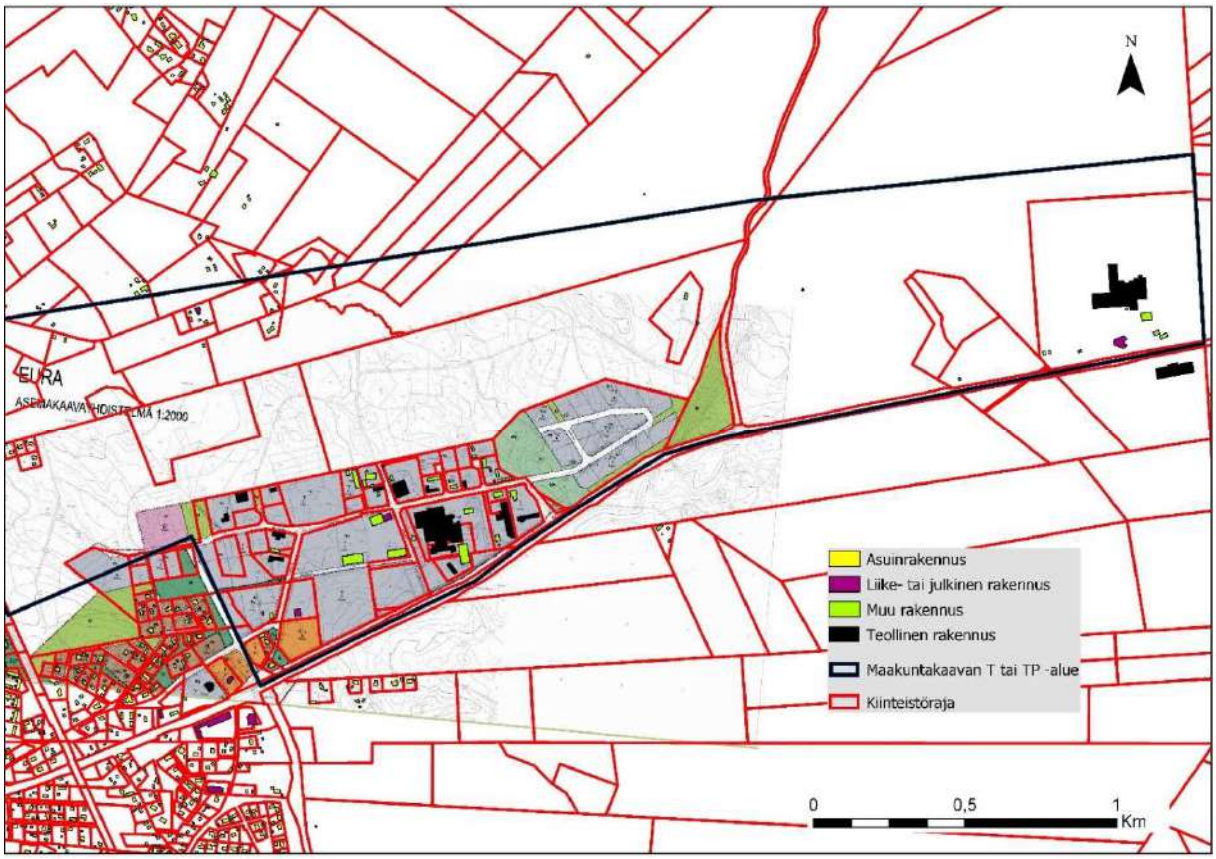

Kuva 34

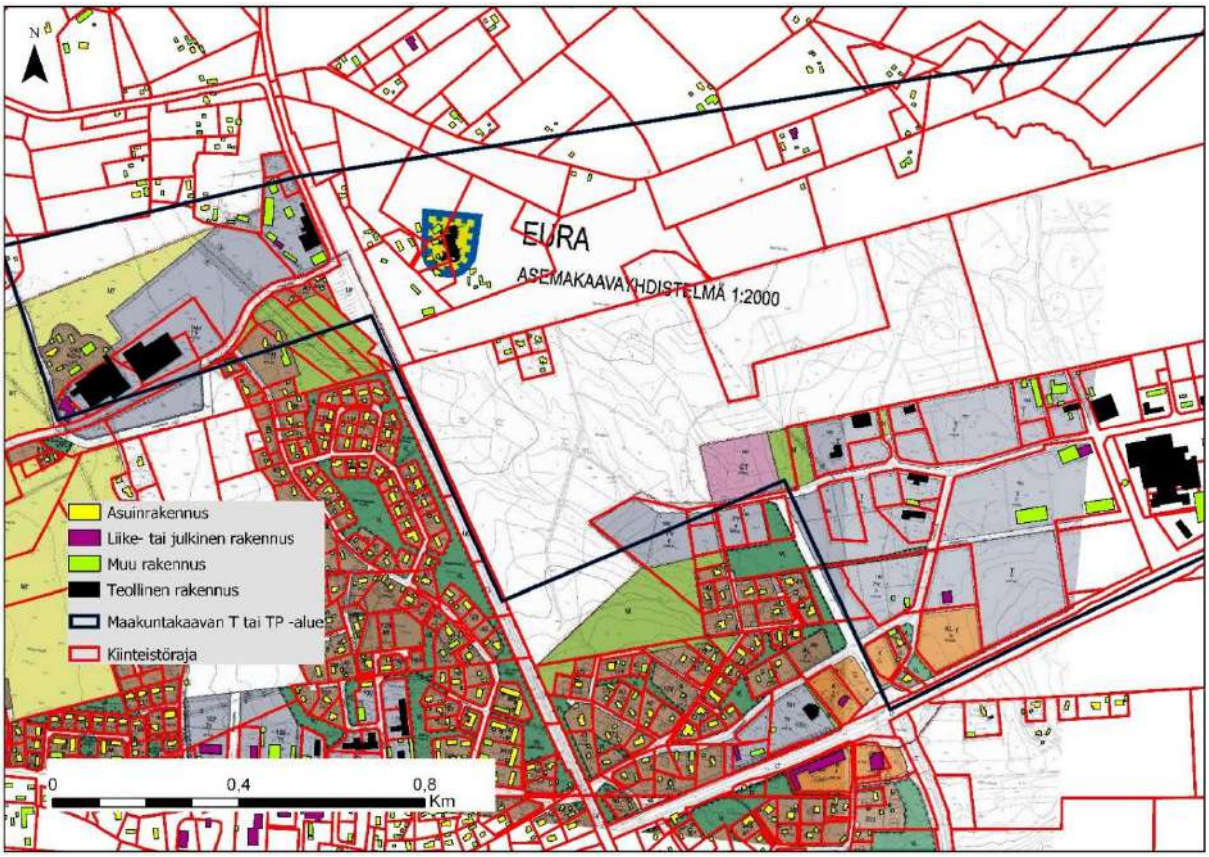

Kuva 35

Säkylän kunnan keskustaajaman läheisyydessä on kaksi maakuntakaavassa osoitettua T-aluetta, jotka sijaitsevat seututien 204 varrella. (Kuva 36) Itäisempi alue on yleiskaavassa osoitettu teollisuusalueeksi ja yhdyskuntateknisen huollon alueeksi. (Kuva 37) Alueella sijaitsee erikoisia teollisuuden toimipaikkoja sekä jätevedenpuhdistamon alue. Alueelle on asemakaavoitettu teollisuustontteja, joista valtaosa on rakennettu. (Kuva 38) Alueelle on mahdollista sijoittua enää vähäinen määrä pieniä yrityksiä.

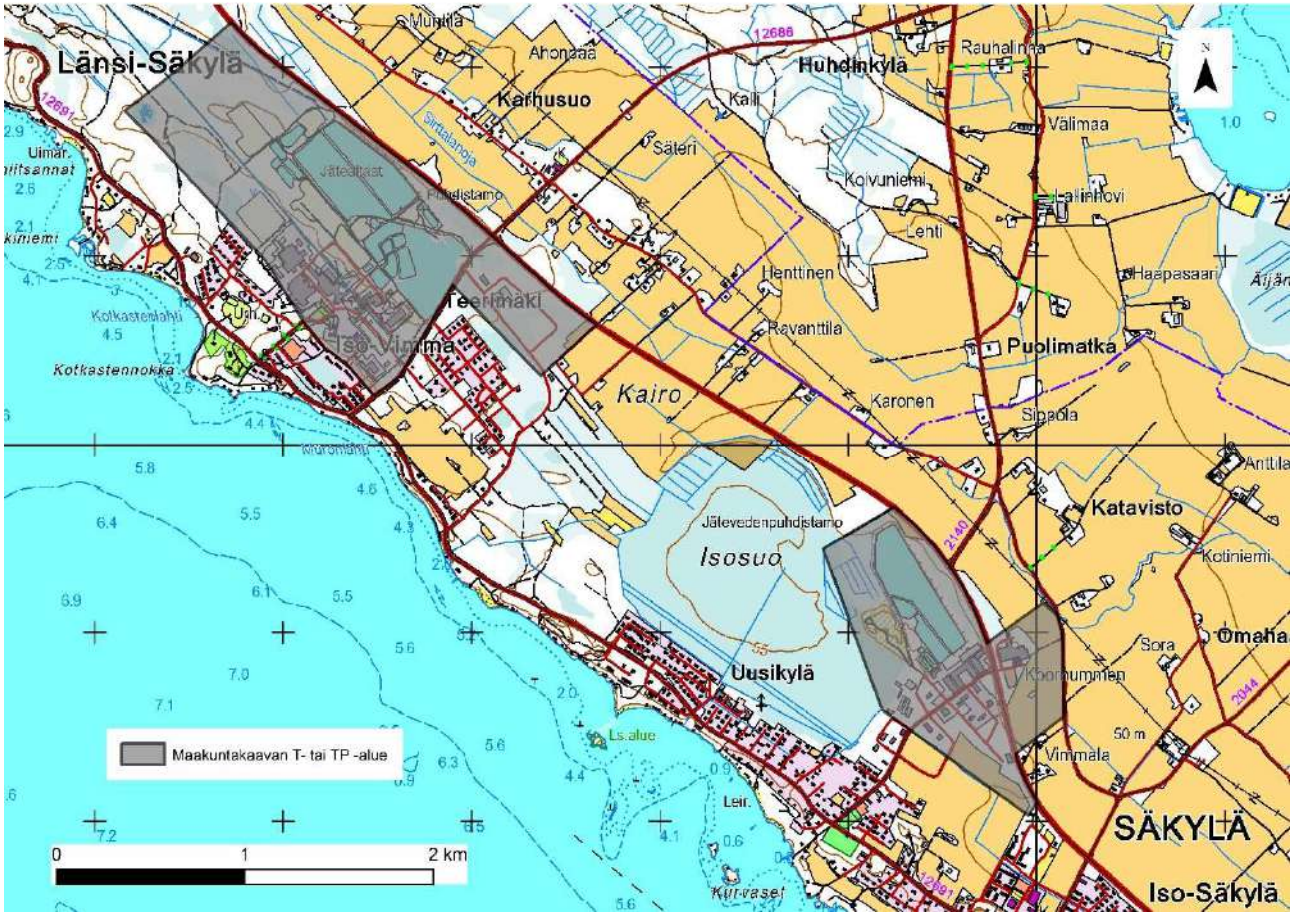

Kuva 36

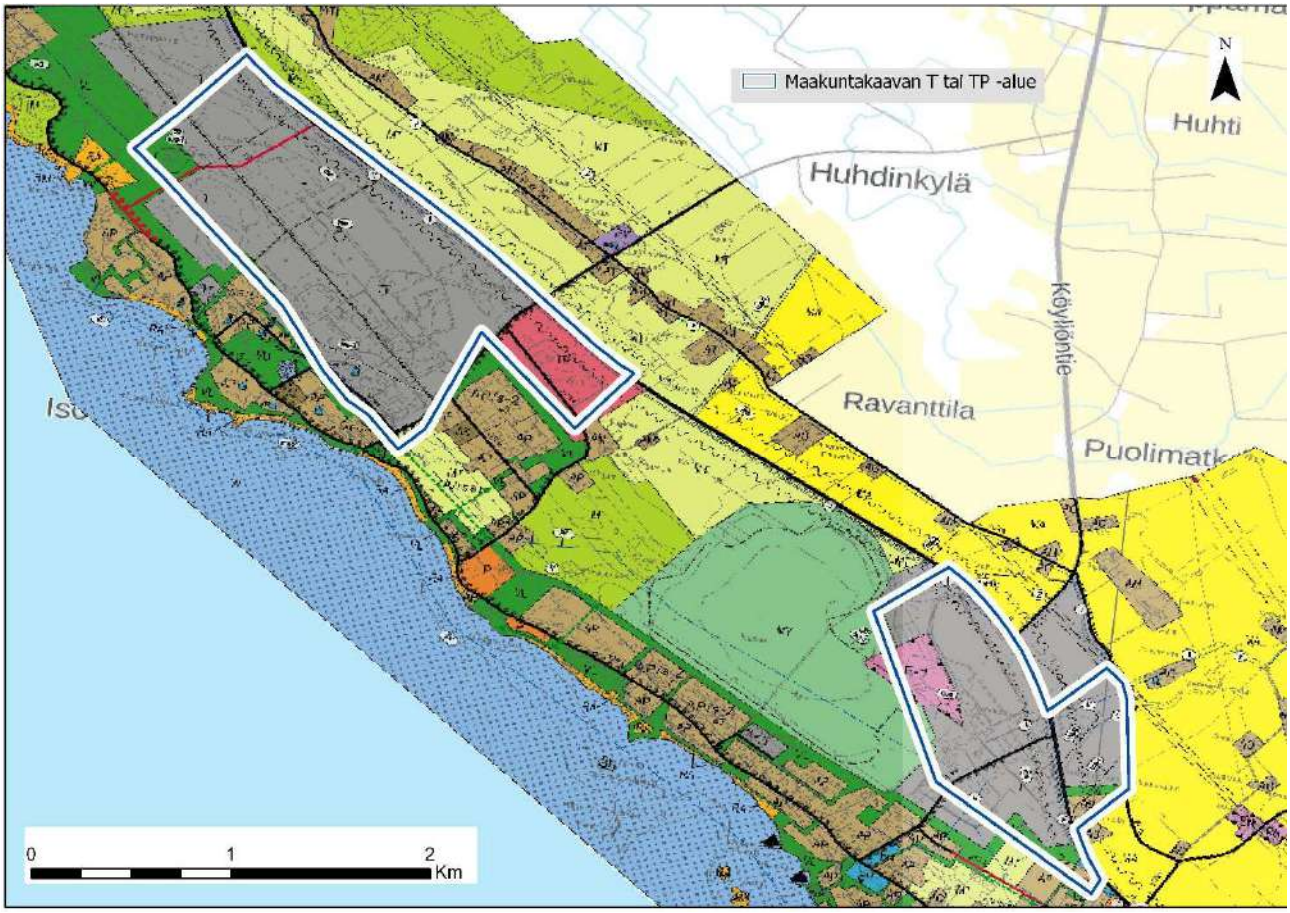
Maakuntakaavan T tai TP -alue
N
Huhti
Huhdinkylä
Köyliöntie
Ravanttila
Puolimatk
0
1
2
Km

Kuva 37

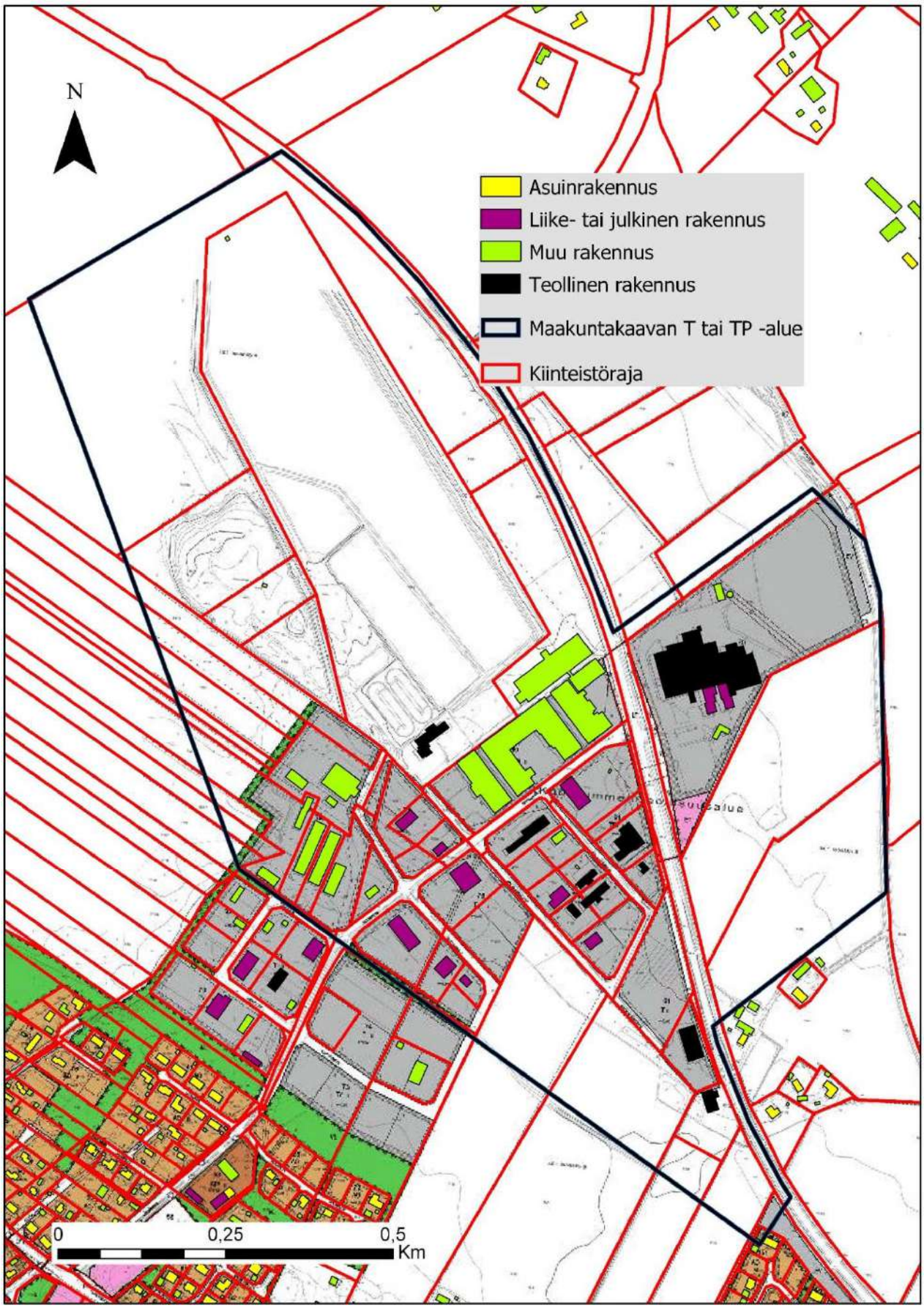
N
Asuinrakennus
Liike- tai julkinen rakennus
Muu rakennus
Teollinen rakennus
Maakuntakaavan T tai TP -alue
Kiinteistöraja
0
0,25
0,5
Km

Kuva 38

Läntisellä alueella sijaitsee Pyhäjärviseudun seudullisesti merkittävä teollisuuskeskittymä, jonka keskeisin toimiala on elintarvikkeiden valmistus. Varsinkin alueella sijaitsevan sokeritehtaan toiminta vie runsaasti tilaa alueen itäosassa, mutta alueen länsiosaan on kaavoitettu yleis- ja asemakaavoissa runsaasti tilaa teollisuudelle. (Kuvat 37 ja 39) Asemakaavassa ei ole osoitettu yksityiskohtaisia tonttirajoja, ja rakentamaton alue koostuu pääosin lukuisista pitkittäisistä kiinteistöistä, joten alueelle rakentaminen edellyttää toteutuakseen tontti- ja kiinteistöjärjestelyjä. Alueen rakentuminen nopeasti ei siten ole mahdollista, mutta käytettävissä olevan asemakaavoitetun maapinta-alan perusteella alueella on hyvä potentiaali.

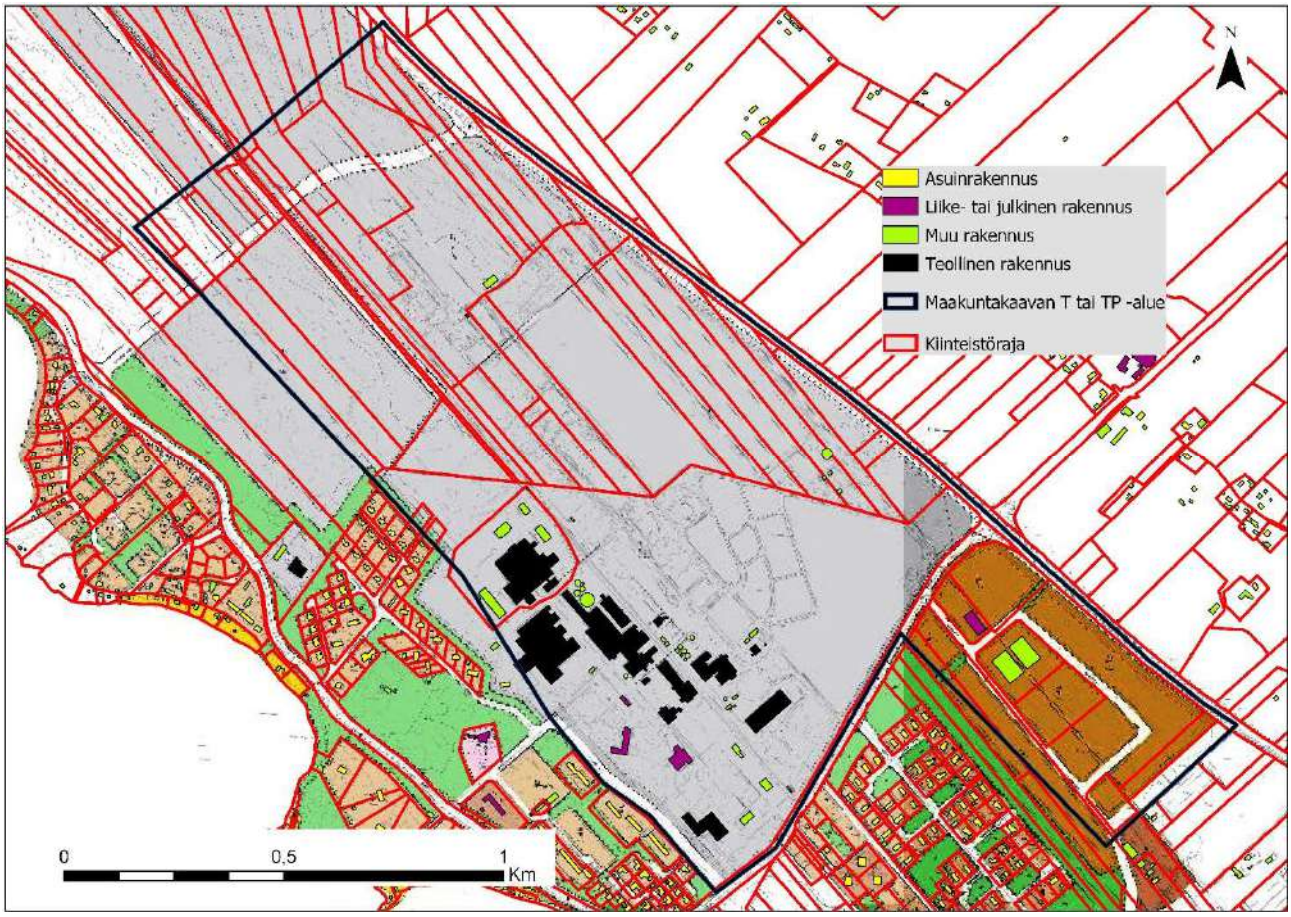

Kuva 39

Rauman seutukunnassa potentiaalisimmat alueet uusien merkittävien teollisuuslaitosten rakentamiselle sijaitsevat Raumalla kaupungin itäpuolella sekä Euran ja Säkylän välisellä alueella. Raumalla Lakarin alueen valmistuminen avaa mahdollisuuden suurienkin laitosten sijoittumiselle. Lisäksi lähialueilla on runsaasti tilaa pienemmille toimipaikoille. Sijainti kaupungin läheisyydessä on hyvä, joskin alueen liikenteellinen saavutettavuus on täysin valtateiden 8 ja 12 varassa.

Euran ja Säkylän välisen alueen suunnittelu on edennyt pidemmälle Säkylän kunnan puolella, jossa on jo valmis asemakaava. Myös Euran kunnan puolella on teollisuuden käyttöön osoitettua maa-aluetta, mutta kaavoitus on edennyt hitaammin ja valmiina on yleiskaava, joka mahdollistaa teollisuuden alueiden rakentumisen aikaisintaan useiden vuosien kuluttua. Alueen liikenteellinen saavutettavuus on seututien 204 sekä Euraa sivuavien pääteiden varassa. Käytöstä poistettu rautatieyhteys on kuitenkin huomioitava pitkän aikavälin potentiaalia ajatellen, eikä sen uudelleen avaamista tule sulkea pois alueen kehittämistä koskevissa suunnitelmissa.

3.4 Porin seutu

Pori on Satakunnan suurin kaupunki ja maakuntakeskus, jonka historiaan teollisuus vahvasti kytkeytyy. Porin seudun väestön ja elinkeinoelämän historiaa tarkasteltaessa huomio kohdistuu Kokemäenjokilaaksoon, jossa ovat sijainneet ja edelleen sijaitsevat seudun merkittävimmät keskukset ja työpaikka-alueet. Tässä raportissa tarkastelu kohdistuu rannikon satama-alueen ja Harjavallan väliseen vyöhykkeeseen. Vyöhykkeellä sijaitsevat Porin, Ulvilan ja Harjavallan kaupunkien sekä Nakkilan kunnan keskukset. Alue myötäilee Kokemäenjokea, valtatietä 2 ja rautatietä. Porin seudun kannalta merkittäviä yhteyksiä rautatien ja valtatien 2 ohella ovat valtatiet 8, 11 ja 23 sekä kantatie 43 Harjavallasta etelään. Porissa on myös lentokenttä. Porin, Ulvilan, Nakkilan ja Harjavallan yhteenlaskettu väkiluku on 111 159 henkeä.

Porissa satamien läheiset alueet ovat merkittävä teollisuuden keskittymä, joka koostuu suurista tuotantoyksiköistä, jotka hyödyntävät alueen saavutettavuutta meritse ja rautateitse. Alueelle on maakuntakaavassa osoitettu viisi erillistä T-aluetta, joiden sisällä on lisäksi kaksi kohdemerkintää, jotka mahdollistavat vaarallisten kemikaalien valmistuksen ja varastoinnin. (Kuva 40) Maankäytöllisesti alue on sekoitus, joka sisältää teollisuuden, satamatoimintojen, energiantuotannon ja asutuksen alueita sekä suojeltuja alueita. Siten tilaa uudisrakentamiselle on rajallisesti. Ainoa Porin kaupungin tarjoama vapaa rakentamaton teollisuustontti sijaitsee Kirrinsannan alueella, joka on yleis- ja asemakaavassa osoitettu teollisuuden alueeksi. (Kuvat 41 ja 42) Muualla uusi toiminta perustuisi olemassa olevan rakennuskannan hyödyntämiseen tai muokkaamiseen. Tilaan liittyvistä rajoitteista huolimatta alueen markkinointiin ja uuden teollisuuden houkuttelemiseen panostetaan alueella M20 Industrial Park –nimellä.

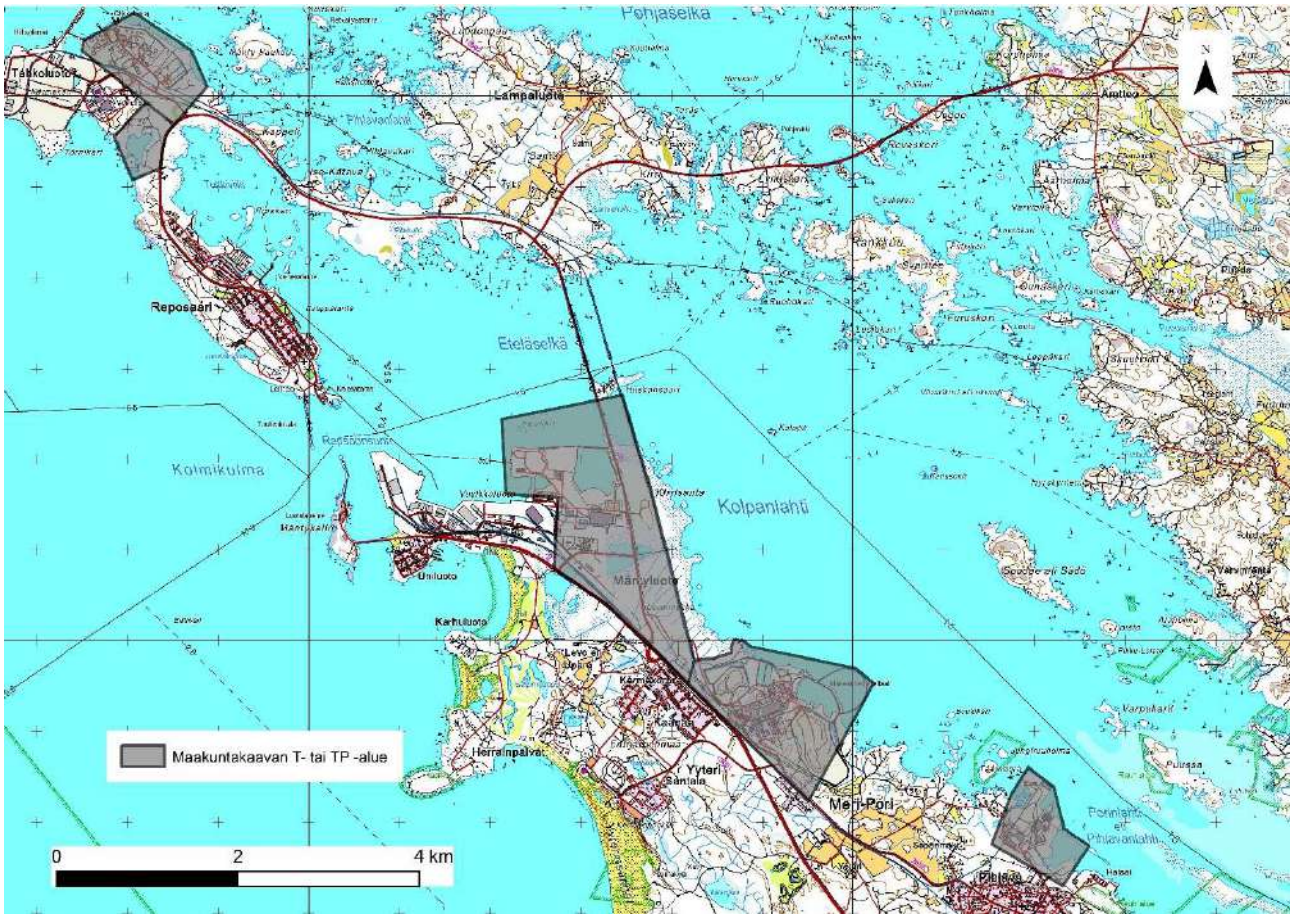

Kuva 40

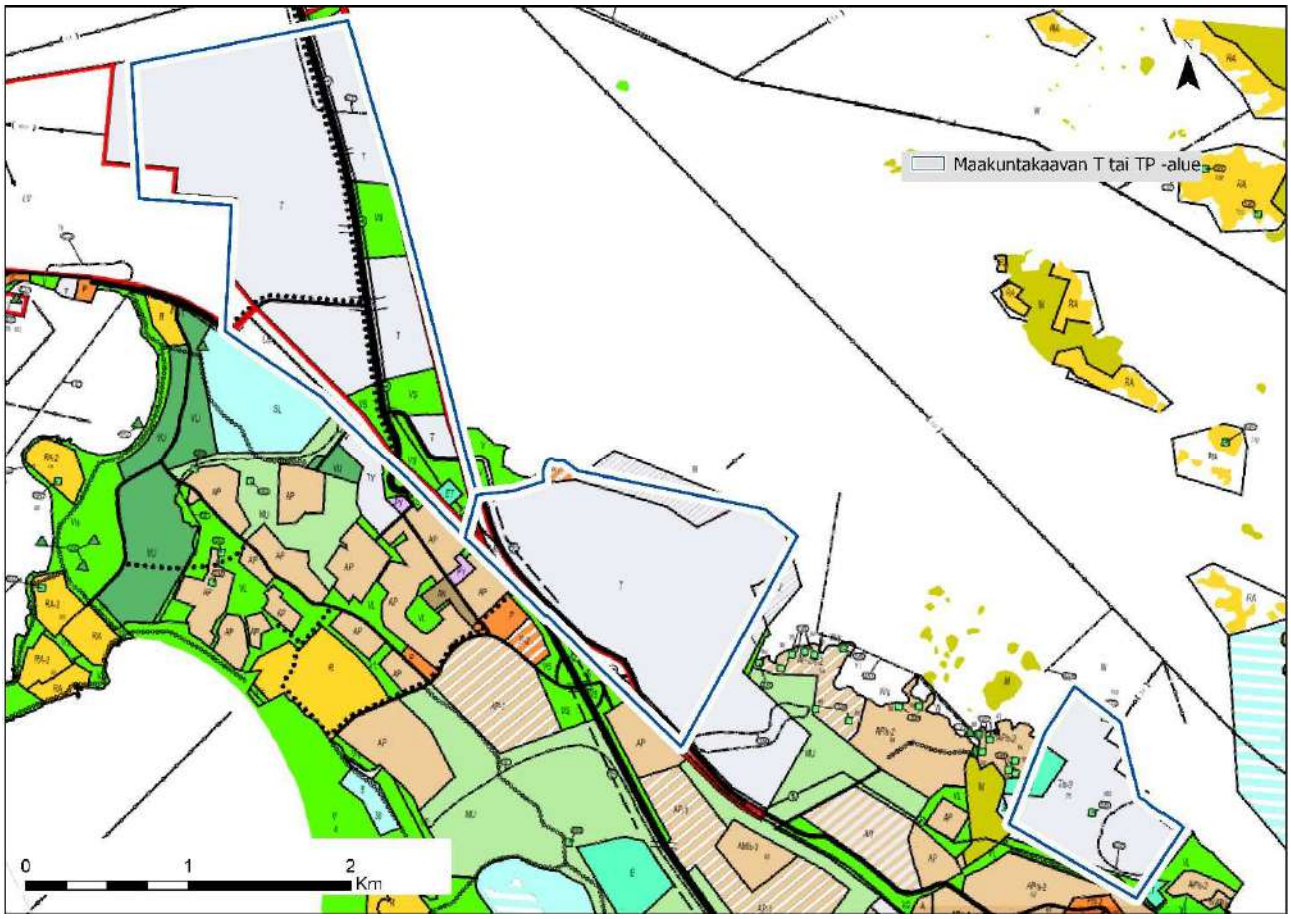

Kuva 41

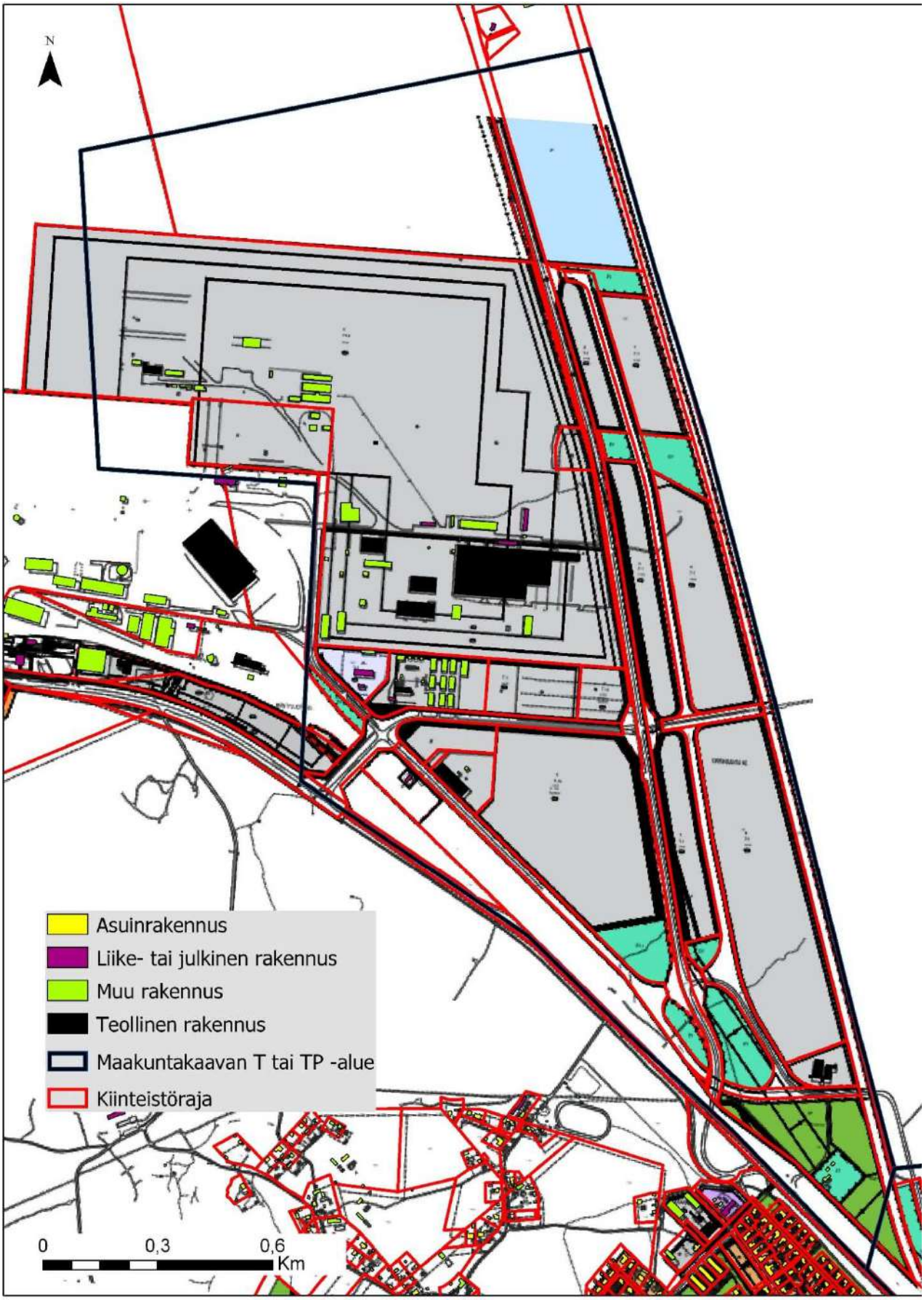
N
Asuinrakennus
Liike- tai julkinen rakennus
Muu rakennus
Teollinen rakennus
Maakuntakaavan T tai TP -alue
Kiinteistöraja
0
0,3
0,6
Km

Kuva 42

Valtatien 2 varrella Porin keskustan länsipuolella sijaitsee kaksi TP-merkinnällä osoitettua aluetta. (Kuva 43) Alueista lännempänä sijaitsee Uusiniityn teollisuusalue, joka yleiskaavassa on osoitettu teollisuuskäyttöön. (Kuva 44) Alueen läntinen osa on asemakaavoitettu ja kiinteistöjako suoritettu. Alue on lähes kokonaan rakennettu, ja rakentamatta on muutamia pieniä tontteja. Alueen itäinen osa on rakentamatonta ja asemakaavaa ei ole. (Kuva 45) Siten tilaa olisi käytössä aivan valtatien varressa, mutta rakentaminen ei tällä hetkellä ole mahdollista kaavoitus- ja maanomistustilanteen takia.

Itäisempi TP-alue käsittää Ulasoorin ympäristön. Alue on yleiskaavassa osoitettu pääosin teollisuuden käyttöön. (Kuva 44) Alue on kokonaan asemakaavoitettu ja alueen tonteille on myös suoritettu kiinteistöjako. Lähes kaikki alueen tontit on jo rakennettu. Alueella on vielä rakentamatta muutamia tontteja Karjarannantien läheisyydessä. (Kuva 46)

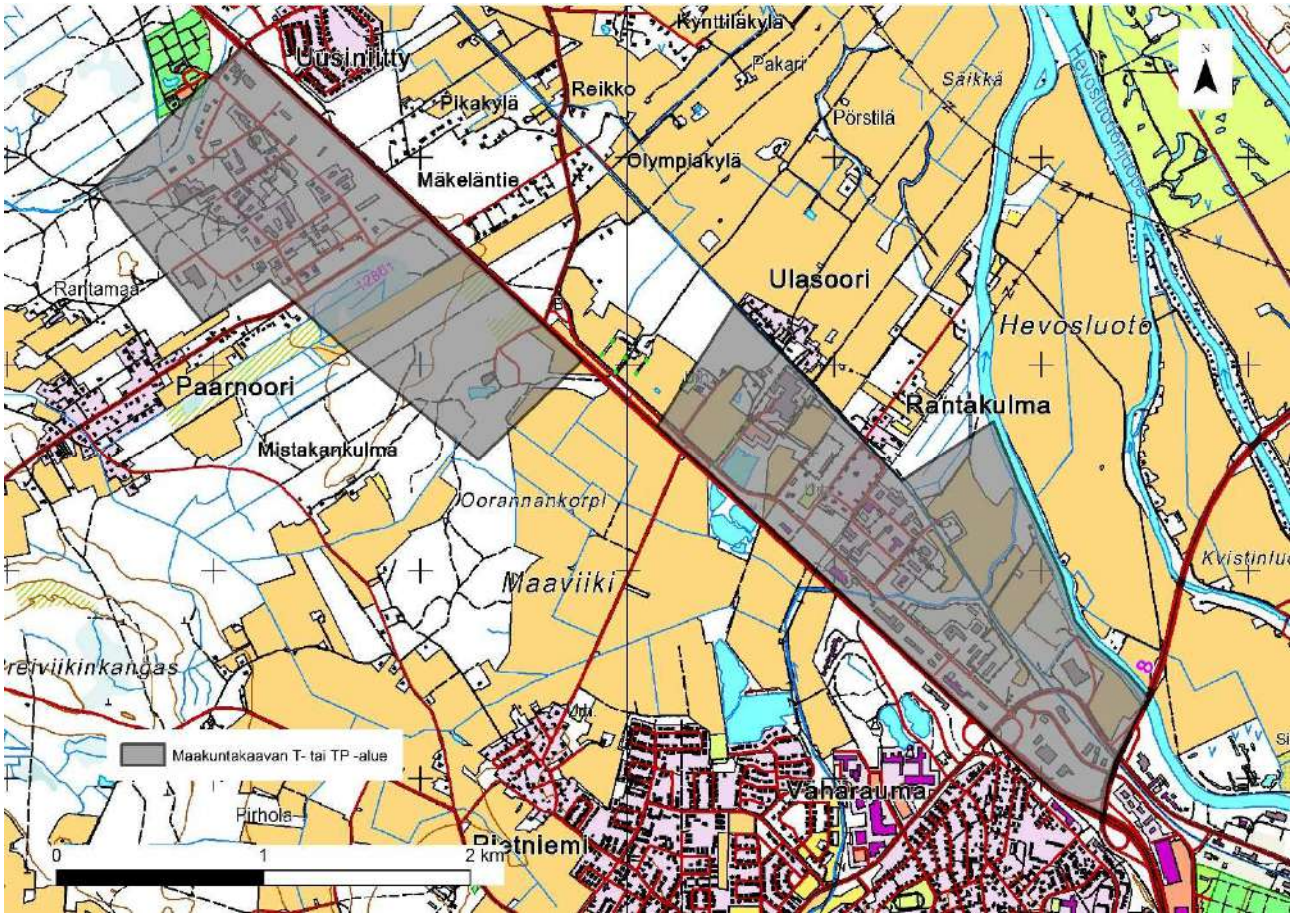

Kuva 43

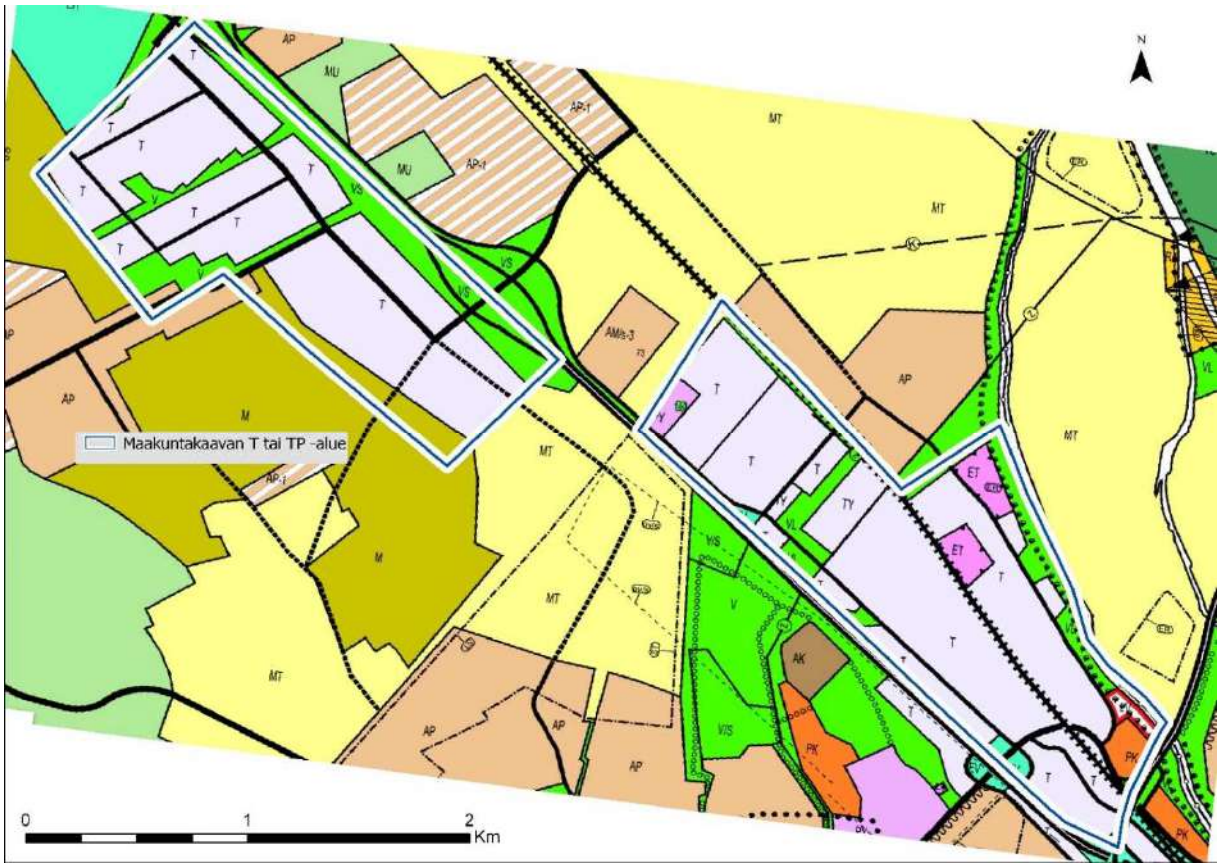

Kuva 44

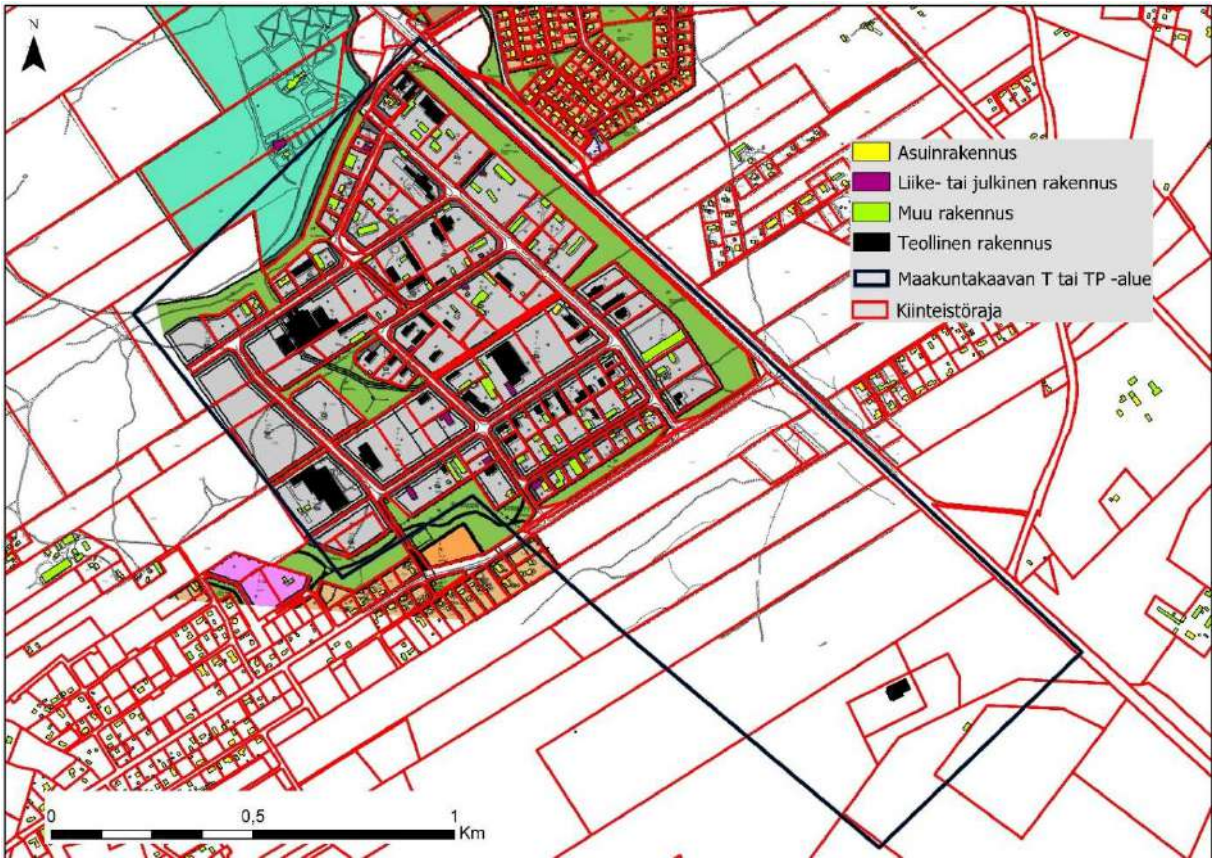

Kuva 45

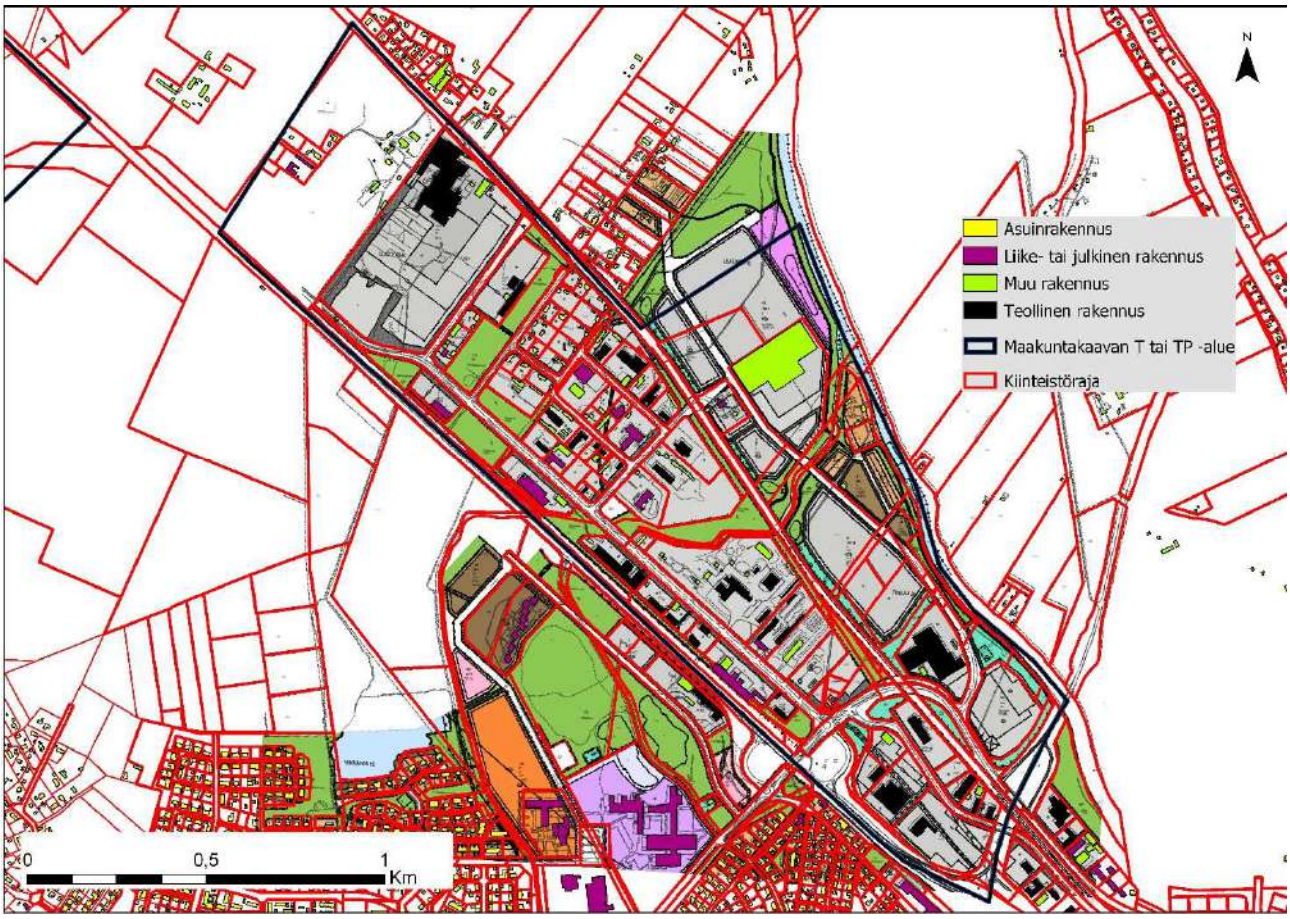

Kuva 46

Maakuntakaavassa on osoitettu aivan Porin keskustan läheisyyteen Aittaluodon alue T- ja TP –merkinnöillä. Lisäksi Kokemäenjoen toiselle puolelle, Isojoenrantaan, on osoitettu TP-alue. (Kuva 47) Aittaluodon alue on merkittävä teollisuuden keskittymä, ja siellä toimii muun muassa kartonkitehdas ja lämpövoimala. Alueen eteläosassa sijaitsee liiketiloja. Alue ei nykymuodossaan ole potentiaalinen rakennuspaikka uudelle teollisuustuotannolle. Alueen eteläosassa on rakentamatta muutama asemakaavassa osoitettu teollisuus-, varasto-, liike- ja toimistorakennusten tontti.

Isojoenrannan alue on maakuntakaavassa osoitettu TP-merkinnällä. Yleis- ja asemakaavoissa alue on lähes kokonaisuudessaan osoitettu teollisuuden alueeksi. (Kuvat 48 ja 49) Alueella sijaitsee lukuisia pienten teollisuusyritysten tuotanto- ja varastotiloja, mutta myös runsaasti vapaita tontteja, joilla kiinteistöjako on suoritettu. Tontit ovat kooltaan sopivia pienten yritysten tarpeisiin, ja niiden on helppo sijoittua alueelle. Suurten yritysten sijoittumiseen alue ei sovellu.

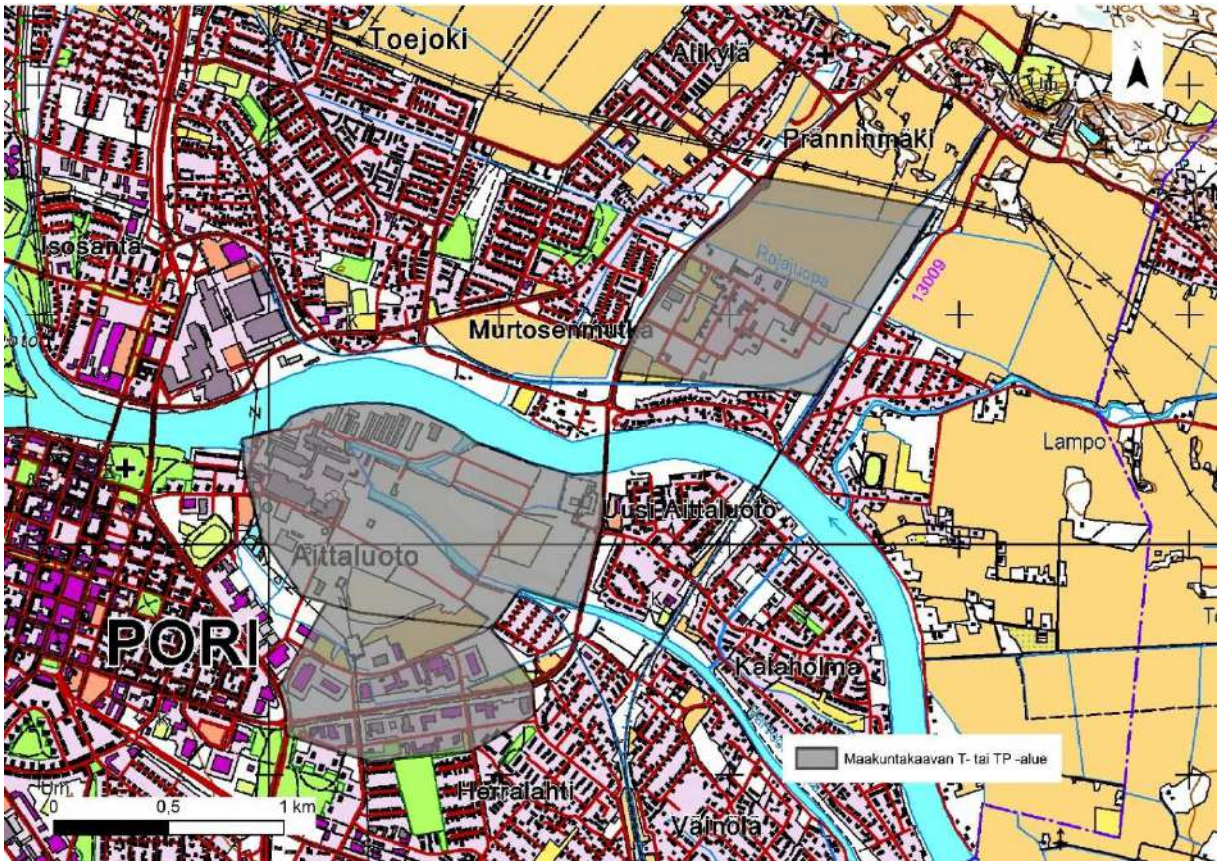

Kuva 47

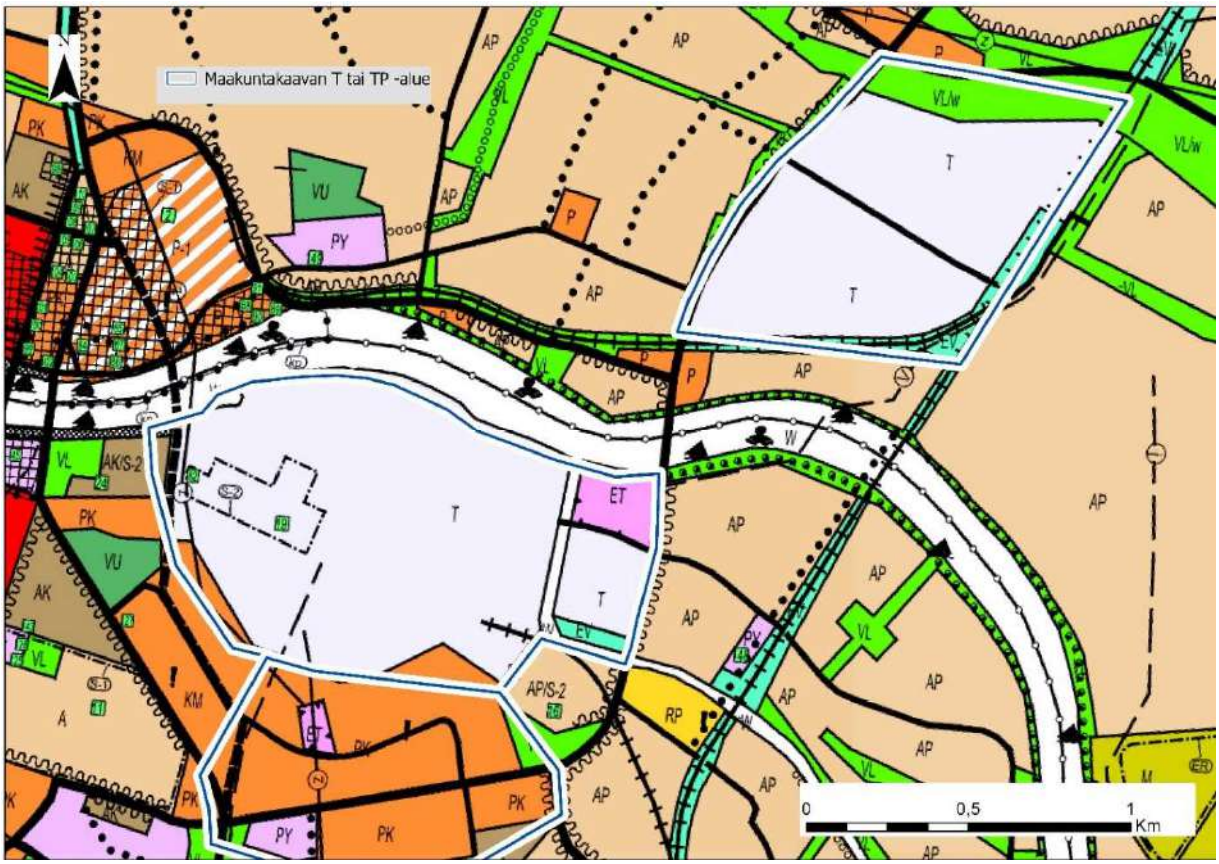

Kuva 48

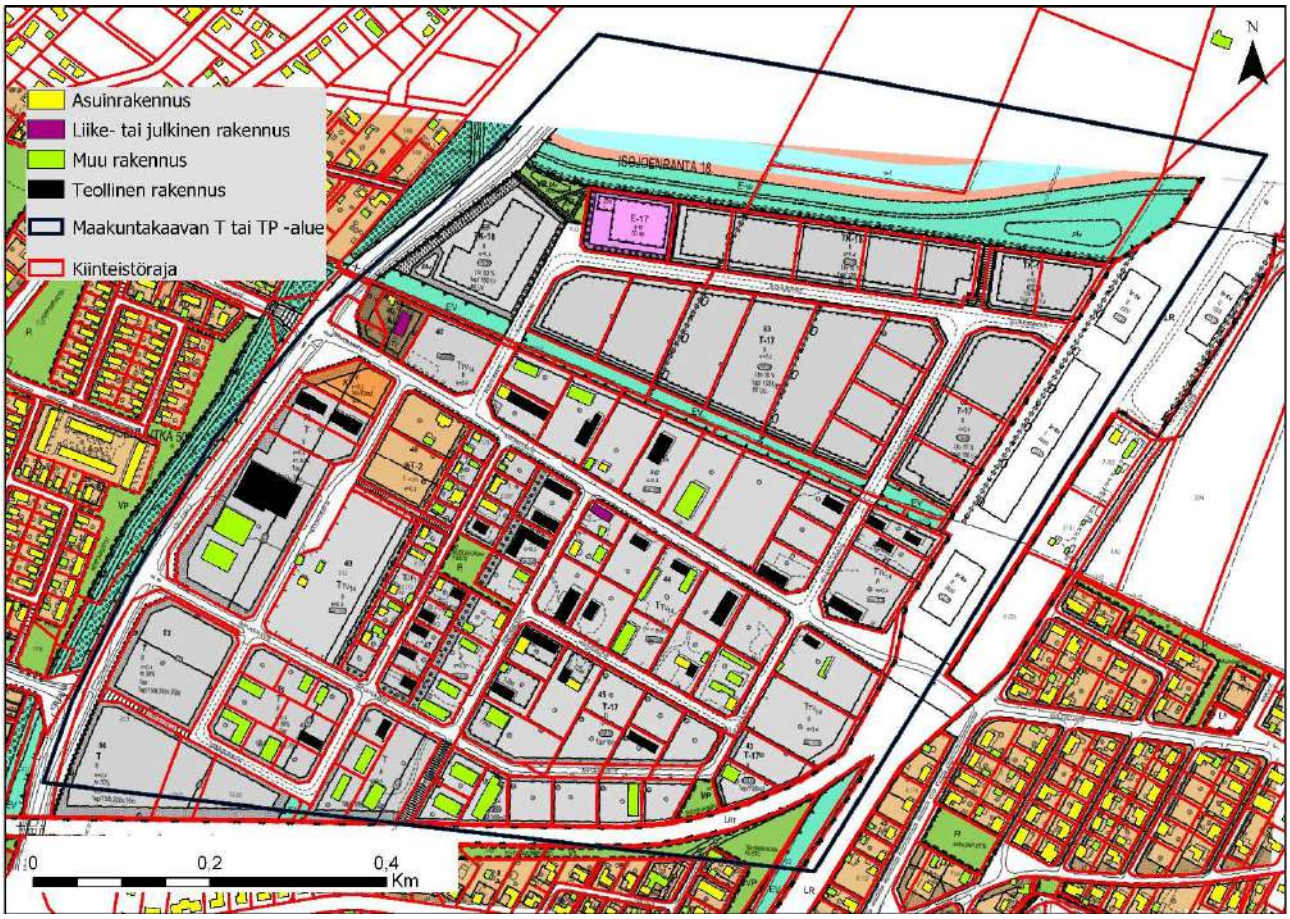

Kuva 49

Valtateiden 2 ja 11 risteyskohdan läheinen alue Porissa on monipuolinen erilaisten toimintojen sijaintipaikka. Alueen liikenteellinen saavutettavuus on hyvä. Kahden valtatien risteyskohdan lisäksi lähellä sijaitsevat lentokenttä ja rautatieasema. Alueen keskellä sijaitsee Mikkolan suuri kaupan keskittymä ja pohjoispuolella Porin keskustaajama. Teollisuuden ja maankäytön näkökulmasta alue jakautuu kolmeen maakuntakaavassa osoitettuun TP-alueeseen sekä kahteen T-alueeseen. (Kuva 50) Näistä läntisin TP-alue on kapea valtatien 2 ja rautatien suuntainen alue. Yleis- ja asemakaavoissa alue on osoitettu pääosin palvelujen ja teollisuuden käyttöön. Alueella sijaitsee myös ravirata. Alueella ei juurikaan ole tilaa rakentaa uusia rakennuksia, joten sen kehittämispotentiaali on siltä osin vähäinen.

Kartanon TP-alue on yleis- ja asemakaavoissa osoitettu teollisuus- ja lähivirkistysalueeksi. Alueella sijaitsee pääasiassa liikerakennuksia sekä joitain pieniä teollisuusrakennuksia. Vapaata tonttimaata ei ole. Kartanon alueen jatkeena Poriin ja Ulvilaan kuuluva Hannulan alue on kapea alue valtatien 2 läheisyydessä. Alue on Porin yleiskaavassa osoitettu teollisuusalueena ja Ulvilan yleiskaavassa työpaikka-alueena. Myös tämä alue on jo käytännössä täyteen rakennettu.

Seudun T-alueista itäisempi Metallikylän alue on merkittävä suurteollisuuden alue, joka tunnetaan erityisesti kuparin valmistuksesta. Alue on yleis- ja asemakaavassa osoitettu teollisuusalueeksi ja on aluesuunnittelun näkökulmasta valmis alue. Alueista läntisempi Honkaluodon alue on vielä rakentuva alue, joka yleiskaavassa on pääosin osoitettu teollisuuden alueeksi, mutta osittain myös palvelujen ja hallinnon sekä maa- ja metsätalouden alueeksi. (Kuva 51) Asemakaavatasolla alueen suunnittelu on toteutunut vasta osittain. Alueelle on osoitettu asemakaavassa teollisuus- ja varastorakennusten tontteja sekä liike- ja toimistorakennusten tontteja. Alueella sijaitsee joitain teollisuus- ja varastorakennuksia. Huomionarvoista on myös että alueella on teollisuuskäyttöön kaavoitettuja tontteja, joilla sijaitsee asuinrakennuksia

pihapiireineen. Rakentamattomille teollisuus- ja liiketonteille ei ole vielä suoritettu kiinteistöjakoa. Lisäksi valtaosa alueesta puuttuu asemakaava. (Kuva 52) Alue on sijainniltaan hyvä ja avoimelle tasaiselle peltomaalle on helppo rakentaa. Siten sitä voi pitää potentiaalisena tulevaisuuden teollisuuskeskittymänä. Ongelmana kuitenkin on kaavoituksen ja kiinteistöjaon keskeneräisyys, sekä alueella tällä hetkellä sijaitsevat asuinrakennukset. Siten alueen koko potentiaalin hyödyntäminen ei ole mahdollista pitkään aikaan.

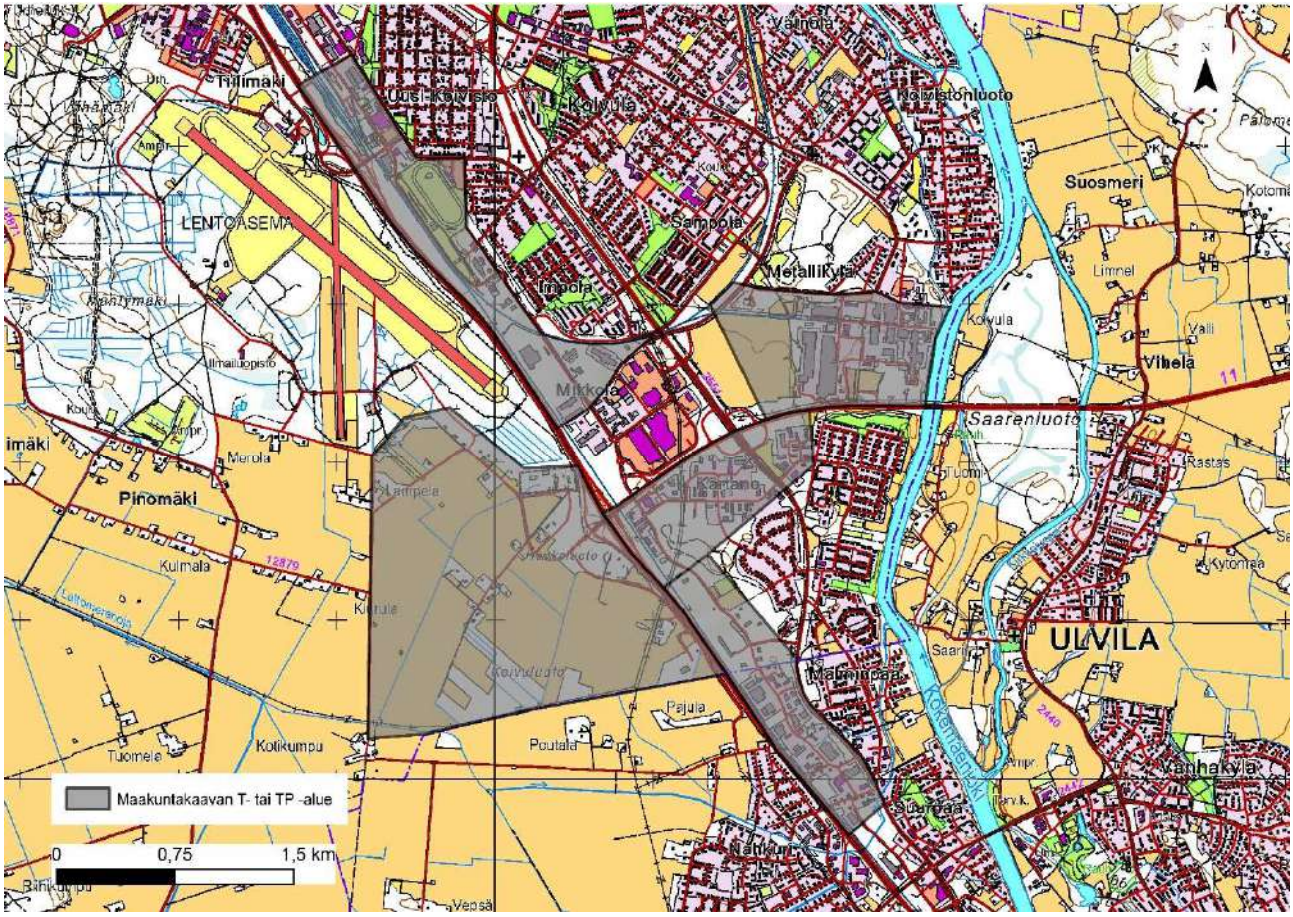

Kuva 50

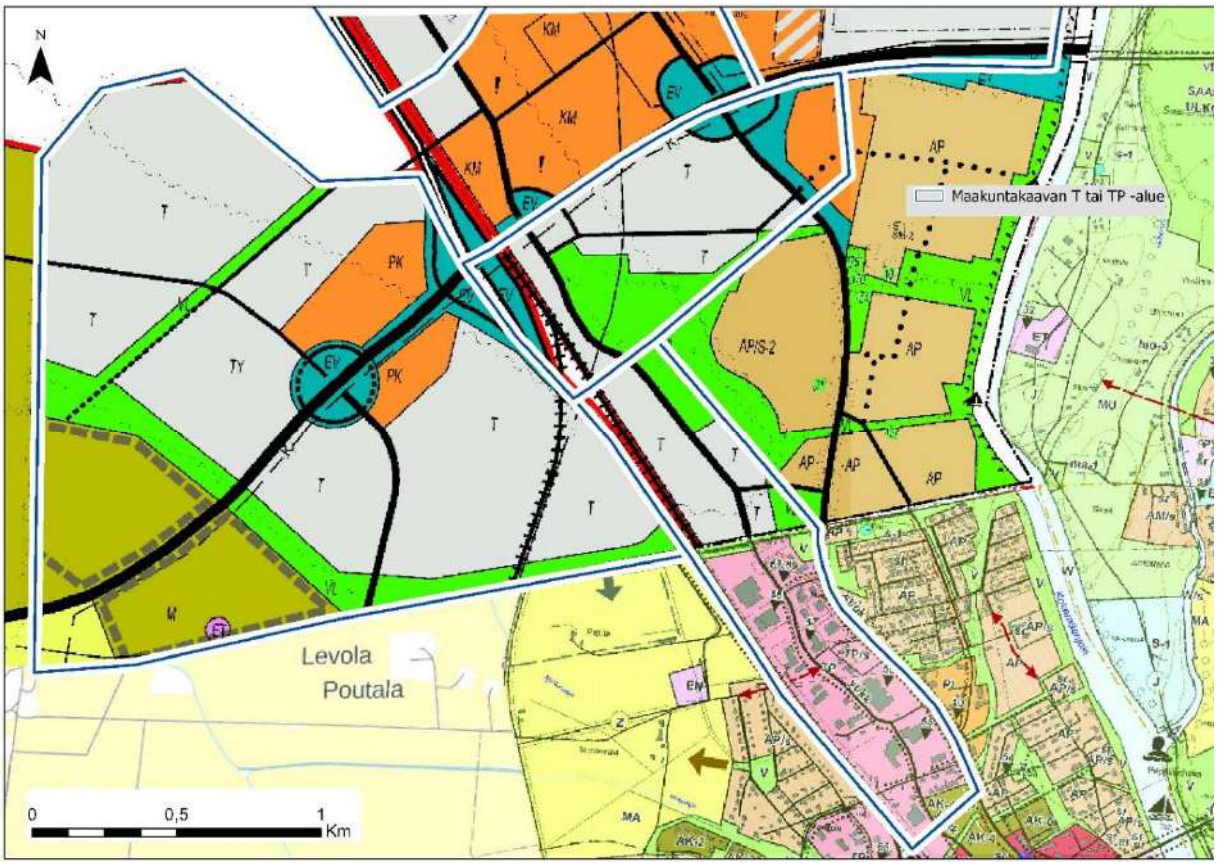

Kuva 51

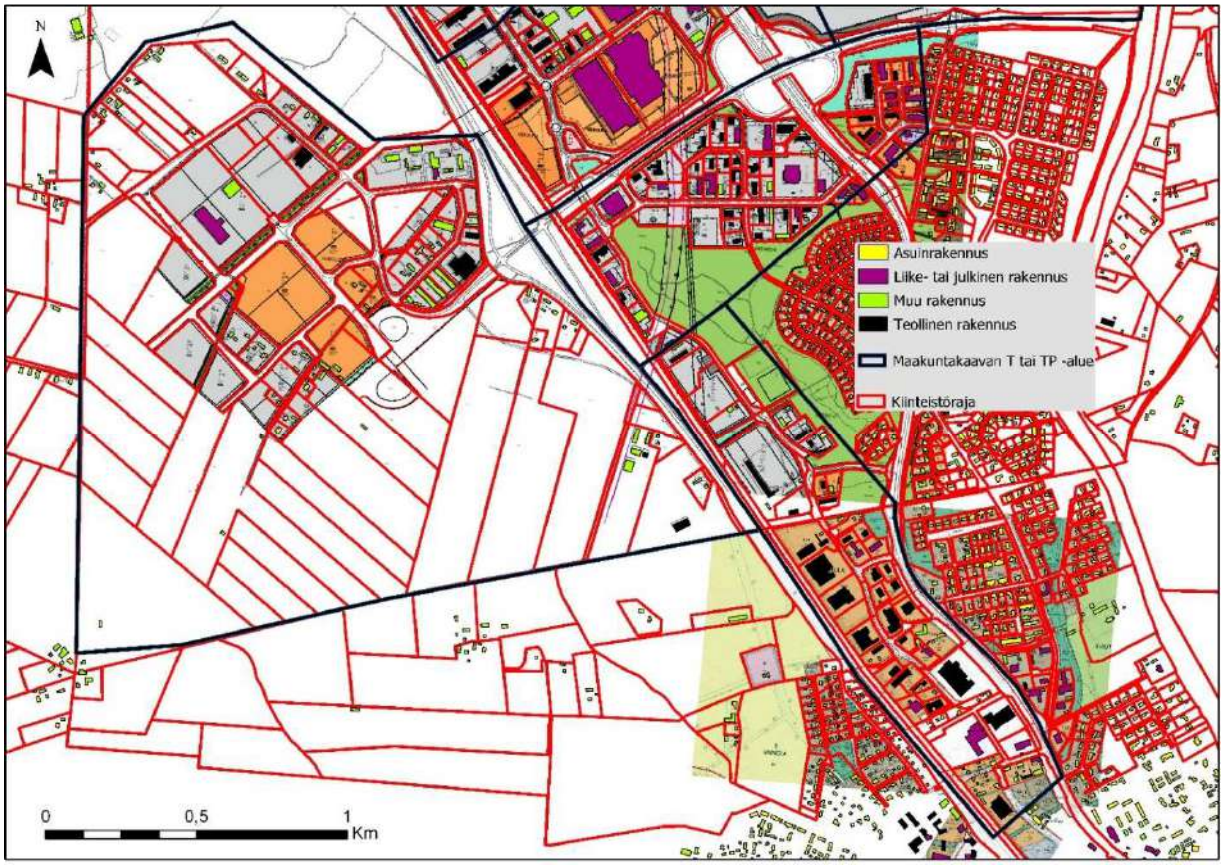

Kuva 52

Valtatien 2 varrella Ulvilassa on Friitalan eteläpuolelle osoitettu TP-alue. (Kuva 53) Alue on myös yleiskaavassa osoitettu TP-merkinnällä, minkä lisäksi alueen eteläosassa on pieni T-merkinnällä osoitettu alue. (Kuva 54) Suurimmalta osalta aluetta puuttuu asemakaava. Alueen pohjoisosassa on jo käytössä olevia asemakaavoitettuja teollisuustontteja, ja alueen eteläosassa on toimitila- ja teollisuusrakennuksille osoitettuja tontteja. Eteläosan tonteilla on joitain pieniä teollisuus- ja varastorakennuksia, mutta pääosin alue on rakentamatta ja tonteille ei ole suoritettu kiinteistöjakoa. Alueen valtatien 2 varrella sijaitseva keskiosa on asemakaavoittamatonta peltoaluetta, jolla sijaitsee myös lukuisia asuinrakennuksia ulkorakennuksineen. (Kuva 55) Alueella on rakentamatonta potentiaalia aivan valtatien läheisyydessä. Laajamittainen teollisuusrakentaminen ei kaavoitustilanteen ja asutuksen vuoksi ole mahdollista suurimmalla osalla aluetta, ja alueen paras potentiaali sijaitsee eteläosan teollisuusalueeksi kaavoitetulla alueella. Potentiaali sielläkin on kuitenkin rajallinen.

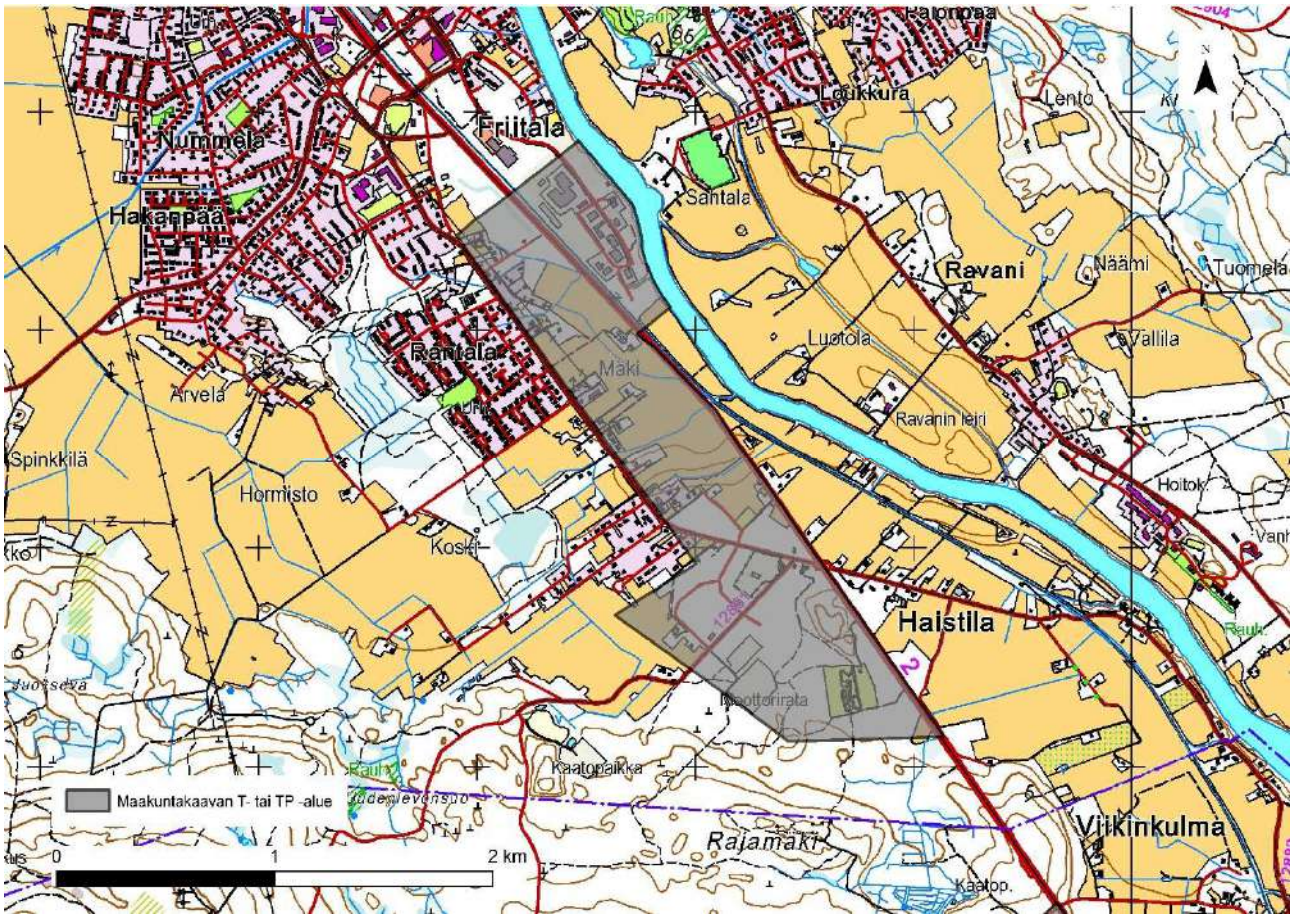

Kuva 53

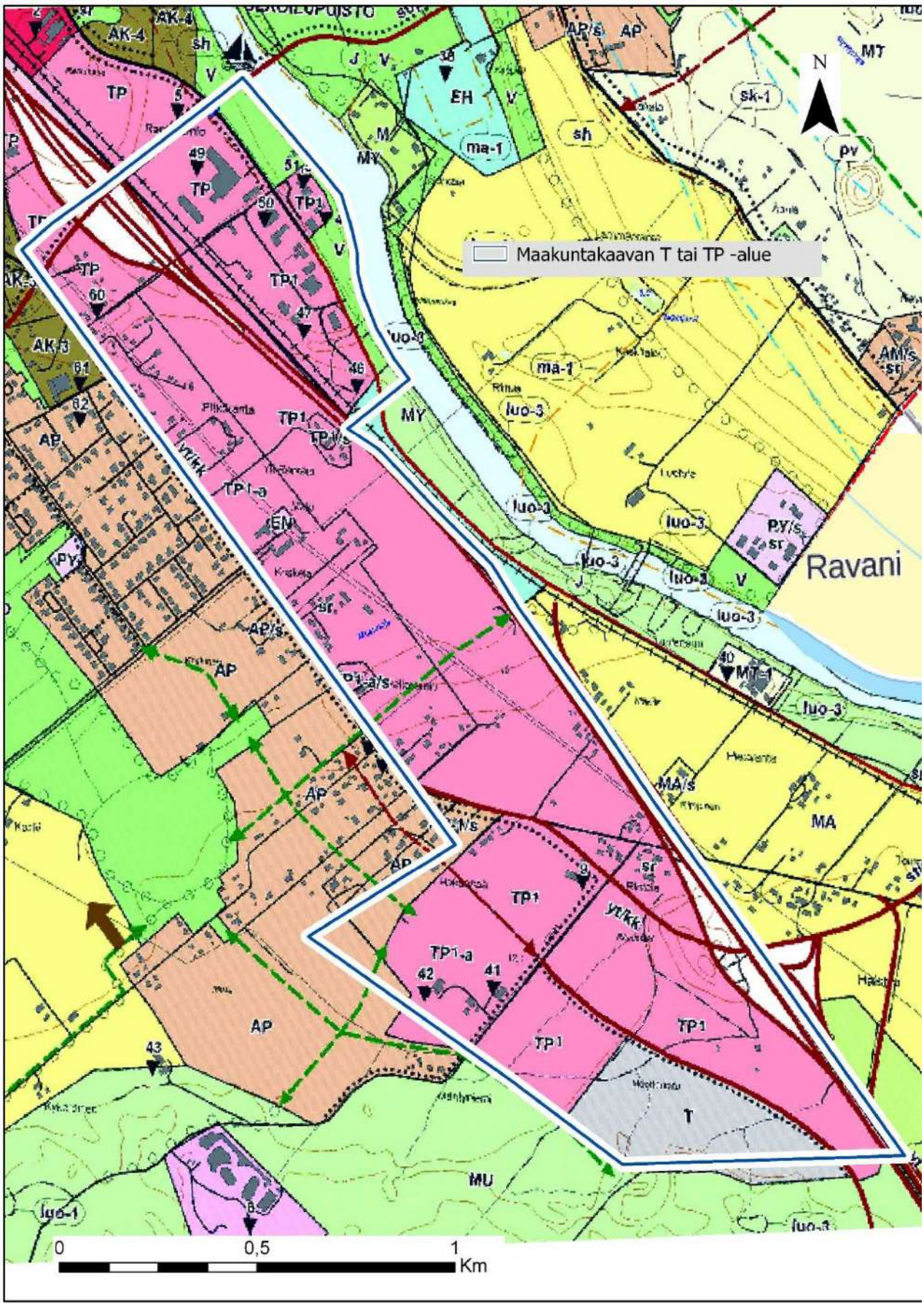

Kuva 54

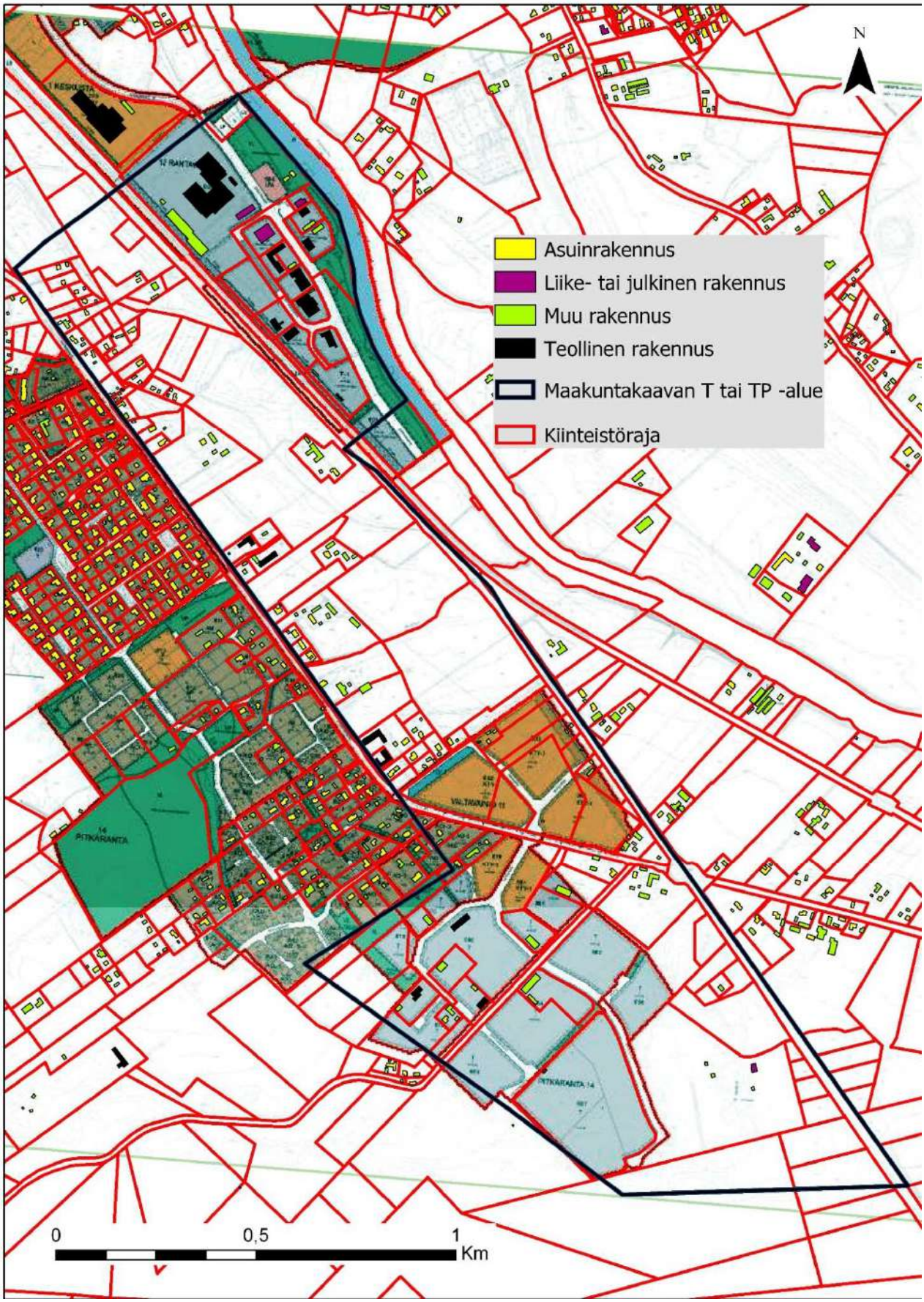
N
Asuinrakennus
Liike- tai julkinen rakennus
Muu rakennus
Teollinen rakennus
Maakuntakaavan T tai TP -alue
Kiinteistöraja
0
0,5
1
Km

Kuva 55

Nakkilan kunnan alueella sijaitsee neljä maakuntakaavassa osoitettua T-aluetta sekä kaksi TP-aluetta. (Kuva 56) Kaikki alueet sijaitsevat aivan valtatien 2 tuntumassa. Alueista kaikkein pohjoisin on valtatien 2 länsipuolella, ja se on lähes kokonaan rakentamatonta metsämaata. Alueella on voimassa yleiskaava, joka osoittaa valtatien varren teollisuusalueeksi. (Kuva 57) Alueella ei ole asemakaavaa, ja mahdollinen rakentaminen edellyttäisi myös kiinteistöjaon tekemistä. Siten alueella on nähtävissä korkeintaan pitkän aikavälin potentiaalia.

Valtatien 2 ja Ruskilan välinen Säkkimäen alue on yleiskaavassa osoitettu pääosin teollisuuden alueeksi. (Kuva 57) Alueella on asemakaava, mutta tarkastelua hankaloittaa että asemakaavakarttaa ei sähköisesti ole alueelta saatavissa. Ainoastaan alueen keskiosaan päivitetty muutaman tontin kokonaisuus on tässä yhteydessä käytettävissä. Alueella sijaitsee asuin- teollisuus- ja varastorakennuksia. Vapaita tontteja on vähän, ja rakentamisen potentiaali on hyvin rajallinen. (Kuva 58)

Nakkilan keskustan kohdalla on maakuntakaavassa osoitettu alue, joka jakaantuu T- ja TP- merkinnöillä osoitettuihin alueisiin. (Kuva 56) Pohjoisempi T-merkinnällä osoitettu alue on osoitettu yleiskaavassa työpaikka-alueeksi ja siellä sijaitsee suuri teollisuuslaitos. Eteläisempi TP-merkinnällä osoitettu alue on yleiskaavassa osoitettu asuin- ja keskustatoimintojen alueeksi, ja se on asuin- ja liikerakennusten käytössä. Alueilla ei ole potentiaalia rakentaa lisää.

Valtatien 2 varrella Nakkilan keskustasta Harjavallan suuntaan sijaitsee yksi TP-merkinnällä ja yksi T-merkinnällä osoitettu kapea alue. (Kuva 56) Alueita yhdistää se, että ne ovat käytännössä rakentamattomia. Keskustan läheinen TP-alue on peltoa, joka yleiskaavassa on osoitettu maisemallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi ja työpaikka-alueeksi. (Kuva 59) Alueella ei ole asemakaavaa eikä tonttijakoa. Keskustasta kauempana sijaitseva T-alue on lähes kokonaisuudessaan metsää, eikä se ole yhteydessä muuhun rakennettuun ympäristöön. Yleiskaavassa alue on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaisena alueena sekä teollisuuden reservialueena. (Kuva 60) Alueella ei ole asemakaavaa, ja reservialuemerkintä merkitsee, ettei aluetta olla kaavoittamassa lähivuosina.

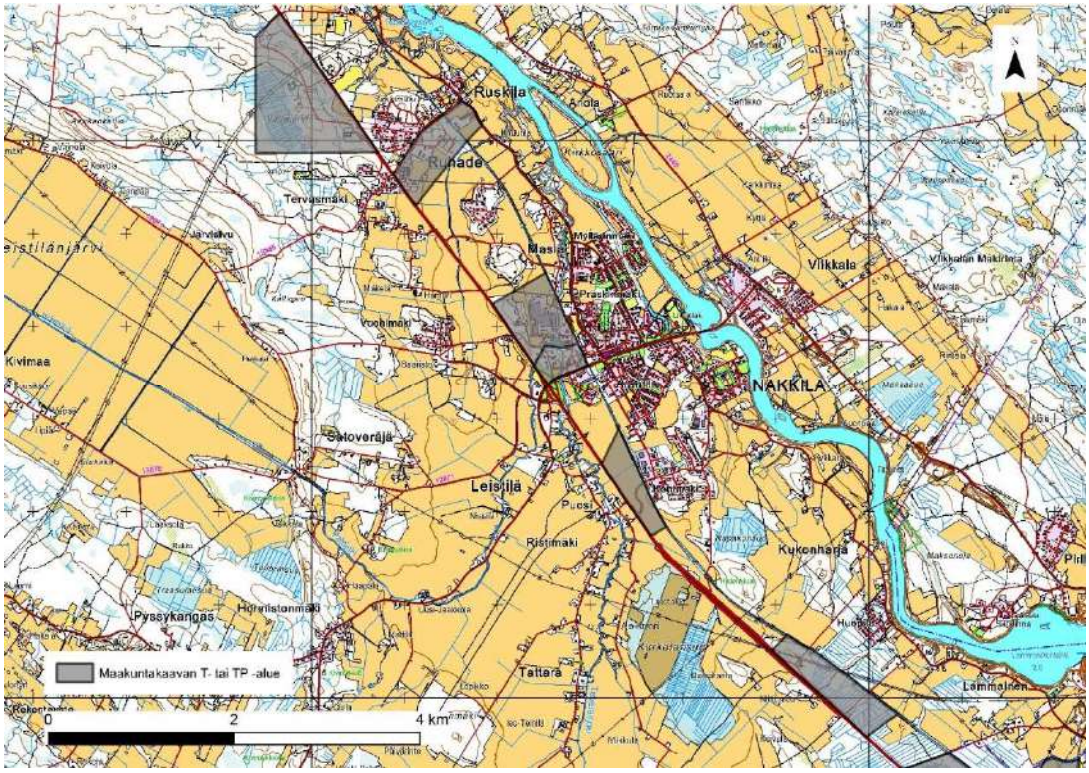

Kuva 56

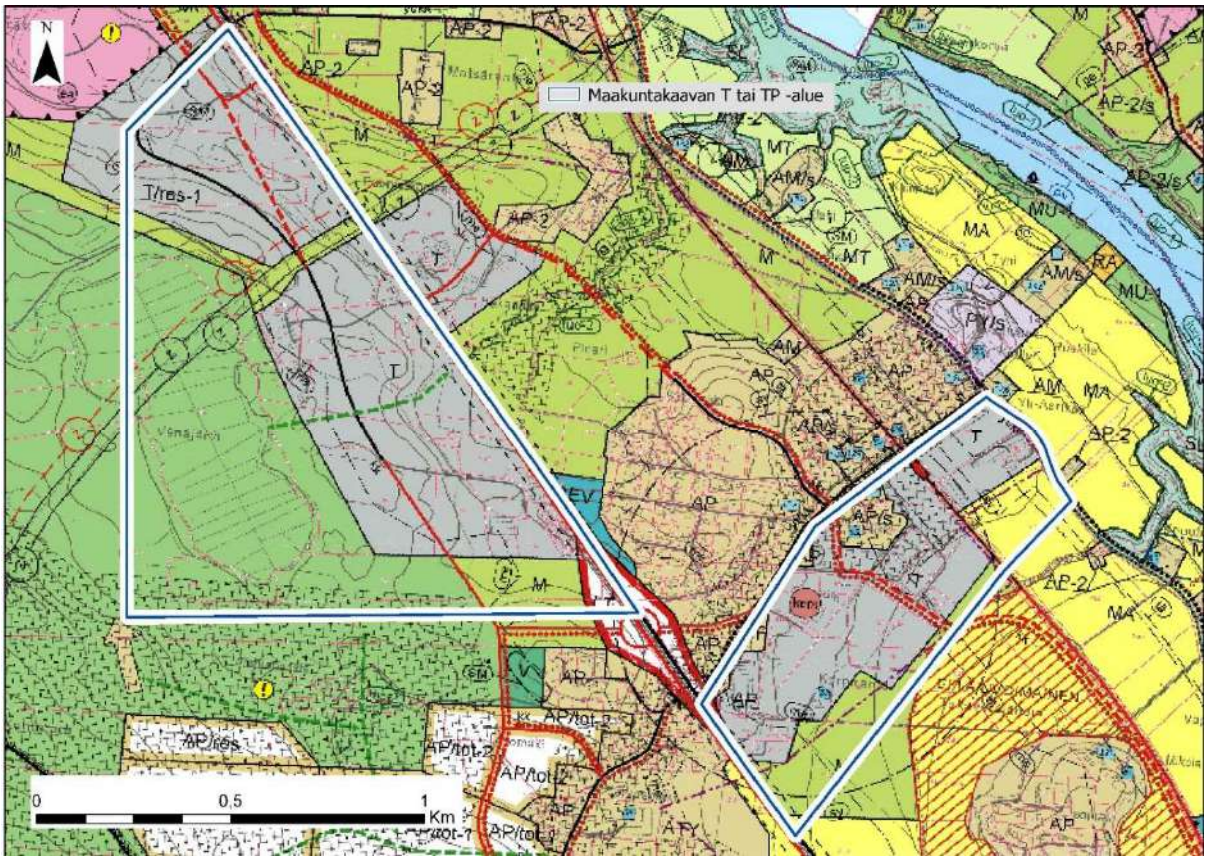
Maakuntakaavan T tai TP -alue
T/res-1
AP-2
AP-3
T
M
MT
AM
AM/s
MA
MU-1
PY/s
EV
AP
AP/s
AP/res
AP/tot-2
AP/tot
0
0,5
1
Km

Kuva 57

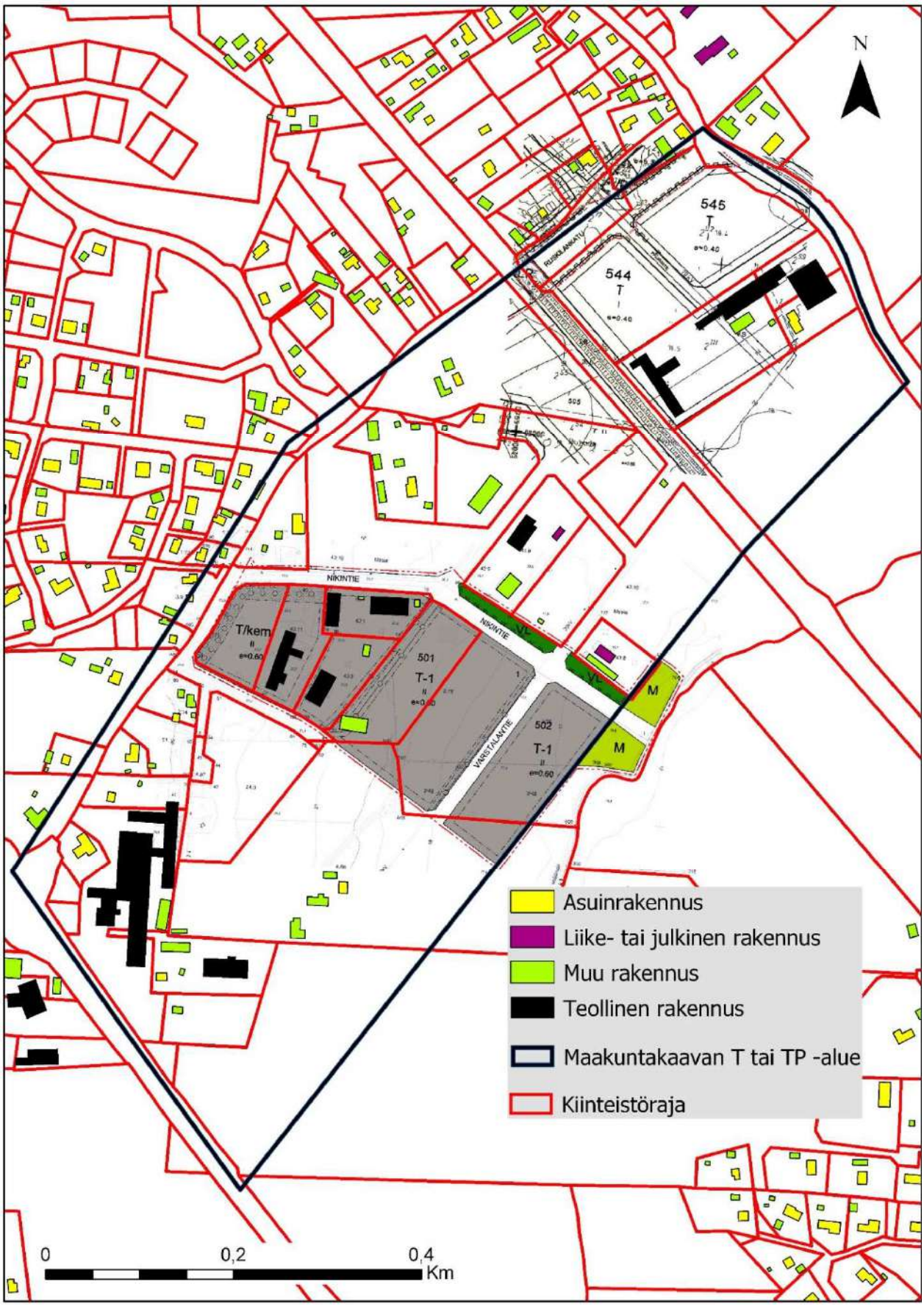
N
545
544
NIKINTIE
T/kem
501
T-1
502
T-1
M
M
VARISTALANTIE
Asuinrakennus
Liike- tai julkinen rakennus
Muu rakennus
Teollinen rakennus
Maakuntakaavan T tai TP -alue
Kiinteistöraja
0
0,2
0,4
Km

Kuva 58

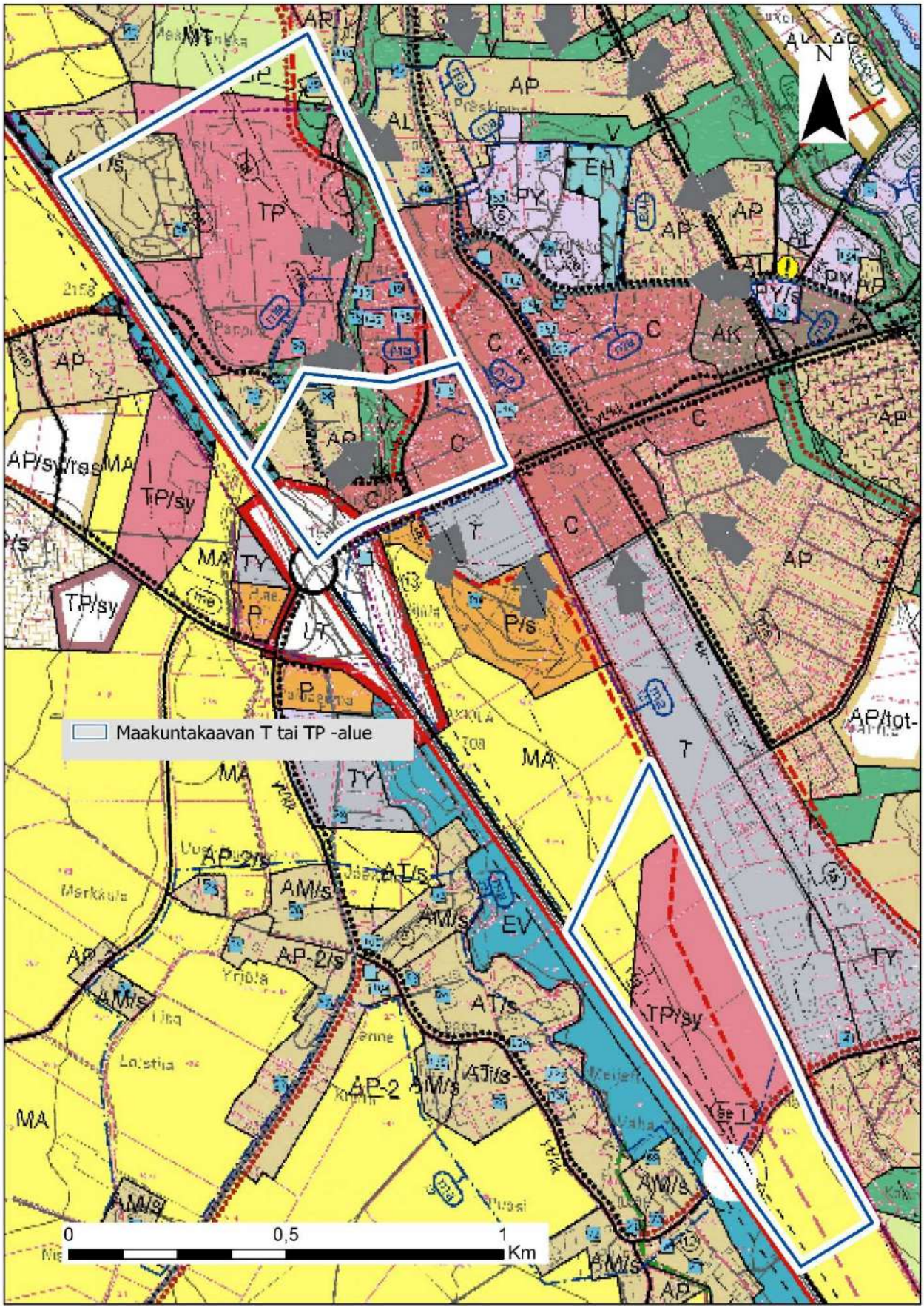

Kuva 59

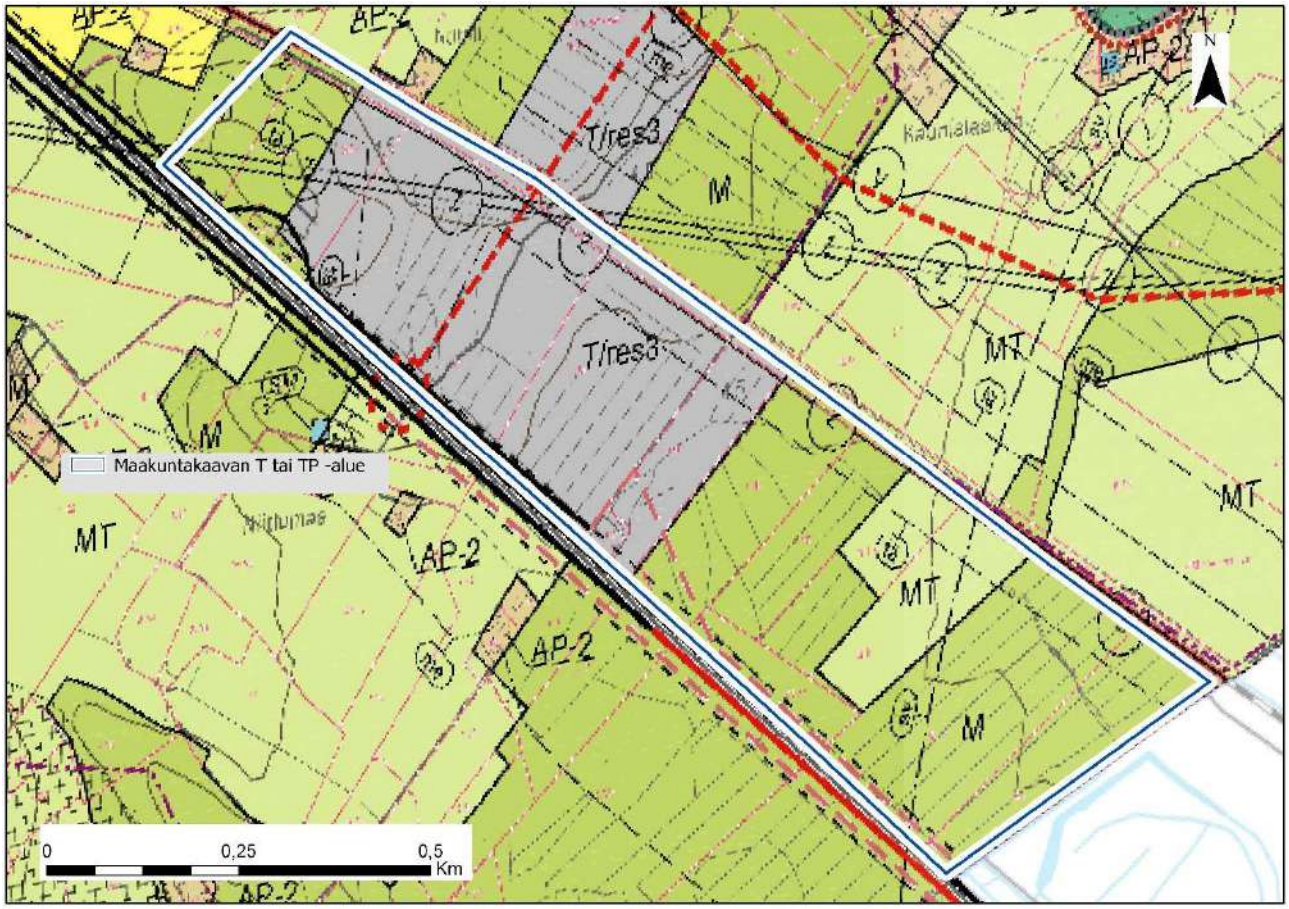

Kuva 60

Harjavallassa sijaitsee merkittävä raskaan teollisuuden keskittymä, jonka tärkeimmät toimialat ovat kemikaali- ja metalliteollisuus. Suurteollisuuspuiston ja valtatien 2 läheisyyteen on maakuntakaavassa T-merkinnällä osoitettu alueellisesti yhtenäinen, mutta neljään eri osaa jakautuva alue. (Kuva 61) Alueista kaksi sijaitsee valtatien pohjoispuolella, ja ne ovat suoraan kytköksissä suurteollisuuspuistoon. Alueet on yleiskaavassa ja asemakaavassa osoitettu teollisuustoimintojen alueiksi, ja ne palvelevat teollisuuden nykyistä maankäyttötarvetta. (Kuva 62) Valtatien 2 eteläpuolisista alueista läntinen alue on metsäinen rakentamaton suoalue, jolla ei ole yleis- eikä asemakaavamerkintää. (Kuva 62) Siten valmius rakentaa alueelle nopeassa aikataulussa on heikko. Valtatien eteläpuolisista alueista itäisempi maakuntakaavassa T-merkinnällä osoitettu alue on osittain osoitettu yleiskaavassa maa- ja metsätaloutta koskevin merkinnöin, mutta suurimmalta osiltaan alue on osoitettu teollisuusalueeksi. (Kuva 62) Alueen läntinen osa ei ole asemakaavoitettu, ja itäiseen osaan on kaavoitettu pieniä teollisuustontteja, joille on suoritettu myös kiinteistöjako. Alueella on rakentamattomia tontteja, joten pienten yritysten on mahdollista sijoittua alueelle nopeasti. Suurten yritysten näkökulmasta potentiaalia ei juuri ole. (Kuva 63)

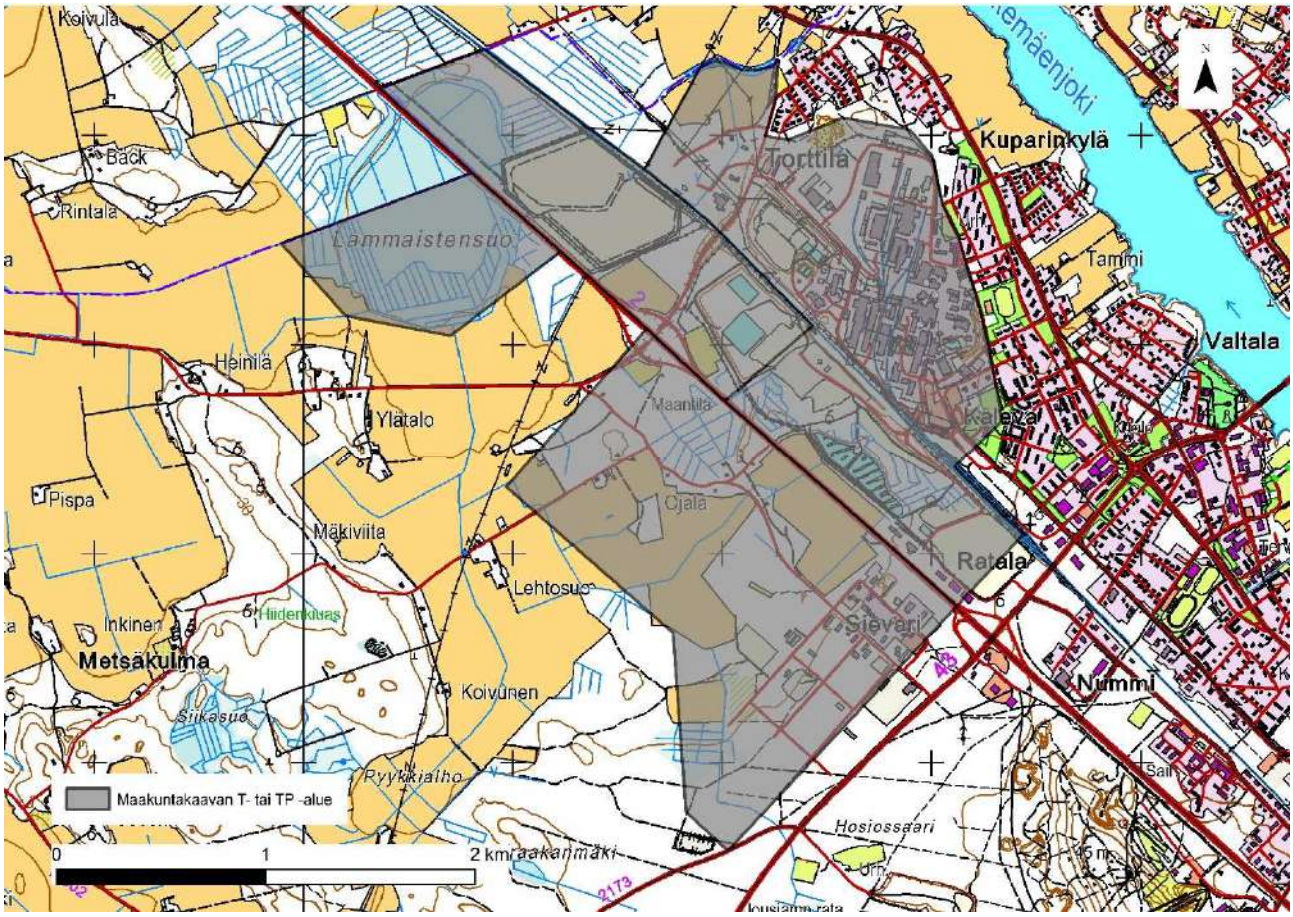
Koivula
Back
Rintala
Lammaistensuo
Torttila
Kuparinkylä
Tammi
Valtala
Heiniä
Ylätalo
Maantila
Pispa
Mäkiviita
Ojala
Ratala
Lehtosuo
Sievari
Inkinen
Hiidenkuja
Metsäkulma
Koivunen
Nummi
Siikasuo
Ryykkiaiho
Hosiossaari
Maakuntakaavan T- tai TP -alue
0
1
2 km

Kuva 61

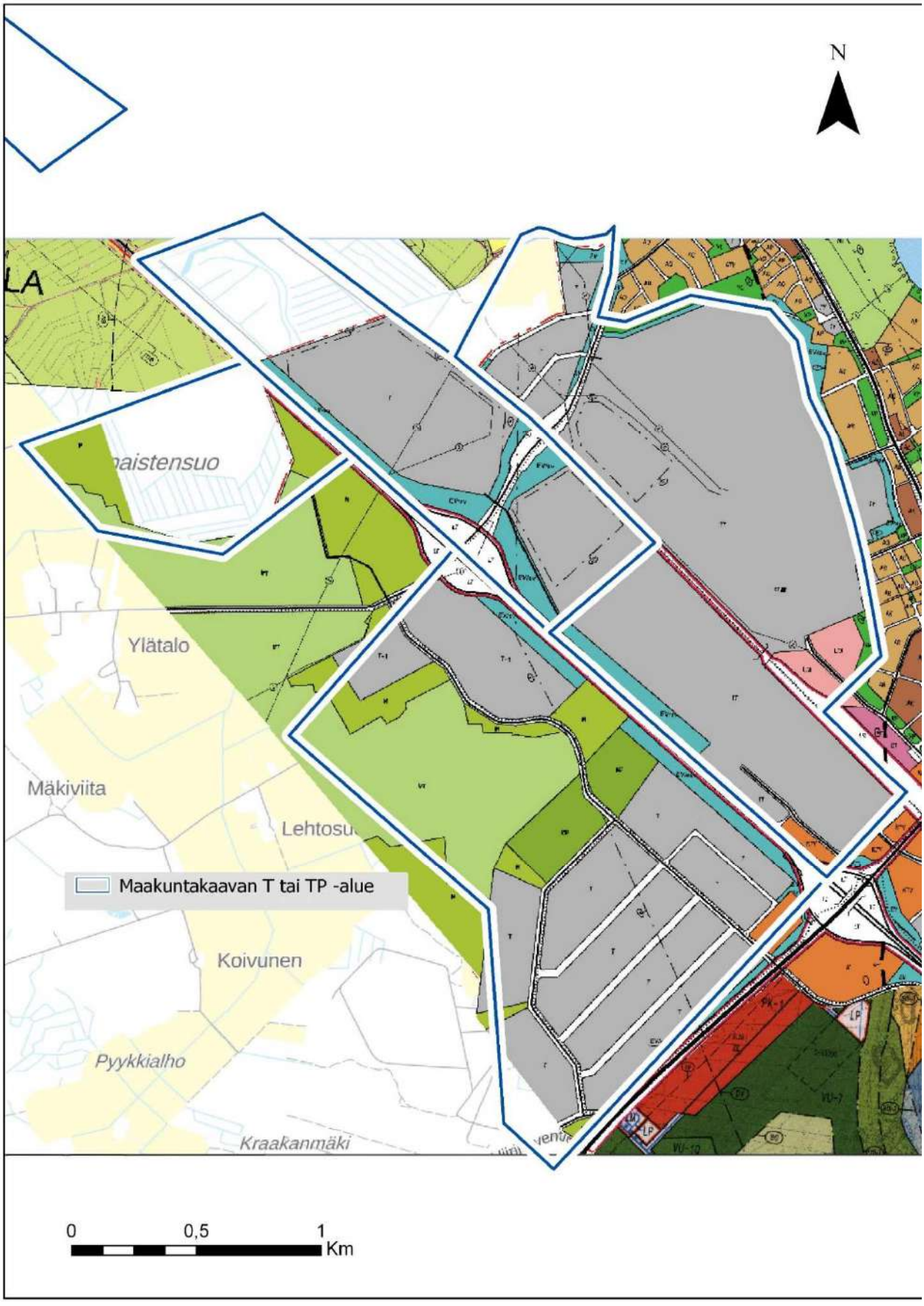
N
Ylätalo
Mäkiviita
Maakuntakaavan T tai TP -alue
Koivunen
Pyykkialho
Kraakanmäki
0
0,5
1
Km

Kuva 62

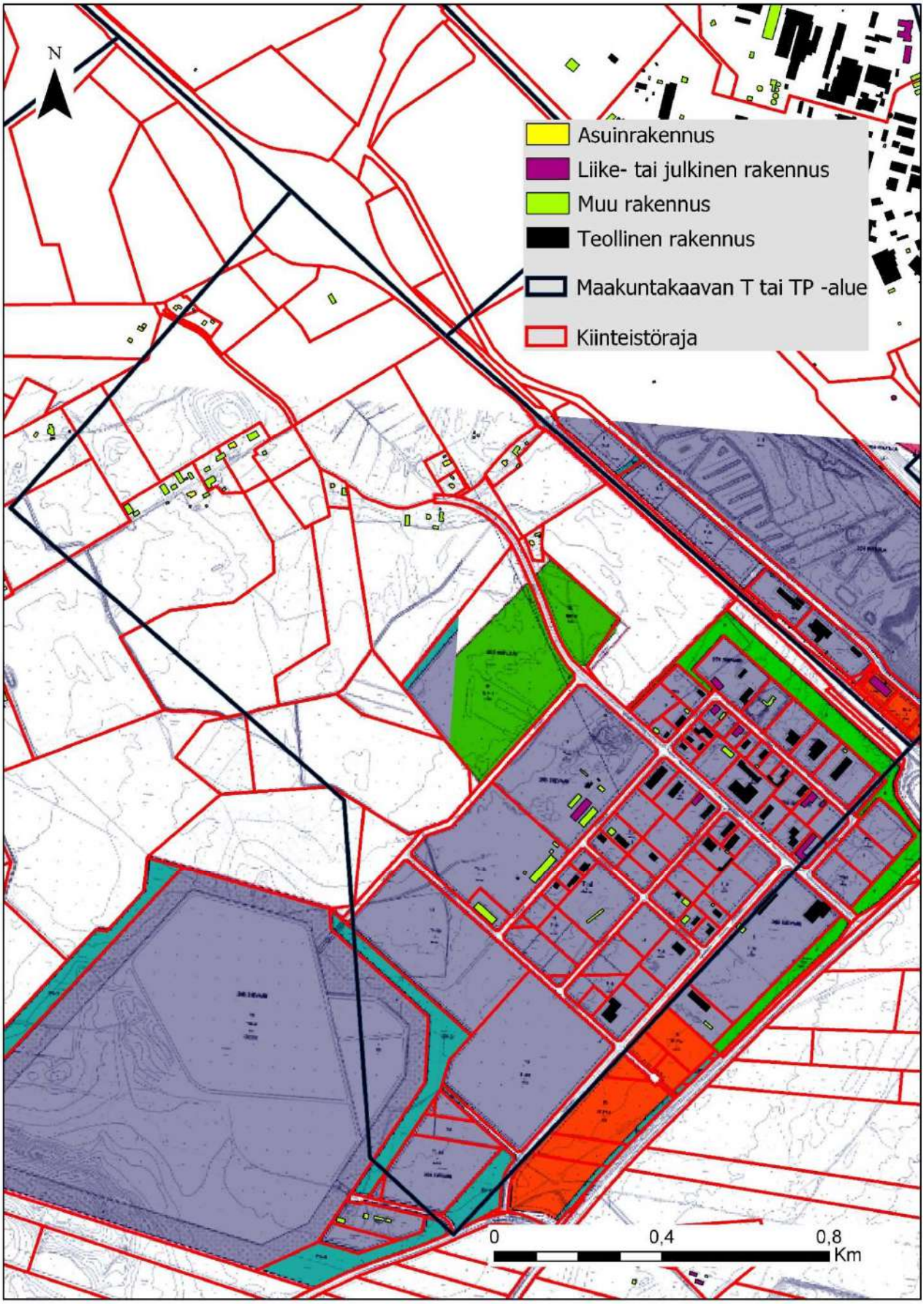
N
Asuinrakennus
Liike- tai julkinen rakennus
Muu rakennus
Teollinen rakennus
Maakuntakaavan T tai TP -alue
Kiinteistöraja
0
0,4
0,8
Km

Kuva 63

Porin keskustan pohjoispuolella sijaitsee valtatietä 8 myötäilevä kapea T-merkinnällä osoitettu alue. (Kuva 64) Alue jakautuu kahteen osaan, joista eteläisempi Luotsinmäen alue on yleiskaavassa osoitettu yhdyskuntateknisen huollon, teollisuuden sekä maa- ja metsätalouden alueeksi. Alueen etelä- ja länsireunat on asemakaavoitettu yhdyskuntateknisen huollon alueeksi. Muutoin alueella ei ole voimassa asemakaavaa eikä rakentamista mahdollistavaa kiinteistöjakoa. Pohjoisempi Hyvelän ja Söörmarkun välinen alue on yleiskaavassa osoitettu teollisuuden, pientalorakentamisen, virkistyksen sekä maa- ja metsätalouden käyttöön. Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. (Kuvat 65 ja 66)

Kokonaisuudessaan Luotsinmäen ja Söörmarkun välisen alueen kehittyminen liittyy suoraan valtatien 8 tulevaisuuteen. Valtatielle on suunniteltu uusi linjaus nykyisen tien länsipuolelle. Toteutuessaan tämä siirtäisi valtatien T-alueen länsireunalle, ja itäreunalle jäisi paikallistieksi nykyinen valtatie. Tiesuunnitelman keskeneräisyyden ja yksityiskohtaisen kaavan puuttumisen vuoksi suurten toimitilojen rakentaminen lyhyellä aikavälillä ei ole todennäköistä.

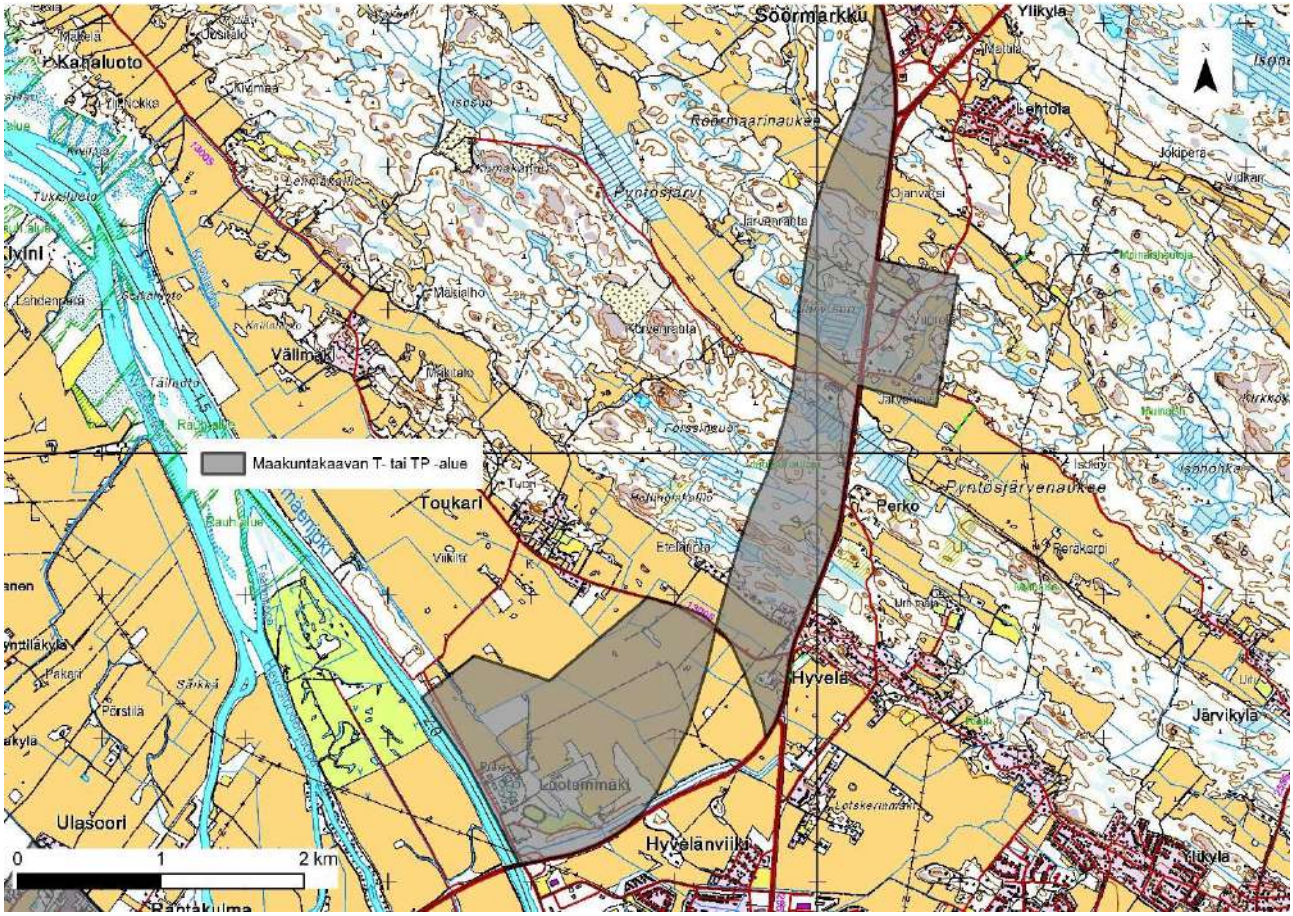

Kuva 64

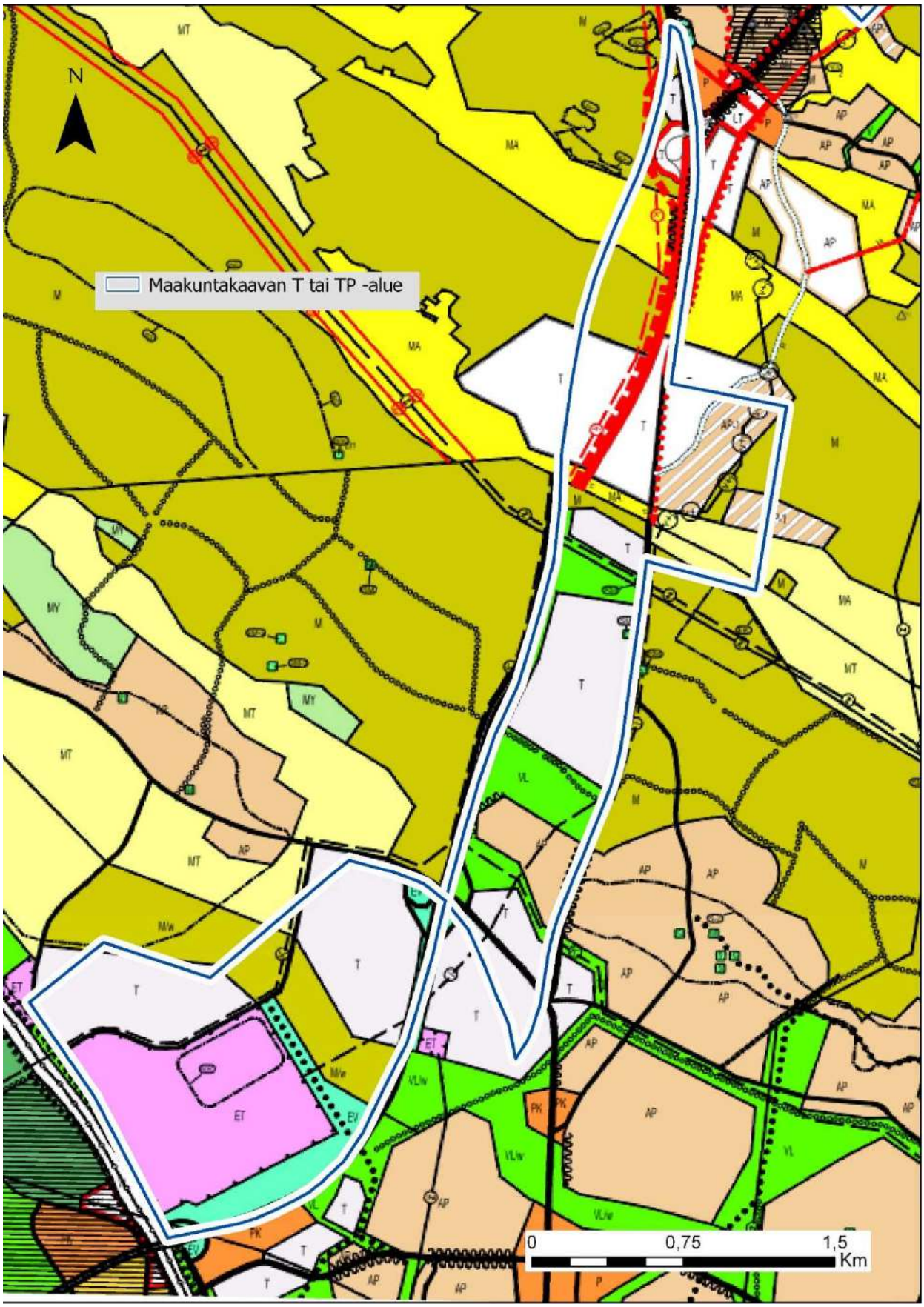

Kuva 65

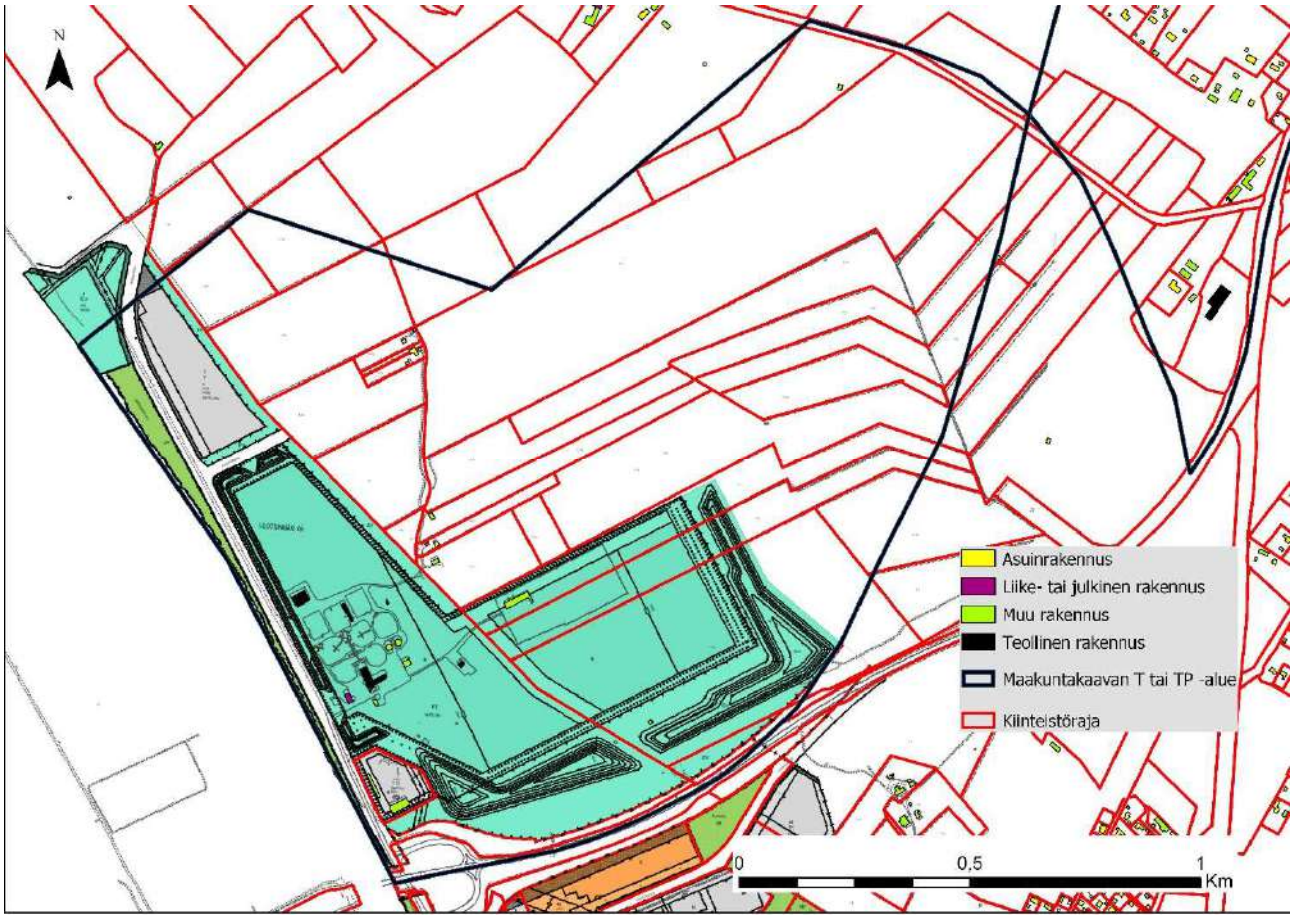

Kuva 66

Porin Tahkoluodon ja Harjavallan välinen noin 50 kilometrin mittainen vyöhyke on valtakunnallisesti merkittävä monialainen teollisuuden keskittymä. Sataman, rautatien, valtateiden ja lentokentän ansiosta alueen saavutettavuus on hyvä. Tulevaisuuden potentiaalia ajatellen sataman läheiset alueet ovat saavutettavuudeltaan parhaita, mutta tilan puute on kasvun rajoitteena. Myös Honkaluodon alue erottuu potentiaalisena alueena, vaikka alue on asemakaavoitettu vasta osittain. Muilta osin valtatien 2 varrella on lukuisia maakunta- ja yleiskaavassa osoitettuja alueita, jotka ovat täysin rakentamatta ja siten käytettävissä uudisrakentamiseen. Rajoitteena kuitenkin on yksityiskohtaisten maankäyttösuunnitelmien puute, joten alueet ovat siten pitkän aikavälin reservialueita.

Porin seudulla maakuntakaavassa teollisuuskäyttöön osoitettuja rakentamattomia alueita on myös Noormarkussa, Pomarkussa ja Merikarvialla. Noormarkun ja Pomarkun alueet sijaitsevat valtatien 23 läheisyydessä ja vapaana oleva tila koostuu pienistä asemakaavoitetuista teollisuustonteista. Siten pienten yritysten on helppo sijoittua alueille. Merikarviassa rakentamatonta yleiskaavassa osoitettua teollisuusaluetta on kunnan keskustan läheisyydessä sekä valtatien 8 varrella Tuorilassa. Varsinkin Tuorilan sijainti on maantieliikenteen kannalta hyvä valtatien läheisyyden vuoksi. Tosin etäisyys suuriin taajamiin on suuri. (Kuva 67)

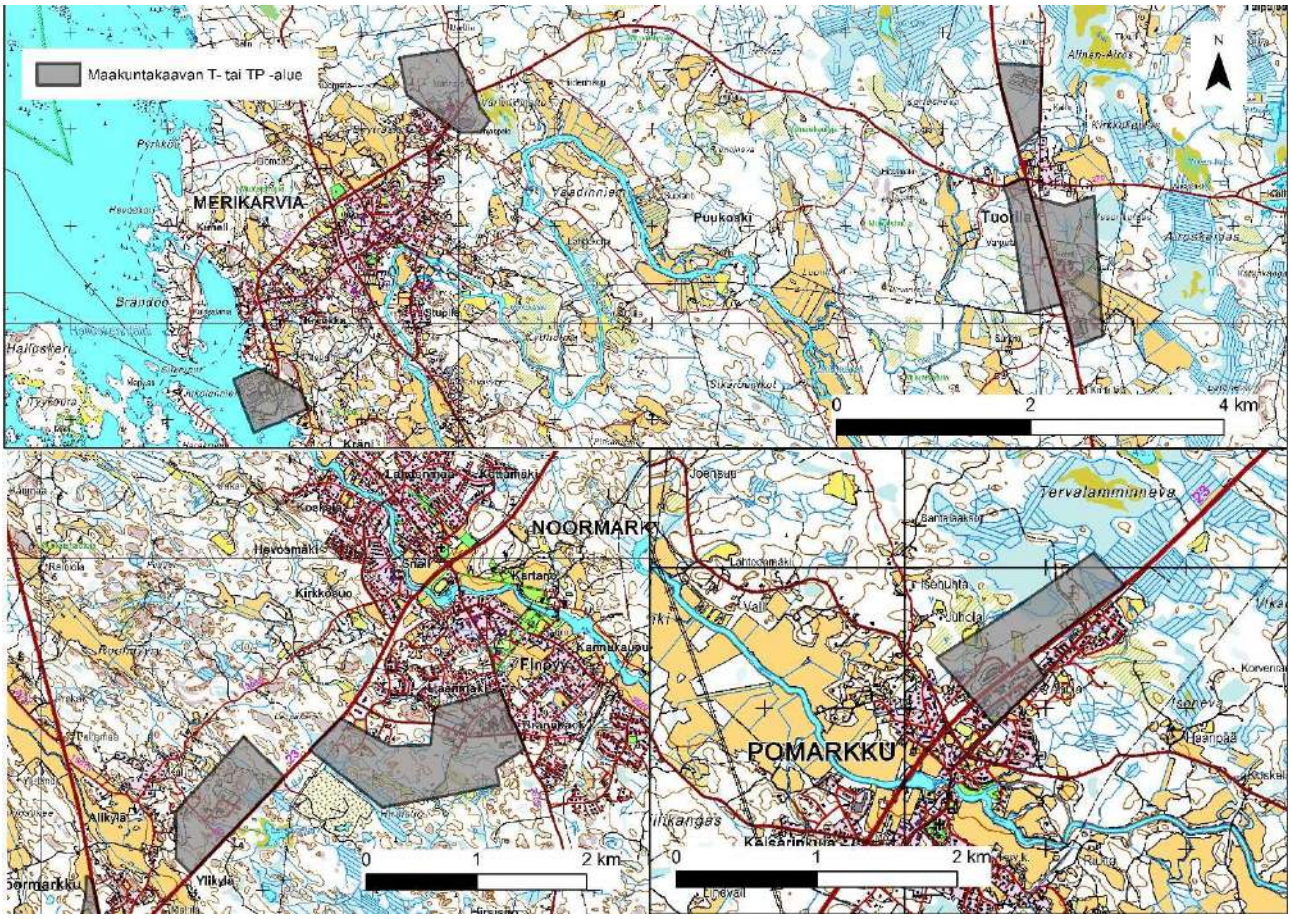

Kuva 67

3.5 Potentiaalisimmat suuren kokoluokan yritysalueet Satakunnassa

Merkittävän kokoluokan teollisuuslaitoksen sijoittuminen edellyttää maankäytön näkökulmasta riittävän vapaan maa-alan ohella että alueen kaavoitustilanne mahdollistaa teollisuuden toimintojen sijoittumisen. Voimassa olevien kaavojen muuttaminen vie vuosia, ja prosessi on siten yleensä liian hidas sijoituspaikkaa etsivän tahon näkökulmasta. Siksi on tärkeää, että uusi teollinen toiminta mahdollistetaan kaavoittamalla riittävästi alueita sopiviin kohteisiin. Kuntarajat ylittävä maakuntakaava on hyvä lähtökohta suuren kokoluokan teollisen toiminnan sijoittumisen maakunnallisen potentiaalin tarkasteluun.

Kuten kappaleessa 2.1 todettiin, suurimmat teollisuuden toimipaikat sijaitsevat maakuntakaavassa osoitetuilla teollisuuden alueilla. Satakunnan maakuntakaavassa on osoitettu 49 aluetta T-merkinnällä teollisuuden alueiksi sekä 16 aluetta TP-merkinnällä, joka myös mahdollistaa tietyin rajoittein teollisuuden rakentamisen. Alueet on sijoitettu maakuntakaavassa hyvien yhteyksien äärelle pääosin keskustaajamien läheisyyteen. Aiemmin todettiin myös, että maakuntakaavassa osoitetuilla T ja TP –alueilla on rakentamatonta potentiaalia, joten ne ovat sovelias lähtökohta tarkemmalle tarkastelulle.

Lähes kaikilla maakuntakaavassa osoitetuilla T- ja TP –alueilla on voimassa yleiskaava, joka tarkentaa alueiden käytön mahdollisuuksia. Pääosin maakuntakaavan ja yleiskaavojen aluevaraukset ovat teollisuuden osalta yhteneväisiä. Yleiskaavatasolla suunnittelu on tarkempaa ja maakuntakaavassa osoitetut alueet on usein jaettu pienempiin kokonaisuuksiin. Siten käytettävissä oleva ala on yleiskaavatasolla pienempi, joskin joissain tapauksissa yleiskaavassa teollisuuden alueeksi osoitettu alue ulottuu laajemmalle kuin maakuntakaavassa on osoitettu.

Lähes kaikki kuntien asemakaavoissa osoitetut rakentamattomat tontit ovat teollisen toiminnan näkökulmasta pieniä. Pienen teollisuusyrityksen sijoittuminen on helppoa lähes jokaiseen Satakunnan kuntaan, sillä vapaita asemakaavoitettuja tontteja on saatavilla. Joissain tapauksissa tonteille on muodostettu myös oma kiinteistö. Suurten teollisuuslaitosten kohdalla kuntien tulisi myös olla valmiita vastaanottamaan mahdolliset tulijat. Erityislaatuisen tilantarpeen vuoksi on haastavaa suunnitella asemakaavatason tontteja etukäteen, mikä on edellytyksenä rakentamisen aloittamiselle ilman pitkää odottelua. Oman haasteensa tilanteeseen tuo kuntien itsenäinen maankäytön suunnittelu ja elinkeinopolitiikka. Maakunnan kehityksen kannalta on tärkeää, että sen alueella on riittävästi potentiaalisia vaihtoehtoja suuren kokoluokan teollisuuden sijoittumiselle, siksi on tärkeää arvioida kokonaispotentiaalia kuntarajat ylittävällä tasolla. Tässä kappaleessa esitellään Satakunnasta neljä aluetta, jotka ominaisuuksiensa perusteella parhaiten sopisivat uuden merkittävän kokoluokan teollisuuden alueiksi. (Kuva 68)

3.5.1 *Lakari, Rauma*

Lakarin alue Raumalla on uusi teollisuusalue valtatien 8 läheisyydessä. Alueella on vireillä Rauman kaupungin yleiskaava 2025:n laatiminen sekä pelkästään teollisuusaluetta koskeva osayleiskaavan laatiminen. Osalla aluetta on voimassa asemakaava, jossa on osoitettuna alueita teollisuuden rakentamiseen sekä suojaviheralueita. Lisäksi vireillä ovat asemakaavat, jotka mahdollistavat aurinkoenergian ja kemikaaleja valmistavan laitoksen rakentamisen. Alue on huomioitu myös Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 ehdotuksessa aurinkoenergian kehittämisen kohdealueena.

Alueella on aloittanut toimintansa siipikarjatuotantolaitos, jonka ympäristössä on rakentamatonta aluetta. Alueen kaavoitustilanne mahdollistaa suurienkin tuotantolaitosten sijoittamisen alueelle varsin nopealla aikataululla. Rauman kaupunki myy tai vuokraa alueelta tontteja, jotka soveltuvat paljon tilaa vaativien suurten yksiköiden tarpeisiin. Alue on liikenteellisesti saavutettavissa valtateiden 8 ja 12 välityksellä, ja aluetta sivuaa rautatie. Alue sijaitsee Rauman kaupungin läheisyydessä.

3.5.2 *Länsi-Säkylä ja Kauttuan itäosa*

Säkylän ja Euran välisen alueen vahvuutena on laaja rakentamaton tila, joka Säkylän puolella on asemakaavoitettu teollisuuden alueeksi. Ennen rakentamista alueelle pitää tosin muodostaa sopivat kiinteistöt. Euran puolella kaavoitustilanne ei mahdollista rakentamista yhtä helposti, sillä alueella ei ole voimassa asemakaavaa, ja yleiskaavassa se on osoitettu teollisuuden reservialueeksi.

Tärkeimmät lähellä sijaitsevat keskukset ovat Eura ja Säkylä. Alueet sijaitsevat seututien 204 varrella, ja läheisin valtatie on valtatie 12. Alueella on myös käytöstä poistetun rautatien linjaus, mikä on syytä huomioida pitemmän aikavälin suunnitelmissa. Alueen läheisyydessä toimii nykyään Pyhäjärviseudun elintarviketeollisuuskeskittymä sekä Kauttuan teollisuuskeskittymä. Myös Euran Fankkeen alue sijaitsee lähellä. Fankkeen osalta on syytä huomioida HK:n tuotantolaitoksen siirtymisen myötä vapautunut tila.

Alueen Säkylän puoleiselle osalle on suunnitteilla biokaasulaitos, jota varten on jo varattu alue. Euran puoleiselle alueelle tai sen läheisyyteen osoitetaan Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 aurinkoenergian tuotannon kehittämisen kohdealue.

3.5.3 *Honkaluoto, Pori*

Honkaluodon alueen vahvuuksina on runsas rakentamaton tila sekä sijainti Porin keskustan tuntumassa hyvien liikenneyhteyksien äärellä. Alue sijaitsee valtateiden 2 ja 11 risteyksen läheisyydessä, ja lähellä sijaitsevat myös lentokenttä ja rautatieasema. Valtatietä 11 jatketaan mahdollisesti tulevaisuudessa

valtatielle 8 saakka, mikä parantaisi alueen saavutettavuutta entisestään. Alueen läheisyydessä sijaitsevat Itä-Porin suuret teollisuuslaitokset sekä runsas joukko pienempiä teollisuuden toimipaikkoja.

Alue on yleiskaavassa osoitettu teollisuuden alueeksi. Ratkaistavia ongelmia tulevaisuutta ajatellen on alueen asemakaavan laajentaminen ja sopivan kokoisten tonttien tarjoaminen. Haasteena alueen kehittämiselle teollisuuden alueena on myös alueen keskiosassa tällä hetkellä sijaitsevat asuinrakennukset.

3.5.4 *Myllymäki ja Lorvikylä, Kankaanpää*

Valtatien 23 läheisyydessä Kankaanpäässä sijaitsee kaksi erillistä aluetta, joilla on suuri käyttämättömän rakennusmaan potentiaali. Molemmat alueet ovat jo osin rakentuneet ja varsinkin Lorvikylän alueen teollisuuden keskittymä on paikallisesti merkittävä. Rakentamattoman alueen osalta alueilla on voimassa yleiskaava, joka mahdollistaa teollisuuden toimintojen sijoittamisen. Hidasteena rakentamiselle kuitenkin on asemakaavan puuttuminen. Rakentaminen edellyttää myös kiinteistöjen muodostamista tonteille.

Alueet sijaitsevat Kankaanpään keskustan läheisyydessä. Liikenneyhteyksien kannalta huomionarvoista on valtatien läheisyyden ohella käytöstä poistettu rautatie, jonka uudelleen avaaminen on pitkällä tähtäimellä mahdollisuus alueen kehittymiselle.

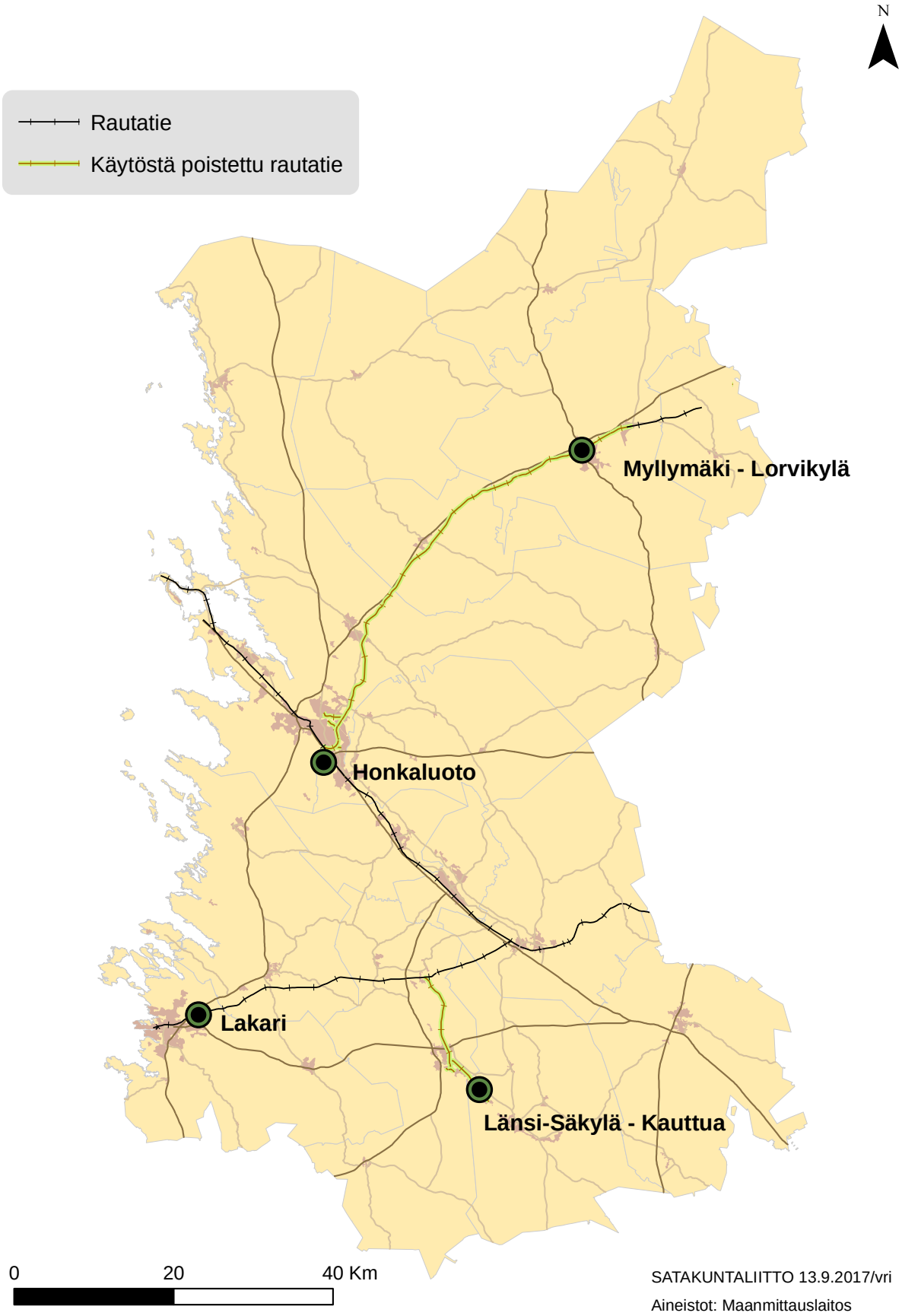
N
Rautatie
Käytöstä poistettu rautatie
Myllymäki - Lorvikylä
Honkaluoto
Lakari
Länsi-Säkylä - Kauttua
0
20
40 Km
SATAKUNTALIITTO 13.9.2017/vri
Aineistot: Maanmittauslaitos

Kuva 68

4 Aurinkoenergian tuotannon alueet

Satakuntaliiton maakuntahallitus päätti 24.11.2014 käynnistää Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 laadinnan. Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 teemaksi määritettiin energiantuotanto käsittäen turpeen ja bioenergian sekä mahdollisesti tuulivoimatuotannon ja aurinkoenergian. Muita teemoja olivat soiden moninaiskäyttö, kauppa, maisemat sekä rakennetut kulttuuriympäristöt (Maakuntahallitus: MK 9/2014 2014).

Aurinkoenergian tuotannon osalta työ käynnistyi tilaamalla konsultilta esiselvityksen aurinkoenergian tuotantoalueista. Suomessa ei aurinkoenergiaa ole aikaisemmin käsitelty maakuntakaavoissa, ja esiselvityksen tavoitteena oli tarjota tietopaketti, joka toimisi suunnittelun lähtökohtana. Esiselvitys sisältää muun muassa tietoa aurinkoenergian tuotannosta ja tekniikasta, kansainvälisiä esimerkkejä aurinkoenergian tuotannosta, tuotannon ympäristövaikutuksista, tuotantoalueiden teknisistä vaatimuksista sekä arvion siitä, että kuinka suuren tuotantoalueen pitää olla, että se on maakunnallisesti merkittävä. Esiselvitys on ladattavissa Satakuntaliiton nettisivuilla osoitteessa *www.satakuntaliitto.fi/selvitykset*

4.1 Aurinkoenergian tuotantoedellytykset Satakunnassa

Auringon säteilyn avulla tuotettavan sähköenergian tuotanto perustuu sähkövirtaa tuottavaan aurinkokennoon, jotka voidaan yhdistää useista kennoista koostuvaan aurinkopaneeliin. Auringon säteilystä voidaan tuottaa energiaa myös muunlaisin teknisin ratkaisuin, mutta Suomen oloissa tällä hetkellä aurinkopaneelit ovat ainoa toimiva ratkaisu sähköntuotantoon.

Auringon säteilyn voimakkuuden yksikkö on watti neliömetriä kohden (W/m²). Sähköenergian tuotannossa käytetty yksikkö on voimakkuus aikayksikköä kohden, eli wattitunti neliömetriä kohden (Wh/m²). Maailmalla suurimmat vuotuiset säteilymäärät ovat 2 800 – 3 000 kW/h² Australian luoteisosissa sekä Atacaman autiomaassa Etelä-Amerikassa. Suomessa aurinkosäteilyn määrä on noin kolmannes maailman kärkiluvuista, ja Suomessa säteilyn vuodenaikaisvaihtelu on hyvin merkittävä (Solargis 2017). Säteily talvella on Suomessa hyvin vähäistä, ja kesällä aurinkoisia tunteja on paljon.

Kuva 69 havainnollistaa säteilyn vuodenaikaisvaihtelua Satakunnassa. Kuvan esimerkkialue on Jämijärveltä, jossa harjun jyrkät piirteet mahdollistavat myös maaston kulman vaikutuksen säteilytehoon havainnollistamisen. Aurinkoisten tuntien ohella auringon korkeus horisontissa vaikuttaa säteilyn tehoon. Kuvassa on laskettuna aurinkoisen päivän teoreettinen säteilyteho ilman puiden, rakennusten tai muiden maanpinnan yläpuolisten varjostavien tekijöiden vaikutusta.

Aurinkosähköä tuotettaessa olosuhteet optimoidaan pitämällä aurinkopaneelit suotuisassa kulmassa aurinkoon nähden. Maanpinnalle rakennettaessa alusta on aina tasainen, joten maaston luonnollisilla korkeusvaihteluilla ei ole merkitystä. Todellista sähkön tuotantopotentiaalia voi arvioida tarkastelemalla olemassa olevien aurinkopaneelien tuotantoa. Helen on julkaissut huhtikuusta 2015 lähtien Helsingin Suvilahdessa rakennuksen katolla sijaitsevien aurinkopaneelien tuotantotiedot. Taulukossa 3 on merkittynä yhden aurinkopaneelin kuukaudessa tuottama sähköenergia kilowattitunteina. Suuren vuodenaikaisvaihtelun lisäksi voidaan havaita että tuotanto vaihtelee vuosittain sääoloista riippuen (Helen 2017).

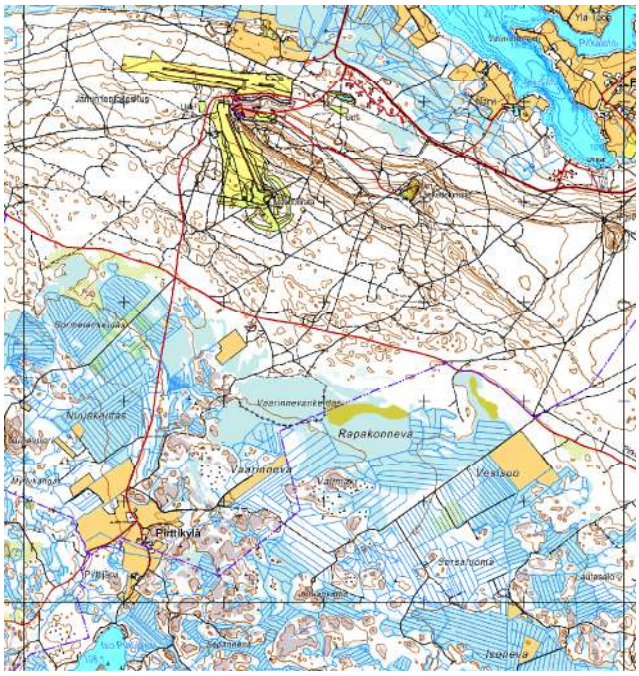

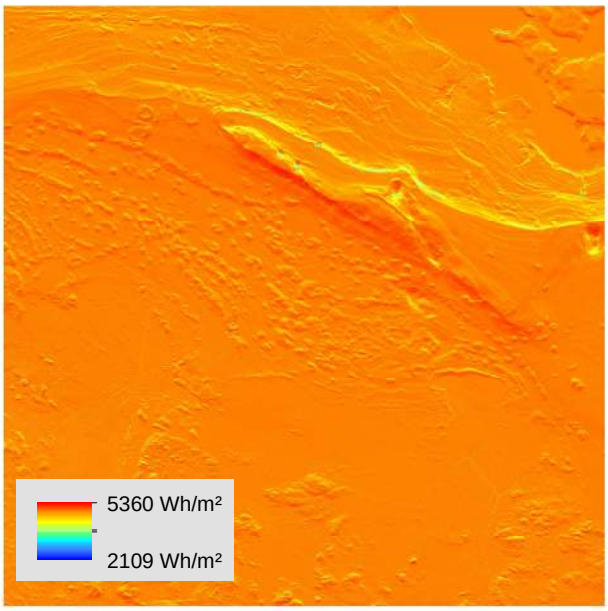

Kesäpäivänseisaus

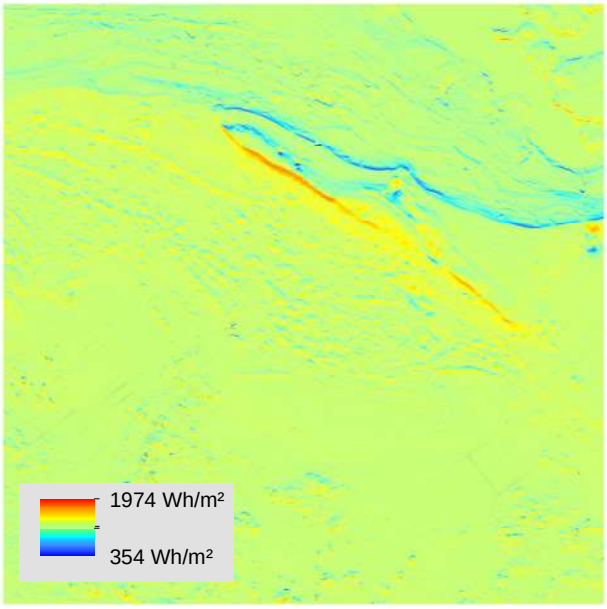

Kevät- ja syyspäiväntasaus

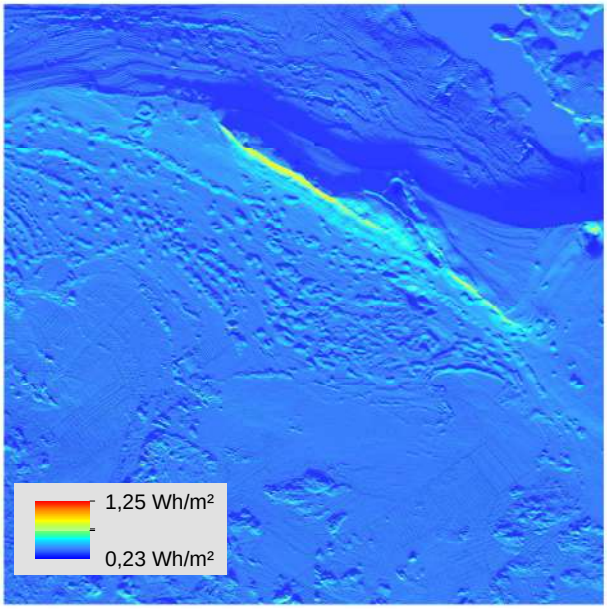

Talvipäivänseisaus

SATAKUNTALIITTO 28.9.2017/vri

Aineistot: Maanmittauslaitos

0 2 4 km

N

Kuva 69

Taulukko 3. Yhden aurinkopaneelin tuotanto (kWh/kk) Helsingin Suvilahdessa.

	2015	2016	2017
Tammikuu		0,3	0,9
Helmikuu		2,2	2,2
Maaliskuu		13,5	11,7
Huhtikuu	22,9	26,2	24,4
Toukokuu	37,1	46,7	41,7
Kesäkuu	35,0	37,6	39,8
Heinäkuu	35,8	37,8	36,7
Elokuu	37,2	28,2	29,5
Syyskuu	16,8	20,2	15,7
Lokakuu	10,7	7,4	5,3
Marraskuu	1,6	0,6	
Joulukuu	0,6	0,6	

4.2 Aurinkoenergian maakuntakaavoituksen lähtökohdat

Laaja-alaisten aurinkoenergian tuotantoalueiden maakuntakaavatason suunnittelussa on huomioitava lukuisia asioita. On tunnettava alueiden vaikutukset, arvioitava sijoittumiskriteerit, arvioitava maakunnallisesti merkittävän alueen kokoluokka sekä määriteltävä käytettävä kaavamerkintä ja kaavamääräys.

Aurinkoenergian tuotantoalueiden vaikutuksia on arvioitu hankkeeseen sisältyvässä esiselvityksessä. Yleisesti ottaen aurinkoenergian tuotantoalueiden vaikutukset ympäristöön ovat vähäisiä. Merkittävin yksittäinen vaikutus on maiseman muuttuminen. Aurinkoenergian tuotantoalueen rakentaminen edellyttää tuhansien paneeleiden sijoittamista alueelle sekä sähkönsiirtoon ja liikkumiseen tarvittavan infrastruktuurin rakentamista. Muita selvityksessä arvioituja ja huomioituja vaikutuksia ovat vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen, vesistöihin ja pohjaveteen, maaperään, kulttuuriperintöön, mikroilmastoon sekä tutkiin ja lentoturvallisuuteen. Lisäksi on arvioitu rakentamisen sosiaalisia vaikutuksia, sähkömagneettisia kenttiä sekä aurinkopaneelien valmistamisessa tarvittavia materiaaleja.

Maakunnallisesti merkittävät aurinkoenergian tuotantoalueet on liitettävä 110 kV suurjänniteverkkoon. Alueet on sijoitettava siten, että etäisyys liittymispisteeseen ei ole liian suuri. Maksimietäisyys riippuu tuotantolaitoksen koosta. Kaikkein suurimman luokan laitoksilla maksimietäisyys voisi olla jopa 30 kilometriä.

Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 osalta lähtökohdaksi otettiin, että aurinkoenergian tuotantoalueet sijoittuisivat lähelle olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta. Sijoittumiskriteerit olisivat siten erilaiset kuin tuulivoimatuotannolla, jonka sijoittumiskriteerit ohjaavat rakentamisen metsiin etäälle muusta rakennetusta ympäristöstä.

Aurinkoenergian tuotantoalueiden sijoittumista ohjaamaan valittiin kolme etäisyyskriteeriä, joiden tuli täyttyä. Ensinnäkin etäisyys 110 kV:n sähköverkkoon liittymisen mahdollistavasta liittymispisteestä tuli olla korkeintaan viisi kilometriä. Samoin etäisyys taajamasta tuli olla korkeintaan viisi kilometriä. Tässä yhteydessä taajama määriteltiin Satakunnan maakuntakaavan mukaan, ja etäisyys mitattiin maakuntakaavassa osoitettujen taajamatoimintojen alueiden reunasta. Kolmantena etäisyyskriteerinä oli korkeintaan yhden kilometrin etäisyys teollisuuden tai maa-ainesten ottoalueesta. Teollisuuden alueiksi määriteltiin maakuntakaavan T- ja TP –alueet ja maa-ainesten ottoalueeksi maakuntakaavan EO-alueet. Rakentamattomat T- ja TP –alueet sekä kaikki maa-ainesten ottoalueet sisällytettiin valintaan.

Etäisyyskriteerien ohella määriteltiin ne kriteerit, jotka estävät aurinkoenergian tuotantolaitosten rakentamisen, ja siten poistettaisiin rakentamiseen soveltuvista alueista. Soveltuvista alueista poistettiin:

- Maanmittauslaitoksen maastotietokannan mukaiset asuin- ja lomarakennukset 200 metrin suojaetäisyydellä
- Maakuntakaavassa virkistysalueiksi osoitetut alueet
- Maakuntakaavassa osoitetut luonnonsuojelualueet ja suojelualueet
- Maakuntakaavassa osoitetut maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, joilla on erityisiä ympäristöarvoja sekä maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, joilla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta
- Natura 2000 –verkostoon kuuluvat alueet
- Maakuntakaavassa osoitetut valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet, valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt sekä maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt
- Maakuntakaavassa osoitetut maisemallisesti arvokkaat peltoalueet ja perinnemaisemat
- Kansainvälisesti tärkeät lintualueet (FINIBA ja IBA) sekä maakunnallisesti merkittävät lintualueet (MAALI)
- Seuraavat Corine Land Cover –maanpeiteaineiston maankäyttöluokat: Liikenteen alueet, teollisuusalueet, satamat, lentokentät, golfkentät, raviradat, muut viljelmät, kosteikot, joet, järvet, meri.

4.3 Paikkatietoanalyysi

Kuvissa 70-72 on esitetty kunkin kriteerin (etäisyys sähköasemista, taajamista sekä teollisuuden alueista) mukaiset soveltuvat alueet, ja kuvissa 73 ja 74 on esitetty asutuksen ja muiden poissulkevien kriteerien mukaiset EI-alueet. Kuvassa 75 on esitetty analyysin tuottama aluejoukko, joka toimi yksityiskohtaisen tarkastelun lähtöaineistona.

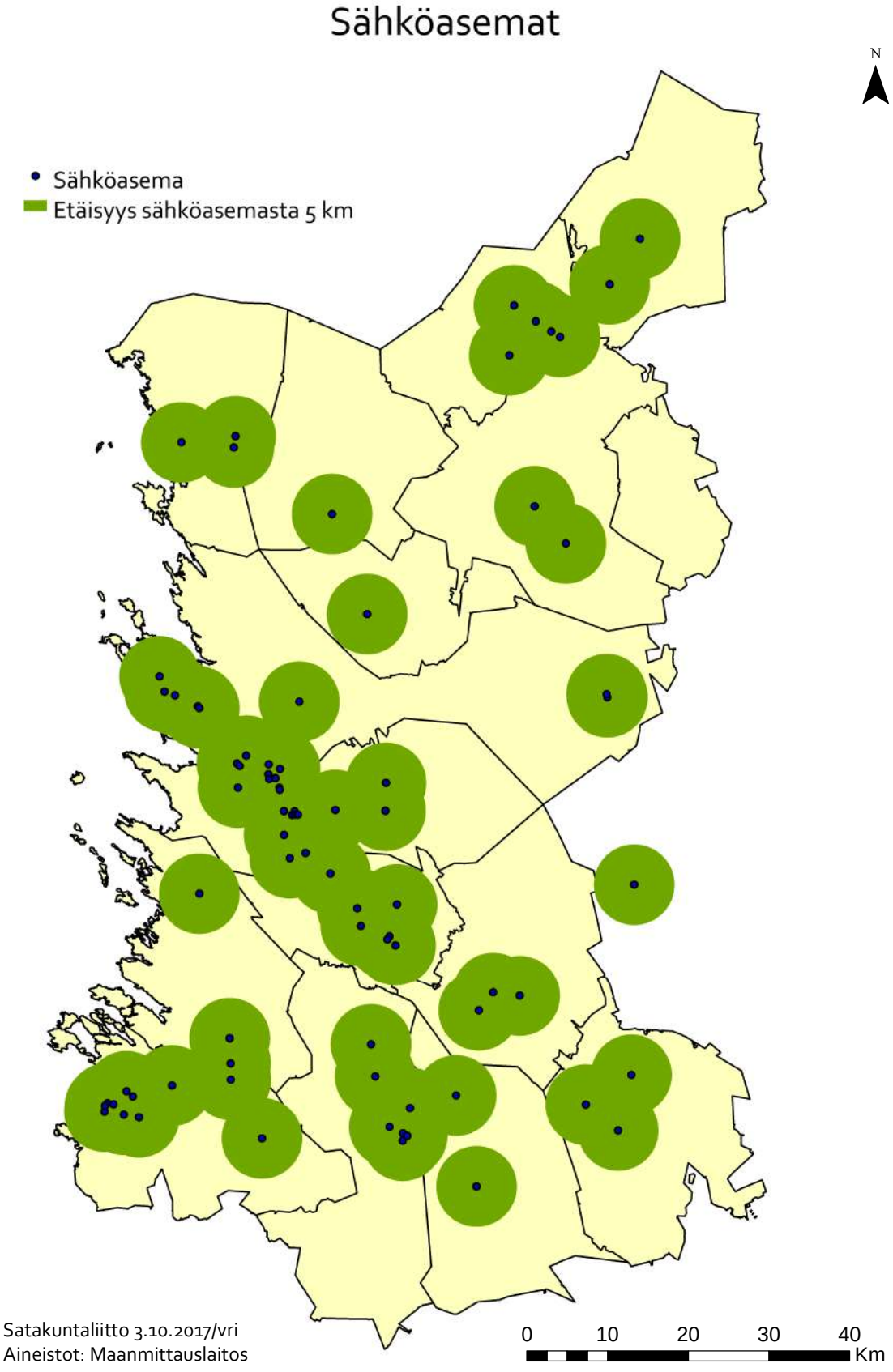
Sähköasemat
N
Sähköasema
Etäisyys sähköasemasta 5 km
Satakuntaliitto 3.10.2017/vri
Aineistot: Maanmittauslaitos
0
10
20
30
40
Km

Kuva 70

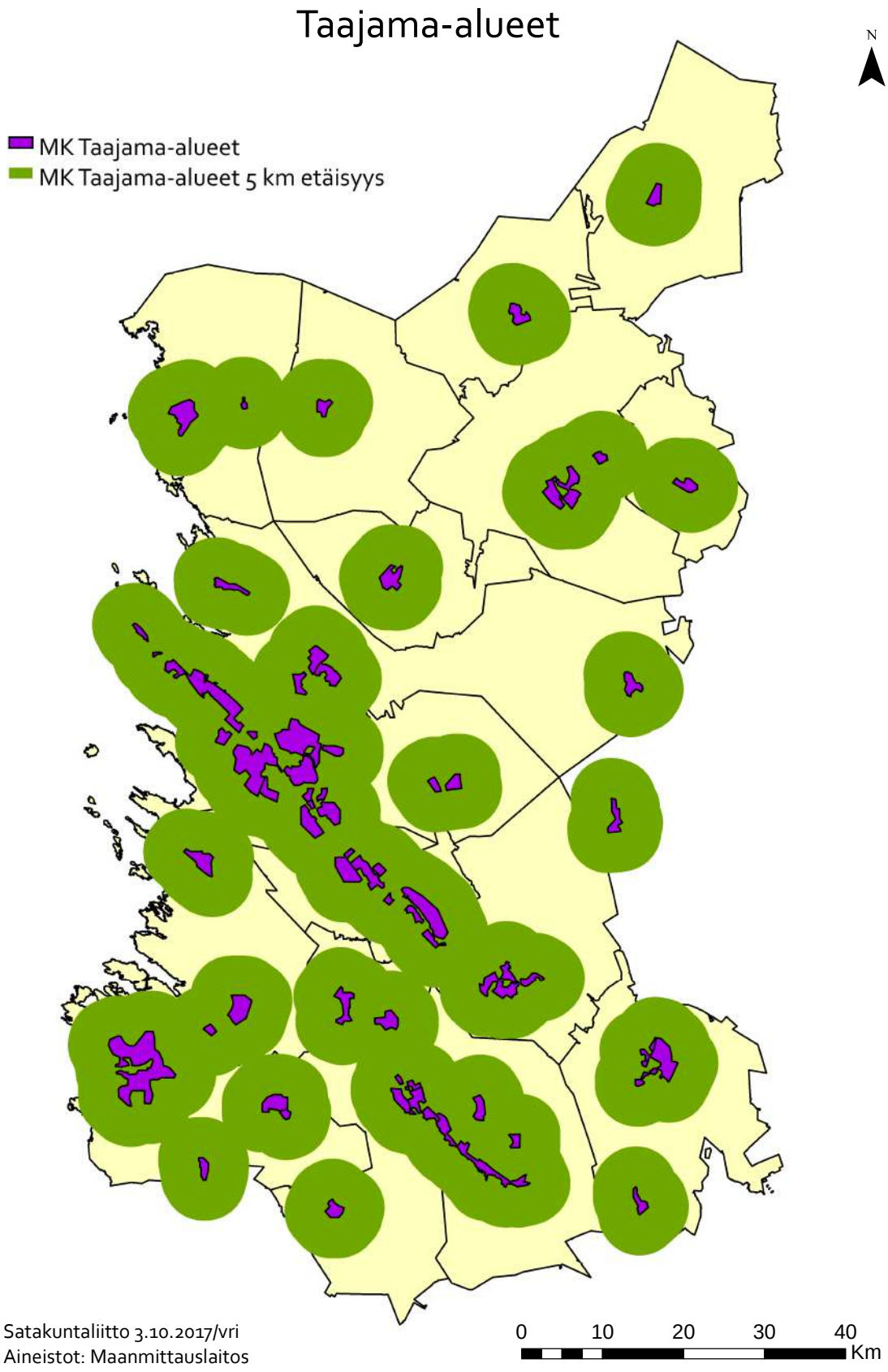
Taajama-alueet
N
MK Taajama-alueet
MK Taajama-alueet 5 km etäisyys
Satakuntaliitto 3.10.2017/vri
Aineistot: Maanmittauslaitos
0
10
20
30
40
Km

Kuva 71

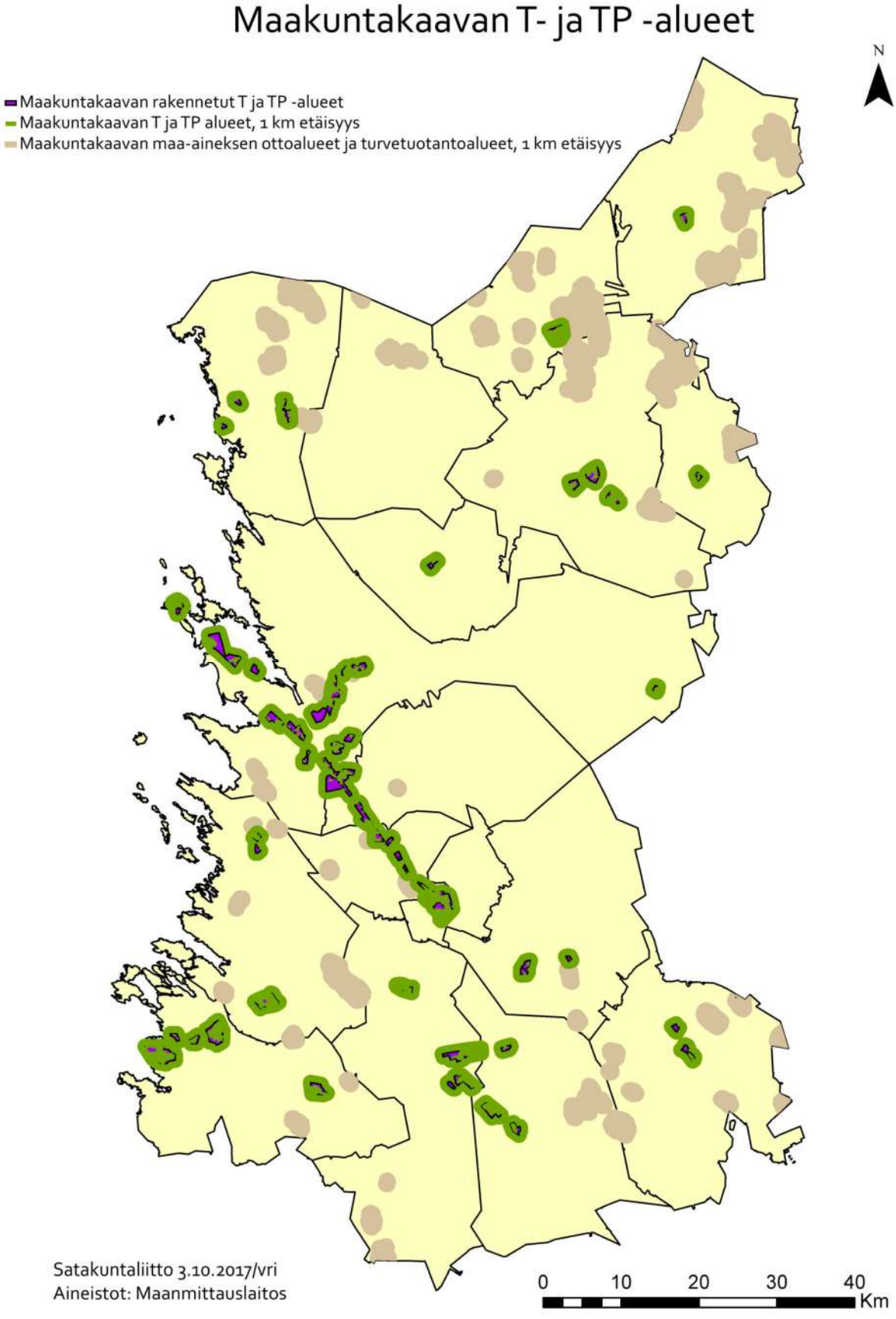
Maakuntakaavan T- ja TP -alueet
Maakuntakaavan rakennetut T ja TP -alueet
Maakuntakaavan T ja TP alueet, 1 km etäisyys
Maakuntakaavan maa-aineksen ottoalueet ja turvetuotantoalueet, 1 km etäisyys
N
Satakuntaliitto 3.10.2017/vri
Aineistot: Maanmittauslaitos
0 10 20 30 40
Km

Kuva 72

Soveltumattomat alueet

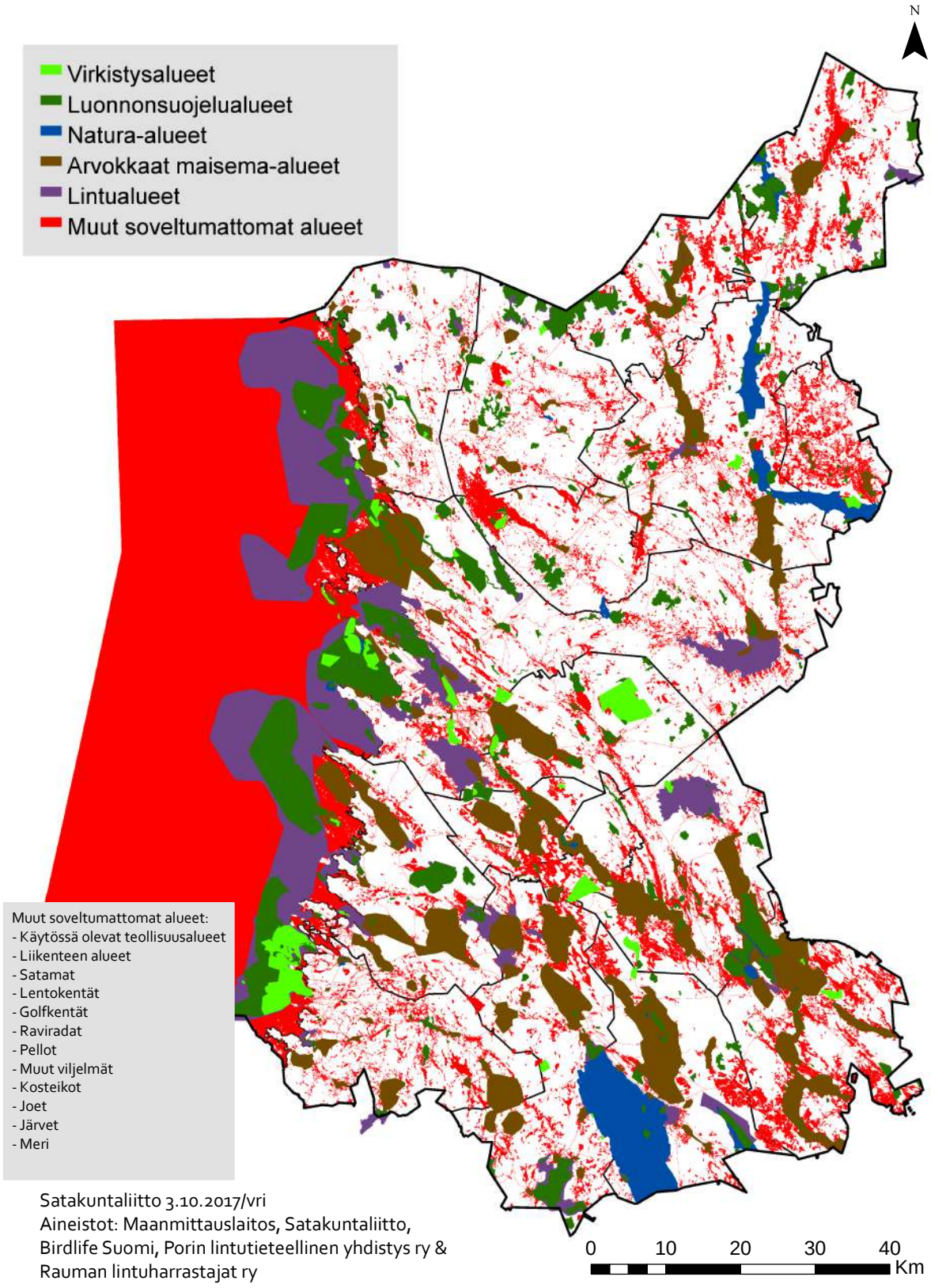

Satakuntaliitto 3.10.2017/vri
Aineistot: Maanmittauslaitos, Satakuntaliitto, Birdlife Suomi, Porin lintutieteellinen yhdistys ry & Rauman lintuharrastajat ry

Kuva 73

Asuin- ja lomarakennukset

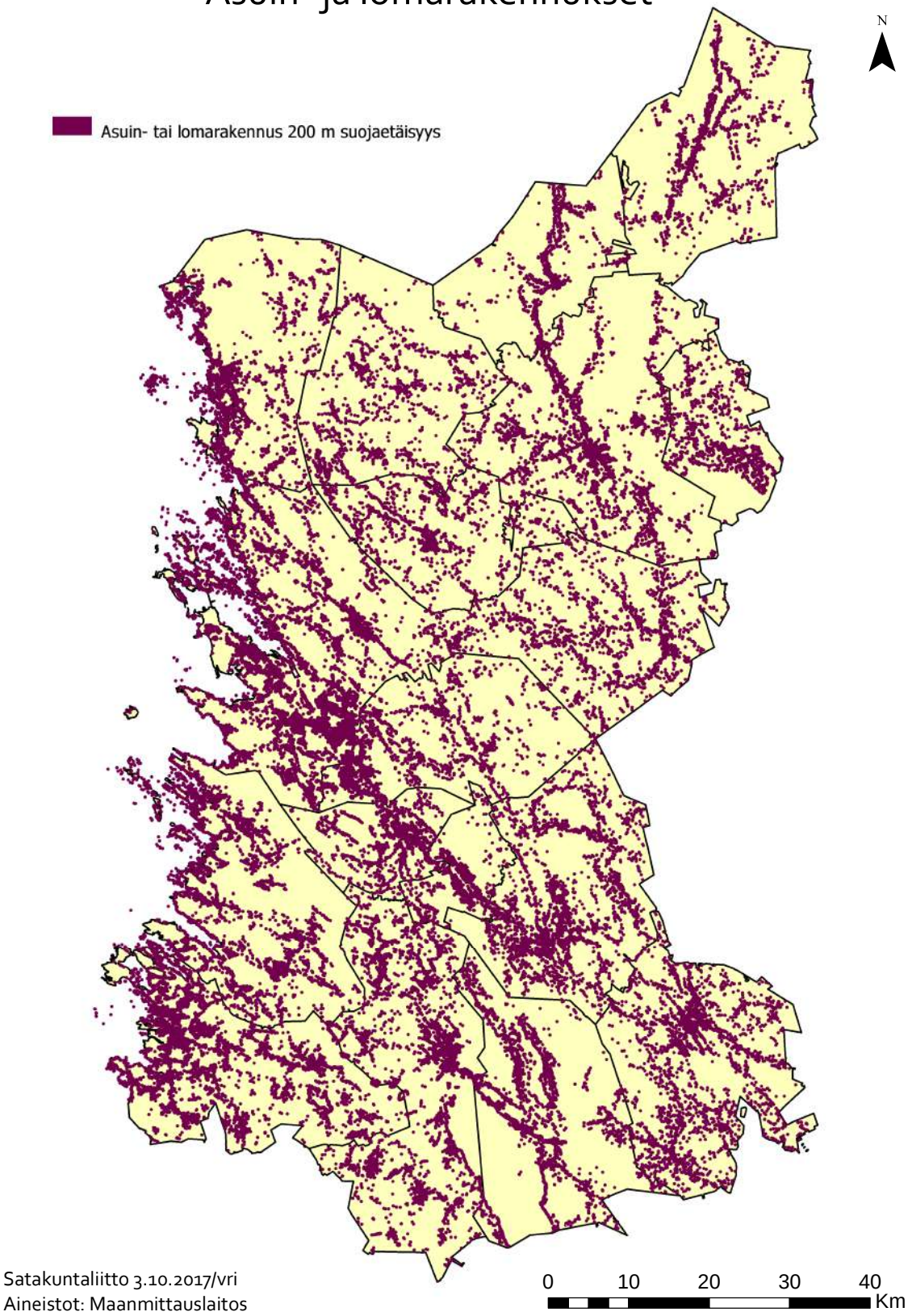

Kuva 74

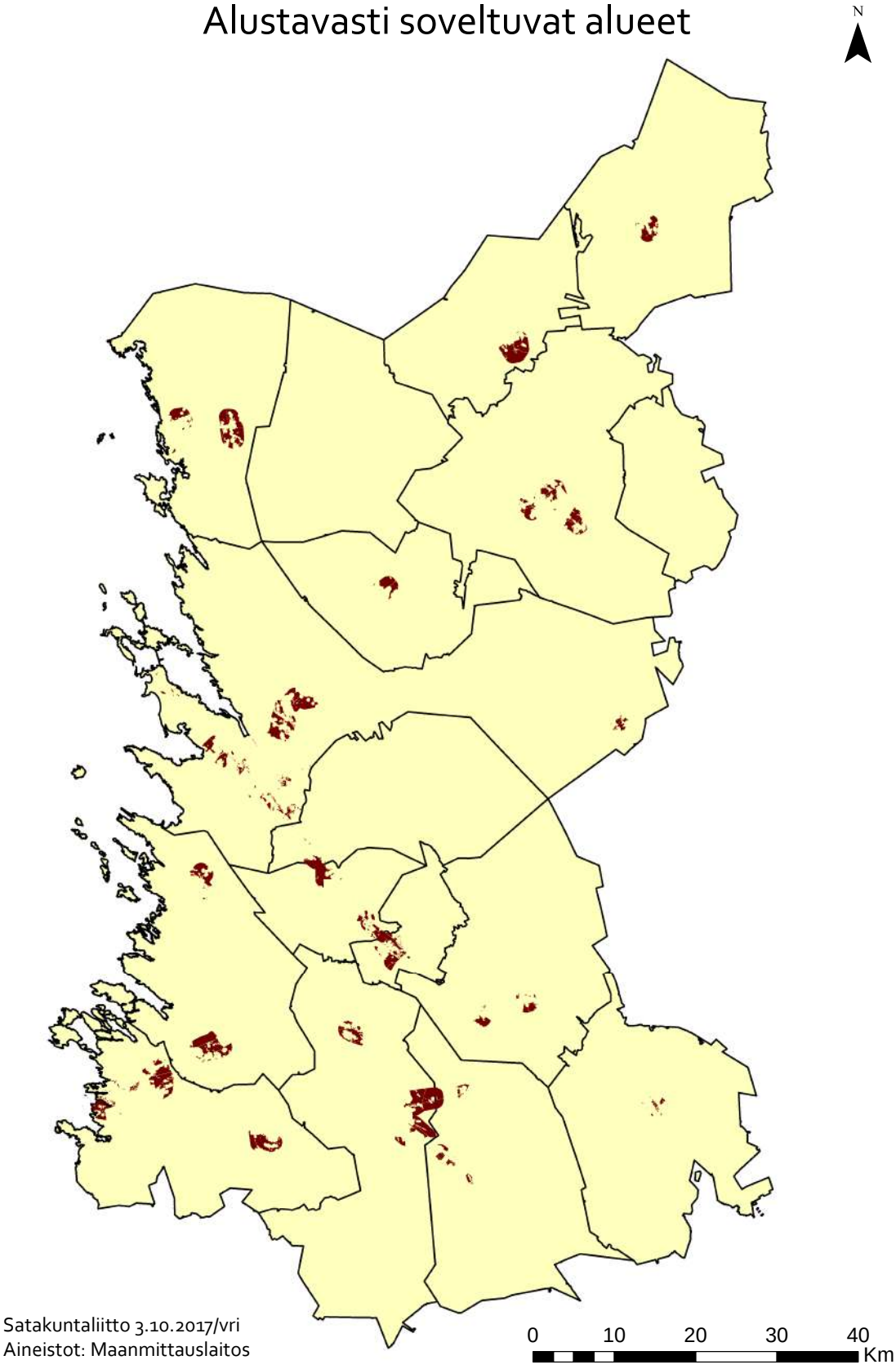
Alustavasti soveltuvat alueet
N
Satakuntaliitto 3.10.2017/vri
Aineistot: Maanmittauslaitos
0
10
20
30
40
Km

Kuva 75

Paikkatietoanalyysin jälkeen seuraava vaihe oli päättää kuinka suuri vaihemaakuntakaavassa osoitettava aurinkoenergian tuotantoalue pitää vähintään olla, sekä minkälaisella merkinnällä alueet osoitetaan. Aurinkoenergian tuotantolaitoksia koskevan esiselvityksen ehdotus oli, että maakunnallisesti merkittävän aurinkoenergian tuotantolaitoksen nimellisteho on yli 30 MW tai alueen koko yli 60 hehtaaria. Lopulta päädyttiin osoittamaan vaihemaakuntakaavassa alueita, joihin olisi mahdollista sijoittaa vähintään 40 hehtaarin suuruinen tuotantoalue. Alueet osoitetaan Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 kehittämisperiaatemerkinnällä. Kehittämisperiaatemerkinnällä osoitettu alue ei ole tarkoin rajattu, eikä se varaa aluetta mihinkään tiettyyn käyttötarkoitukseen. Kaavamerkintä ja siihen liittyvä suunnittelumääräys on esitetty kuvassa 76.

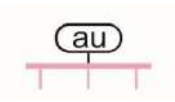	**AURINKOENERGIAN TUOTANNON KEHITTÄMISEN KOHDEALUE** Merkinnällä osoitetaan merkittävät aurinkoenergian tuotantoon soveltuvat kohdealueet.	*Suunnittelumääräys* *Suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota laajamittaisen aurinkoenergiatuotannon kehittämiseen ja ajoittamiseen suhteessa alueen muuhun maankäyttöön.* *Suunnittelussa on otettava huomioon toteutettavien toimenpiteiden yhteensovittaminen kulttuuri-, maisema- ja luontoarvoihin sekä olemassa oleviin elinkeinoihin ja asutukseen.*

Kuva 76

Kuvassa 75 esitettyjen mahdollisten soveltuvien alueiden analyysia jatkettiin valitsemalla kokonsa ja muotonsa puolesta 57 aluetta lähempään tarkasteluun. Tarkastelu suoritettiin vertaamalla alueiden sijaintia maakuntakaavaan, ilmakuviin sekä yleis- tai asemakaavaan. Lopulta Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 luonnokseen valikoitui 13 aurinkoenergian tuotannon kehittämisen kohdealuetta. Luonnoksesta saadun palautteen perusteella 13 alueesta poistettiin kaksi, ja uusia alueita lisättiin kaksi. Siten vaihemaakuntakaavan 2 ehdotukseen sisältyy 13 aurinkoenergian kehittämisen kohdealuetta. Tarkempi kuvaus alueista ja niiden valintaprosessista on raportoitu erikseen, ja nähtävissä osoitteessa *www.satakuntaliitto.fi/yritysalueet*. Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 aineistot ovat nähtävissä osoitteessa *www.satakuntaliitto.fi/vmk2*.

Lähdeluettelo

Corine Land Cover 2012 (2014). *Suomen ympäristökeskus.* <*http://www.syke.fi/fi-FI/Avoin_tieto/Paikkatietoaineistot*>

Helen (2017). <*https://www.helen.fi/aurinko/kodit/aurinkosahko/suvilahti/*>

Maakuntahallitus: MH 9/2014 (2014). Pöytäkirja. *Satakuntaliitto.* <*http://satakunta.tweb.fi/ktwebbin/dbisa.dll/ktwebscr/pk_asil_tweb.htm?+bid=561*>

Satakunnan maakuntakaava (2010). *Satakuntaliitto.* < *http://www.satakuntaliitto.fi/vahvistetut-ja-lainvoimaiset-asiakirjat*>

Satakunnan maakuntakaava, Kaavamerkinnät ja –määräykset (2010). *Satakuntaliitto* 24 s. < *http://www.satakuntaliitto.fi/sites/satakuntaliitto.fi/files/tiedostot/Alueidenkaytto/Merkinn%C3%A4t%20ja%20m%C3%A4%C3%A4r%C3%A4ykset.pdf*>

Satakunnan maakuntaohjelma 2018-2021, Luonnos 2 (2017). *Satakuntaliitto* 70 s. <*http://www.satakuntaliitto.fi/sites/satakuntaliitto.fi/files/tiedostot/Aluekehitys/MAKO_2018_2021/Satakunnan%20maakuntaohjelma%202018-2021_luonnos%202_04092017.pdf*>

Satakunnan teollisuuden kasvuohjelma Teollisuuspilotti (2016). *Satakuntaliitto* 20 s.

Solargis (2017). <*https://solargis.info/*>

Tilastokeskus (2017). Väestörakenne. <*http://www.stat.fi/til/vaerak/index.html*>

Tilastokeskus (2016). Yritysten toimipaikat. Julkaisematon tilasto.

Kaavojen lähteet

Euran asemakaava: <http://www.eura.fi/fi/palvelut/asumisen-ja-rakentamisen-palvelut/kaavoitus.html>

Eurajoen asemakaava: <http://www.eurajoki.fi/asuminen-ymparisto/kaavoitus/>

Harjavallan asemakaava: <http://www.harjavalta.fi/palvelut/asuminen_rakentaminen_tontit_ja/kartat/>

Honkajoen asemakaava: <http://www.honkajoki.fi/honkajoen-palvelut/tekniset-palvelut/maankayton-suunnittelu>

Huittisten yleiskaava ja asemakaava: <https://huittinen.karttatiimi.fi/>

Kankaanpään asemakaava: <http://kankaanpaa.karttatiimi.fi/>

Karvia, Härkämäen asemakaava: <http://www.karvia.fi/public/Files/KH 5 83 Luonnos_Harkamaki_asemakaava.pdf>

Kokemäki asemakaava: <http://kokemaki.karttatiimi.fi/>

Nakkila, Säkkimäen asemakaava: <http://www.nakkila.fi/?menu=%7BE537C15A%2D6833%2D4776%2D8659%2D3954EC9016AC%7D&url=Tekniset/HyvaksytytAsemakaavat.xml>

Porin asemakaava, yleiskaava ja vapaat tontit: <http://kartta.pori.fi/ims>

Rauman asemakaava: <https://opaskartta.rauma.fi/ims/>

Rauman vireillä olevat asemakaavat: <https://www.rauma.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus-ja-maankaytto/vireilla-olevat-kaavat/asema-ja-yleiskaavat/>

Rauman vireillä olevat yleiskaavat: <https://www.rauma.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus-ja-maankaytto/vireilla-olevat-kaavat/vireilla-olevat-yleiskaavat/>

Siikaisten tontit ja yleiskaava: <http://www.siikainen.fi/?page_id=353>

Säkylän asemakaava: <http://sakyla.karttatiimi.fi/>

Ulvilan asemakaava: <http://paikkatieto.airix.fi/paikkatieto/ulvila/>

Muut yleiskaavat: https://liiteri.ymparisto.fi/

Kannen kuvat:

Kivikon aurinkovoimala, Helen Oy

Harjavallan suurteollisuuspuisto, Antti Partanen. Lupa Boliden Harjavalta Oy